

EBA/GL/2026/06

26 June 2026

(Felülvizsgált) iránymutatások a
2013/36/EU irányelv szerinti felügyeleti
felülvizsgálati és értékelési eljárásra
(SREP) és a felügyeleti stressztesztre
vonatkozó közös eljárásokról és
módszerekről

Megfelelés és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatások jogállása

1. Az e dokumentumban szereplő iránymutatásokat az EBA az 1093/2010/EU rendelet¹ 16. cikkének rendelkezéseivel összhangban adta ki. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint az illetékes hatóságoknak és pénzügyi intézményeknek minden erőfeszítést meg kell tenniük azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak.
2. Az iránymutatások ismertetik az Európai Bankhatóság (a továbbiakban: EBA) azzal kapcsolatos álláspontját, hogy mi a megfelelő felügyeleti gyakorlat a Pénzügyi Felügyeletek Európai Rendszerében, és miként kell alkalmazni az uniós jogot egy adott területen belül. Az 1093/2010/EU rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében meghatározott, az iránymutatások hatálya alá tartozó hatáskörrel rendelkező hatóságok azzal tesznek eleget az iránymutatásoknak, hogy megfelelően beépítik azokat saját felügyeleti gyakorlatukba (például saját jogi keretrendszerük vagy felügyeleti gyakorlataik módosításával), beleértve azokat az eseteket is, amikor az iránymutatások elsősorban intézményekre vonatkoznak.

Beszámolási követelmények

3. Az 1093/2010/EU rendelet 16. cikkének (3) bekezdése értelmében az egyes hatáskörrel rendelkező hatóságok 28/12/2026-ig kötelesek értesíteni az EBA-t arról, hogy megfelelnek-e, vagy meg kívánnak-e felelni ezeknek az iránymutatásoknak, és ha nem, úgy tájékoztatniuk kell az EBA-t a meg nem felelés indokairól. Amennyiben a fenti határidőig ilyen értesítés nem érkezik, az EBA úgy tekinti, hogy a szóban forgó illetékes hatóságok nem felelnek meg az iránymutatásoknak. Az értesítéseket az EBA honlapján található formanyomtatványon kell megküldeni, „EBA/GL/2026/06” hivatkozással. Az értesítéseket olyan személyeknek kell benyújtaniuk, akik megfelelő felhatalmazással rendelkeznek ahhoz, hogy az illetékes hatóságuk nevében beszámoljanak annak megfeleléséről. A megfeleléssel kapcsolatban bekövetkező bármely változást szintén be kell jelenteni az EBA-nak.
4. Az értesítéseket a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban közzéteszik az EBA honlapján.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1093/2010/EU rendelete az Európai Felügyeleti Hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről, (HL L 331., 2010.12.15., 12. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

1. cím. Tárgy, hatály és fogalommeghatározások, valamint végrehajtás

Tárgy

1. Ezek az iránymutatások meghatározzák a 2013/36/EU irányelv² 48n. és 97. cikkében, valamint 107. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás működéséhez szükséges egységes eljárásokat és módszereket, beleértve azokat is, amelyek a kockázatok – ezen belül a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok – az irányelv 76–87. cikkében meghatározott szervezésének és kezelésének értékeléséhez, valamint az irányelv 48o., 98., 100., 101., 102., 104., 104a., 104b., 104c., 105. cikkére, 107. cikke (1) bekezdésének b) pontjára és 117. cikkére való hivatkozással végrehajtott eljárások és intézkedések értékeléséhez szükségesek. Az iránymutatások célja, hogy biztosítsák az illetékes hatóságok számára a 2013/36/EU irányelv 100. cikkének (2) bekezdésében említett felügyeleti stressztesztek felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás keretében történő lefolytatásakor alkalmazandó közös módszertanokat. Ezen túlmenően ezek az iránymutatások az (EU) 2024/1619 irányelv 104a. cikkének (7) bekezdésével összhangban azt is meghatározzák, hogy miként kell a követelményeket a gyakorlatban megvalósítani, amennyiben az intézményre nézve kötelezővé válik a tőkekülönbérték alkalmazása.
2. Ezek az iránymutatások a 1093/2010/EU rendelet 22. cikkének megfelelően nem határoznak meg az EBA és más, hatáskörrel rendelkező hatóságokkal együttműködésben végzett stressztesztekre vonatkozó módszertanokat; ugyanakkor meghatározzák a stressztesztek körét, segítve ezzel a megfelelő háttér kialakítását a jövőbeli EBA-stressztesztek számára.

Alkalmazási kör

3. Az illetékes hatóságoknak ezeket az iránymutatásokat a 2013/36/EU irányelv 110. cikkével összhangban kell alkalmazniuk, a 2013/36/EU irányelv 108. és 109. cikke szerinti követelményeknek és mentességeknek megfelelően.
4. A konszolidációba bevont anyavállalatok és leányvállalatok esetében az illetékes hatóságoknak olyan részletezettségű értékelést kell elvégezniük, hogy az megfeleljen az 575/2013/EU rendelet első részének II. címében meghatározott követelményeknek, figyelembe véve különösen az

² Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.). <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/oj>.

575/2013/EU rendelet 7. és 10. cikke, valamint a 2013/36/EU irányelv 21. cikke alapján alkalmazott mentességeket.

5. Amennyiben egy intézménynek ugyanabban a tagállamban van leányvállalata, de az 575/2013/EU rendelet első részében meghatározott mentességeket nem biztosították a számára, a tőke- és likviditási megfelelés értékelése során arányos megközelítés alkalmazható, amely a tőke és a likviditás szervezetek közötti elosztásának értékelésére, valamint a tőke vagy a likviditás csoporton belüli átruházhatóságának esetleges akadályaira összpontosít.
6. A határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportok esetében az eljárási követelményeket összehangolt módon kell alkalmazni a 2013/36/EU irányelv 116. vagy 51. cikke alapján létrehozott felügyeleti kollégiumok keretében. A 10. cím részletesen kifejti, hogyan alkalmazandók ezek az iránymutatások a határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportokra és a csoport tagjaira.
7. Amennyiben egy intézmény az 575/2013/EU rendelet 8. cikke alapján likviditási alcsoportot hozott létre, az illetékes hatóságoknak a likviditási és finanszírozási kockázatok értékelését, valamint a felügyeleti intézkedések alkalmazását az adott alcsoportba tartozó szervezetek esetében a likviditási alcsoport szintjén kell elvégezniük.

Címzettek

8. Ezen iránymutatások címzettjei az 1093/2010/EU rendelet 4. cikke (2) bekezdésének i. és viii. pontjában meghatározott hatáskörrel rendelkező hatóságok.

Fogalommeghatározások

9. Eltérő rendelkezés hiányában az 575/2013/EU rendeletben³, a 2013/36/EU irányelvben, a 2014/59/EU irányelvben⁴ vagy az intézmények stressztesztelésére vonatkozó EBA-iránymutatásokban⁵ használt és meghatározott fogalmak ezekben az iránymutatásokban is az ott használt jelentéssel bírnak. Ezen túlmenően az iránymutatások alkalmazásában a következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

„pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóság”: az (EU) 2024/1624 rendelet 2. cikke (1) bekezdésének 45. pontjában meghatározott felügyeleti

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj>).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2014. május 15-i 2014/59/EU irányelve a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról EGT-vonatkozású szöveg (HL L 173., 2014.6.12., 190. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>).

⁵ Az EBA iránymutatásai az intézmények stressztesztelésére vonatkozóan (EBA/GL/2018/04)

hatóság, amely annak felügyeletéért felelős, hogy az intézmények megfelelnek-e az említett rendelet követelményeinek.

„tőkepuffer-követelmények”: a 2013/36/EU irányelv VII. címének 4. fejezetében meghatározott szavatolótőke-követelmények;

„konszolidáló intézmény”: olyan intézmény, amelynek az 575/2013/EU rendelet 1. része 2. címe 2. fejezetének megfelelően az összevont helyzete alapján kell teljesítenie a prudenciális követelményeket;

„kiegyensúlyozó kapacitás”: az intézménynek az a képessége, amelynek révén képes likviditási többlet rövid, közép- és hosszú távon történő fenntartására vagy elérésére stresszhelyzet esetén;

„finanszírozási kockázat”: annak a kockázata, hogy az intézmény közép- és hosszú távon nem fog stabil forrásellátottsággal rendelkezni, és ennek következtében felmerül az a jelenlegi vagy jövőbeli kockázat, hogy vagy egyáltalán nem, vagy csak a finanszírozási költségek elfogadhatatlan mértékű növekedése mellett lesz képes teljesíteni a pénzügyi kötelezettségeit – például a kifizetéseket és a biztosítéknyújtási kötelezettségeket – azok közép- és hosszú távon történő esedékességé válásakor;

„devizahitelezés”: hitelfelvevőknek történő hitelnyújtás – tekintet nélkül a hitelkonstrukció jogi formájára (beleértve például a halasztott kifizetéseket vagy más hasonló pénzügyi megoldásokat is) –, amelyre a hitelfelvevő lakóhelye szerinti ország törvényes fizetőeszközétől eltérő pénznemben kerül sor;

„devizahitelezési kockázat”: az intézmény eredményét és szavatolótőkét érintő, a fedezettel nem rendelkező hitelfelvevőknek nyújtott devizahitelezésből származó aktuális vagy jövőbeli kockázat;

„a tőke megfelelés belső értékelési eljárása (ICAAP)”: az intézmény által a 2013/36/EU irányelv 73. cikke szerint végrehajtott, a belső tőke azonosítására, mérésére, kezelésére és nyomon követésére szolgáló eljárás;

„a likviditás megfelelőségének belső értékelési eljárása (ILAAP)”: az intézmény által a 2013/36/EU irányelv 86. cikke szerint végrehajtott, a likviditás azonosítására, mérésére, kezelésére és nyomon követésére szolgáló eljárás;

„intézményi kategória”: az intézmény rendszerszintű jelentőségét jelző mutató, amely az intézmény mérete és összetettsége, valamint tevékenységi köre alapján kerül meghatározásra;

„napon belüli likviditás”: azok a pénzeszközök, amelyekhez az üzleti nap során hozzá lehet férni annak érdekében, hogy az intézmény valós időben teljesíthessen kifizetéseket;

„napon belüli likviditási kockázat”: annak a jelenlegi vagy jövőbeli kockázata, hogy az intézmény nem fogja tudni eredményesen kezelni a napon belüli likviditási szükségleteit;

„makroprudenciális követelmény” vagy „intézkedés”: egy illetékes vagy kijelölt hatóság által a makroprudenciális vagy rendszerszintű kockázat kezelése céljából előírt követelmény vagy intézkedés;

„lényeges pénznem”: olyan pénznem, amelyben az intézmény lényeges mérlegen belüli vagy mérlegen kívüli pozíciókkal rendelkezik;

„pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázat”: az EBA kockázatalapú felügyeleti megközelítésről szóló iránymutatásaiban⁶ meghatározott kockázat;

„működési reziliencia”: egy intézmény arra vonatkozó képessége, hogy zavarok esetén is ellássa kritikus vagy fontos funkcióit;

„teljes tőkekövetelmény (OCR)”: a teljes SREP-tőkekövetelmény (TSCR), a tőkepuffer-követelmények és a makroprudenciális követelmények összege, szavatolótőke-követelményként kifejezve;

„teljes tőkeáttételimutató-követelmény (OLRR)”: a teljes SREP tőkeáttételimutató-követelmény (TSLRR) és a globálisan rendszerszinten jelentős intézmények tőkeáttételi mutatóra vonatkozó pufferkövetelményének összege az 575/2013/EU rendelet 92. cikkének (1a) bekezdésével összhangban;

„átfogó SREP-értékelés”: egy intézmény általános életképességének naprakész, a SREP-elemek értékelésén alapuló értékelése;

„összesített SREP-pontszám”: az intézmény életképességét veszélyeztető általános kockázat számszerű mutatója az átfogó SREP-értékelés alapján;

„az 1. pillér szerinti szavatolótőke-követelmények” vagy „P1R”: az 575/2013/EU rendelet harmadik, negyedik és hetedik részében, valamint a 2017/2402/EU rendelet 2. fejezetében az intézmény számára előírt szavatolótőke-követelmények;

„a 2. pillér szerinti tőke-iránymutatás” vagy „P2G”: az intézmény által a teljes tőkekövetelményt meghaladóan tartandó szavatolótőke szintje és minősége, az ezen iránymutatásokban foglalt kritériumokkal összhangban meghatározottak szerint;

„a túlzott tőkeáttétel kockázatára vonatkozó 2. pillér szerinti iránymutatás” vagy „P2G-LR”: az intézmény által a teljes tőkeáttételimutató-követelményt meghaladóan tartandó szavatolótőke szintje és minősége, az ezen iránymutatásokban foglalt kritériumokkal összhangban meghatározottak szerint;

⁶ Az EBH iránymutatásai a pénzmosás elleni küzdelemmel és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos felügyelet kockázatalapú megközelítésének jellemzőiről, valamint a kockázatalapú felügyelet során szükséges lépésekről, az (EU) 2015/849 irányelv 48. cikkének (10) bekezdése alapján (az ESAs 2016 72 közös iránymutatás módosítása) („a kockázatalapú felügyeletre vonatkozó iránymutatások”) (EBA/GL/2021/16).

„a 2. pillér szerinti követelmény” vagy „P2R”: a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a túlzott tőkeáttétel kockázatától eltérő kockázatok kezelésére előírt kiegészítő szavatolótőke-követelmények;

„a túlzott tőkeáttétel kockázatára vonatkozó 2. pillér szerinti követelmény” vagy „P2R-LR”: a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban a túlzott tőkeáttétel kockázatának kezelésére előírt kiegészítő szavatolótőke-követelmények;

„hírnévkockázat”: az intézmény jövedelmét, szavatolótőkéjét vagy likviditását érintő aktuális vagy jövőbeli kockázat, amely az intézmény hírnevében keletkező kárból ered;

„kockázatvállalási hajlandóság”: az az összesített kockázatszint és -típus, amelyet az intézmény a stratégiai célkitűzéseinek elérése érdekében, a kockázatviselési képességének keretein belül, az üzleti modelljével összhangban hajlandó vállalni;

„kockázati pontszám”: az egyedi tőke-, likviditási és finanszírozási kockázat felügyeleti értékelését összegző szám, amely annak valószínűségét jelzi, hogy valamely kockázat jelentős prudenciális hatást gyakorol az intézményre (pl. potenciális veszteség), a kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok figyelembevételével, de annak figyelembevétele előtt, hogy az intézmény képes-e a rendelkezésére álló tőke- vagy likviditási források révén csökkenteni a kockázatot;

„tőkekockázatok”: olyan elkülönült kockázatok, amelyek megvalósulásuk esetén a következő 12 hónapban jelentős prudenciális hatást gyakorolnak az intézmény szavatolótőkéjére. Ide tartoznak többek között a 2013/36/EU irányelv 79–87. cikkének hatálya alá tartozó kockázatok is;

„likviditási és finanszírozási kockázatok”: olyan különálló kockázatok, amelyek megvalósulásuk esetén különböző időtávokon jelentős prudenciális hatást gyakorolnak az intézmény likviditására;

„SREP-elem”: a következők valamelyike: üzletimodell-elemzés, a belső irányítás és az intézményi szintű kockázatkezelési kontrollmechanizmusok értékelése, a tőkekockázatok értékelése, a SREP-tőkeértékelés, illetve a SREP likviditási és finanszírozási értékelés;

„felügyeleti referenciaértékek”: az 575/2013/EU rendelet hatálya alá nem tartozó kockázatok vagy kockázati elemek fedezéséhez szükséges szavatolótőke becslésére szolgáló, az illetékes hatóság által kidolgozott kockázatspecifikus mennyiségi eszközök vagy módszertanok;

„túlélési időszak”: az időszak, amely alatt az intézmény stresszhelyzetben is folytatni tudja a működését, és továbbra is eleget tud tenni fizetési kötelezettségeinek;

„teljes kockázati kitettségérték (TREA)”: az 575/2013/EU rendelet 92. cikkében meghatározott teljes kockázati kitettségérték;

„teljes SREP-tőkekövetelmény (TSCR)”: az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének a)–c) pontjában meghatározott szavatolótőke-követelmények, valamint a túlzott tőkeáttételi kockázaton kívüli egyéb kockázatok kezelése érdekében ezen iránymutatásokban foglalt kritériumok alapján megállapított kiegészítő szavatolótőke-követelmények összege;

„teljes SREP tőkeáttételimutató-követelmény (TSLRR)”: az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott szavatolótőke-követelmények, valamint a túlzott tőkeáttétel kockázatának kezelése érdekében ezen iránymutatásokban foglalt kritériumok alapján megállapított kiegészítő szavatolótőke-követelmények összege;

„fedezettel nem rendelkező hitelfelvevők”: olyan, természetes vagy pénzügyi fedezettel nem rendelkező lakossági és kkv-hitelfelvevők, amelyek ki vannak téve a hitel pénzneme és a fedezeti pénznem közötti devizaeltérésnek; a természetes fedezetek körébe tartoznak különösen azok az esetek, amikor a hitelfelvevők külföldi pénznemben kapnak jövedelmet (például átutalások/exportbevételek), míg a pénzügyi fedezet rendszerint az feltételezi, hogy szerződés áll fenn egy pénzügyi intézménnyel;

„életképességi pontszám”: egy SREP-elem felügyeleti értékelésének számszerű összegzése, amely jelzi az értékelt SREP-elemből eredő, az intézmény életképességét érintő kockázatot.

Az alkalmazás kezdőnapja

10.A jelen iránymutatásokat 2027. január 1-től kell alkalmazni.

A 102., 103., 239., 462. és 463. bekezdés, valamint a 470. bekezdés f) pontja 2027. január 1-től alkalmazandó, a célzott pénzügyi szankciók végre nem hajtásának és kijátszásának kockázatának figyelembevételét kivéve, az ugyanis 2027. július 10-től alkalmazandó.

A 12. cím 2027. január 11-én lép hatályba.

Hatályon kívül helyezés

11.A felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárásra (SREP) és a felügyeleti stressztesztelésre vonatkozó közös eljárásokról és módszertanokról szóló, 2022. március 18-i EBA-iránymutatás (EBA/GL/2022/03), valamint a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás (SREP) során végzendő ICT-kockázat értékeléséről szóló EBA-iránymutatás (EBA/GL/2017/05) 2027. január 1-én hatályát veszti. A hatályon kívül helyezett iránymutatásokra történő hivatkozásokat az ezen iránymutatásokra történő hivatkozásként kell értelmezni.

2. cím: A SREP-keretrendszer

2.1. A SREP-keretrendszer áttekintése

12. Az illetékes hatóságoknak átfogó SREP-keretrendszerrel kell rendelkezniük, amely kiterjed az alább felsorolt elemekre; ezeket az elemeket rendszeresen értékelni kell, szem előtt tartva az EBA honlapján külön közzétett, az intézmény megfelelését értékelésének alapjául szolgáló jogi aktusok jegyzékét. A 2.4. szakaszban bemutatott SREP szerepvállalási modell ismerteti, hogyan lehet ezt a keretrendszert az arányosság elvének alkalmazásával a különböző intézményekre szabni. Az említett elemek a következők:

- a. az intézménynek a 2.1.1. szakaszban meghatározottak szerinti kategorizálása;
- b. a 3. címben meghatározott fő mutatók nyomon követése;
- c. az üzleti modellnek a 4. címben meghatározottak szerinti elemzése;
- d. a belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusoknak az 5. címben meghatározottak szerinti értékelése;
- e. a tőkekockázatoknak a 6. címben meghatározottak szerinti értékelése;
- f. az intézmény szavatolótőkéje megfelelőségének értékelése a 7. címben meghatározottak szerint;
- g. a likviditási és finanszírozási kockázatok értékelése, valamint a 8. címben meghatározott SREP likviditási és finanszírozási értékelés;
- h. a 9. címben, illetve a 2.1.2. szakaszban meghatározottak szerinti átfogó SREP-értékelés (beleértve a felügyeleti intézkedések – valamint szükség esetén a korai beavatkozási intézkedések – alkalmazását is) és az eredményeinek közlése.

13. Az illetékes hatóságoknak a SREP-re olyan folyamatos tevékenységként kell tekinteniük, amely egy adott intézményre vonatkozó átfogó felügyeleti áttekintésben összegzi az összes felügyeleti tevékenység eredményét és az összes rendelkezésre álló információforrást. A SREP-nek a következő megfontolásokat kell magában foglalnia:

- a. a korábbi SREP-értékelések, az üzletimodell-elemzések és a folyamatos nem helyszíni felügyelet eredménye;
- b. az intézmény pénzügyi beszámolóit, stratégiai terve(i), szabályozói adatszolgáltatása (egységes jelentéstétel – COREP, pénzügyi beszámolás – FINREP és hitelnyilvántartás, amennyiben rendelkezésre áll), valamint belső jelentéstétele (pl. vezetői információk, tőke- és likviditási adatszolgáltatás, belső kockázati jelentések);
- c. az intézmény ICAAP/ILAAP eljárása, valamint a helyreállítás tervezésével kapcsolatos intézkedései;
- d. helyszíni ellenőrzések;
- e. belsőmodell-értékelések;

- f. célzott, mélyreható elemzés;
- g. horizontális tematikus felülvizsgálatok;
- h. stresszteszt-elemzés;
- i. harmadik felektől származó jelentések (pl. könyvvizsgálói jelentések, részvény- és hitelemzők jelentései);
- j. egyéb releváns ágazati vagy makrogazdasági tanulmányok/felmérések.

2.1.1. Az intézmények kategorizálása

14. Az illetékes hatóságoknak a felügyeleti hatáskörük alá tartozó valamennyi intézményt négy különböző kategóriába kell besorolniuk az érintett intézmények mérete, rendszerszintű jelentősége, tevékenységeinek jellege, nagyságrendje és összetettsége alapján, figyelembe véve a 2013/36/EU irányelv 97. cikkének (4) bekezdését. A kategorizálásnak tükröznie kell az intézmények által a pénzügyi rendszerre jelentett rendszerszintű kockázat értékelését.
15. Ha egy vállalatcsoporton belül az illetékes hatóságok megállapítják, hogy a csoporton belüli különböző vállalatok jelentősége – a 17. bekezdésben felsorolt elemek alapján – eltérő, akkor ezeket a különbségeket tükrözve egyedi szintű besorolást alkalmazhatnak (pl. a csoport különböző leányvállalataihoz és/vagy konszolidált vállalataihoz különböző kategóriákat rendelhetnek hozzá).
16. Az illetékes hatóságoknak rendszeresen, valamint minden olyan eseményt követően felül kell vizsgálniuk intézményeik besorolását, amely hatást gyakorolhat az üzleti modellek kockázati szintjére, továbbá minden jelentős vállalati művelet – például nagyszabású leválasztás, egyesülés vagy felvásárlás, illetve fontos stratégiai lépés – után is felülvizsgálatot kell végezniük.
17. A minimális szintű összehasonlíthatóság biztosítása érdekében az illetékes hatóságoknak kiindulási pontként az alábbi kategóriákat kell figyelembe venniük:
- ▶ 1. kategória – Az (EU) 575/2013 rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 146. pontja szerint „nagy méretű intézménynek” minősített valamennyi intézmény. Az illetékes hatóságok dönthetnek úgy, hogy arányossági okokból azokat a „nagy méretű intézményeket”, amelyek nem minősülnek globálisan rendszerszinten jelentős intézménynek, a 2. vagy a 3. kategóriába sorolják be. A globálisan rendszerszinten jelentős intézménynek nem minősülő „nagy méretű intézmények” átsorolását az alábbi 2. és 3. kategóriában szereplő minőségi kritériumokkal összhangban kell elvégezni, figyelembe véve az intézmény méretét, rendszerszintű jelentőségét, valamint tevékenységeinek jellegét, nagyságrendjét és összetettségét.
 - ▶ 2. kategória – i. az 1. kategóriába nem tartozó, közepes és nagy méretű intézmények, amelyek nem minősülnek az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 145. pontjában meghatározott „kis méretű és nem összetett intézményeknek”, és több üzletágban is tevékenységet folytatnak, beleértve a nem banki tevékenységeket is, vagy jelentős határokon átnyúló tevékenységet végeznek, valamint hitel- és pénzügyi termékeket kínálnak lakossági és vállalati ügyfeleknek; ii. rendszerszinten nem jelentős

speciális intézmények, amelyek az adott üzletágakban, illetve fizetési rendszerekben, vagy pénzügyi eszközök kereskedési platformjain/piacain jelentős piaci részesedéssel rendelkeznek; iii. olyan intézmények, amelyek méretük, tevékenységeik vagy üzleti modelljük (pl. például intézményvédelmi rendszer központi intézményei, központi szerződő felek, központi értéktárok, központi szövetkezeti bankok vagy központi takarékpénztárak) miatt valamely tagállam gazdasága (pl. a bruttó hazai termékhez viszonyított teljes eszközállomány – TA/GDP – tekintetében) vagy bankszektora szempontjából fontosnak minősülnek.

- ▶ 3. kategória – i. az 1. és 2. kategóriába nem tartozó kis és közepes méretű intézmények, amelyek nem minősülnek az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 145. pontjában meghatározott „kis méretű és nem összetett intézménynek”, és korlátozott számú üzletágban működnek vagy nem jelentős mértékű határokon átnyúló tevékenységet folytatnak, továbbá túlnyomórészt hiteltermékeket kínálnak lakossági, vállalati és intézményi ügyfeleknek, és pénzügyi termékeket csak korlátozottan kínálnak; ii. olyan szakosodott intézmények, amelyek üzletágaikban, fizetési rendszereikben vagy a pénzügyi piacokon kevésbé jelentős piaci részesedéssel rendelkeznek.
- ▶ 4. kategória – Az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 145. pontjában „kis méretű és nem összetett intézményként” meghatározott valamennyi intézmény, valamint az 1–3. kategóriába nem tartozó valamennyi egyéb kis méretű és nem összetett intézmény (pl. korlátozott tevékenységi körrel és az üzletágakban nem jelentős piaci részesedéssel rendelkező intézmények).

2.1.2. A kockázatok folyamatos értékelése, az eskalációs keret és a felügyeleti intézkedések

18. Az illetékes hatóságoknak felügyeleti tevékenységük keretében a 2.4. szakaszban meghatározott SREP szerepvállalási modellnek megfelelően folyamatosan értékelniük kell azokat a kockázatokat, amelyeknek az intézmény amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve.
19. Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy értékeléseik eredményeit egyértelműen dokumentálják, különös figyelmet fordítva a feltárt hiányosságok kiváltó okaira. Ezeket az eredményeket figyelembe kell venniük az ezen iránymutatásoknak megfelelően megállapított SREP-pontszámok meghatározásakor, és azoknak az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 102., 104. és 105. cikkében, valamint a nemzeti jogszabályokban meghatározottak szerint később meghozott felügyeleti intézkedések, továbbá – adott esetben – a 2014/59/EU irányelv 27. cikkében meghatározott korai beavatkozási intézkedések, illetve a fenti intézkedések bármely kombinációjának is alapjául kell szolgálniuk.
20. Folyamatos felügyeleti tevékenységük részeként az illetékes hatóságoknak megfelelő és időszerű nyomonkövetési intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy az intézmény hatékonyan orvosolja a feltárt hiányosságokat. Ebben a tekintetben az illetékes hatóságoknak olyan, a felügyeleti intézkedésekre vonatkozó magas szintű eskalációs keretrendszer kell létrehozniuk, amely elősegíti a feltárt hiányosságok orvoslására leginkább

alkalmas (mennyiségi és minőségi) intézkedések kiválasztását. Ez nem érinti az alkalmazandó jogi keret alapján biztosított felügyeleti hatásköröket és az illetékes hatóságok arra vonatkozó mérlegelési jogkörét, hogy a konkrét körülmények és hiányosságok alapján határozzák meg a legmegfelelőbb intézkedéseket.

21. Az előző bekezdésben említett keretrendszernek az alábbi intézkedéseket kell figyelembe vennie, amelyeknek nem feltétlenül kell szigorú sorrendben követniük egymást, és amelyek alkalmazása szükség szerint fokozható vagy enyhíthető:

- a. fokozott felügyeleti párbeszéd folytatása az intézménnyel – például találkozó szervezése a vezető testülettel vagy önértékelés előírása az intézmény számára;
- b. az intézménytől elvárt korrekciós intézkedések (nem kötelező intézkedések), például a felügyeleti elvárások vagy az ajánlások közzétevése;
- c. az intézmény számára meghatározott konkrét korrekciós intézkedés(ek) előírása (kötelező intézkedések), például az intézmény által teljesítendő minőségi mutatók meghatározása és/vagy a 2. pillér szerinti követelmény vagy likviditási követelmények megállapítása/szigorítása;
- d. a feltárt hiányosságok orvoslására szolgáló felügyeleti intézkedések érvényre juttatása – például közigazgatási szankciók, korrekciós intézkedések vagy bírságok kiszabása.

22. A felügyeleti intézkedések kiválasztásakor az illetékes hatóságoknak a teljes eskalációs útvonalat azonosítaniuk kell, figyelembe véve a rendelkezésre álló információkat, az intézmény jellegét, méretét és összetettségét, valamint az azonosított hiányosságok időben történő orvoslásának szükségességét. A kiválasztás során – az adott esetben megfelelően – a következő szempontokat kell figyelembe venni:

- a. az intézkedésekkel elérni kívánt eredmény, valamint – amennyiben lehetséges – a hiányosságok orvoslására előírt határidők meghatározása az intézmény számára;
- b. a hiányosságok súlyossága és a probléma orvoslásának elmulasztása által gyakorolt lehetséges prudenciális hatás (azaz szükséges-e a probléma konkrét intézkedéssel való megoldása), valamint hogy a hiányosságokat orvosolták-e már vagy kezelik-e már más intézkedések révén;
- c. az intézmény bizonyított képessége vagy szándéka az azonosított hiányosságok orvoslására;
- d. annak meghatározása, hogy más intézkedésekkel el lehetne érni ugyanazt a célt az intézmény számára kisebb adminisztratív és pénzügyi terhet jelentő módon;
- e. annak lehetősége, hogy az azonosított kockázatok és sebezhetőségek összefüggésben állhatnak egymással, erősíthetik egymást, vagy akár mindkettő – ami indokoltá teszi a felügyeleti intézkedések szigorítását;
- f. bármely más, az illetékes hatóságok által relevánsnak ítélt tényező.

23. Az illetékes hatóságoknak a legmegfelelőbb intézkedések kiválasztására vonatkozó mérlegelési jogkörének sérelme nélkül minden rendelkezésre álló mennyiségi és minőségi intézkedést úgy kell alkalmazni, hogy azok a lehető legeredményesebben kezeljék a kockázati szintet és/vagy a

hiányosságokat. Ehhez figyelembe kell venni a kockázat jellegét (mennyiségi és/vagy minőségi), az eskalációs folyamatot, valamint azt, hogy a belső irányítással kapcsolatos hiányosságok – a belső kontrollintézkedéseket is beleértve –, valamint más problémák kezelésére kvantitatív intézkedéseket kell alkalmazni, amennyiben más felügyeleti intézkedések nem voltak eredményesek, vagy nem tekinthetők alkalmasnak az azonosított hiányosságok megfelelő időn belüli kezelésére⁷.

24. Az e címben foglalt rendelkezések nem érintik az illetékes hatóságok azon jogkörét, amely szerint bármely felügyeleti tevékenység (például helyszíni vizsgálatok, a vezető testület és a kulcsfontosságú funkciók tagjainak alkalmassági vizsgálata) eredményeihez közvetlenül kapcsolódóan is hozhatnak felügyeleti intézkedéseket, ha ezen tevékenységek eredményei szükségessé teszik a felügyeleti intézkedések azonnali alkalmazását a lényeges hiányosságok megszüntetése érdekében.

2.1.3. Az intézményekkel folytatott párbeszéd

25. Az illetékes hatóságoknak a felügyeleti tevékenységeik végzése során párbeszédet kell folytatniuk az intézményekkel.

26. Az illetékes hatóságoknak a 9. címmel összhangban közölniük kell az intézménnyel a SREP-értékelés eredményeit, és tájékoztatniuk kell az intézményt minden olyan intézkedésről, amely az említett megállapítások alapján alkalmazott felügyeleti intézkedéseknek való megfeleléshez szükséges.

2.2. Pontozás a SREP-ben

27. Az illetékes hatóságoknak következetes pontozási rendszert kell alkalmazniuk annak érdekében, hogy megkönnyítsék az illetékes hatóságok és a felügyeleti kollégiumok közötti kommunikációt, elősegítsék az intézmények közötti összehasonlíthatóságot és az egyenlő versenyfeltételeket, valamint megfelelően rangsorolják a felügyeleti erőforrásokat és intézkedéseket a SREP-elemek értékelése során. Értékeléseik eredményeit kockázati pontszámok, SREP-elempontszámok és egy összesített SREP-pontszám meghatározásával kell összegezniük.

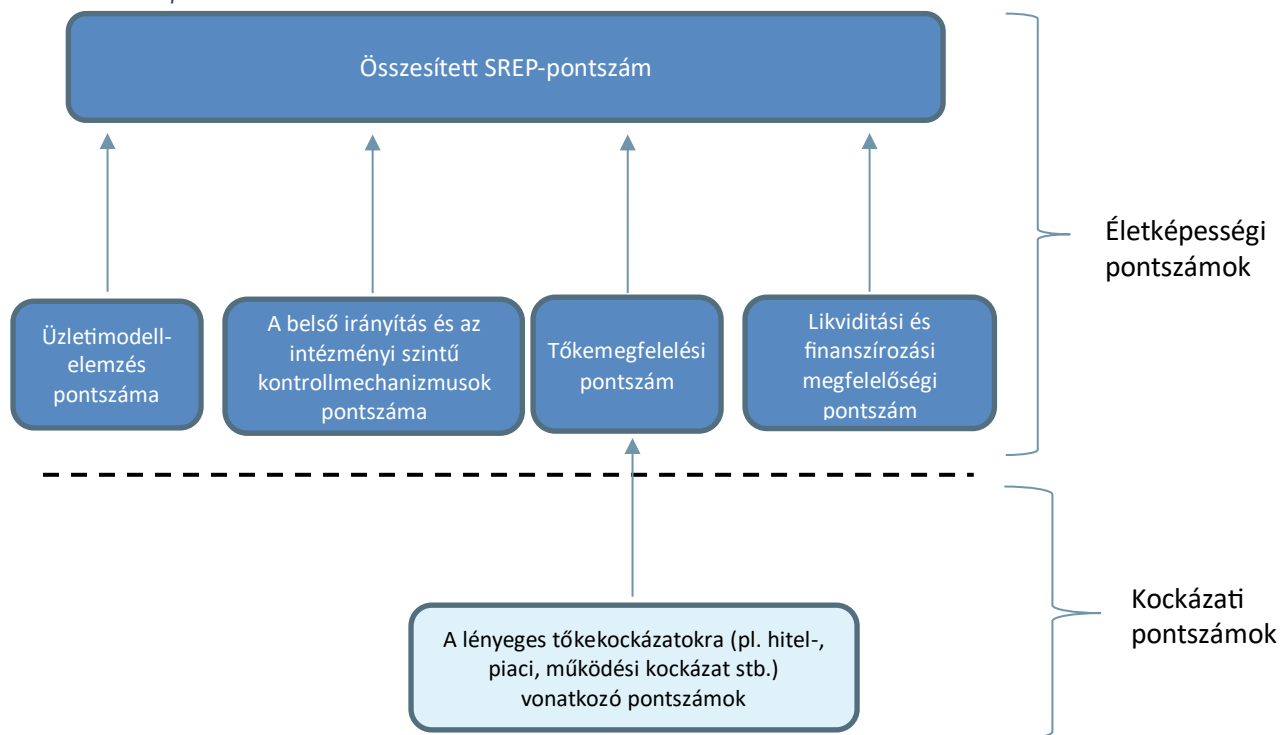
28. A kockázati pontszámok, a SREP-elemek pontszámai és az összesített SREP-pontszám megállapításakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az ezen iránymutatás egyes vonatkozó szakaszai és címei végén található táblázatokban felsorolt szempontokat, továbbá felügyeleti mérlegelést kell alkalmazniuk. Ezek a szempontok szolgálnak a pontszámok meghatározásának alapjául, ugyanakkor nem értelmezhetők úgy, mintha az egyes elemekre vonatkozóan mechanikusan alkalmazandó, kitöltendő ellenőrzőlistát jelentenének, és nem tekinthetők az egyes elemek közötti fontossági sorrend meghatározásának sem. A céljuk az, hogy iránymutatást nyújtsanak az illetékes hatóságok számára a pontszámok

⁷ A hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 104a. cikke (1) bekezdésének b) pontjával összhangban (HL L 176., 2013.6.27., 338. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/2026-01-11>).

meghatározásához, figyelembe véve a különböző elemek kölcsönhatását és az értékelt intézmény adott dimenzióján belüli jelentőségét.

- 29.A kockázati pontszámok célja annak megállapítása, hogy a tőke-, likviditási és finanszírozási kockázatok milyen valószínűséggel gyakorolnak jelentős hatást az intézményre. A SREP-elemek pontszáma és az összesített SREP-pontszám az intézmény életképességét érintő kockázatok nagyságrendjét jelzik; különösen az összesített SREP-pontszámnak kell tükröznie az intézmény 9. címben meghatározott általános életképességére vonatkozó felügyeleti véleményt.

1. ábra: A pontozási rendszer áttekintése

30.A pontszámok a következők: 1 (alacsony kockázat), 2 (közepes-alacsony kockázat), 3 (közepes-magas kockázat) és 4 (magas kockázat – ez jelenti a lehető legrosszabb értékelést). Az összesített SREP-pontszámra a 38. bekezdésben kifejtettek szerint egy további „F” minősítés adható. Az illetékes hatóságok belső célokra – például az erőforrások tervezése érdekében – részletesebb pontozási rendszert vezethetnek be, feltéve, hogy követik az ezen iránymutatásokban meghatározott átfogó pontozási keretrendszert.

31.Az illetékes hatóságoknak a SREP-értékelések befejezését követően legalább a 2.4. szakaszban foglalt SREP szerepvállalási modellben meghatározott gyakorisággal felül kell vizsgálniuk a pontszámokat. A pontszámokat ezenfelül indokolatlan késedelem nélkül felül kell vizsgálni, amennyiben lényeges új megállapítások vagy fejlemények merülnek fel.

2.2.1. Kockázati pontszámok

32.A kockázati pontszámok a tőke kockázatok összegzését szolgálják (a 6. címben meghatározottak szerint). Ezek a pontszámok annak a valószínűségét jelzik, hogy egy adott kockázat jelentős prudenciális hatást gyakorol a pénzintézetre (pl. potenciális veszteség), a hatás enyhítésére szolgáló kockázatkezelési intézkedések minőségének (azaz a reziduális kockázatnak) a figyelembevételével, de annak figyelembevétele előtt, hogy az intézmény képes-e a rendelkezésre álló tőke- vagy likviditási források révén csökkenteni a kockázatot.

33.Az illetékes hatóságoknak az intézmény inherens kockázati szintjének értékelése alapján kell meghatározniuk a kockázati pontszámot, kellőképpen figyelembe véve az intézmény kockázatkezelési és kontrollkeretrendszerének megfelelőségét. A megfelelő kockázatkezelési és kontrollkeretrendszer különösen képes enyhíteni egy adott kockázat prudenciális hatását, míg a

gyenge keretrendszer súlyosbíthatja azt. Az inherens kockázat, valamint az kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok megfelelőségének értékelését a 6. táblázatban a hitel- és partnerkockázatra vonatkozóan, a 8. táblázatban a piaci kockázatra vonatkozóan, a 10. táblázatban a működési kockázatra vonatkozóan, a 12. táblázatban a banki könyvi kamatláb- és hitelfelár-kockázatra (IRRBB és CSRBB) vonatkozóan, valamint a 17. táblázatban a likviditásra és finanszírozásra vonatkozóan meghatározott megfontolásokat figyelembe véve kell elvégezni.

34.A tőkekockázatok értékelésekor az illetékes hatóságoknak a releváns alkategóriákat is figyelembe kell venniük (pl. a hitel- és partnerkockázat értékelésének keretében a 6. címben meghatározottak szerint a koncentrációs kockázat vagy az országgkockázat vizsgálatával). Attól függően, hogy ezen alkategóriák mennyire lényegesek egy adott intézmény szempontjából, az illetékes hatóságok dönthetnek úgy is, hogy ezeket egyedileg értékelik és pontozzák.

35.Az illetékes hatóságok különböző módszereket használhatnak a kockázati pontszámok alkalmazására – a „kockázatot”, valamint a „kockázatkezelést és kontrollmechanizmusokat” pontozhatják külön-külön (ami egy köztes és egy végső pontszámot eredményez) vagy együtt is. Az illetékes hatóságok egyetlen összevont pontszámban is kifejezhetik az összes tőkekockázatot.

2.2.2. A SREP-elemek pontszámai és az összesített SREP-pontszám

36.Az átfogó SREP-értékelés végén az illetékes hatóságoknak a következő négy SREP-elem alapján átfogó véleményt kell alkotniuk az intézmény kockázati profiljáról és életképességéről:

- a. az üzleti modell és stratégia a 4. címben meghatározottak szerint;
- b. a belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok az 5. címben meghatározottak szerint;
- c. a tőke megfelelés a 7. címben meghatározottak szerint;
- d. a likviditás és a finanszírozás megfelelősége a 8. címben meghatározottak szerint.

37.A tőke megfelelés, valamint a likviditási és finanszírozási megfelelés az arra vonatkozó felügyeleti véleményt tükrözi, hogy az intézmény tőke- és likviditási forrásai milyen mértékben képesek enyhíteni/fedezni a tőkére, a likviditásra és a finanszírozásra vonatkozó kockázatokat – a 6. és a 8. címben meghatározottak szerint –, illetve azokat az egyéb elemeket, amelyekre vonatkozóan a 7. címben meghatározottak szerint további szavatolóforrások kerültek meghatározásra.

38.A végső pontszám az összesített SREP-pontszám. Ez magában foglalja a fenti négy SREP-elem pontszámát és a felügyeleti értékelést. Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az összesített SREP-pontszám képet adjon az intézmény általános életképességéről, és ezen belül arról, hogy az intézmény a 2014/59/EU irányelv 32. cikke értelmében véve „fizetése képtelen vagy valószínűleg fizetése képtelenné válik-e”, szem előtt tartva az EBA fizetése képtelenségre vagy valószínűsíthető fizetése képtelenségre vonatkozó iránymutatásait⁽⁸⁾.

⁸ Az EBH iránymutatásai azon különböző körülmények értelmezéséről, amelyek esetében egy intézményt úgy tekintenek, hogy az fizetése képtelen, vagy valószínűleg fizetése képtelenné válik a 2014/59/EU irányelv 32. cikkének (6) bekezdése értelmében (EBA/GL/2015/07).

Amennyiben az átfogó SREP-értékelés eredménye arra utal, hogy egy intézmény „fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik”, az illetékes hatóságoknak „F” minősítést kell alkalmazniuk, és a 2014/59/EU irányelv 32. cikkében meghatározottak szerint együtt kell működniük a szanálási hatóságokkal.

39. Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a SREP-elemek pontszámai és az összesített SREP-pontszám:

- a. tükrözzék annak valószínűségét, hogy a felmerült aggályok kezeléséhez felügyeleti intézkedésekre lesz szükség;
- b. szerepeljenek a korai beavatkozási intézkedések alkalmazásáról szóló döntés során figyelembe veendő kiváltó tényezők között, a korai beavatkozási intézkedések alkalmazását kiváltó feltételekről szóló EBA-iránymutatással⁹ összhangban;
- c. alapul szolgáljanak a felügyeleti erőforrások rangsorolásához és tervezéséhez, valamint a felügyeleti vizsgálati program (SEP) prioritásainak meghatározásához.

2.3. Szervezeti intézkedések

40. Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a SREP végrehajtására vonatkozó szervezeti intézkedéseik legalább a következőket magukban foglalják:

- a. a felügyeleti munkatársak a SREP elvégzésével kapcsolatos szerepeinek és feladatainak leírása, valamint a vonatkozó információátadási (jelentési) útvonalak bemutatása, normál és vészhelyzetekre vonatkozóan is;
- b. a megállapítások és a felügyeleti megítélés dokumentálására és rögzítésére szolgáló eljárások;
- c. a megállapítások és pontszámok jóváhagyására vonatkozó intézkedések, valamint az eskalációs eljárások, amennyiben az illetékes hatóságon belül eltérő nézetek állnak fenn, mind normál, mind vészhelyzetekre vonatkozóan;
- d. a 2.4. szakaszban foglalt, a szerepvállalás minimumszintjére vonatkozó modellt követve az egyes SREP-elemek értékelése céljából az intézménnyel folytatott párbeszéd megszervezésére szolgáló intézkedések;
- e. az intézménnyel folytatott konzultációkra, valamint a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárás eredményeinek az intézménnyel való közlésére vonatkozó szabályok, amelyek tükrözik a felügyeleti kollégiumokon belüli, a határokon átnyúló tevékenységű csoportokra és azok szervezeteire vonatkozó interakciót, összhangban a 710/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelettel¹⁰;
- f. belső fékek és ellensúlyok a hatékony döntéshozatal, a következetes eredmények és az elszámoltathatóság biztosítása érdekében.

⁹ Az EBH iránymutatásai a korai beavatkozási intézkedések alkalmazását kiváltó feltételekről (EBA/GL/2015/03).

¹⁰ A Bizottság 2014. június 23-i 710/2014/EU végrehajtási rendelete a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelően az intézményspecifikus prudenciális követelményekre vonatkozó együttes határozathozatali eljárás alkalmazási feltételeit meghatározó végrehajtás-technikai standardok megállapításáról (HL L 188., 2014.6.27., 19. o.) http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/710/oj.

41. Az intézményekkel folytatandó párbeszédre vonatkozó szabályok meghatározásakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a pontszámoknak az intézmények rendelkezésére bocsátása milyen lehetséges következményekkel járhat az 596/2014/EU rendelet¹¹, valamint a 2014/57/EU¹² és a 2004/109/EK¹³ irányelvek szerinti közzétételi kötelezettségeik tekintetében.

2.4. Arányosság és felügyeleti szerepvállalás

42. Az illetékes hatóságoknak az intézményekkel kapcsolatos felügyeleti szerepvállalás hatókörét, gyakoriságát, részletességét és intenzitását az intézmény kategóriájának megfelelően és az arányosság elvének figyelembevételével kell kiigazítaniuk. A SREP-tevékenységek tervezése során az illetékes hatóságoknak az 1. táblázatban meghatározott, a SREP-szerepvállalás minimumszintjére vonatkozó modellt kell alapul venniük. A modell a felügyeleti szerepvállalás intenzitását az intézményi kategóriához köti. A modellt nem szabad úgy értelmezni, mint amely korlátozza a felügyeleti erőforrásoknak az azonosított felügyeleti prioritások alapján történő elosztását. Az illetékes hatóságok tehát – az intézmény kategóriájától függetlenül – úgy határozhatják meg értékelésük fókuszát és részletességét, hogy az tükrözze az intézmény kockázati profilját, a különböző kockázatok lényegességét, valamint a 3. címben meghatározott fő mutatók nyomon követése, a 11. címben meghatározott stressztesztelés vagy a korábbi SREP-értékelések eredményei alapján azonosított tendenciákat és kialakulóban lévő kockázatokat.

43. A SREP szerepvállalási-modell keretében az illetékes hatóságoknak legalább az 1. táblázatban meghatározott gyakorisággal véleményt kell alkotniuk a SREP valamennyi eleméről (üzletimodell-elemzés, irányítás/belső kontrollmechanizmusok, tőkekockázatok, valamint likviditási és finanszírozási kockázatok), és egyúttal továbbra is képesnek kell lenniük arra, hogy évente elvégezzék az intézmény életképességének érdemi és átfogó értékelését (az átfogó SREP-értékelés összefoglalása).

44. Az illetékes hatóság véleményének a 13. bekezdésben felsorolt felügyeleti tevékenységek teljes körének keretében összegyűjtött információkon kell alapulnia. Az átfogó SREP-értékelés értékeléséhez és összefoglalásához az előző évekből származó információk is alapul szolgálhatnak, amennyiben az illetékes hatóság – a mutatók negyedéves nyomon követését is figyelembe véve – megállapította, hogy az intézmény kockázati profilja nem változott lényegesen.

45. Az illetékes hatóságoknak az 1. táblázatban feltüntetett minimális gyakoriságot betartva kell felvenniük a kapcsolatot az intézmény vezető testületével és felső vezetésével¹⁴. Az intézményi

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 596/2014/EU rendelete (2014. április 16.) a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 173., 2014.6.12., 1. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2014/57/EU irányelve (2014. április 16.) a piaci visszaélések büntetőjogi szankcióiról (piaci visszaélésekről szóló irányelv) (HL L 173., 2014.6.12., 179. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj>).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/109/EK irányelve (2004. december 15.) a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról és a 2001/34/EK irányelv módosításáról (HL L 390., 2004.12.31., 38. o.). <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/109/oj>.

¹⁴ A hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

kategóriától függetlenül az illetékes hatóságoknak a korábbi SREP-értékelések megállapításainak nyomon követése, illetve a kiemeltebb/gyorsan változó kockázati profillal rendelkező vagy a súlyos felügyeleti aggályokat tükröző, alacsony összesített SREP-pontszámmal rendelkező intézmények nyomon követése érdekében fokozniuk kell szerepvállalásukat.

46. Amennyiben az intézmények határokon átnyúló csoportok részét képezik, az illetékes hatóságoknak a felügyeleti kollégiumok keretében meg kell vitatniuk, hogyan tervezik elvégezni a SREP-értékelést, így biztosítva, hogy a problémákat már korai szakaszban felismerjék, valamint a 10. címben meghatározottak szerint módosítsák és összehangolják a hatóságok megközelítését.

1. táblázat A SREP alkalmazása az intézmények különböző kategóriáira

Kategória	A fő mutatók nyomon követése	Valamennyi SREP-elem értékelése (minimális gyakoriság)*	Az átfogó SREP-értékelés összefoglalása	Az intézmény vezető testületével és felső vezetésével folytatott együttműködés/párbeszéd minimális szintje
1	Negyedévente	Évente	Évente	Folyamatosan
2	Negyedévente	Kétévente	Évente	Folyamatosan
3	Negyedévente	Háromévente	Évente	Kockázat alapján, legalább háromévente
4	Negyedévente	Háromévente, meghosszabbítható 5 évre**	Évente	Kockázat alapján, legalább háromévente

*A felülvizsgálat fókuszát és részletességét úgy kell kialakítani, hogy az tükrözze az intézmény kockázati profilját, a különböző kockázatok lényegességét, valamint a felügyeleti tevékenységek során azonosított tendenciákat és új kockázatokat. Ez az intézmény besorolásától függetlenül alapulhat a korábbi értékeléseken, amennyiben a rendelkezésre álló információk (pl. a mutatók nyomon követése és a jelentéstétel) alapján nem történt lényeges változás.

**A 4. kategóriába tartozó intézmények esetében az összes SREP-elem értékelésének minimális gyakorisága meghosszabbítható 3 évről 5 évre, feltéve, hogy i. az intézmények kockázati profilja stabil és alacsony szintű, pénzügyi mutatóik stabilak és árréseik kedvezőek; valamint ii. a kulcsfontosságú kockázati mutatók (KRI-k) negyedéves nyomon követése nem ad okot aggodalomra.

47. Amennyiben az illetékes hatóságok megállapítják, hogy az intézmények hasonló kockázati profillal rendelkeznek vagy hasonló, újonnan felmerülő kockázatoknak lehetnek kitéve, több intézményre vonatkozóan is végezhetnek tematikus SREP-értékeléseket egyetlen értékelésként (pl. valamennyi kis méretű jelzőlog-hitelezőre vonatkozóan elvégezhetik az üzletimodell-elemzést, mivel valószínű, hogy ezen intézmények mindegyike esetében ugyanazokat az üzleti életképességi problémákat fogják azonosítani). Az illetékes hatóságok a 2013/36/EU irányelv 97. cikkének (4a) bekezdésével összhangban testreszabott módszereket is alkalmazhatnak a SREP alkalmazására vonatkozóan az olyan intézmények esetében, amelyek kockázati profilja hasonló – például hasonló üzleti modellel rendelkeznek, vagy hasonló a kitettségeik földrajzi elhelyezkedése.

48. A 2013/36/EU irányelv 99. cikkében előírt felügyeleti vizsgálati program hatálya alá tartozó intézmények esetében az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy ez a program határozza meg a SREP-szerepvállalás mértékét és az SREP alkalmazását.

szóló (EU) 2013/36 európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (9) bekezdésében meghatározottak szerint (HL L 176., 2013.6.27., 338. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/36/2026-01-11>).

49.A felügyeleti tevékenységek tervezése során az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell a tevékenységek belső koordinációját az értékelés következetességének garantálása érdekében, valamint össze kell hangolniuk tevékenységeiket az értékelésben közvetlenül vagy közvetve részt vevő egyéb felekkel is, különösen akkor, ha azok közreműködésére van szükség.

3. cím: A fő mutatók nyomon követése

50. Az illetékes hatóságoknak rendszeresen figyelemmel kell kísérniük a legfontosabb pénzügyi és nem pénzügyi mutatókat annak érdekében, hogy nyomon kövessék a pénzügyi és működési feltételek, valamint az intézmények kockázati profiljának változásait. Amennyiben a nyomon követés során egy intézmény kockázati profiljában lényeges változás, illetve a mutatókban megfigyelhető bármilyen rendellenesség merül fel, az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk ennek okát, és adott esetben az új információk figyelembevétele céljából felül kell vizsgálniuk az érintett SREP-elem értékelését – beleértve adott esetben a kockázati pontszámot is. Az illetékes hatóságoknak rendszeresen felül kell vizsgálniuk, és szükség esetén frissíteniük kell a monitoringmutatókat és -eszközöket annak biztosítása érdekében, hogy azok relevánsak és hatékonyak maradjanak.
51. A 2.4. szakaszban ismertetett SREP-szerepvállalási modellnek megfelelően az illetékes hatóságoknak legalább negyedévente nyomon kell követniük az összes intézmény legfontosabb pénzügyi és nem pénzügyi mutatóit, és – az adatok (pl. piaci adatok) rendelkezésre állásától függően – gyakoribb nyomonkövetést kell alkalmazniuk annak biztosítása érdekében, hogy figyelembe vegyék egy adott intézmény sajátos jellemzőit vagy a kialakulóban lévő kockázatokat és tendenciákat.
52. Az illetékes hatóságoknak olyan nyomonkövetési rendszereket kell létrehozniuk, amelyek segítségével felismerhetők a mutatók (vagy a mutatók kombinációjának) viselkedésében megjelenő mintázatok, lényeges változások és rendellenességek – beállíthatnak például a lényegességi küszöbértékeken alapuló riasztásokat. Az illetékes hatóságoknak a rendellenességek kezelésére eskalációs eljárásokat kell meghatározniuk. A mutatókban bekövetkező lényeges változások vagy rendellenességek megjelenését az illetékes hatóságoknak további vizsgálat indítására okot adó jelzésként kell tekinteniük – különösen azokban az esetekben, amikor a változások kiugró értéket jelentenek a hasonló intézményekből álló csoportok teljesítményéhez képest.
53. Az illetékes hatóságoknak úgy kell kialakítaniuk a nyomonkövetési rendszereket és a rendellenességek esetén alkalmazandó eskalációs eljárásokat, hogy azok tükrözzék a pénzügyi intézmény méretét, összetettségét, üzleti modelljét és kockázati profilját, különös figyelmet fordítva azokra a földrajzi területekre, ágazatokra és piacokra, ahol a pénzügyi intézmény működik.
54. A nyomonkövetési rendszereknek legalább az illetékes hatóságoknak bejelentett információkon és adatokon kell alapulniuk, és magukban foglalhatják az EBA irányítópultjait vagy mutatóit is. A monitoringrendszereknek legalább a következő intézményspecifikus mutatókat magukban kell foglalniuk:

- a. az intézmény üzleti modelljének elemzéséhez (lásd a 4. címet), a belső irányításhoz és a kontrollmechanizmusokhoz (lásd az 5. címet), a tőkekockázatokhoz (lásd a 6. címet), valamint a likviditási és finanszírozási kockázatokhoz (lásd a 8. címet) kapcsolódó mutatók; a túlzott tőkeáttétel kockázatára vonatkozó mutatók (lásd a 7. címet), valamint az (EU) 2022/2554 rendelet alkalmazásából levezetett mutatók;
- b. az 575/2013/EU rendelet alkalmazásából és a 2013/36/EU irányelvet végrehajtó nemzeti jogszabályból eredő, a minimális prudenciális követelmények kiszámítására vonatkozó összes mutató (pl. elsődleges alapvető tőke – CET1, likviditásfedezeti ráta (LCR), nettó stabil forrásellátottsági ráta (NSFR), tőkeáttételi mutató);
- c. a 2014/59/EU irányelvben meghatározott, a szavatolótőkére és a leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL);
- d. releváns piaci alapú mutatók (pl. részvényár, hitel-nemteljesítési csereügylet – CDS-felárak, kötvényfelárak);
- e. adott esetben¹⁵, és különösen az egyedi (idioszinkratikus) vagy rendszerszintű események esetén az intézmény saját helyreállítási terveiben használt helyreállítási mutatók;
- f. amennyiben rendelkezésre állnak, az illetékes hatóságok felé teljesített adatszolgáltatásból származó, mennyiségi vagy minőségi információkon alapuló mutatók, amelyek pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázatot jelezhetnek.

55. Az illetékes hatóságoknak az intézményspecifikus mutatókat ki kell egészíteniük az intézmény földrajzi területeihez, ágazataihoz és piacaihoz kapcsolódó releváns makrogazdasági mutatókkal, amennyiben azok rendelkezésre állnak. Emellett az alternatív nézőpontokat bemutató információk forrásként figyelembe kell venniük a releváns független piackutatási eredményeket és elemzéseket is – ideértve a veszélyforrásokról szóló jelentéseket is, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

¹⁵ Amennyiben az intézmény nem mentesül ez alól a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló 2014. május 15-i 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 173., 2014.6.12., 190. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/59/oj>) 4. cikkében foglalt egyszerűsített kötelezettségek összefüggésében.

4. cím: Az üzleti modell elemzése

4.1. Általános szempontok

56. Ez a cím az intézmény üzleti modelljének és stratégiájának értékelésére vonatkozó kritériumokat határozza meg. Az illetékes hatóságok által végzett értékelés célja, hogy – mind a jelenlegi helyzetet, mind a jövőbeli szempontokat figyelembe véve – átfogó képet kapjanak az intézmény működéséről, beazonosítsák azokat a jelentős meglévő vagy potenciális sebezhetőségeket, amelyek a legnagyobb valószínűséggel gyakorolhatnak lényeges hatást az intézményre, valamint értékeljék az intézmény üzleti modelljének és stratégiájának általános stabilitását. Ezen értékelést követően az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk a következőket:

- a. az intézmény jelenlegi üzleti modelljének életképessége, amely az alapján határozható meg, hogy az intézmény mennyire képes elfogadható nyereséget termelni a következő 12 hónapban;
- b. az intézmény stratégiájának fenntarthatósága, amely az alapján határozható meg, hogy az intézmény a stratégiai tervei és pénzügyi előrejelzései alapján képes lesz-e egy legalább hároméves, előretekintő időtávon elfogadható nyereséget generálni.

57. Az illetékes hatóságoknak az üzletimodell-elemzés eredményeit fel kell használniuk a SREP összes többi elemének értékeléséhez. Az illetékes hatóságok az üzletimodell-elemzés egyes elemeit, így különösen az üzleti modell mennyiségi értékelését elvégezhetik más SREP-elemek értékelésének keretében is (pl. a finanszírozási struktúra megismerése képezheti a likviditási kockázatok értékelésének részét).

58. Az illetékes hatóságoknak az üzleti modell elemzése során figyelembe kell venniük a környezeti, társadalmi és irányítási (ESG) kockázatokat is – elsőbbséget biztosítva az környezeti átállással kapcsolatos és a fizikai kockázatoknak – annak érdekében, hogy felmérjék e kockázatok rövid-, közép- és hosszú távú stratégiai és prudenciális következményeit az intézmény üzleti modelljére nézve.

59. Az illetékes hatóságoknak a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok által gyakorolt, az intézmény üzleti modelljéhez kapcsolódó prudenciális hatások értékelésére is fel kell használniuk az üzletimodell-elemzést. E tekintetben az illetékes hatóságoknak a folyamatban lévő vizsgálat során tett megállapításaikat ki kell egészíteniük a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságoktól kapott információkkal, és értékelniük kell, hogy azok felvetnek-e a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokkal kapcsolatos prudenciális aggályokat. Amennyiben az értékelés alapján az intézmény üzleti modellje pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokkal kapcsolatos prudenciális aggályokat vet fel, az illetékes hatóságoknak közölniük kell az üzleti modell prudenciális

értékelésének eredményét a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatósággal¹⁶.

60. Az üzletimodell-elemzés elvégzéséhez az illetékes hatóságoknak legalább a következő mennyiségi és minőségi információforrásokat kell felhasználniuk:

- a. az intézmény stratégiai terve(i) a tárgyévi és a jövőre vonatkozó előrejelzésekkel, valamint az azok alapjául szolgáló gazdasági feltételezésekkel együtt;
- b. pénzügyi beszámolók (pl. eredménykimutatás és mérleg közzetételek);
- c. szabályozói adatszolgáltatás (COREP, FINREP és hitelregiszter, amennyiben rendelkezésre áll);
- d. belső jelentések (vezetői információk, ideértve – amennyiben rendelkezésre állnak – az egyes üzletágak jövedelmezőséghez való hozzájárulást, a tőketervezést, a likviditási jelentéseket, a működési rezilienciát, valamint a belső kockázati jelentéseket);
- e. helyreállítási tervek;
- f. szanálási tervek, beleértve a szanálási hatóság által a 2014/59/EU irányelv 14. cikkével összhangban elvégzett szanálhatósági értékelést és annak eredményét;
- g. az intézménynek a 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (2) bekezdésével összhangban elkészítendő, az ESG-kockázatok kezelésére vonatkozó terve;
- h. harmadik felektől származó jelentések (pl. könyvvizsgálói jelentések, tőkepiaci- és hitelelemzők jelentései);
- i. egyéb releváns makroprudenciális vagy pénzügyi stabilitási tanulmányok/felmérések (pl. a Nemzetközi Valutaalap [IMF], a makroprudenciális hatóságok és intézmények, valamint az európai intézmények részéről).

4.2. Az üzletimodell-elemzés kiemelt területeinek meghatározása

Értékelési területek

61. A 2. címben meghatározott szerepvállalási modellnek megfelelően az illetékes hatóságoknak az elemzésük során az intézmény üzleti modellje szempontjából leglényegesebb értékelési területekre kell összpontosítaniuk. Az üzletimodell-elemzés hatálya és mélysége az adott intézményre vonatkozóan már elvégzett felügyeleti felülvizsgálatok számától és jellegétől függően eltérő lehet. Ennek az értékelésnek minden esetben lehetővé kell tennie az illetékes hatóságok számára, hogy véleményt alkossanak az intézmény üzleti modelljének általános életképességéről és fenntarthatóságáról.

62. Az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk, hogy az intézmény üzleti modelljében bekövetkezett változások mennyire lényegesek a korábbi felügyeleti felülvizsgálathoz képest, annak érdekében, hogy meghatározzák az értékelésük hatókörét és mélységét, valamint azt, hogy a korábbi felügyeleti értékelés milyen mértékben használható az új értékelés kiindulási

¹⁶ A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos együttműködésről szóló EBH-iránymutatásokkal (EBA/GL/2021/15) összhangban.

alapjaként. Ezen vélemény kialakításakor az illetékes hatóságoknak különösen azt kell mérlegelniük, hogy az intézmény alábbi területein történt-e lényeges változás:

- a. a korábban közölt és értékelésen átesett stratégiai terv;
- b. a mérleg szerkezete és összetétele, ideértve a nyereségforrások változásait és azok koncentrációját, az eszközállomány növekedését, a kötelezettségek szerkezetének változásait, illetve a vonatkozó pénzügyi és kockázati mutatók alakulását, figyelembe véve a mutatók a 3. címbe ismertetett nyomon követésének eredményeit is;
- c. irányítás és műveletek, ideértve más szervezetek felvásárlását vagy leválasztását, vagy a más szervezetekkel való összeolvadást, üzletágak vagy földrajzi piacok megnyitását vagy megszüntetését, valamint az informatikai infrastruktúra változásait.

A legfontosabb üzletágak azonosítása

63. Az illetékes hatóságoknak el kell végezniük az intézmény üzletágainak materialitási vizsgálatát annak érdekében, hogy meghatározzák azokat a kulcsfontosságú területeket, amelyekre az üzletimodell-elemzésnek összpontosítani kell. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. az üzletágak jelentősége a nyereség/veszteség generálása szempontjából, beleértve azokat a földrajzi területeket, leányvállalatokat/fióktelepeket és termékköröket, amelyek a leglényegesebbek az eredménykimutatásban szereplő teljes bevételekhez/költségekhez való hozzájárulásuk, a kockázat (pl. a TREA vagy más kockázati mutatók alapján) és/vagy a szervezeti/törvényben meghatározott prioritások (pl. a közférában tevékenykedő bankokat érintő, bizonyos termékek kínálatára vonatkozó kötelezettségek) tekintetében;
- b. a korábbi felügyeleti megállapítások, beleértve a helyszíni ellenőrzések során feltártakat is, amennyiben ezek a megállapítások arra utalhatnak, hogy bizonyos üzletágak esetében további vizsgálat szükséges, valamint a belső vagy külső könyvvizsgálói jelentések megállapításai és észrevételei – azonosított-e a belső ellenőrzési funkció bizonyos üzletágak fenntarthatóságára vagy életképességére vonatkozó, konkrét problémákat;
- c. a tematikus felügyeleti felülvizsgálatok eredményei – feltárt-e az egész szektorra kiterjedő elemzések bármelyike olyan, a háttérben meghúzódó közös problémákat, amelyek további, intézményspecifikus elemzést tesznek szükségessé;
- d. a stratégiai tervek szempontjából vett jelentőség – vannak-e olyan üzletágak, amelyeket az intézmény jelentősen bővíteni vagy éppen leépíteni kíván;
- e. hasonló intézményekkel történő összehasonlítások – volt-e olyan üzletág, amely a hasonló intézményekkel összehasonlítva atipikusan (kiugróan) teljesített, amennyiben ez az információ az illetékes hatóságok rendelkezésére áll. Az üzleti modell elemzése szempontjából releváns hasonló intézmények azonosításához az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az ugyanazokat a nyereségforrásokat vagy ügyfélkört megcélzó versenytárs termékköröket/üzletágakat, a tevékenység helyszínére vonatkozó szabályozási rendszereket és geopolitikai kockázatokat, valamint az intézmény működési ágazatára jellemző egyéb tényezőket.

4.3. Az üzletimodell-elemzés megbízhatóságának értékelése és a sebezhetőségek azonosítása

64. Az illetékes hatóságoknak elemezniük kell a pénzügyi intézmény jelenlegi üzleti modelljének számszaki jellemzőit annak érdekében, hogy – szem előtt tartva az intézmény kockázatvállalási hajlandóságát, valamint finanszírozási és tőkeszerkezetét – felmérjék, milyen mértékben képes rövid, közép- és hosszú távon elfogadható nyereséget termelni. Az elvégzendő elemzésnek a következő területeket kell lefednie:

- a. a jövedelmezőséget meghatározó tényezők – beleértve azok trendjeit is –, amelyeket az intézmény jövedelemtermelő képességének alapjául szolgáló elemek értékelése révén kell meghatározni, a rendkívüli és egyszeri tételek kiszűrése után, a bevételi források bontása, a költségek bontása és felosztása, az értékvesztési céltartalékok, valamint a legfontosabb arányszámok (pl. nettó kamatrés, költség/bevétel arány, hitelértékvesztés és kockázati költség) figyelembevételével. Ezt az értékelést kiegészítheti a releváns, kockázattal korrigált nyereségességi mérőszámok (pl. a felosztott tőke megtérülése – ROAC vagy a kockázattal korrigált tőkemegtérülés – RAROC) elemzése, amennyiben ezek rendelkezésre állnak és megbízhatónak tekinthetők;
- b. a mérleg – beleértve annak trendjeit is –, amelyet az eszköz- és forrásösszetételnek, a finanszírozási struktúrának, a TREA és a szavatolótőke változásainak, valamint a legfontosabb arányszámoknak (pl. sajáttőke-arányos megtérülés/eszközarányos megtérülés, elsődleges alapvető tőke, finanszírozási hiány) az értékelése révén, továbbá az eredménykimutatásban és a mérlegben az ügyfelekhez, szektorokhoz és földrajzi területekhez kapcsolódó koncentrációk vizsgálatával kell meghatározni;
- c. a kockázatvállalási hajlandóság és a kockázati tolerancia szintje, amelyet az intézmény által kockázattípusonként megállapított hivatalos korlátok, valamint azok betartásának értékelése révén kell felmérni annak megértése érdekében, hogy az intézmény milyen kockázatokat hajlandó vállalni a pénzügyi teljesítményének javítása és a működési rezilienciájának biztosítása érdekében. Ennek ki kell terjednie az információs és kommunikációs technológiák zavarainak (ICT-zavarok) hatásaival kapcsolatos toleranciára is.

65. Az illetékes hatóságoknak elemezniük kell az intézmény jelenlegi üzleti modelljének minőségi jellemzőit annak érdekében, hogy megismerjék annak sikertényezőit és főbb függőségeit. Az illetékes hatóságok által elvégzendő elemzésnek a következő területeket kell lefednie:

- a. az üzleti környezet, amelyet az intézmény működési környezete jövőbeli alakulásának értékelése révén kell vizsgálni, a főbb vagy lényeges földrajzi és üzleti kitétségei alapján. Ezen értékelés részeként az illetékes hatóságoknak rálátást kell nyerniük a legfontosabb makrogazdasági változókra, a piaci tendenciákra, a versenyhelyzetre és az egyéb releváns fejleményekre (például a szabályozási és jogi környezet változásaira);
- b. a legfontosabb belső és külső függőségek feltérképezése az üzleti modell sikerét befolyásoló főbb külső és belső tényezők értékelése révén, figyelembe véve a kapcsolódó irányítási és belső kontrollmechanizmusokat;

- c. franchise, valamint a versenyelőny területei, az intézmény hírnevének, valamint az ügyfelekkel, beszállítókkal és partnerekkel fennálló kapcsolatok szilárdságának értékelése révén, továbbá annak vizsgálatával, hogy vannak-e olyan területek, amelyeken az intézmény versenyelőnnyel rendelkezik a hasonló intézményekhez képest;
- d. ICT-támogatás, amelyet az ICT és az üzleti tevékenység közötti összhang szintjének és megfelelőségének a stratégia, a célkitűzések, a tevékenységek, az erőforrások és a funkciók tekintetében történő értékelésével, valamint annak mérlegelésével kell felmérni, hogy az ICT-vonatkozású aggályok hatással lehetnek-e az intézmény üzleti stratégiájára és célkitűzéseire.

66. Az illetékes hatóságoknak ki kell egészíteniük az elemzést az intézmény pénzügyi előrejelzéseinek és stratégiai tervének előretekintő (mind számszaki, mind minőségi) elemzésével, annak érdekében, hogy megismerjék az üzleti stratégia alapjául szolgáló feltételezéseket és összefüggéseket, valamint annak valószínűségét és kockázati szintjét. Az illetékes hatóságok által elvégzendő elemzésnek a következő területeket kell lefednie:

- a. az átfogó stratégia és a sikert meghatározó tényezők felmérése a főbb számszaki és minőségi irányítási célok, valamint a megvalósítás utáni tervezett üzleti modell és a jelenlegi modell közötti eltérés értékelése révén;
- b. a várható pénzügyi teljesítmény meghatározása az intézmény stratégiáját és előrejelzéseit meghatározó feltételezések valószínűségének és következetességének értékelése révén;
- c. a végrehajtási képességek meghatározása a vezetőségnek a korábbi stratégiák és előrejelzések megvalósítása terén elért eredményeinek értékelésével, valamint az intézmény azon általános képességének vizsgálatával, hogy üzleti tevékenysége során hasznosítsa versenyelőnyeit és a sikertényezőket, és hatékony módon hozamot termeljen. E felülvizsgálat részeként az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:
 - i. a költségallokációs keretrendszer megfelelősége – az üzletágak/egységek jövedelmezőségének tükrözése szempontjából;
 - ii. a forrástranszfer-árazási keretrendszer – az egyes üzletágak/egységek, termékek és ügyfelek nettó jövedelem-komponensének megfelelő meghatározása szempontjából;
 - iii. a hitelárazási keretrendszer – a hitelárazási folyamat megfelelő irányítása, az árazási módszertan, a hitelárazás valamennyi összetevőjének megfelelő figyelembevétele, valamint a termékárazási döntések utólagos jövedelmezőségi nyomon követése és jelentése tekintetében;
 - iv. az Unióban letelepedett, harmadik országbeli csoportokhoz tartozó intézmények, valamint az említett csoportnak az Unió területén kívül letelepedett és az EU-beli anyavállalat által nem konszolidált egyéb szervezetei közötti bevételmegosztási keretrendszer – az ügyletek életciklusában részt vevő szervezetek vagy üzletágak közötti eredmények méltányos megosztása, valamint a megfelelő irányítás tekintetében.

67. Az elemzésben az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük minden arra utaló jelet, hogy az üzleti modell és tevékenységek fokozott pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázatokat eredményeznek, beleértve a kriptoeszközökkel kapcsolatos tevékenységeket, a

betétgyűjtést vagy az (EU) 2015/849 irányelv 9. cikke szerinti kiemelt kockázatot jelentő harmadik országokban letelepedett jogi személyek létrehozását vagy igénybevételét. Amennyiben ilyen adatok rendelkezésre állnak, azokat adott esetben számszaki elemzéssel kell kiegészíteni, különös figyelmet fordítva az ilyen kiemelt kockázatot jelentő harmadik országokban folytatott tevékenységekből származó bevételek és működési eredmények lényegességére, valamint azokra az ügyfelekkel szembeni kitettségekre, amelyek esetében a pénzügyi intézmény a 2015/849 irányelv II. fejezetének 3. szakaszában meghatározott fokozott ügyfél-átvilágítási eljárást alkalmaz. Az illetékes hatóságoknak az 5963. bekezdésben meghatározottak szerint információt kell cserélniük ezekről a jelekről a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatósággal.

4.4. Az üzleti modell életképessége és fenntarthatósága

68. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény üzleti modelljének külső sokkokkal szembeni ellenálló képességét és a strukturális változásokhoz való alkalmazkodóképességét a külső sokkhatások elnyelésére, valamint az üzleti és stratégiai célkitűzéseket esetlegesen veszélyeztető külső tényezőkhöz való alkalmazkodásra vonatkozó képessége tekintetében. Az elvégzendő elemzésnek a következő területeket kell lefednie:

- a. az éghajlati és egyéb környezeti kockázatok – azoknak az intézmény jelenlegi és jövőbeli üzleti környezetére, valamint üzleti stratégiájára gyakorolt hatásának, az intézmény lényeges átállási és fizikai kockázatoknak való kitettségének, továbbá az ESG-tényezők közül eredő pénzügyi kockázatok – köztük a szabályozási célok, és különösen az intézmény működési helye szerinti joghatósági területe(ke)n érvényes éghajlati célok felé történő átállási folyamatból fakadó kockázatok – nyomon követésére és kezelésére irányuló terv kidolgozásának és végrehajtásának értékelése révén;
- b. digitalizáció – az új technológiák használatának és elterjedésének, valamint az intézmény üzleti stratégiájára és üzleti tervére, végrehajtási képességére és költségkontrolljára, illetve bevételtermelésére gyakorolt hatásának értékelése révén;
- c. működési reziliencia – az intézmény működési ellenálló képességére vonatkozó megközelítésének, valamint annak felülvizsgálata, hogy a vezető testület milyen módon veszi figyelembe azt az üzleti stratégia kialakítása során;
- d. geopolitikai kockázatok – a geopolitikai bizonytalanságok forrásainak és azoknak az üzleti stratégiába való belefoglalásának, valamint az intézmény jelenlegi és jövőbeli jövedelmezőségére gyakorolt pénzügyi hatásának értékelése révén, figyelembe véve az intézmény azon képességét is, hogy – például földrajzi és üzleti profiljának diverzifikálása révén – megbirkózzon az ilyen bizonytalanságokkal;
- e. a kriptovaluta-tevékenységek – amennyiben vannak ilyenek – az intézmény által nyújtott kriptovaluta-szolgáltatások, valamint a kriptovalutákkal kapcsolatos bármely egyéb tevékenység értékelése révén.

69. Az elvégzett elemzés alapján az illetékes hatóságoknak ki kell alakítaniuk vagy aktualizálniuk kell álláspontjukat a következő elemekkel kapcsolatban:

- a. a legfontosabb kockázati tényezők, amelyeknek az intézmény az üzleti modellje és stratégiája miatt ki van téve vagy ki lehet téve – például a túlzott koncentrációk vagy a túlzott kockázatvállalás, a jövedelmezőség stratégiai irányításának hiányosságai, valamint a végrehajtási képességek hiányosságai;
- b. az intézmény az 56. bekezdésben meghatározott jelenlegi üzleti modelljének életképessége, tekintettel annak mennyiségi teljesítményére, kockázatvállalási hajlandóságára, finanszírozási struktúrájára, a sikerét befolyásoló fő tényezőkre, függőségeire, valamint üzleti környezetére;
- c. az intézmény stratégiájának fenntarthatósága – az 56. bekezdésben meghatározottak szerint –, a stratégiai terv és a pénzügyi előrejelzések megalapozottsága alapján, valamint figyelembe véve a tervezett pénzügyi teljesítményre, az átfogó stratégiára, a működési reziliencia szintjére és a végrehajtási képességekre vonatkozó felügyeleti értékelést. Az illetékes hatóságoknak többek között az intézmény által a környezeti üzleti modellek rezilienciájára vonatkozóan végzett elemzéseknek a környezeti forгатókönyv-elemzésről szóló EBA-iránymutatással¹⁷ összhangban való felülvizsgálata révén azt is mérlegelniük kell, hogy az intézmény képes-e biztosítani a környezeti kockázatokkal szembeni közép- és hosszú távú rezilienciáját – legalább tíz éves hosszú távú időtávokat figyelembe véve;

4.5. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

70. Az intézmény életképességének és fenntarthatóságának, valamint az intézményt érintő esetleges kockázatoknak és sebezhetőségeknek az értékelése alapján az illetékes hatóságoknak véleményt kell alkotniuk az intézmény üzleti modelljéről. E véleménynek tükröződnie kell a megállapítások összefoglalásában, amelyet a 2. táblázatban foglalt szempontok alapján meghatározott életképességi pontszámnak kell kísérnie.

2. táblázat Az üzleti modellre vonatkozó pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti megfontolások

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
1	Az üzleti modell és stratégia alacsony szintű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény erős versenypozícióval rendelkezik a kiválasztott piacain, és stratégiája várhatóan tovább fogja erősíteni ezt a pozíciót. Az intézmény erős és stabil hozamokat ér el, amelyek arányban állnak a vállalt kockázattal – figyelembe véve az intézmény kockázatvállalási hajlandóságát és finanszírozási szerkezetét –, és amelyek nem túlzott kockázatvállaláson, illetve irreális stratégiára való támaszkodáson alapulnak. Nem állnak fenn lényeges eszközkoncentrációk vagy fenntarthatatlan koncentrált jövedelemforrások. Az intézmény pénzügyi előrejelzései a jövőbeli üzleti környezetre vonatkozó valószínű feltételezéseken alapulnak. Az intézmény egy átfogó átállástervezési folyamat keretében foglalkozik a lényeges ESG-kockázatok – különösen az ökológiai átállással kapcsolatos és a fizikai kockázatok – által az üzleti

¹⁷ EBA/GL/2025/04.

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		<p>modelljére gyakorolt rövid, közép- és hosszú távú stratégiai következményekkel.</p> <ul style="list-style-type: none"> A jelenlegi üzleti modellt és a vezetőség végrehajtási képességeit tekintve a stratégiai tervek megfelelőek.
2	Az üzleti modell és stratégia közepes-alacsony mértékű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézményre egy vagy több kulcsfontosságú piacon versenynyomás nehezedik a termékei/szolgáltatásai tekintetében. Az általa a helyzet kezelésére alkalmazott stratégia megfelelősége kétséges. Az intézmény – a kockázatvállalási hajlandóságát és finanszírozási szerkezetét figyelembe véve – a hasonló intézményekhez és/vagy a korábbi teljesítményéhez viszonyítva olyan átlagos hozamokat ér el, amelyek nagyjából arányban állnak a vállalt kockázattal. Fennállnak bizonyos eszközkoncentrációk vagy koncentrált jövedelemforrások. Az intézmény pénzügyi előrejelzései a jövőbeli üzleti környezetre vonatkozó optimista feltételezéseken alapulnak. Az intézmény egy összességében észszerű, de nem teljesen megbízható átállástervezési folyamat révén, általánosságban foglalkozik a lényeges ESG-kockázatoknak az üzleti modelljére gyakorolt stratégiai hatásaival, különös tekintettel a környezeti átállással kapcsolatos és a fizikai kockázatokra. A stratégiai tervek a jelenlegi üzleti modellt és a vezetőség végrehajtási képességeit tekintve észszerűek, de nem kockázatmentesek.
3	Az üzleti modell és stratégia közepes-nagy mértékű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény a termékei és szolgáltatásai tekintetében gyenge versenypozícióval rendelkezik a kiválasztott piacokon, és valószínűleg csak kevés olyan üzletága van, amely jó kilátásokkal kecsegtet. Az intézmény piaci részesedése jelentősen csökkenhet. Kétséges, hogy a stratégia alkalmas-e a helyzet kezelésére. Az intézmény olyan hozamokat ér el, amelyek gyakran alacsonyak, ingadozóak vagy nem állnak arányban a kockázatvállalási hajlandóságához vagy a finanszírozási szerkezetéhez képest vállalt kockázattal, és amelyek felügyeleti aggályokat vetnek fel. Materiális eszközkoncentrációk vagy koncentrált jövedelemforrások állnak fenn. Az intézmény pénzügyi előrejelzései a jövőbeli üzleti környezetre vonatkozó túlzottan optimista feltételezéseken alapulnak. Az intézmény csak részben kezeli a lényeges ESG-kockázatok – különösen az környezeti átállással kapcsolatos és a fizikai kockázatok – által az üzleti modelljére gyakorolt stratégiai hatásokat. Az átállástervezési folyamatában gyengeségek és/vagy hiányosságok mutatkoznak. A jelenlegi üzleti modellt és a vezetőség végrehajtási képességeit tekintve lehetséges, hogy a stratégiai tervek nem valószínűek.
4	Az üzleti modell és stratégia magas szintű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény a termékei/szolgáltatásai tekintetében rendkívül gyenge versenypozícióval rendelkezik a kiválasztott piacokon, és olyan üzletágakban tevékenykedik, amelyek kilátásai igen kedvezőtlenek. Nagyon valószínűtlen, hogy a stratégiai tervek megoldást kínálnának a helyzetre. Az intézmény nagyon gyenge és rendkívül instabil nyereséget generál, vagy az elfogadható nyereség generálása céljából elfogadhatatlan

Ponts zám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		<p>kockázatvállalási hajlandóságra vagy finanszírozási struktúrára támaszkodik.</p> <ul style="list-style-type: none"> Az intézményt szélsőséges mértékű eszközkoncentrációk vagy fenntarthatatlan jövedelemkoncentrációk jellemzik. Az intézmény pénzügyi előrejelzései a jövőbeli üzleti környezetre vonatkozó rendkívül irreális feltételezéseken alapulnak. Az intézmény lényeges ESG-kockázatoknak van kitéve, különös tekintettel az környezeti átállásból és a fizikai kockázatokból fakadó kockázatokra, és nem foglalkozik azoknak az üzleti modelljére gyakorolt stratégiai hatásaival. Az átállástervezési folyamata nem áll összhangban az átfogó üzleti stratégiával. Az átállástervezési folyamata súlyos gyengeségeket és/vagy hiányosságokat mutat. A stratégiai tervek a jelenlegi üzleti modell és a vezetés végrehajtási képességei miatt nem valószínűek.

71. Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül felsorolja azokat a felügyeleti intézkedéseket, amelyeket az illetékes hatóságok az intézmény üzleti modelljében feltárt hiányosságok esetén meghozhatnak. Az illetékes hatóságoknak a felügyeleti intézkedés típusát az alapján kell meghatározniuk, hogy az mennyire alkalmas a konkrét beazonosított hiányosság eredményes kezelésére.

72. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak további felügyeleti intézkedéseket (beleértve a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban hozott számszaki intézkedéseket is) vagy azok kombinációját, amennyiben ezeket megfelelőbbnek ítélik a feltárt hiányosságok orvoslására.

3. táblázat Az üzletimodell-elemzésből eredő lehetséges felügyeleti intézkedések felsorolása a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének b), d), e), f), m) és n) pontjával összhangban alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy:
A. módosítsa a stratégiában feltételezett pénzügyi tervét, amennyiben azt a belső tőketervezés vagy hiteles feltételezések nem támasztják alá;
B. eszközöljön változtatásokat a szervezeti struktúrájában, erősítse meg a kockázatkezelési és ellenőrzési funkciókat, valamint hozzon az üzleti modell vagy stratégia végrehajtásának támogatására irányuló intézkedéseket;
C. módosítsa és fejlessze az informatikai rendszereit az üzleti modell vagy stratégia végrehajtásának támogatása érdekében;
D. módosítsa az üzleti modelljét vagy a stratégiáját;
E. mérsékelje az általa előállított/forgalmazott termékekben rejlő kockázatot, akár a termékkínálat egyes elemeiben rejlő kockázatok módosítása és/vagy a termékfejlesztésre és -fenntartásra vonatkozó irányítási és kontrollintézkedések javítása révén;
F. csökkentse a rendszereiben rejlő kockázatot, akár a rendszerek fejlesztése, a beruházások szintjének növelése vagy az új rendszerek megvalósításának felgyorsítása, és/vagy a rendszerfejlesztésre és -karbantartásra vonatkozó irányítási és kontrollintézkedések javítása révén;
G. csökkentse a tevékenységeivel – és köztük a kiszervezett tevékenységeivel – járó kockázatot, és ennek érdekében módosítson bizonyos tevékenységein vagy csökkentse azok mértékét a velük járó kockázat mérséklése céljából; és/vagy javítsa az irányítási és kontrollrendszereket, valamint a kiszervezett tevékenységek felügyeletét;

H. az üzleti stratégiája kiigazításával csökkentse az ESG-kockázatokat, különös tekintettel a környezeti kockázatokra; ennek érdekében előírható a számára a 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (2) bekezdésével összhangban elkészítendő intézményi tervben szereplő célok, intézkedések és tevékenységek megerősítése.

5. cím A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok értékelése

5.1. Általános szempontok

73.A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok értékelése során az illetékes hatóságoknak többek között azt is meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény betartja-e a 12. bekezdésben foglalt, az EBA honlapján külön közzétett jogi aktusokat.

74.Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény belső irányítási rendszerének megfelelőségét, figyelembe véve az üzleti modellben és a pénzügyi tevékenységeiben rejlő kockázatok jellegét, mértékét és összetettségét. Az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk, hogy a pénzügyi tevékenység milyen mértékben felel meg a hatékony belső irányítási rendszerre vonatkozó, alkalmazandó jogi és szabályozási követelményeknek – ideértve az előző bekezdésben felsoroltakat is –, és fel kell tárniuk az esetleges hiányosságokat. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy a nem megfelelő belső irányítási rendszer lényeges kockázatot jelent-e, valamint hogy ez milyen hatással lehet az intézmény kockázati profiljára, működési rezilienciájára és fenntarthatóságára. E célból az arányosság elvével és a 2. címben vázolt felügyeleti szerepvállalással összhangban a következő területeket kell értékelni:

- a. szervezeti felépítés, a vezető testület és annak bizottságai;
- b. kockázatkezelési kultúra és üzleti magatartás;
- c. javadalmazási politikák és gyakorlatok;
- d. belsőkontroll-funkciók;
- e. kockázatkezelési keretrendszer;
- f. ICT-rendszerek, a kockázati adatok összesítése és a kockázatokra vonatkozó jelentéstétel;
- g. pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok és prudenciális aggályok;
- h. a helyreállítási tervezés irányítása.

75.Az illetékes hatóságoknak az előző bekezdés a)–f) pontjában felsorolt területek értékelése során figyelembe kell venniük az ESG-kockázatokat, elsőbbséget biztosítva az ökológiai átállással kapcsolatos és a fizikai kockázatoknak.

76.A belső irányítás értékelésének alapul kell szolgálnia a kockázatkezelés és az ellenőrzési mechanizmusok 6. és 8. címben meghatározott konkrét értékeléséhez, valamint az ICAAP és az ILAAP értékeléséhez az SREP-tőkeértékelésében (7. cím) és a SREP likviditási és finanszírozási értékelésben (8. cím). Hasonlóképpen, a 7. cím alapján felülvizsgált ICAAP-

számítások/tőkebecslések kockázatonkénti elemzésének, valamint az ezen elemzés során azonosított esetleges hiányosságoknak alapul kell szolgálniuk az e cím alapján értékelt átfogó ICAAP-keretrendszer értékeléséhez.

77.A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok átfogó értékelésének keretében az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az intézmény képes-e hatékonyan és időben orvosolni a feltárt hiányosságokat és/vagy az illetékes hatóságok által kifejezett felügyeleti aggályokat. Ezen értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy az intézmény által korábban elért eredmények bizonyítják-e, hogy az intézmény képes és hajlandó eredményesen és kellő időben kezelni a felügyeleti aggályokat és/vagy az azonosított hiányosságokat, és hogy ezt már figyelembe vették-e az egyéb SREP-területek értékelése során. Ehhez az illetékes hatóságoknak a következő elemek értékelésére kell támaszkodniuk:

- a. a vezető testület szerepe i. az intézmény által alkalmazott irányítási rendszer hatékonyságának értékelésében – különös tekintettel a korrekciós intézkedésekre –, valamint ii. a felügyeleti aggályok és/vagy a hiányosságok orvoslására irányuló megfelelő intézkedések meghozatalában (eredményes reagálás a felügyeleti aggályokra);
- b. az intézményen belüli kockázati kultúra;
- c. az illetékes hatóságnak átadott és azzal kicserélt információk megfelelősége és időszerűsége;
- d. a helyreállítási intézkedésekről a vezető testületnek, a felső vezetésnek és a belsőkontroll-funkcióknak benyújtott belső jelentések minősége;
- e. a belsőkontroll-funkciók szerepe a végrehajtott korrekciós intézkedések megfelelőségének és eredményességének felülvizsgálatában.

78.A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok leányvállalati szintű értékelése során az illetékes hatóságoknak az e címben felsorolt elemeken túlmenően értékelniük kell, hogy a csoportszintű szabályzatokat és eljárásokat következetesen végrehajtják-e leányvállalati szinten, és hogy a csoporthoz tartozó szervezetek megfelelő intézkedéseket hoztak-e annak biztosítására, hogy tevékenységeik megfeleljenek valamennyi alkalmazandó jogszabálynak és rendeletnek.

5.2. Szervezeti felépítés, a vezető testület és annak bizottságai

79.A pénzügyi szervezet szervezeti felépítésének, vezető testületének és bizottságainak értékelése során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény betartja-e a 2013/36/EU irányelv 74., 88. és 91. cikkét, az EBA belső irányításról szóló iránymutatásait⁽¹⁸⁾, valamint az ESMA és az EBA közös iránymutatásait a vezető testület tagjainak és a kiemelt funkciót betöltő személyek alkalmasságának értékeléséről⁽¹⁹⁾. Az intézmény – és adott esetben a csoport – szervezeti és működési felépítésének értékelése során az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell vizsgálniuk:

¹⁸ EBA/GL/2021/05.

¹⁹ EBA/GL/2021/06.

- a. a szervezeti és működési felépítés megfelelően és egyértelműen kialakított-e, valamint jól körülhatárolt, átlátható és következetes felelősségi köröket foglal-e magában, többek között a vezető testület és annak bizottságainak vonatkozásában is;
- b. a szervezeti és működési felépítés arányban áll-e a vállalkozás és a műveletek méretével és összetettségével;
- c. a szervezeti és működési felépítés átlátható-e az érdekelt felek, köztük a munkavállalók és a részvényesek számára.

80. Az intézmény vezető testületének értékelése során az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell vizsgálniuk:

- a. a vezető testület ismeri és átlátja-e az intézmény jogi, szervezeti és működési felépítését („a saját struktúra ismerete”) és az azzal járó kockázatokat, beleértve a megfelelő felügyeletet is;
- b. adott esetben a konszolidáló intézmény vezető testülete tisztában van-e mind a csoport szervezeti felépítésével, mind a csoport különböző szervezeteinek szerepeivel, valamint a köztük fennálló kapcsolatokkal és összefüggésekkel;
- c. a vezető testület tagjai együttesen véve megfelelően átlátják-e a szervezet üzleti modelljét és tevékenységeit, és rendszeres képzések révén folyamatosan naprakész ismeretekkel és készségekkel rendelkeznek-e a vonatkozó kockázatokról – ideértve az ICT-kockázatokat, az ESG-kockázatokat és az egyéb újonnan felmerülő kockázatokat is;
- d. az intézmény rendelkezik-e a vezető testületen belüli sokszínűséget és befogadást elősegítő szabályzattal, és rendszeresen értékeli-e ezeket, kitérve a nemek közötti egyensúlyra, valamint arra is, hogy az igazgatótanács összetétele, működése és utódlástervezése támogatja-e a hatékony döntéshozatalt, és tükrözi-e az intézmény sokszínűséggel és befogadással kapcsolatos célkitűzéseit;
- e. a vezető testület tagjai eredményesen együttműködnek-e egymással, ideértve az irányító és a felügyeleti funkciók közötti együttműködést is;
- f. a vezető testület minden tagja függetlenül jár-e el, elegendő időt szán-e a feladatra, és megfelelően tájékozott-e az intézmény kockázati helyzetével kapcsolatban;
- g. adott esetben létrehozott-e az irányítási funkciót ellátó vezető testület kockázati, ellenőrzési, kinevezési és javadalmazási bizottságokat, és ezek a bizottságok a vonatkozó jogi és szabályozási keretben előírtak szerint látják-e el a feladataikat.

81. Az intézmény vezető testületének és annak bizottságainak összetételével és működésével kapcsolatos vizsgálatuk során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény vezető testületének tagjaira és a kiemelt funkciót betöltő személyek vonatkozó, az intézmény vagy – adott esetben – az illetékes hatóság által elvégzett alkalmassági értékelésekből származó releváns megállapításokat is. Az illetékes hatóságoknak felül kell vizsgálniuk az intézmény kiemelt funkciót betöltő személyek azonosítására irányuló folyamatának eredményét, és értékelniük kell az egyéni elszámoltathatóság szintjét, figyelembe véve az irányítási funkciót ellátó vezető testület valamennyi tagjának, a felső vezetésnek és a kulcsfontosságú feladatot ellátó személyeknek a szerepére és feladataira vonatkozó egyéni nyilatkozatokat, valamint a

feladatok feltérképezését, beleértve a jelentéstételi útvonalak, a felelősségi körök, valamint az intézmény irányítási rendszerébe tartozó személyek és feladataik részleteit.

5.3. Kockázatkezelési kultúra és üzleti magatartás

82. Az intézmény kockázatkezelési kultúrájának és üzleti magatartásának értékelése során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény megfelel-e a belső irányításról szóló EBA-iránymutatásoknak. Ebben az összefüggésben az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell mérlegelniük:

- a. az intézmény következetes vállalati értékekkel és szilárd kockázatkezelési kultúrával rendelkezik-e, i. amelyeket hatékony és szilárd irányelvek és eljárások, valamint az összes alkalmazott számára biztosított tájékoztatás és képzés támaszt alá – ideértve a magatartási kódexet, az összeférhetetlenségek kezelésére szolgáló megfelelő keretrendszert és a bejelentési mechanizmusokat is, amelyek célja a felelősségteljes, etikus magatartás előmozdítása, valamint a kapcsolt felekkel szembeni kitettségek nyomon követése és kezelése –; és ii. amelyek elősegítik a nyílt kommunikáció és az érdemi vita környezetét;
- b. a vezető testület, a felső vezetés és a kiemelt funkciót betöltő személyek elkötelezettek a szilárd kockázatkezelési és vállalati kultúra, valamint a felelős üzleti magatartás előmozdítása iránt;
- c. az intézmény egészében magas szintű kockázattudatosság figyelhető-e meg;
- d. beépíti-e az intézmény a kockázattudatosságot a döntéshozatali folyamataiba, ideértve a megfelelő kockázatviselést is.

83. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő kerettel rendelkezik-e a kapcsolt felekkel folytatott ügyletek azonosítására, dokumentálására és kezelésére, beleértve a jóváhagyási folyamatot, a kitettségi korlátokat, a szokásos piaci feltételeket, valamint a nyomonkövetési és jelentéstételi mechanizmusokat. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a vezető testület által gyakorolt felügyelet szintjét is.

5.4. Javadalmazási politikák és gyakorlatok

84. Az intézmény javadalmazási politikáinak és gyakorlatának értékelése során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény betartja-e a 2013/36/EU irányelv 74., 92. és 94. cikkét, az (EU) 2021/923 felhatalmazáson alapuló rendeletet, valamint az EBA a megbízható javadalmazási szabályokról szóló iránymutatásait ⁽²⁰⁾. Ebben az összefüggésben az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell mérlegelniük:

- a. az intézmény megfelelő és a nemek szempontjából semleges, a vezető testület által jóváhagyott, rendszeresen felülvizsgált és felügyelt javadalmazási politikákat és gyakorlatokat vezetett-e be a teljes személyzetre vonatkozóan, és hogy ezek a szabályok megfelelnek-e a vonatkozó jogi és szabályozási követelményeknek;

²⁰ EBA/GL/2021/04.

- b. a belsőkontroll-funkciók részt vesznek-e a javadalmazási politikák kidolgozásában, és ellenőrzik-e azok megfelelő felülvizsgálatát, nyomon követését és frissítését;
- c. a javadalmazási politikák és gyakorlatok elősegítik-e a megbízható és hatékony kockázatkezelést – többek között azáltal, hogy figyelembe veszik a pénzintézet ESG-kockázatokkal kapcsolatos kockázatvállalási hajlandóságát –, továbbá összhangban állnak-e az intézmény üzleti és kockázati stratégiáival, kockázatkezelési kultúrájával és vállalati értékeivel, az intézmény hosszú távú érdekeivel, valamint az összeférhetetlenséget kezelő intézkedésekkel, és nem ösztönöznek-e túlzott kockázatvállalásra;
- d. az intézmény az alkalmazandó jogi és szabályozási követelményeknek megfelelően helyesen azonosította-e mindazokat a munkatársait, akiknek tevékenységei lényeges hatással vannak a kockázati profiljára;
- e. a változó és a rögzített javadalmazás aránya megfelelő-e, és a változó javadalmazási összetevő értéke az azonosított munkavállalók esetében nem haladja-e meg a rögzített javadalmazási összetevő 100 %-át (vagy a részvényesek jóváhagyásával a 200 %-át);
- f. az intézmény megfelelően osztotta-e fel a javadalmazás rögzített és változó elemeit, valamint nem alkalmaz-e a javadalmazási előírások kijátszására szolgáló csatornákat vagy gyakorlatokat;
- g. a változó javadalmazás a teljesítményen alapul-e (mind pénzügyi, mind nem pénzügyi kritériumokat figyelembe véve), valamint az intézmény betartja-e a halasztási és megőrzési időszakokkal, a pénzügyi instrumentumokban való kifizetéssel, valamint a malus és a visszakövetelési rendelkezés alkalmazásával kapcsolatos jogi és szabályozási követelményeket.

5.5. Belsőkontroll-funkciók

85. Az intézmény belsőkontroll-funkcióinak értékelése során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a pénzintézet betartja-e az EBA belső irányításról szóló iránymutatásait, valamint az (EU) 2022/2554 rendelet (DORA-rendelet) vonatkozó rendelkezéseit²¹. Ebben az összefüggésben az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell mérlegelniük:

- a. az intézmény megfelelő, minden területet lefedő belsőkontroll-keretrendszerrel rendelkezik-e, amely összhangban áll a három védelmi vonalra épülő modellel, valamint jól működő, eredményes és független kockázatkezelési, megfelelési és belső ellenőrzési funkciókat foglal magában;
- b. a belsőkontroll-funkciók vezetői i. a szervezeti hierarchia azon szintjén kerülnek-e kinevezésre, amely biztosítja számukra a feladataik ellátásához szükséges megfelelő hatáskört és tekintélyt, ii. közvetlen kapcsolatban állnak-e az irányítási funkciót ellátó vezető testülettel, és közvetlenül annak számolnak-e be, valamint iii. rendelkeznek-e a feladataik ellátásához szükséges valamennyi erőforrással;

²¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2554 rendelete (2022. december 14.) a pénzügyi ágazat digitális működési rezilienciájáról, valamint az 1060/2009/EK, a 648/2012/EU, a 600/2014/EU, a 909/2014/EU és az (EU) 2016/1011 rendelet módosításáról (HL L 333., 2022.12.27., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2554/oj>).

- c. az intézmény rendelkezik-e megfelelő, írásban rögzített, hatékonyan alkalmazott belsőkontroll-szabályzatokkal, továbbá egyértelműen meghatározta-e a keretrendszer végrehajtásával kapcsolatos felelősségi köröket, a feladatkörök szétválasztását, valamint a megbízható adminisztratív és számviteli eljárásokat, illetve a szilárd jelentéstételi szabályokat.

86. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a kockázatkezelési funkció a teljes intézményt lefedi-e, átfogó képet ad-e az összes kockázatról, aktívan részt vesz-e már a korai szakaszban az intézmény kockázati stratégiájának kidolgozásában, és figyelemmel kíséri-e annak hatékony végrehajtását. Az illetékes hatóságoknak azt is meg kell állapítaniuk, hogy a kockázatkezelési funkció teljes körű, naprakész és releváns kockázati információkat nyújt-e a vezető testületnek, amelyek alapján meg lehet állapítani az intézmény kockázatvállalási hajlandósági szintjét és a kapcsolódó kockázati határértékeket. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük továbbá a kockázatkezelési funkció által a kockázati stratégiáról és kockázatvállalási hajlandóságról készített, azok stabilitását és fenntarthatóságát értékelő elemzést, valamint azt is, hogy a funkció milyen mértékben vesz részt a lényeges változások vagy rendkívüli tranzakciók által az intézmény és – adott esetben – a csoport átfogó kockázataira gyakorolt hatás értékelésében.

87. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a megfelelési funkció hatékonyan felméri és csökkenti-e az alkalmazandó jogi és szabályozási követelmények, a szerződéses kötelezettségek, illetve a belső szabályok és magatartási kódexek – köztük az etikai szabályok – be nem tartásából eredő megfelelési kockázatokat, és biztosítja-e, hogy minden lényeges kockázatkezelési döntés megfelelően figyelembe vegye ezeket a kockázatokat.

88. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a belső ellenőrzési funkció az ellenőrzési tervvel és a részletes munkaprogrammal összhangban független felülvizsgálatot végez-e, és objektív biztosítékot nyújt-e az intézmény szabályzatainak, eljárásainak és belső kontrollmechanizmusainak megfelelőségéről és hatékonyságáról, valamint arról, hogy az intézmény valamennyi tevékenysége – a harmadik fél szolgáltatók által végzett tevékenységeket is beleértve – megfelel-e a jogi és szabályozási követelményeknek. Az illetékes hatóságoknak adott esetben értékelniük kell, hogy a csoportszintű belső ellenőrzési funkció független-e, rendelkezik-e csoportszintű kockázatalapú ellenőrzési tervvel, a megfelelő erőforrásokkal és mérettel, valamint közvetlen jelentéstételi kapcsolatban áll-e a konszolidáló intézmény vezető testületével.

5.6. Kockázatkezelési keretrendszer

89. Az intézmény kockázatkezelési keretrendszerének értékelése során az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelel-e a belső irányításról szóló EBA-iránymutatásoknak, a DORA-rendeletnek, valamint a 2013/36/EU irányelv 74. cikkének (3) bekezdése alapján kiadott, a belső irányítási rendszerekről, folyamatokról és mechanizmusokról szóló egyéb EBA-iránymutatásoknak. Ebben az összefüggésben az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell mérlegelniük:

- a. az intézmény megfelelő kockázatkezelési keretrendszert és kockázatkezelési folyamatokat alakított-e ki, amelyek kiterjednek a megfelelő és a gyakorlatban végrehajtott kockázati stratégiára, a kockázatvállalási hajlandóságra – beleértve a harmadik felekkel kapcsolatos kockázatkezelési szabályzatot is –, az ICAAP- és ILAAP-keretrendszerekre, valamint a stressztesztelési képességekre és eredményekre;
- b. adott esetben a csoportszintű kockázatkezelési keretrendszer minden lényeges kockázatra kiterjed-e, függetlenül attól, hogy a kockázat a konszolidáció hatálya alá nem tartozó szervezetektől származik-e, és átfogó képet alkot-e minden olyan kockázatról, amelynek az intézmény ki van vagy ki lehet téve;
- c. a vezető testület viseli-e a végső felelősséget a kockázati stratégiáért, a kockázatvállalási hajlandóságért és a kockázatkezelési keretrendszerért, valamint biztosítja-e a megfelelő iránymutatást és felügyeletet;
- d. az intézmény – és adott esetben a konszolidáló intézmény – megfelelő kockázati stratégiát és kockázatvállalási hajlandóságot dokumentált és alkalmazott-e, amelyek kiterjednek az intézmény valamennyi lényeges kockázatára, kockázati határértékeket és tűréshatárokat tartalmaznak, valamint tükrözik az intézmény pénzügyi forrásait;
- e. a kockázatkezelési keretrendszer megfelelő eljárásokat határoz-e meg a kockázatok azonosítására, mérésére, mérséklésére és nyomon követésére, továbbá milyen mértékben illeszkedik az intézmény átfogó stratégiájába, és hogyan befolyásolja azt;
- f. a döntéshozatali folyamatok egyértelműek, átláthatók és megfelelően dokumentáltak-e, valamint figyelembe veszik-e a megfelelő kockázati szempontokat, továbbá a szabályzatokat és azok módosításait megfelelő módon és időben közlik-e;
- g. megfelelő és következetes kapcsolat áll-e fenn az üzleti stratégia, a kockázati stratégia, a digitális működési rezilienciára vonatkozó stratégia, a kockázatvállalási hajlandóság és a kockázatkezelési keretrendszer, a tőke- és likviditáskezelési keretek, valamint az intézménynek az ESG-kockázatok kezelésére vonatkozó, a 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (2) bekezdése szerinti terve között.

90. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e olyan, a vezető testület által jóváhagyott, jól dokumentált, az új termékek jóváhagyására vonatkozó szabályzattal, amely kiterjed az új piacok, termékek és szolgáltatások fejlesztésére, valamint a meglévők jelentős változásaira, beleértve a rendkívüli ügyleteket is. Az illetékes hatóságoknak azt is mérlegelniük kell, hogy a kockázatkezelési és a megfelelési funkciók megfelelő mértékben vesznek-e részt az új termékek, illetve a meglévő termékek jelentős változtatásainak értékelésében és jóváhagyásában, és hogy a jóváhagyások az adott kontrollmechanizmusok megfeleltetéséhez kötődnek-e.

Az ICAAP- és ILAAP-keretrendszerek

91. A pénzügyintézet ICAAP- és ILAAP-keretrendszerének értékelése során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény betartja-e az EBA-nak az ICAAP és az ILAAP keretében

gyűjtött információkra vonatkozó iránymutatásait ⁽²²⁾. Az intézmény ICAAP- és ILAAP-keretrendszerének értékelése magában foglalja az ICAAP és az ILAAP időszakos felülvizsgálatát, valamint e keretek megalapozottságának, hatékonyságának és átfogó jellegének meghatározását. Ebben a tekintetben az illetékes hatóságoknak:

- a. értékelniük kell, hogy az ICAAP és az ILAAP hogyan épül be az intézmény átfogó kockázatkezelési és stratégiai irányítási gyakorlataiba, beleértve a tőke- és likviditástervezést is, valamint hogy e gyakorlatok mennyire előrettekintő jellegűek;
- b. figyelembe kell venniük, hogy az ICAAP és az ILAAP alkalmas-e az intézményt érintő kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke és likviditás megfelelő szintjének felmérésére és fenntartására, valamint az üzleti döntések meghozatalára (például a tőke üzleti terv szerinti elosztásával kapcsolatban), többek között stresszhelyzetben is;
- c. értékelniük kell, hogy az ICAAP és ILAAP az intézmény minden szintjén beépül-e a döntéshozatali és irányítási folyamatokba (pl. limitek meghatározása, teljesítménymérés);
- d. ellenőrizniük kell, hogy az ICAAP- és az ILAAP-keretrendszer a vezető testület rendszeres felügyelete alá tartozik-e, ideértve e keretrendszerek és azok eredményeinek jóváhagyását is;
- e. meg kell vizsgálniuk, hogy az ICAAP és az ILAAP következetesen és arányosan kerül-e végrehajtásra az intézmény valamennyi üzletágában és jogi személyében, valamint kiterjed-e minden olyan lényeges kockázatra, amelynek az intézmény ki van vagy ki lehet téve;
- f. értékelniük kell a kapcsolódó jogi és szabályozási követelményeknek való megfelelést, és azt is figyelembe kell venniük, hogy az intézmény ICAAP-je azonosít-e felmerülő kockázatokat és/vagy alacsony valószínűségű, nagy hatású kockázatokat, beleértve az ICT-kockázatokat, a környezeti kockázatokat és a geopolitikai bizonytalanságokat is;
- g. meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény egy vagy több jogi személye vagy üzletága esetében indokoltak-e az intézmény szokásos ICAAP- vagy ILAAP-eljárásától való eltérések.

92. Ezeknek az értékeléseknek hozzá kell járulniuk a P2R meghatározásához és a tőkemegfelelés 7. címben meghatározottak szerinti értékeléséhez, valamint a likviditási és finanszírozási megfelelés 8. címben meghatározottak szerinti értékeléséhez.

Az intézmények stressztesztjének értékelése

93. Az intézmény stressztesztjének értékelése során az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az intézmény megfelel-e a stressztesztelésről szóló EBA-iránymutatásnak²³, valamint a környezeti kockázatok integrálása céljából végzett környezeti forgatókönyv-elemzésről szóló EBA-iránymutatásnak. Ez az értékelés magában foglalja az intézmény stressztesztelési programjának felülvizsgálatát, figyelembe véve az intézmény méretét és belső szervezetét, valamint tevékenységeinek jellegét, nagyságrendjét és összetettségét.

²² A SREP céljából az ICAAP és az ILAAP keretében gyűjtött információkról szóló EBH-iránymutatás (EBA/GL/2016/10).

²³ Az EBH stressztesztelésre vonatkozó iránymutatásai (EBA/GL/2018/04).

94. Az illetékes hatóságoknak el kell végezniük az intézmény stressztesztelési programjának minőségi értékelését, valamint a stresszteszt eredményeinek mennyiségi értékelését. Az illetékes hatóságoknak a minőségi és mennyiségi értékelések eredményeit a felügyeleti stresszteszt eredményeivel együtt kell figyelembe venniük (lásd: 11. cím) a tőke- és likviditási megfelelés értékelése és a feltárt hiányosságokra adott megfelelő felügyeleti válaszok meghatározása céljából. Ha a stressztesztelés felülvizsgálata hiányosságokat tár fel az intézmény irányításában és az intézményi szintű kontrollmechanizmusában, ezeket az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük e területek értékelése során. Ezenfelül az intézmény stressztesztjeinek eredményei felhasználhatók az intézmény tőketervezésének értékeléséhez, valamint a likviditási megfelelés értékeléséhez szükséges likviditási követelmények számszerűsítéséhez.
95. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a stressztesztelés milyen mértékben épül be az intézmény kockázatkezelési keretrendszerébe, beleértve azt is, hogy miként veszik figyelembe a stressztesztet az intézmény kockázatvállalási hajlandóságának és limitjeinek megállapítására irányuló folyamatok során. Ezen felül az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény felső vezetésének és vezető testületének részvételét a stressztesztelési programban – ideértve a kapcsolódó belső jelentéstételt is –, valamint azt, hogy a stresszteszt és annak eredményei milyen mértékben épülnek be a döntéshozatali folyamatokba.
96. A stressztesztelési programok, a stresszteszt eredményei és a tervezett vezetői intézkedések értékelésekor az illetékes hatóságoknak mind az idioszinkratikus, mind a rendszerszintű szempontokat meg kell vizsgálniuk. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a vezetői intézkedések stresszhelyzetekben való megvalósíthatóságát – beleértve azt is, hogy az intézkedések végrehajtására vonatkozó határidők reálisak-e – és az intézmény sajátosságait. A határokon átnyúló csoportok stresszteszt-programjainak felülvizsgálata során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a csoportokon belüli tőke- és likviditásvitelt, valamint a csoporton belüli pénzügyi támogatási rendszer működése előtt stresszhelyzetben esetlegesen felmerülő potenciális akadályokat.
97. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a stresszteszt eredményeit²⁴, valamint azt, hogy az intézmény képes-e minden körülmények között, kedvezőtlen forgatókönyv esetén is fenntartani az alkalmazandó TSCR-t, és hogy meghatározott-e a TSCR esetleges megsértésének kezelésére irányuló irányítási intézkedéseket. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük továbbá azt is, hogy a stresszteszt milyen hatást gyakorolnak az intézmény tőkeáttételi mutatójára, valamint a 2014/59/EU irányelvben említett leírható, illetve átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelmények (MREL) céljából tartott leírható, illetve átalakítható kötelezettségeire.
98. A stresszteszt eredményeinek értékelése során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézményt a stresszteszt hatókörén és időtávján belül érintő összes ismert jövőbeli szabályozási változást is.

²⁴ E bekezdés alkalmazásában a stresszteszt köre nem terjed ki a fordított stressztesztekre.

5.7. ICT-rendszerek, a kockázati adatok összesítése és a kockázatokra vonatkozó jelentéstétel

99. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény ICT-rendszerei megbízhatóak és reziliensek-e, valamint alkalmasak-e a kitettségek nagyságának, összetételének és minőségének mérésére, értékelésére és jelentésére az intézmény valamennyi kockázattípusa, terméke és partnere tekintetében, valamint hogy normál körülmények között és stresszhelyzetekben egyaránt teljes mértékben támogatják-e a kockázati adatok összesítését.
100. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy az intézmény a kockázati profiljával és rendszerszintű jelentőségével arányos, megfelelő kockázatiadat-összesítési és kockázatjelentési képességeket fejleszt-e ki és tart-e fenn. Az intézmény kockázatiadat-összesítési és kockázatjelentési képességeinek felülvizsgálata során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a BCBS 239. számú, az említett elvek hatálya alá tartozó felügyelt intézményekre vonatkozó, a kockázati adatok hatékony összesítésére és a kockázati jelentéstételre vonatkozó elveit²⁵. Az illetékes hatóságoknak különösen azt kell értékelniük, hogy az intézmény képes-e pontos, következetes, teljes és megbízható kockázati adatokat és jelentéseket szolgáltatni az egész intézményre vonatkozóan, az összes lényeges kockázatot figyelembe véve, és megfelelően tükrözve az intézmény kockázati profilját, valamint tőke- és likviditási igényeit, továbbá hogy ezek összesíthetők-e, valamint időben és rugalmasan a vezető testület és a felső vezetés rendelkezésére bocsáthatók-e. Az illetékes hatóságoknak adott esetben értékelniük kell, hogy az intézmény hatékony csoportszintű vezetői információs és jelentéstételi rendszert hozott-e létre, amely minden üzleti egységre és jogi személyre alkalmazandó, és ezek az információk kellő időben az intézmény anyavállalatának élén álló vezető testület rendelkezésére állnak-e.
101. Az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk, hogy az intézmény vezető testülete jóváhagyja-e az intézmény kockázati adatainak összesítésére és kockázati jelentéstételére szolgáló keretrendszert, és felügyeli-e annak hatékony végrehajtását, ideértve az e tevékenységek támogatásához szükséges megfelelő erőforrások biztosítását is. Az illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy az intézmény kockázati adatainak összesítésére vonatkozó képességeit és kockázati jelentési gyakorlatát a pénzügyi belsőkontroll-keretrendszerével összhangban függetlenül validálják-e.

5.8. Pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok és prudenciális aggályok

102. A belső irányítási keret és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok elemzésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságoktól kapott értékeléseket is, és meg kell vizsgálniuk, hogy ezek nem vetnek-e fel prudenciális aggályokat. Fordított viszonylatban pedig ha az illetékes hatóság értékelése szerint az intézmény belső kontrollmechanizmusainak és irányítási keretének

²⁵ Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság: A kockázati adatok hatékony összesítésére és a kockázati jelentéstételre vonatkozó elvek (BCBS 239).

hiányosságai, valamint az intézményi szintű kontrollmechanizmusok a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázathoz, valamint a célzott pénzügyi szankciók végrehajtásának elmulasztásából és azok kijátszásából fakadó kockázatokhoz kapcsolódó prudenciális aggodalmakra adnak okot, az illetékes hatóságoknak is meg kell osztaniuk az értékelés eredményét a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal.

103. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény átfogó belső irányítási és kockázatkezelési keretrendszere kiterjed-e a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok kezelésére, valamint a célzott pénzügyi szankciók végrehajtásának elmulasztásából és azok kijátszásából fakadó kockázatok kezelésére is.
104. Az illetékes hatóságoknak prudenciális szempontból értékelniük kell, hogy a vezető testület betartja-e a pénzmosás- és a terrorizmusfinanszírozás-ellenes keretrendszerrel kapcsolatos szerepeit és felelősségi köreit. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az értékelésüket követően a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságoktól kapott kiegészítő információkat, a jogszabályoknak való megfeleléssel kapcsolatos politikákról és eljárásokról, valamint az AML/CFT megfelelési tisztviselő szerepéről és felelősségi köréről szóló EBA-iránymutatásokkal²⁶ összhangban.

5.9. A helyreállítási tervezés irányítása

105. A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok értékeléséhez az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a helyreállítási tervezés irányítási keretének a 2014/59/EU irányelv 6. és 8. cikkével összhangban végzett értékelése során feltárt megállapításokat és hiányosságokat.
106. Hasonlóképpen, a SREP-elemek – köztük a belső irányítás és az intézményi szintű kontrollintézkedések – értékelése során tett megállapításoknak is információkkal kell szolgálniuk az intézmény helyreállítási terveinek értékeléséhez.

5.10. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

107. A fenti értékelés elvégzését követően az illetékes hatóságoknak véleményt kell alkotniuk az intézmény belső irányítási rendszerének és intézményi szintű kontrollmechanizmusainak megfelelőségéről. E véleménynek tükröződnie kell az megállapítások összefoglalásában, amelyet a 4. táblázatban meghatározott szempontok alapján meghatározott életképességi pontszámnak kell kísérnie.

4. táblázat A belső irányításra és az intézményi szintű kontrollmechanizmusokra vonatkozó pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti szempontok

²⁶ EBA/GL/2022/05.

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
1	A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok hiányosságai alacsony szintű kockázatot jelentenek az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény szilárd és átlátható szervezeti felépítéssel rendelkezik, amelyben a felelősségi körök egyértelműen meghatározottak, és a kockázatvállalás szigorúan el van különítve a kockázatkezelési és kontrollfunkcióktól. • A vezető testület összetétele és működése megfelelő. • A vezető testület tagjai elegendő időt fordítanak feladataik ellátására, és adott esetben betartják az igazgatói tisztségek számára vonatkozó korlátozást. • Megfelelő kockázati kultúra és üzleti magatartás érvényesül, ideértve az összeférhetetlenség kezelését és a visszaélések bejelentésére szolgáló eljárásokat is. • Az intézmény olyan sokszínűségi szabályzatot fogadott el, amely előmozdítja a vezető testület sokszínű összetételét, és teljesíti a kitűzött célokat. • A javadalmazási politika összhangban áll az intézmény kockázati stratégiájával és hosszú távú érdekeivel. • A kockázatkezelési keretrendszer és a kockázatkezelési folyamatok – többek között az ICAAP, az ILAAP, az NPAP (új termék jóváhagyási szakpolitika), a stressztesztelési keret, a tőketervezés és a likviditástervezés – megfelelőek. • A belsőkontroll-keretrendszer és a belső kontrollok megfelelőek. • A kockázatkezelési, megfelelési és belső ellenőrzési funkciók függetlenek, eredményesek és elegendő erőforrással rendelkeznek, és a belső ellenőrzési funkció a bevett nemzetközi standardoknak és követelményeknek megfelelően működik. • Az ICT-rendszerek, a kockázati adatok összesítése és a kockázati jelentések megfelelőek. • Az ESG-kockázatoknak a belső irányítási és kockázatkezelési keretrendszerbe való beépítése megfelelő. • A helyreállítási tervezés irányítási keretrendszere megfelelő. • Az intézmény gyorsan reagál az illetékes hatóságok által feltárt hiányosságokra

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		és/vagy aggályokra, és azokat rövid időn belül hatékonyan orvosolja, ennek eredményeként pedig kielégítő eredményeket ér el. Ezenfelül az intézmény az egész folyamat során proaktív módon beszámol az illetékes hatóságoknak és tájékoztatja őket.
2	A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok hiányosságai közepes-alacsony szintű kockázatot jelentenek az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény szervezeti felépítése összességében véve stabil és átlátható, egyértelműen meghatározott felelősségi körökkel, valamint a kockázatvállalás és a kockázatkezelési, illetve kontrollfunkciók szigorú szétválasztásával. • A vezető testület összetétele és működése nagyrészt megfelelő. • A vezető testület tagjai nagyrészt elegendő időt fordítanak feladataik ellátására, és adott esetben betartják az igazgatói tisztségek számára vonatkozó korlátozást. • A szervezetet jórészt megfelelő kockázati kultúra és üzleti magatartás jellemzi, ideértve az összeférhetetlenségek kezelését és a visszaélések bejelentésére szolgáló eljárásokat is. • Az intézmény olyan sokszínűségi szabályzatot fogadott el, amely előmozdítja a vezető testület összetételének sokszínűségét, és nagyrészt teljesíti a kitűzött célokat, illetve megfelelő intézkedéseket hozott a szabályzatban meghatározott célok elérése érdekében. • A javadalmazási politika nagyrészt összhangban áll az intézmény kockázati stratégiájával és hosszú távú érdekeivel. • A kockázatkezelési keretrendszer és a kockázatkezelési folyamatok – ideértve az ICAAP-ot, az ILAAP-ot, az NPAP-ot, a stressztesztelési keretrendszert, valamint a tőke- és likviditástervezést – nagyrészt megfelelőek. • A belsőkontroll-keretrendszer és a belső kontrollok nagyrészt megfelelőek.

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		<ul style="list-style-type: none"> • A kockázatkezelési, megfelelési és belső ellenőrzési funkciók függetlenek, és működésük nagyrészt eredményes. • Az ICT-rendszerek, a kockázati adatok összesítése és a kockázati jelentések nagyrészt megfelelőek. • Az ESG-kockázatoknak a belső irányítási és kockázatkezelési keretrendszerbe történő beépítése nagyrészt megfelelő. • A helyreállítási tervezés irányítási keretrendszere nagyrészt megfelelő. • Az intézmény képes az illetékes hatóságok által azonosított hiányosságok és/vagy kifejezett aggályok többségét elfogadható határidőn belül megfelelően orvosolni, és – adott esetben – teljesíti az illetékes hatóságok által e hiányosságokkal kapcsolatban előírt beszámolási követelményeket.
3	A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok hiányosságai közepes-magas szintű kockázatot jelentenek az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény szervezeti struktúrája és felelősségi körei nem teljesen átláthatók, és a kockázatvállalás nem különül el teljesen a kockázatkezelési és kontrollfunkcióktól. • Kétségek merülnek fel a vezető testület összetételének és működésének megfelelőségét illetően. • Kétséges, hogy a vezető testület tagjai elegendő időt fordítanak-e feladataik ellátására, valamint adott esetben nem tartják be az igazgatói tisztségek számára vonatkozó korlátozást. • Kétségek merülnek fel a kockázati kultúra és az üzleti magatartás megfelelőségét illetően, beleértve az összeférhetlenségek kezelését és/vagy a visszaélések bejelentését célzó eljárásokat is. • Az intézmény nem fogadott el sokszínűségi szabályzatot, és nem hozott a vezetői testületen belüli megfelelő szintű sokszínűség elérésére irányuló intézkedéseket. • Aggodalmak merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a javadalmazási politika esetleg nem áll összhangban az

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		<p>intézmény kockázati stratégiájával és hosszú távú érdekeivel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kétségek merülnek fel a kockázatkezelési keretrendszer és kockázatkezelési folyamatok – így többek között az ICAAP, az ILAAP, az NPAP, a stressztesztelési keretrendszer, valamint a tőke- és/vagy likviditástervezés – megfelelését illetően. • Kétségek merülnek fel a belsőkontroll-keretrendszer és a belső kontrollok megfelelését illetően. • Kétségek merülnek fel a kockázatkezelési, megfelelési és belső ellenőrzési funkciók függetlenségét és eredményes működését illetően. • Kétségek merülnek fel az ICT-rendszerek, a kockázati adatok összesítésének és a kockázati jelentéstételnek a megfelelését illetően. • Kétségek merülnek fel az ESG-kockázatoknak a belső irányítási és kockázatkezelési keretrendszerbe való integrálásának megfelelését illetően. • A helyreállítási tervezés irányítási keretrendszere az értékelés szerint lényeges hiányosságokat tartalmazhat és/vagy lényeges akadályok állhatnak az eredményes végrehajtásának az útjában, valamint a felügyeleti aggályokat nem oszlatták el maradéktalanul. • Az intézmény jelentős kihívásokkal szembesül, vagy csak korlátozott szándékot mutat az illetékes hatóságok által azonosított hiányosságok és/vagy kifejezett aggályok megfelelő kezelésére – a korrekciós intézkedések minőségét és/vagy azok végrehajtásának határidejét tekintve –, ami arra utalhat, hogy az ügyet eskalálni kell. Az intézménynek emellett nehézségeket okoz a helyreállítási folyamat előrehaladásáról az illetékes hatóságok felé történő jelentéstétel is.

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
4	A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok hiányosságai magas szintű kockázatot jelentenek az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> • Az intézmény szervezeti felépítése és felelősségi körei nem átláthatók, és a kockázatvállalás nem különül el a kockázatkezelési és kontrollfunkcióktól. • A vezető testület összetétele és működése nem megfelelő. • A vezető testület tagjai nem fordítanak elegendő időt a feladataik ellátására, és adott esetben nem tartják be az igazgatói tisztségek számára vonatkozó korlátozást. • A kockázati kultúra és az üzleti magatartás – az összeférhetetlenségek kezelését és/vagy a visszaélések bejelentését célzó eljárásokat is beleértve – nem megfelelő. • Az intézmény nem fogadott el sokszínűségi szabályzatot, a vezető testület összetétele nem sokszínű, és az intézmény nem hozott intézkedéseket a megfelelő szintű sokszínűség elérése érdekében. • A javadalmazási politika nem áll összhangban az intézmény kockázati stratégiájával és hosszú távú érdekeivel. • A kockázatkezelési keretrendszer és a kockázatkezelési folyamatok – többek között az ICAAP, az ILAAP, az NPAP, a stressztesztelési keretrendszer, a tőke tervezés és/vagy a likviditástervezés – nem megfelelőek. • A kockázatkezelési, megfelelőségi és/vagy belső ellenőrzési funkciók nem függetlenek, nem működnek eredményesen és/vagy a belső ellenőrzési funkció nem a megállapított nemzetközi standardoknak és követelményeknek megfelelően működik. • A belsőkontroll-keretrendszer és a belső kontrollok nem megfelelőek. • Az ICT-rendszerek, a kockázati adatok összesítése és a kockázatok jelentése nem megfelelő. • Az ESG-kockázatoknak a belső irányítási és kockázatkezelési keretrendszerbe való beépítése nem megfelelő. • A helyreállítási tervezés irányítási keretrendszere esetében az értékelés szerint lényeges hiányosságok és/vagy az eredményes végrehajtást gátló

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		<p>lényeges akadályok állapíthatók meg, és a felügyeleti aggályokat nem sikerült teljes mértékben orvosolni.</p> <ul style="list-style-type: none"> Az intézmény nem képes vagy nem szándékozik megfelelően orvosolni az illetékes hatóságok által feltárt hiányosságokat és/vagy kifejezett aggályokat, és nem rendelkezik azokkal a képességekkel, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az illetékes hatóságok által eskálált ügyeket elfogadható határidőn belül orvosolja. Az intézménynek emellett komoly nehézséget okoz a helyreállítási folyamat előrehaladásáról az illetékes hatóságok felé történő jelentéstétel is.

108. Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül felsorolja azokat a felügyeleti intézkedéseket, amelyeket az illetékes hatóságok az intézmény belső irányításában és az intézményi szintű kontrollmechanizmusában feltárt hiányosságok esetén meghozhatnak. Az illetékes hatóságoknak az alapján kell dönteniük a felügyeleti intézkedés típusáról, hogy az mennyire hatékonyan kezeli az azonosított konkrét hiányosságot. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak további felügyeleti intézkedéseket, illetve ezek és az alábbi táblázatban felsorolt intézkedések kombinációját is, ha azokat megfelelőbbnek ítélik meg a feltárt hiányosságok kezeléséhez. A DORA-rendelet megsértése esetén az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a DORA-rendelet 50. cikkében foglalt alkalmazandó korrekciós intézkedéseket is.

5. táblázat A pénzintézet belső irányításának és intézményi szintű kontrollmechanizmusainak értékeléséből eredő lehetséges felügyeleti intézkedések felsorolása a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének b), d), e), f), g), j), l), m) és n) pontjával, valamint az (EU) 2022/2554 rendelet 50. cikkével összhangban alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy:
A. fokozza a vezető testület vagy annak bizottságainak aktív szerepvállalását;
B. a hiányosságok kezelésére irányuló korrekciós intézkedési terveket dolgozzon ki és hajtson végre;
C. erősítse meg a belső kontrollokat;
D. fejlessze a belső irányítási keretrendszert;
E. fejlessze a jelentéstételi mechanizmusokat és fokozza a felügyeletet;
F. korlátozza a változó javadalmazást;
G. megfelelőségirányítási rendszereket vezessen be;
H. alkalmazzon további vagy gyakoribb jelentéstételi követelményeket;
I. erősítsen meg konkrét rendszereket, folyamatokat, mechanizmusokat és stratégiákat;
J. módosított feltételezések alkalmazásával ismétlje meg a stresszteszteket;
K. erősítse meg az ESG-kockázatok vonatkozásában alkalmazott irányítási és kockázatkezelési intézkedéseket, különös tekintettel a környezeti kockázatokra.

6. A tőkekockázatok értékelése

6.1. Általános szempontok

109. Az illetékes hatóságoknak értékelniük és pontozniuk kell az intézmény szempontjából lényegesnek minősített tőkét érintő kockázatokat.
110. E cím célja, hogy egységes módszereket biztosítson az egyedi kockázatok, valamint a kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok értékeléséhez. -Nem törekszik a teljességre, és szabad teret ad az illetékes hatóságoknak, hogy a tapasztalataik és az intézmény sajátosságai alapján általuk relevánsnak ítélt további szempontokat vegyenek figyelembe.
111. Ez a cím iránymutatást nyújt az illetékes hatóságok számára az alábbi tőkekockázatok értékeléséhez és pontozásához:
- a. hitel- és partnerkockázat;
 - b. piaci kockázat;
 - c. működési kockázat;
 - d. nem kereskedési könyvi tevékenységekből eredő kamatkockázat (IRRBB).
112. A fenti kockázati kategóriákon belül a jelen cím meghatároz olyan alkategóriákat is, amelyeket figyelembe kell venni a tőkét érintő kockázatok értékelésekor. Az egyes alkategóriák külön is értékelhetők és pontozhatók, attól függően, hogy lényegesek-e az adott intézmény szempontjából. Az I–IV. melléklet a teljesség igénye nélkül felsorolja a hitelkockázatra, a piaci kockázatra, a működési kockázatra és az IRRBB-re vonatkozó azon alkategóriákat, amelyeket az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük.
113. A lényegesség meghatározása a felügyeleti megítélésen múlik. A devizahitelezési kockázat esetében azonban a devizahitelezésről szóló ERKT-ajánlás²⁷ fényében a lényegességet a következő küszöbérték figyelembevételével kell meghatározni: a fedezettel nem rendelkező hitelfelvevőknek nyújtott, devizában denominált hitelek az intézmény teljes hitelállományának (a nem pénzügyi vállalatoknak és a háztartásoknak nyújtott összes hitel) legalább 10 %-át adják, és ez a teljes hitelállomány az intézmény teljes eszközállományának legalább 25 %-át teszi ki.
114. Az illetékes hatóságoknak azokat az egyéb kockázatokat is értékelniük kell, amelyeket egy adott intézmény szempontjából lényegesnek minősítettek, de amelyek a fenti felsorolásban nem szerepelnek (pl. nyugdíjkockázat, stratégiai és üzleti kockázat, közbelépési kockázat,

²⁷ Az Európai Rendszerkockázati Testület 2011. szeptember 21-i ajánlása a devizahitelezésről (ERKT/2011/1) (HL C 342., 2011.11.22., 1. o.).

kockázaton belüli és kockázatok közötti koncentráció). Az azonosítási folyamatban a következők segíthetnek:

- a. a teljes kockázati kitettségértéket (TREA) befolyásoló tényezők;
- b. az intézmény által a belső tőke megfelelés-értékelési eljárás (ICAAP) során azonosított kockázatok;
- c. az intézmény üzleti modelljéből eredő kockázatok (a hasonló üzleti modellt működtető más intézmények által azonosított kockázatokat is beleértve);
- d. a kulcsmutatók nyomon követéséből származó információk;
- e. a belső vagy külső ellenőrzési jelentések megállapításai és észrevételei;
- f. az EBA által kiadott ajánlások és iránymutatások, valamint a makroprudenciális hatóságok vagy az ERKT által kiadott figyelmeztetések és ajánlások.

115. A fenti elemeket az illetékes hatóságoknak akkor is figyelembe kell venniük, amikor egy adott kockázat értékelésével kapcsolatos felügyeleti tevékenységük intenzitását tervezik.

116. A hitel-, piaci- és működési kockázat tekintetében az illetékes hatóságoknak többek között azt kell értékelniük, hogy a pénzüintézet betartja-e a 12. bekezdésben említett, az EBA honlapján külön közzétett jogi aktusokat. Ezek az iránymutatások azonban kiterjesztik az értékelés körét ezeken a minimumkövetelményeken túlra, hogy lehetővé tegyék az illetékes hatóságok számára a tőkekockázatokkal kapcsolatos átfogó vélemény kialakítását.

117. A tőkekockázatok értékelésekor az illetékes hatóságoknak a finanszírozási költséggel kapcsolatos kockázat potenciális hatását is figyelembe kell venniük a 8. címben meghatározott módszertan alapján, és dönthetnek úgy, hogy szükség van a kockázat mérséklésére irányuló intézkedésekre.

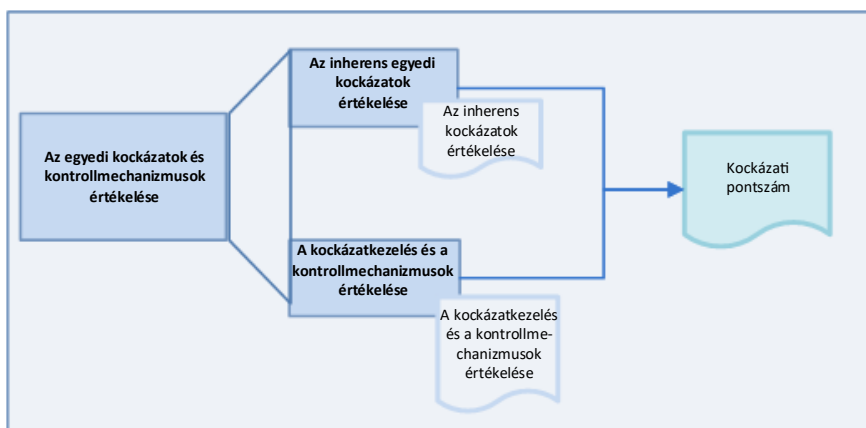
118. Az ebben a címben foglalt módszerek alkalmazása során az illetékes hatóságoknak meg kell határozniuk a releváns mennyiségi mutatókat és egyéb mérőszámokat, amelyek felhasználhatók a kulcsmutatók 3. cím szerinti nyomon követéséhez is, és adott esetben figyelembe kell venniük az intézmények belső kockázati intézkedéseit is.

119. Az illetékes hatóságoknak minden egyes lényeges kockázatra vonatkozóan értékelniük kell és a kockázati pontszámban ki kell fejezniük a következőket:

- a. inherens kockázat (kockázati kitettségek);
- b. a kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok minősége és hatékonysága.

120. Az értékelési folyamat a 2. ábrán látható.

2. ábra: A tőkekockázatok értékelési folyamata

121. Az értékelés során az illetékes hatóságoknak fel kell használniuk minden rendelkezésre álló információforrást, beleértve a hatóságoknak benyújtott jelentéseket, az intézmény belső mérőszámait és jelentéseit (például belső ellenőrzési jelentés, kockázatkezelési jelentések, az ICAAP eljárásból származó információk), a helyszíni vizsgálati jelentéseket és a külső jelentéseket (például az intézmény befektetőknek, hitelminősítő intézeteknek szóló közleményei). A tőkekövetelmény-irányelv (CRD) 104. cikke (2) bekezdésének második albekezdésével összhangban az illetékes hatóságok csak akkor kérhetnek eseti jelentéstételt, ha az a felügyeleti feladataik ellátásához feltétlenül szükséges és azzal arányos, valamint ha az információk más módon nem állnak rendelkezésre, illetve az adatszolgáltatás nem jelent információ ismétlést. Bár az értékelésnek intézményspecifikusnak kell lennie, a tőkekockázatoknak való lehetséges kitétségek azonosítása céljából mérlegelni kell a hasonló intézményekkel történő összehasonlítást. Ehhez a hasonló intézményeket kockázatonként külön-külön kell meghatározni, és azoknak nem feltétlenül kell egyezniük az üzletimodell-elemzéshez vagy más elemzésekhez meghatározott hasonló intézményekkel.
122. A tőkekockázatok értékelése során az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a szavatolótőkére vonatkozó minimumkövetelmények kiszámításának pontosságát és prudens jellegét is azoknak a helyzeteknek az azonosítása érdekében, ahol a szavatolótőke minimumszintjére vonatkozó számítások alulbecsülhetik a kockázat tényleges szintjét. Az ebből az értékelésből származó információkat fel kell használni a P2R 7.2.3. szakaszban leírtak szerinti meghatározásához.
123. Az egyes lényeges kockázatok értékelésének eredményét a megállapítások összefoglalásának tükröznie kell, amelynek magában kell foglalnia a fő kockázati tényezők ismertetését és a kockázati pontszámot, a következő szakaszokban meghatározottak szerint.

6.2. A hitel- és partnerkockázat értékelése

6.2.1. Általános szempontok

124. A hitelkockázat-kezelési keretrendszer értékelésekor az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény betartja-e a 12. bekezdésben hivatkozott, az EBA honlapján külön közzétett jogi aktusokat.

125. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az összes nem kereskedési könyvi kitettségből (a mérlegen kívüli tételeket is beleértve) eredő hitelkockázatot. Értékelniük kell továbbá a partnerkockázatot és az elszámolási kockázatot is, amelyek mind a banki, mind a kereskedési könyvek alá tartozhatnak. Az ilyen értékelés elvégzéséhez az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a potenciális hitelezési veszteségeket meghatározó valamennyi tényezőt, különös tekintettel a következőkre:
- a. a hitelesemény (azaz nemteljesítések) vagy korrelált hitelesemények valószínűsége, amely elsősorban a hitelfelvevőket és az adott kötelezettség visszafizetésére való képességüket érinti;
 - b. a hitelkockázati kitettségek nagysága;
 - c. a hitelkitettségek visszafizetési rátája a hitelfelvevők nemteljesítése esetén.
126. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük annak a lehetőségét, hogy ezen összetevők idővel változhatnak és a várt eredményekhez képest kedvezőtlenebbé válhatnak.
127. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az ESG-kockázatoknak az inherens hitelkockázatra gyakorolt hatását, valamint az ESG-kockázatokkal kapcsolatos hitelkockázati kontrollmechanizmusok megfelelőségét, elsősorban a környezeti kockázatokra összpontosítva. Az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk az ökológiai átállással kapcsolatos kockázatokra és a fizikai kockázatokra a hitelkoncentrációs kockázat és az ingatlanpiaci kockázat értékelése során, valamint az olyan konkrét portfóliók vagy kitettségi osztályok hitelkockázatának értékelésekor, amelyeknél a környezeti kockázatoknak való kitettség jelentősnek tekinthető.
128. Emellett az illetékes hatóságoknak arra is figyelmet kell fordítaniuk, hogy az intézmény a hitelnyújtási folyamata során figyelembe vegye a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokat, beleértve azt is, hogy az intézmény rendelkezik-e olyan rendszerekkel és kontrollmechanizmusokkal, amelyek biztosítják, hogy a hitelek visszafizetésére használt pénzeszközök törvényes forrásokból származzanak.

6.2.2. Az inherens hitelkockázat értékelése

A hitelkockázat lényeges forrásainak azonosítása

129. Az illetékes hatóságoknak a hitelkockázatot jelenlegi és előretekinthető szemszögből is vizsgálniuk kell, az aktuális portfólió hitelkockázatának elemzését beépítve az intézmény hitelkockázati stratégiájának, hitelkockázat-vállalási hajlandóságának és hitelkockázati korlátjainak értékelésébe (esetlegesen az üzleti modell elemzésének részeként végzett szélesebb körű stratégiaértékelés részeként). Az illetékes hatóságoknak azt is figyelembe kell venniük, hogy a várható, valamint a stresszhelyzeti makrogazdasági fejlemények hogyan befolyásolhatják ezeket az elemeket.
130. Az intézmény inherens hitelkockázatának értékeléséhez az illetékes hatóságoknak először azonosítaniuk kell az intézmény hitelkockázati kitettségét. Ehhez, valamint azon hitelkockázati

források következetes azonosításának biztosításához, amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve, a következő információforrásokat kell figyelembe venniük:

- a. szabályozási adatszolgáltatási sablonok, például a COREP és a FINREP, figyelembe véve a vonatkozó szabályozási kitettségi osztályokat az intézmény szavatolótőke-követelményekre vonatkozó megközelítése (sztenderd vagy IRB-módszer) alapján;
- b. az egyéb SREP-elemek (például az üzletimodell-elemzés) értékelése és a korábbi felügyeleti tevékenységek keretében szerzett ismeretek;
- c. az intézmény helyzetének összehasonlítása a hasonló intézményekével, amennyiben rendelkezésre állnak ilyen adatok. Különösen a belső minősítésen alapuló (IRB) módszert alkalmazó intézmények esetében az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a 2013/36/EU irányelv 78. cikkével összhangban végzett felügyeleti összehasonlító elemzés eredményét.

131. Az illetékes hatóságoknak értékelésük során elsősorban a legjelentősebb azonosított hitelkockázati forrásokra kell összpontosítaniuk, prudenciális szempontból vizsgálva azok lényegességét az intézmény vonatkozásában. Ezen értékelés elvégzéséhez a következőket kell figyelembe venniük:

- a. a hitelkockázati stratégia és a hitelkockázat-vállalási hajlandóság, valamint a vonatkozó limitek;
- b. a vizsgált portfólió kitettségértékének összege a hitelkitettségek teljes kitettségértékéhez viszonyítva, beleértve annak időbeli növekedését is;
- c. az érintett portfólió hitelkockázatához kapcsolódó szavatolótőke-követelmény összege a teljes szavatolótőke-követelményhez viszonyítva, beleértve annak időbeli növekedését is;
- d. adott esetben az intézmény által az érintett portfólió hitelkockázatához rendelt belső tőkének a teljes belső tőkéhez viszonyított aránya;
- e. az intézmény mérlegben szereplő és mérlegen kívüli, hitellel összefüggő tételeinek összetétele és minősége a teljesítő (az átstrukturált kitettséget is beleértve) és a nemteljesítő portfólióban, beleértve az értékvesztések és leírások szintjét és időbeli alakulását, valamint a hitelfortfólió nemteljesítési arányait.

132. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a kockázat lényegességét a jelenlegi portfólió vonatkozásában, visszatekintő és előretekintő szemlélettel is (az adatok és az előrejelzések korábbi alakulását figyelembe véve, amennyiben azok rendelkezésre állnak).

133. Az illetékes hatóságoknak a lényegességi vizsgálatot alátámasztó további információforrásként – amennyiben rendelkezésre állnak és megfelelőek – figyelembe kell venniük az intézmény által használt belső hitelkockázati paramétereket. Ez magában foglalja annak értékelését is, hogy ezek a módszerek alkalmasak-e a különböző portfóliók hitelkockázati kitettségeinek pontos számszerűsítésére, különös figyelmet fordítva az intézmény validálási funkciója által készített éves jelentésből származó adatokra, és még konkrétabban az utótesztelés eredményeire – vagyis a becsült paramétereknek és a megfigyelt eredményeknek az intézmény által elvégzett összehasonlítására. Az illetékes hatóságoknak kiemelt figyelmet kell

fordítaniuk azokra a portfóliókra, amelyeknél a becsült paraméterek alulbecsülték a megfigyelt eredményeket.

134. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény által annak érdekében elvégzett stresszteszt eredményeit is, hogy azonosítsák a korábban fel nem tárt hitelkockázati forrásokat, így például a hitelminőségben, a hitelkoncentrációkban, a fedezetek értékében vagy a hitelkitettségekben valamely stresszidőszak alatt bekövetkező változásokból eredő kockázatokat.
135. Az illetékes hatóságoknak az előző bekezdések szerint elvégzett lényegességi értékelés, valamint az intézmény hitelkockázatának és hitelportfóliójának mérete és összetettsége alapján kell meghatározniuk az értékeléshez szükséges részletességi szintet.

Az intézmény hitelportfóliójának jellege, mérete és összetétele (mérlegben szereplő és mérlegben kívüli hitelvonatkozású tételek)

136. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a hitelkitettségek jellegét (azaz a hitelfelvevők és a kitettségek típusait), és elemezniük kell az intézmény hitelportfóliójának összetételét. Az értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell azt is, hogy a hitelkockázati kitettség jellege milyen módon befolyásolhatja a kitettség nagyságát (például hitelfelvevők által lehívott hitelkeretek és korábban le nem hívott kötelezettségek, más ország pénznemében denominált összegek), figyelembe véve az intézmény arra vonatkozó lehetőségét, hogy jogszerűen, egyoldalúan törölje a folyósítási kötelezettséggel járó hitelkeretek lehívatlan összegét.
137. A hitelkockázat jellegének értékeléséhez az illetékes hatóságoknak legalább a hitelkockázat alábbi kategóriáit figyelembe kell venniük az intézmény szempontjából legrelevánsabbnak ítélt kategóriák részletesebb értékelésének elvégzésével²⁸:
- a. hitelkoncentrációs kockázat;
 - b. partner-hitelkockázat, valamint elszámolási és teljesítési kockázat;
 - c. országhitelkockázat;
 - d. értékpapírosításból származó hitelkockázat;
 - e. devizahitelezési kockázat;
 - f. ingatlankockázat;
 - g. a banki könyvben szereplő részvénykockázat;
 - h. felhígulási kockázat;
 - i. modellkockázat a szabályozó által jóváhagyott modellek esetében.
138. Amennyiben a speciális hitelezési kitettségek lényegesnek minősülnek, az illetékes hatóságoknak az ilyen kitettségeket az egyéb hitelezési tevékenységektől elkülönítve kell

²⁸ A hitelkockázati kategóriák nem teljes körű felsorolását, valamint az azok értékelésével kapcsolatos további részleteket az I. melléklet tartalmazza.

értékelniük, mivel az ilyen kitettségek kockázata a finanszírozott eszköz vagy projekt (például kereskedelmi ingatlan, energiatermelő üzem, fuvarozás, árucikkek) jövedelmezőségéből, és nem a hitelfelvevőből ered (amely általában egy különleges célú gazdasági egység). Ezen értékelés elvégzésekor az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. a projektek nyereségessége és az üzleti tervek alapját képező feltételezések konzervatív jellege (beleértve a fő vevők hitelkockázatát is);
- b. a szabályozás változásának - és különösen a támogatott ágazatok esetében - a jövőbeli pénzáramlásokra gyakorolt hatása;
- c. a piaci kereslet változásának hatása (amennyiben releváns), valamint a finanszírozott eszköz potenciális jövőbeli értékesítésére szolgáló piac megléte;
- d. létezik-e olyan konzorcium vagy léteznek-e egyéb olyan hitelezők, amelyek osztoznak a hitelkockázatban; valamint
- e. a szponzorok által vállalt garancia bármely formája;
- f. az e tevékenységekhez fűződő koncentrációs kockázat potenciális növekedése.

A portfólió hitelminősége

139. A portfólió hitelminőségének értékelésekor az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a hitelkitettségek megfelelő osztályozására, és értékelniük kell az esetleges helytelen osztályozás hatását, valamint az ebből eredő, az intézmény tartalékképzésében és a veszteségek megjelenítésében bekövetkező késedelmet.

140. Az illetékes hatóságoknak el kell végezniük a teljesítő, nemteljesítő és átstrukturált kitettségek kategóriáinak megkülönböztetésére irányuló elemzést, figyelembe véve mind az ügyfelek számát, mind az érintett összegeket/volumeneket. Az intézmény átfogó hitelkockázatának meghatározásához az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a portfólió általános hitelminőséget, valamint a különböző kvalitatív osztályokat a fenti kategóriák mindegyikén belül. Ezen értékelés részeként az illetékes hatóságoknak kitettségi osztályok szerint elemezniük kell a nemteljesítési és átminősítési kockázatot, figyelembe véve a hitelminőség időbeli alakulását, valamint meg kell vizsgálniuk, hogy a portfólió tényleges hitelminősége összhangban áll-e a megadott kockázatvállalási hajlandósággal, és meg kell állapítaniuk az esetleges eltérések okait.

141. Ennek eredményeképp átfogó értékelés készül a pénzintézet teljes hitelciklusáról, a hitelnyújtástól kezdve az egyes kitettségi kategóriák nyomon követésén és kezelésén át. Ha szükséges és lehetséges, ezen elemzések elvégzése során az illetékes hatóságoknak a hasonló intézményekkel való összehasonlítást kell alkalmazniuk, és referencia-portfóliókat (azaz az intézménycsoportok esetében közös hitelfelvevői portfóliókat) kell felhasználniuk. Ezt az elemzést a következők figyelembevételével kell elvégezni:

- a. az eszközminőségi mutatók, a múltbeli tendenciák és a növekedési ráták hitelfelvevői típusok, ágazatok és termékek szerinti bontásban, a hitelfelvevők hitelbesorolás szerinti

megoszlása, a hitelminőségi besorolások közötti múltbeli átalakulási arányok, valamint a késedelmes fizetési és nemfizetési arányok különböző időtávokon;

- b. a nemteljesítő kitettségek aránya és lefedettsége portfóliónként, ágazatonként, földrajzi helyenként, valamint ezek időbeli változása, figyelembe véve az egyes érintett portfóliókból származó releváns be- és kiáramlásokat, a kitettségek megoszlását a nemteljesítő kitettségek osztályai között (késedelmes, kétséges), az egyes releváns tényezők esetében az értékvesztések és leírások szintjét és időbeli alakulását, a múltbeli visszafizetési rátákat és a visszafizetési folyamat időtartamát, a végrehajtás alá vont eszközöket, valamint ezek időbeli alakulását, illetve a kitettségek nemteljesítőnek minősítése óta eltelt időt.

142. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a hitelveszteségek fedezetére képzett céltartalékok és a hitelértékelési korrekciók megfelelőek-e a kitettségek minőségének és adott esetben a biztosítékok szintjének szempontjából, különös tekintettel arra, hogy a hitelveszteségek fedezetére képzett céltartalékok szintje összhangban van-e a különböző portfóliók kockázati szintjével – az időbeli alakulást tekintve, valamint a hasonló intézményekkel összehasonlítva –, továbbá a releváns makrogazdasági fejleményekkel, valamint hogy a származtatott ügyletek piaci értékeinek hitelértékelési korrekciói tükrözik-e a megfelelő partnerek hitelképességét. Szükség esetén az illetékes hatóságoknak helyszíni vizsgálatokat kell végezniük vagy egyéb megfelelő felügyeleti intézkedéseket kell hozniuk annak értékelése céljából, hogy a hitelveszteségek fedezetére képzett céltartalékok képzése és a kockázati fedezet megfelelő-e, amit például a hitelek közül vett minták értékelésével határozhatnak meg. Az ilyen értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a belső és külső auditorok által felvetett megállapításokat is, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

143. Egy adott intézmény inherens hitelkockázatának értékelésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény által elvégzett stressztesztek eredményeit is annak érdekében, hogy feltárják a hitelkockázat esetleges, korábban fel nem tárt forrásait, így például a hitelminőségben, a hitelkoncentrációkban, a biztosítékok értékében vagy a hitelkitettségben valamely stresszidőszak alatt bekövetkező változásokból eredő kockázatokat.

A hitelkockázat-mérséklési keretrendszer szintje és minősége

144. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk az olyan garanciák (többek között a hitelderivatívák) és rendelkezésre álló fedezetek szintjét és minőségét, amelyek hitelesemény bekövetkezésekor csökkentenék a hitelezési veszteséget, azokat is beleértve, amelyeket a szavatolótőke kiszámításakor nem fogadnak el hitelkockázat-mérséklési technikaként. Ezen értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. a biztosítékok és garanciák által biztosított fedezet portfóliónként, hitelfelvevő-típusonként, besorolásonként, ágazatonként és más releváns szempontok szerint lebontva;
- b. a fedezeti értékek mind a teljesítő, mind a nemteljesítő kitettségek esetében;
- c. múltbeli behajtási arányok a biztosítékok és garanciák típusa és mennyisége szerint.

145. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell továbbá a reziduális kockázat lényegességét (lásd a 2013/36/EU irányelv 80. cikkét), különös tekintettel a biztosítéki megállapodások és a garanciák megfelelőségére és érvényesíthetőségére, a biztosítékok érvényesítésére és a garanciák végrehajtására vonatkozó képességre és azok időzítésére a nemzeti jogszabályok szerint, a biztosítékok értékének likviditására és volatilitására, valamint a biztosíték bármilyen hitelérvényesítési intézkedés révén visszanyerhető értékére. Az illetékes hatóságoknak a kezesek és a biztosítékok koncentrációját, valamint a hitelfelvevők hitelképességével való összefüggést (azaz a rossz irányú kockázatot) és a védelem hatékonyságára gyakorolt esetleges hatást is értékelniük kell.

Környezeti, társadalmi és irányítási tényezők

146. Az ESG-kockázatok és a környezeti kockázatok – különösen az inherens hitelkockázatra gyakorolt – hatásának értékelésekor az illetékes hatóságoknak törekedniük kell arra, hogy figyelembe vegyék e kockázatok sajátos jellemzőit, például azok előrettekintő jellegét és a különböző időtávokon jelentkező eltérő hatásait – elismerve a hosszú távú előrejelzésekhez társuló bizonytalanságokat –, és egyúttal fejlesszék arra vonatkozó képességüket, hogy e jellemzőket beépítsék az értékelésükbe.

6.2.3. A hitelkockázat-kezelési és -kontrollkeretrendszer értékelése

147. Az intézmény hitelkockázati profiljának átfogó megismerése érdekében az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk az intézmény hitelkockázat-kezelési és -kontrollkeretrendszerét, valamint annak az inherens hitelkockázati kitettségek tekintetében való megfelelőségét. Ehhez az értékeléshez az illetékes hatóságoknak az egyéb SREP-elemek (például az üzletimodell-elemzés és a vállalatirányítási területek) értékeléséből származó eredményre is támaszkodniuk kell. A nemteljesítő kitettségek (NPE-k) kezelésére (csökkentésére) irányuló stratégiák és a kapcsolódó irányítási és műveleti iránymutatások alkalmazásának hatálya alá tartozó intézmények esetében az illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy az intézmények teljesítik-e a releváns EBA-iránymutatásokban az ilyen stratégiákra és azok működtetésére vonatkozóan meghatározott konkrét követelményeket, beleértve a fogyasztóvédelmi kötelezettségek teljesítését is.

Hitelkockázati stratégia és hitelkockázat-vállalási hajlandóság

148. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e a vezető testület által jóváhagyott, megbízható, egyértelműen megfogalmazott és dokumentált hitelkockázat-vállalási hajlandósággal, valamint hitelkockázati stratégiával és limitekkel. Ehhez az értékeléshez az illetékes hatóságoknak többek között figyelembe kell venniük a vezető testületnek a hitelkockázati stratégia és a hitelkockázat-vállalási hajlandóság meghatározásában, jóváhagyásában és felülvizsgálatában betöltött szerepét, e stratégiaának a felső vezetés általi megfelelő végrehajtását, valamint – az intézmény üzleti modelljére, általános kockázatvállalási hajlandóságára, valamint jelenlegi és jövőbeli piaci környezetére és pénzügyi helyzetére tekintettel – annak az intézmény szempontjából való megfelelőségét.

Szervezeti és belsőkontroll-keretrendszer

149. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény a szükséges feladatok elvégzéséhez (minőségi és mennyiségi szempontból is) elegendő emberi és műszaki erőforrással ellátott, megfelelő szervezeti kerettel és irányítási rendszerrel rendelkezik-e, amelyek lehetővé teszik a hitelkockázat-vállalást, valamint a hitelkockázat eredményes kezelését, mérését és ellenőrzését. Különösen azt kell értékelniük, hogy az intézmény vezető testülete és felső vezetése átlátja-e a hitelmérési rendszerek alapját képező feltételezéseket. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a felelősségi körök megfelelőségét, valamint a személyzetnek a feladatai ellátásához szükséges készségeit és tapasztalatát a hitelkockázat vállalása, mérése, nyomon követése és jelentése tekintetében – ideértve a nemteljesítő kitétségek kezelését, és különösen azok kezelését –, végezetül pedig azt, hogy a kockázatvállalók és a kockázatkezelők egyértelműen elkülönülnek-e egymástól.
150. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő szabályzatokkal és eljárásokkal rendelkezik-e a hitelnyújtás, a hitelkockázat azonosítása, kezelése, mérése, jelentése és kontrollja tekintetében, és hogy ezek a szabályzatok összhangban állnak-e az intézmény hitelkockázati stratégiájával, és lefednek-e minden főbb üzleti tevékenységet és eljárást. Ennek keretében meg kell vizsgálni, hogy ezeket a szabályzatokat egyértelműen formalizálták és közzétették-e, és azokat az intézményen, valamint az ahhoz tartozó bankcsoporton belül következetesen alkalmazzák-e. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a vezető testület jóváhagyja-e ezeket a szabályzatokat, valamint rendszeresen megvitatja-e és a kockázati stratégiákkal összhangban felülvizsgálja-e azokat, továbbá azt is, hogy a felső vezetés felelős-e a szabályzatoknak és az eljárásoknak a vezető testület utasításai alapján való kidolgozásáért és végrehajtásáért.
151. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény rendelkezik-e a hitelkockázat azonosítására, megértésére, mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló, az intézmény méretének és összetettségének megfelelő keretrendszerrel. E tekintetben az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény megfelelő adatinfrastruktúrával rendelkezik-e, és az elemzési technikák alkalmasak-e arra, hogy lehetővé tegyék az intézmény számára hitelkockázatának megfelelő kezelését és a felügyeleti adatszolgáltatási követelmények teljesítését, valamint az összes mérlegen belüli és kívüli tevékenységében rejlő hitelkockázatok észlelését, mérését és rendszeres nyomon követését (adott esetben a csoport szintjén).
152. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény vezető testülete és felső vezetése érti-e a hitelmérési rendszerek alapját képező feltételezéseket, és tisztában van-e a kapcsolódó modellkockázat mértékével. Meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény végzett-e stressztesztelést a kedvezőtlen eseményeknek az intézmény hitelkockázati kitétségeire és a hitelkockázati tartalékképzés megfelelőségére gyakorolt hatásainak megismerése érdekében, figyelembe véve a stressztesztek gyakoriságát, a feltárt releváns kockázati tényezőket, a stresszforogatókönyv alapját képező feltételezéseket, valamint a stressztesztek eredményeinek a tőketervezéshez és a hitelkockázati stratégiákhoz történő belső felhasználását.

153. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az intézmény meghatározta és megvalósítja-e a hitelkockázati kitettségek (a hitelkoncentrációt is beleértve) folyamatos, eredményes, az egész intézményre kiterjedő nyomon követését, többek között célirányos mutatók és releváns beavatkozási feltételek segítségével, a hatékony korai riasztások biztosítása céljából. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény készítette-e rendszeres jelentéseket a vezető testület, a felső vezetés és az érintett hitelkockázat-kezelők számára a hitelkockázati kitettségekről, és azon belül a stressztesztek eredményéről.
154. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény stabil, átfogó belsőkontroll-keretrendszerrel és észszerű óvintézkedésekkel rendelkezik-e a hitelkockázatnak az intézmény hitelkockázati stratégiájával és hitelkockázat-vállalási hajlandóságával összhangban történő mérsékléséhez. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy az intézmény kontrollfunkciói megfelelő hatókört fednek-e le (beleértve minden konszolidált szervezetet, minden földrajzi helyszínt és minden hiteltevékenységet), illetve érvényben vannak-e olyan működési limitek és egyéb gyakorlatok, amelyek célja a hitelkockázati kitettségek az intézmény számára elfogadható tartományban tartása, az intézmény kockázatvállalási hajlandóságával és limitjeivel összhangban. E célból az illetékes hatóságoknak különösen azt kell vizsgálniuk, hogy az intézmény rendelkezik-e megfelelő belső kontrollmechanizmusokkal és gyakorlatokkal annak biztosítására, hogy a szabályzatok, eljárások és korlátozások megsértését és az azok alóli kivételeket időben jelentsék a megfelelő vezetőségi szintnek a szükséges intézkedések meghozatala céljából, beleértve azokat az ellenőrzéseket is, amelyek célja az intézményt a hitelnyújtási tevékenységeből adódóan érintő pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázatok azonosítása, értékelése és kezelése.
155. Ezen értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy a limitrendszer összhangban áll-e az intézmény összetettségével, valamint a hitelkockázat mérésére és kezelésére való képességével. Ez magában foglalja annak vizsgálatát is, hogy a megállapított határértékek abszolút érvényűek-e, vagy előfordulhat-e azok túllépése. Utóbbi esetben az intézmény szabályzatainak egyértelműen meg kell határozniuk azt az időtartamot és azokat a konkrét körülményeket, amelyek mellett az ilyen határérték-túllépések lehetségesek. Ezen túlmenően az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy megfelelőek-e azok az eljárások, amelyek révén a hitelkezelők tájékoztatást kapnak a rájuk vonatkozó limitekről, valamint, hogy ezeket a limiteket rendszeresen felülvizsgálja és aktualizálja-e az intézmény (például a stratégia változásaival való összhang fenntartása érdekében).
156. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell továbbá a belső ellenőrzési funkció működését a hitelkockázat-kezelési keretrendszer belső ellenőrzéseinek megfelelősége, hatóköre és gyakorisága tekintetében. Ezeknek az ellenőrzéseknek ki kell terjedniük a hitelkockázat-kezelési, -mérési és -kontrollkeret főbb elemeinek a teljes intézményt lefedő felülvizsgálatára, valamint arra, hogy a belső szabályzatok és eljárások mennyire felelnek meg a vonatkozó külső szabályoknak, illetve hogy vannak-e eltérések ezektől.
157. A hitelkockázathoz kapcsolódó szavatolótőkére vonatkozó minimumkövetelmények meghatározásához belső minősítésen alapuló módszert alkalmazó intézmények esetében az

illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy a belső validálási eljárás megalapozott és eredményes-e a modell feltételezéseinek megkérdőjelezése és azon esetleges hiányosságok azonosítása terén, amelyek a hitelkockázat-kezelési rendszert érinthetik. Ennek az értékelésnek a belső modellekkel kapcsolatban már elvégzett felügyeleti tevékenységekből (például helyszíni ellenőrzésekből) származó információkra kell építenie – amennyiben azok rendelkezésre állnak –, figyelembe véve az EBA a belső minősítésen alapuló rendszerek validálására vonatkozó felügyeleti kézikönyvében részletesen ismertetett felügyeleti gyakorlatokat²⁹.

6.2.4. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

158. A fenti értékelés elvégzését követően az illetékes hatóságoknak véleményt kell alkotniuk az intézmény hitel- és partnerkockázatáról. E véleménynek tükröződnie kell a megállapítások összefoglalásában, amelyet a 6. táblázatban foglalt szempontok alapján meghatározott kockázati pontszámnak kell kísérnie. Amennyiben az illetékes hatóság – bizonyos kockázati alkategóriák lényegességére tekintettel – úgy dönt, hogy azokat külön-külön értékeli és pontozza, az e táblázatban szereplő iránymutatásokat – amennyire lehetséges – analógia útján kell alkalmazni.

6. táblázat A hitel- és partnerkockázati pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti megfontolások

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
1	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata alacsony.	<ul style="list-style-type: none"> A hitelkockázati kitettség jellege és összetétele nem lényeges/nagyon alacsony kockázatra utal. Az összetett termékekkel és ügyletekkel szembeni kitettség nem lényeges/nagyon alacsony. A hitelkoncentrációs kockázat szintje nem lényeges/nagyon alacsony. Az átstrukturált és nemteljesítő kitettségek mértéke nem lényeges/nagyon alacsony. A teljesítő kitettségek által jelentett hitelkockázat nem lényeges/nagyon alacsony. Az ESG-kockázatok – különösen az ökológiai átállással kapcsolatos és a fizikai kockázatok – hitelkockázatra gyakorolt hatása nem lényeges/nagyon alacsony. A céltartalékok általi lefedettség és a hitelértékelési 	<ul style="list-style-type: none"> A kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok a vonatkozó EBA-iránymutatásokban foglalt követelményre tekintettel megfelelőek. Az intézmény hitelkockázati szabályzata és stratégiája összhangban áll az intézmény átfogó stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. A hitelkockázatra vonatkozó szervezeti keret szilárd, a felelősségi körök egyértelműen rögzítettek, a kockázatvállalók, illetve az irányítási és kontrollfunkciók feladatai egyértelműen elkülönülnek. A hitelkockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek megfelelőek.

²⁹ EBA/REP/2023/29.

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<p>korrekciók szintje megfelelő és megbízható (rendkívül nagyfokú bizonyosság mellett).</p> <ul style="list-style-type: none"> A garanciák és biztosítékok általi lefedettség szintje és ezek minősége nagyon jó. 	<ul style="list-style-type: none"> A hitelkockázatra vonatkozó belső limitek és kontrollkeretek észszerűek. A hitelkockázat mérséklését vagy korlátozását lehetővé tevő limitek összhangban vannak az intézmény hitelkockázatkezelési stratégiájával és hitelkockázat-vállalási hajlandóságával. Az ESG-kockázatok – különösen az ökológiai átállásból fakadó és a fizikai kockázatok – megfelelően beépülnek a hitelkockázat-kezelésbe és a kontrollmechanizmusokba.
2	<p>Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-alacsony.</p>	<ul style="list-style-type: none"> A hitelkockázati kitettség jellege és összetétele alacsony-közepes kockázatra utal. Az összetett termékekkel és ügyletekkel szembeni kitettség szintje alacsony-közepes. A hitelkoncentrációs kockázat szintje alacsony-közepes. Az átstrukturált és nemteljesítő kitettségek mértéke alacsony-közepes. A teljesítő kitettségek jelentette hitelkockázat alacsony-közepes. Az ESG-kockázatok – különösen az ökológiai átállási és a fizikai kockázatok – hitelkockázatra gyakorolt hatása alacsony-közepes. A céltartalékok általi lefedettség és a hitelértékelési korrekciók szintje megfelelő és megbízható (nagyfokú bizonyosság mellett). A garanciák és biztosítékok általi lefedettség szintje és ezek minősége jó. 	
3	<p>Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-magas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> A hitelkockázati kitettség jellege és összetétele közepes-magas kockázatot jelez. Az összetett termékekkel és ügyletekkel szembeni kitettség szintje közepes-magas. A hitelkoncentrációs kockázat szintje közepes-magas. Az átstrukturált és nemteljesítő kitettségek mértéke közepes-magas. A teljesítő kitettségek által hordozott hitelkockázat közepes-magas, és stresszhelyzetben tovább romolhat. Az ESG-kockázatok – különösen az ökológiai átállással 	<ul style="list-style-type: none"> A kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok nem felelnek meg a vonatkozó EBA-iránymutatásokban foglalt követelménynek. Az intézmény hitelkockázati szabályzata és stratégiája nem áll összhangban az intézmény átfogó stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. A hitelkockázatra vonatkozó szervezeti keret nem kellően stabil; a kockázatvállalók, illetve az irányítási és kontrollfunkciók feladatai nem különülnek el egyértelműen.

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<p>kapcsolatos és a fizikai kockázatok () – hitelkockázatra gyakorolt hatása közepes-magas.</p> <ul style="list-style-type: none"> A céltartalékok általi lefedettség és a hitelértékelési korrekciók szintje közepes. A garanciák és biztosítékok általi lefedettség szintje és ezek minősége közepes. 	<ul style="list-style-type: none"> A hitelkockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek nem megfelelőek. A hitelkockázatra vonatkozó belső limitek és kontrollkeretek nem kellőképpen megalapozottak. A hitelkockázat mérséklését vagy korlátozását lehetővé tevő limitek nincsenek összhangban az intézmény hitelkockázatkezelési stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. Az ESG-kockázatok – különösen az ökológiai átállásból fakadó és a fizikai kockázatok – kellően beépülnek a hitelkockázatkezelésbe és a kontrollrendszerbe.
4	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata magas.	<ul style="list-style-type: none"> A hitelkockázati kitettség jellege és összetétele magas kockázatot jelez. Az összetett termékeknek és ügyleteknek való kitettség szintje magas. A hitelkoncentrációs kockázat szintje magas. Az átstrukturált és nemteljesítő kitettségek aránya magas. A teljesítő kitettségek hitelkockázata magas. Az ESG-kockázatok – különösen az ökológiai átállási és a fizikai kockázatok () – hitelkockázatra gyakorolt hatása jelentős. A céltartalékok és a hitelértékiigazítások fedezettségi szintje alacsony. A garanciák és biztosítékok általi lefedettség szintje és ezek minősége rossz. 	

159. Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül felsorolja azokat a felügyeleti intézkedéseket, amelyeket az illetékes hatóságok az intézmény hitelkockázat- és partnerkockázat-kezelési keretrendszerének feltárt hiányosságai esetén meghozhatnak. Az illetékes hatóságoknak az intézkedés típusát az alapján kell meghatározniuk, hogy az mennyire alkalmas a konkrét beazonosított hiányosság eredményes kezelésére. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak további felügyeleti intézkedéseket (beleértve a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban hozott mennyiségi intézkedéseket is) vagy azok kombinációját, amennyiben ezeket megfelelőbbnek ítélik a feltárt hiányosságok orvoslására.

7. táblázat A hitel- és partnerkockázatra vonatkozó lehetséges felügyeleti intézkedések a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének b), d), e), f), j), l), m) és n) pontjával összhangban alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy:
A. aktívabban bevonja a vezető testületet vagy annak bizottságait a vonatkozó hiteldöntésekbe;
B. javítsa a hitelkockázat-mérési rendszereit;

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének b), d), e), f), j), l), m) és n) pontjával összhangban alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy:

C. javítsa a hitelfolyamatokra – ezen belül a hitelnyújtásra, a nyomon követésre és a behajtásra – vonatkozó kontrollmechanizmusokat;
D. javítsa a biztosítékok kezelését, értékelését és nyomon követését;
E. javítsa a hitelkockázatról a vezető testületnek és a felső vezetésnek való jelentéstétel minőségét és gyakoriságát;
F. egyedi tartalékképzési politikát alkalmazzon, és – amennyiben azt a számviteli szabályok és előírások lehetővé teszik – növelje a céltartalékokat;
G. igazítsa ki a meghatározott termékekkel, szektorokkal vagy kötelezett-típusokkal szembeni kockázati kitettségek nagyságának kiszámítására szolgáló belső kockázati paramétereket és/vagy kockázati súlyokat;
H. magasabb levonásokat („haircut”) alkalmazzon a biztosíték értékére;
I. csökkentse a nagy kitettségeket vagy a hitelkoncentrációs kockázat egyéb forrásait;
J. szigorítsa a hitelnyújtási kritériumokat az összes vagy bizonyos termék- vagy kötelezett-kategóriák tekintetében;
K. csökkentse a meghatározott eszközökkel (pl. jelzáloghitelek, exportfinanszírozás, kereskedelmi ingatlanok, értékpapírosítások), kötelezeti kategóriákkal, ágazatokkal, országokkal stb. szembeni kitettségét, vagy szerezzen védelmet az ilyen kitettségekkel szemben;
L. alkalmazzon megfelelő stratégiát a nemteljesítő kitettségek összegének vagy arányának csökkentésére;
M. javítsa az ESG-kockázatokkal, és különösen a környezeti kockázatokkal kapcsolatos hitelkockázat-kezelést, adott esetben a fent felsorolt egy vagy több intézkedés alapján.

6.3. A piaci kockázat értékelése

6.3.1. Általános szempontok

160. A piaci kockázatkezelési keretrendszer értékelése során az illetékes hatóságoknak többek között azt kell vizsgálniuk, hogy az intézménybetartja-e a 12. bekezdésben említett, az EBA honlapján külön közzétett jogi aktusokat.
161. Ezekben az iránymutatásokban a „piaci kockázatra” való hivatkozások magukban foglalják a következő kockázatok mindegyikét, amelyeket az illetékes hatóságoknak értékelniük kell:
- a. a piaci árak mozgásaiból eredő veszteségeknek kitett valamennyi mérlegen belüli és mérlegen kívüli pozícióból eredő piaci kockázat, azaz a kereskedési könyvi pozíciók kockázatai, valamint a nem kereskedési könyvi devizaárfolyam- és árukockázat;
 - b. annak a kockázata, hogy a hitelértékelési korrekcióban (CVA) a partner-hitelkockázati felár és/vagy a piaci árak változásának hatására bekövetkező változás miatt veszteségek keletkeznek, amelyek befolyásolják a származtatott ügyletek és – adott esetben – az értékpapír-finanszírozási ügyletek (SFT-k) valós értékét;
 - c. az 575/2013/EU rendelet 105. cikke értelmében vett, valós értéken értékelt eszközök értékeléséhez kapcsolódó kockázat.
162. Az illetékes hatóságok kevésbé részletes elemzést végezhetnek azon intézmények esetében, amelyek megfelelnek a kisméretű kereskedési könyvi tevékenység az (EU) 575/2013 rendelet 94. cikkében meghatározott feltételeinek. Azoknál az intézményeknél, amelyeknél a kitettségek nem jelentősek, az értékelésnek a kockázatkezelési és irányítási struktúra

megfelelőségére, valamint a rendszerek és a kontrollmechanizmusok minőségére és hatékonyságára kell összpontosítani.

163. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az ESG-kockázatoknak a piaci kockázatra gyakorolt hatását, valamint az ESG-kockázatokkal kapcsolatos piaci kockázatkezelési keretrendszer és -kontrollmechanizmusok megfelelőségét, különös figyelmet fordítva a környezeti kockázatokra.

6.3.2. Az inherens piaci kockázat értékelése

164. Az illetékes hatóságoknak az inherens piaci kockázat értékelése révén meg kell határozniuk az intézmény piaci kockázati kitettségeinek fő alakító tényezőit, és értékelniük kell az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázatát. Ehhez az illetékes hatóságoknak először azonosítaniuk kell azokat a piaci kockázatokat, amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve, és figyelmüket azokra az alkategóriákra és tényezőkre kell összpontosítaniuk, amelyeket az intézmény szempontjából a leglényegesebbnek tartanak.
165. Ezen elemzés alátámasztásához az illetékes hatóságoknak legalább az intézmény termékeit, tevékenységeit és üzletágait figyelembe kell venniük. Össze kell hasonlítaniuk a piaci kockázatra és a CVA-kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményeket, valamint az intézmény szavatolótőkéjéből levont kiegészítő értékelési korrekciót a teljes szavatolótőke-követelménnyel. Adott esetben az intézmény által az e kockázatokra elkülönített belső tőkét is össze kell vetniük a teljes belső tőkével. Figyelembe vehetik továbbá a piaci kockázati pozíciók viszonylagos súlyát a teljes eszközállományhoz viszonyítva, a piaci pozíciókból származó nettó nyereség relatív súlyát a teljes működési bevételekhez viszonyítva, valamint e mutatók múltbeli alakulását és az azokra vonatkozó előrejelzéseket. Emellett figyelembe kell venniük az intézmény piaci tevékenységekre vonatkozó stratégiáját és a kapcsolódó kockázatvállalási hajlandóságát is. A piaci tevékenységek értékelésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a 161. bekezdésben említett kockázatokat, amelyek kiterjedhetnek a kereskedési és a nem kereskedési könyvre is.

Az intézmény kockázati tevékenységeinek jellege és összetétele

166. Az intézmény inherens piaci kockázata jellegének értékelése során az első lépés a piaci kockázati kitettségek következetes és átfogó azonosítása. Az illetékes hatóságoknak ehhez fel kell használniuk a rendelkezésre álló szabályozási jelentési sablonokat – például a COREP-et és a FINREP-et –, a belső jelentéseket, a többi SREP-elem (például az üzletimodell-elemzés) értékeléséből vagy a korábbi felügyeleti tevékenységekből származó ismereteket, valamint – amennyiben rendelkezésre állnak – az intézmény hasonló intézményekkel való összehasonlításait.
167. Az illetékes hatóságoknak értékelésüket elsősorban a legjelentősebb azonosított kockázatforrásokra kell alapozniuk, prudenciális szempontból vizsgálva azok lényegességét a

pénzügyi intézmény vonatkozásában. A piaci kockázat jellegének értékeléséhez az illetékes hatóságoknak legalább az alábbi kategóriákat³⁰ figyelembe kell venniük:

- a. kamatláb-kockázat (kereskedési könyv);
- b. nem értékpapírosításra vonatkozó hitelkockázati felár, értékpapírosításra vonatkozó hitelkockázati felár (kereskedési könyv);
- c. részvénykockázat (kereskedési könyv);
- d. átminősítési kockázat (a nemteljesítési kockázati tőkekövetelmény hatálya alá tartozó ügyletek esetében)³¹;
- e. nemteljesítési kockázat (a nemteljesítési kockázati tőke-tőkekövetelmény hatálya alá tartozó ügyletek esetében);
- f. devizaárfolyam-kockázat, beleértve az átszámítási kockázatot is (mind a kereskedési, mind a banki könyvben);
- g. árukockázat (kereskedési és banki könyv);
- h. CVA-kockázat (kereskedési és banki könyv);
- i. értékelési kockázat (a kereskedési könyvi és a nem kereskedési könyvi valós értéken értékelt instrumentumok).

168. Az illetékes hatóságoknak a következőket is figyelembe kell venniük:

- a. a pénzügyi termékek összetettsége (pl. modellalapú árazással értékelt termékek, nem delta kockázattal és báziskockázattal járó termékek). Az illetékes hatóság ennek értékeléséhez az 575/2013/EU rendelet 325u. cikke szerinti fennmaradó kockázatra vonatkozó többletet veszi figyelembe mutatóként;
- b. az intézmény kitettségének likviditása. Az illetékes hatóság ezt annak felmérésével állapíthatja meg, hogy az intézmény ki van-e téve a 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkében foglalt 2. táblázat szerinti nagy likviditási horizonttal rendelkező kategóriáknak;
- c. a piaci kockázatok bizonyos vállalatokra, ágazatokra, gazdaságokra és kockázati osztályokra való koncentrációja;
- d. olyan konkrét piaci műveletek alkalmazása, amelyek kockázatát a piaci kockázathoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmények esetleg nem tükrözik teljes mértékben (pl. magas frekvenciájú kereskedés).

169. Az illetékes hatóságoknak szükség esetén figyelembe kell venniük az intézmények belső kockázatkezelési mérőszámait is. Ezek közé tartozhat a szavatolótőke-követelmények kiszámításához nem használt belső kockázatmentes érték vagy várható hiány, vagy a piaci kockázatoknak különböző kockázati tényezőkkel és potenciális veszteségekkel szembeni érzékenysége.

³⁰ A piaci kockázat kategóriáinak nem teljes körű felsorolását a II. melléklet tartalmazza.

³¹ Az átminősítési kockázat a kereskedési könyv alapvető felülvizsgálata keretében a hitelfelár-kockázat részeként kezelendő.

170. Az illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy az intézmény képes-e átfogó képet alkotni arról, milyen mértékű piaci koncentrációs kockázatnak van kitéve – akár egyetlen kockázati tényezővel kapcsolatos kitettségek, akár több, egymással összefüggő kockázati tényezővel kapcsolatos kitettségek miatt –, különös figyelmet fordítva az összetett és illikvid termékek terén jelentkező koncentrációkra. Felül kell vizsgálniuk a szervezet koncentrációkra és illikvid pozíciókra vonatkozó saját értékelését is. Az illetékes hatóságoknak elő kell írniuk a pénzügyi intézmények számára, hogy túlzott koncentrációs kockázat esetén csökkentsék az adott központi szerződő fél (CCP) felé fennálló kitettségüket, vagy a 648/2012 rendelet 7a. cikkével összhangban az elszámolási számláikon igazítsák ki a kitettségeket.
171. Amennyiben megállapításra kerül, hogy az intézményt érintő piaci kockázat tekintetében be kell-e vezetni a P2R-t, a 300. bekezdéssel összhangban az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az 1. pillér módszertana megfelelően tükrözi-e a kockázatot, figyelembe véve a következőket:
- a. az alternatív sztenderd megközelítést alkalmazó intézményeknek az 1. pillér értelmében többletet (reziduális kockázatra vonatkozó többlet) kell kiszámítaniuk azokra a komplex pénzügyi termékekben rejlő kockázatokra vonatkozóan, amelyeket az érzékenységen alapuló módszer és a nemteljesítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-tőkekövetelmény nem vesz megfelelően figyelembe;
 - b. a belső modellen alapuló módszert vagy az alternatív belső modellen alapuló módszert alkalmazó intézményeknek meg kell vizsgálniuk az említett belső modellekben szereplő valamennyi lényeges kockázatot;
 - c. az alternatív sztenderd módszerben meghatározott kockázati súlyok, az 575/2013/EU rendelet 325bb. cikkében említett várható hiány-mértékek, valamint az 575/2013/EU rendelet 325bk. cikkében említett stresszforгатókönyvi kockázati mértékek az alternatív belső modellen alapuló módszerben úgy lettek kialakítva, hogy az 575/2013/EU rendelet 325bd. cikkének 2. táblázatában foglalt likviditási horizontnak megfelelően figyelembe vegyék a pozíciók likviditását.
172. Az illetékes hatóságoknak a piaci kockázati pozíciók és a kapcsolódó irányítási szabályok tekintetében azonosítaniuk és elemezniük kell az Unióban letelepedett, harmadik országbeli csoport részét képező intézmények, valamint az említett csoportnak az Unió területén kívül letelepedett és az uniós anyavállalat által nem konszolidált egyéb szervezetei közötti bármely transzferárazási megállapodást. Az elemzésnek magában kell foglalnia a következőket:
- a. egy mennyiségi elem, amelynek célja a transzferárazási megállapodások lényegességének meghatározása a kereskedési könyv teljes eredményéhez és a pénzügyi szavatolótőkéjéhez viszonyítva;
 - b. egy minőségi elem annak értékelésére, hogy e megállapodások hatása átlátható-e az intézmény igazgatótanácsa számára, és megfelelően tükröződik-e a kockázatkezelés irányításában;
 - c. minőségi elem annak értékelésére, hogy a transzferárazási megállapodás hogyan befolyásolja az intézmény üzleti döntéseit, beleértve a megállapodás által okozott

esetleges összeférhetlenségeket, valamint azt is, hogy a transferárazási megállapodás dinamikája hogyan befolyásolhatja az üzletkötői terület döntéseit.

173. Az illetékes hatóságoknak a kereskedési könyvi tételekkel összefüggésben azonosítaniuk kell a transferárazás lényegességét, azokra a transferárazási megállapodásokra összpontosítva, amelyek megfelelnek a következő feltételeknek:

- a. legalább egy olyan, az Unión kívül letelepedett csoporttagot érintenek, amelynek legmagasabb konszolidációs szintje az Unión kívül található;
- b. tranzakciós nyereségelosztási módszeren (TPM) – vagy bármely, gazdasági szempontból azzal egyenértékű gyakorlaton – alapulnak, amelynek értelmében a több gazdálkodó egység tulajdonában lévő pozíciókhoz kapcsolódó nyereségeket és veszteségeket az egyes gazdálkodó egységek által az árképzési megállapodásban meghatározott fő mérőszámokhoz nyújtott „m” marginális hozzájárulás alapján osztják szét e gazdálkodó egységek között.

174. A 173. bekezdés a) pontja szerinti intézmények esetében amennyiben a tranzakciós nyereségelosztási módszereken alapuló transferárazási megállapodások eredményeként újraelosztott nyereségek és veszteségek lényeges mértékűek (pl. az intézmény eredménykimutatásának több mint 5 %-át teszik ki), és ezt a kockázatot a P1R nem vagy nem teljes mértékben fedezi, az illetékes hatóságoknak a következőket kell tenniük:

- a. ezt a kockázatot figyelembe kell venniük a P2R meghatározásakor;
- b. figyelembe kell venniük a 172. bekezdésben felsorolt elemek eredményeit – például a transferárazási megállapodások lényegességét – azon portfólió piaci kockázati tőkekövetelményeinek fényében, amelynek nyereségeit és veszteségeit az intézményre átruházandó összeg meghatározásához felhasználják, valamint a kapcsolódó irányítási rendszer esetleges hiányosságait;
- c. olyan P2R-értéket kell meghatározniuk, amely megfelelően fedezi azokat a piaci kockázatokat, amelyekre a P1R nem terjed ki, és amelyek a transferárazási megállapodásból erednek. Ehhez az illetékes hatóságok az V. mellékletben meghatározott számítási módszert, vagy olyan alternatív módszert alkalmazhatnak, amely pontosan méri a P1R által le nem fedett kockázatot, és meghatározza az ebből következő P2R-t, referenciaként figyelembe véve az V. mellékletben szereplő módszert.

Jövedelmezőségi elemzés és stressztesztelés

175. Az illetékes hatóságoknak az intézmény piaci kockázati profiljának jobb megismeréséhez elemezniük kell a piaci tevékenységek korábbi nyereségességét, beleértve a nyereségek volatilitását is. Az elemzés elvégezhető a portfólió szintjén, valamint üzletágra, eszközosztályra vagy kereskedési részlegre lebontva is, az intézmény kitétségeinek lényegességétől és összetettségétől függően (az üzletimodell-elemzés keretében vagy más felügyeleti meglátás szerint megállapítottak alapján).

176. Az illetékes hatóságoknak különbséget kell tenniük egyrészt a kereskedésből származó bevételek és a nem kereskedésből származó bevételek (például jutalékok, ügyfelek által fizetett díjak stb.) között, másrészt pedig a realizált és nem realizált nyereségek/veszteségek között.
177. A jelentős nyereséget vagy veszteséget termelő eszközosztályok és/vagy kitettségek esetében az illetékes hatóságoknak a nyereségességet az intézmény által vállalt kockázat szintjével való összehasonlítás révén kell elemezniük (például a kereskedés céljából tartott pénzügyi eszközök és források kockázatosított értéke/nettó nyeresége) az esetleges ellentmondások azonosítása és elemzése érdekében. Ha lehetséges, az illetékes hatóságoknak az intézmény számadatait össze kell vetniük saját múltbeli teljesítményével és a hasonló intézmények adataival.
178. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő, a kockázatmérési rendszerét kiegészítő stressztesztet hajtott-e végre. Ehhez az illetékes hatóságoknak a következő elemeket kell figyelembe venniük:
- a. a stresszteszt gyakorisága;
 - b. azonosította-e az intézmény a releváns kockázati tényezőket (pl. illikviditás/árfolyamugrások, koncentrált pozíciók, egyirányú piacok);
 - c. a stresszforgatókönyv alapját képező feltételezések; valamint
 - d. a stresszteszt eredményeinek belső felhasználása a tőketervezéshez és a piaci kockázati stratégiákhoz.

6.3.3. A piaci kockázatok kezelésére és ellenőrzésére szolgáló keretrendszer értékelése

179. Az intézmény kockázati profiljával összhangban álló piacikockázat-kezelés megfelelő szintű megismeréséhez az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk az intézmény kockázatkezelési és -kontrollkeretrendszerét, valamint annak az inherens kockázati kitettségek tekintetében való megfelelőségét. Ehhez az értékeléshez az illetékes hatóságnak az ebben a szakaszban meghatározott bekezdéseket kell alkalmaznia, valamint a következőkre is támaszkodnia kell:
- a. az egyéb SREP-elemek (például az üzletimodell-elemzés és az irányítási területek) értékelésének eredménye;
 - b. az 575/2013/EU rendelet 325c. cikkében említett értékelés eredménye az alternatív sztenderd módszert használó intézmények esetében, valamint az (EU) 2024/1085 felhatalmazáson alapuló rendelettel összhangban elvégzett értékelés eredménye, különösen a 575/2013/EU rendelet 104b., 325bi. és 325bj. cikkében említett követelmények tekintetében.
180. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell továbbá az intézmények azon szabályzatait és eljárásait is, amelyek a pozícióknak a kereskedési könyvhöz és a banki könyvhöz való, a 575/2013/EU rendelet 3. fejezetének 1. címében leírtak szerinti hozzárendelésére vonatkoznak.

Piaci kockázati stratégia és kockázatvállalási hajlandóság

181. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a pénzügyi intézmények rendelkeznek-e a vezető testületük által jóváhagyott, megalapozott, egyértelműen megfogalmazott és dokumentált kockázatvállalási hajlandósággal, kockázati stratégiával és limitekkel. Ehhez az értékeléshez az illetékes hatóságoknak – egyéb tényezők mellett – figyelembe kell venniük a vezető testületnek a kockázati stratégia és a kockázatvállalási hajlandóság meghatározásában, jóváhagyásában és felülvizsgálatában betöltött szerepét, e stratégia vezető testület általi megfelelő végrehajtását, valamint annak az intézmény szempontjából való megfelelőségét, tekintettel annak üzleti modelljére, átfogó kockázatvállalási hajlandóságára, valamint jelenlegi és jövőbeli piaci környezetére és pénzügyi állapotára.

Szervezeti és belsőkontroll-keretrendszer

182. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a pénzintézet rendelkezik-e a piaci kockázat azonosításához, megértéséhez, mérése, nyomon követéséhez és ellenőrzéséhez szükséges megfelelő szervezeti keretrendszerrel, valamint a szükséges feladatok elvégzéséhez (minőségi és mennyiségi szempontból is) elegendő személyi és technikai erőforrással. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a piaci kockázat vállalására, nyomon követésére, jelentésére és kontrolljára vonatkozó felelősségi körök megfelelőségét, azoknak a teljes intézményre kiterjedő hatályát, a front office és a back office, valamint a kockázatvállalási és az kontrollfunkciók egyértelmű elkülönítését, továbbá az érintett személyzet képességeit és szakértelmét.

183. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az intézmény rendelkezik-e a piaci kockázat azonosítására, kezelésére, mérésére és kontrolljára vonatkozó, egyértelműen meghatározott szabályzatokkal és eljárásokkal, valamint hogy ezek megbízhatóak-e, összhangban állnak-e az intézmény kockázati stratégiájával, és kiterjednek-e az összes főbb üzleti tevékenységre és folyamatra. Ennek keretében meg kell vizsgálniuk, hogy ezeket a szabályzatokat és eljárásokat egyértelműen rögzítették-e, közzétették-e, és az intézmény egészében következetesen alkalmazzák-e.

184. Az értékelésnek különösen a szabályozási célból a kereskedési könyvben szerepeltetendő/abból kizárandó pozíciókra, a belső fedezeti ügyletekre vonatkozó szabályzatokra, valamint az új piaci tevékenységekre és/vagy termékekre vonatkozó eljárásokra kell kiterjednie.

185. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az intézmény rendelkezik-e megfelelő, az intézmény méretéhez és összetettségéhez illeszkedő kerettel a piaci kockázat azonosítására, megismerésére és mérésére, és hogy ez a keret összhangban van-e a vonatkozó jogi és szabályozási keretben meghatározott minimumkövetelményekkel.

186. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e a piaci kockázattal kapcsolatos megfelelő monitorozási és adatszolgáltatási kerettel, amely biztosítja, hogy az intézmény felső vezetése vagy vezető testülete limitsértés esetén haladéktalanul megtegye a

megfelelő intézkedéseket. A monitorozási rendszernek a hatékony korai riasztások biztosítása érdekében célirányos mutatókat és releváns beavatkozási feltételeket kell tartalmaznia, és tájékoztatnia kell a vezető testületet és a felső vezetést a jelenlegi kitettségekről és mérőszámokról – a szabályzatokban meghatározott limitekhez viszonyítva.

187. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény erős és átfogó limitrendszerrel és kontrollkerettel, valamint megbízható védelmi mechanizmusokkal rendelkezik-e a kockázatainak a kockázati stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával összhangban történő mérséklése céljából. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy az intézmény kontrollfunkciói megfelelő hatókört fednek-e le (beleértve minden konszolidált szervezetet, minden földrajzi helyszínt és minden piaci tevékenységet), illetve érvényben vannak-e olyan működési korlátok (beleértve a részleg vagy az üzleti egység szintjén meghatározott egyedi limiteket, amelyeket naponta monitorozni kell) és egyéb gyakorlatok, amelyek célja a piaci kockázati kitettségek az intézmény számára elfogadható tartományban tartása, az intézmény kockázatvállalási hajlandóságával és limitjeivel összhangban.

188. Az illetékes hatóságoknak azt is fel kell mérniük továbbá, hogy a belső validálási folyamat megbízható és eredményes-e a modellfeltevések megkérdőjelezése és a piaci kockázat kezelési rendszerével kapcsolatos esetleges hiányosságok azonosítása terén. A piaci kockázatra vonatkozó minimális szavatolótőke-követelmények meghatározására belső módszert alkalmazó intézmények esetében ennek az értékelésnek a belső modellekkel kapcsolatban már elvégzett felügyeleti tevékenységekből (például a helyszíni vizsgálatokból) származó információkon kell alapulnia, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

189. Az illetékes hatóságoknak a belső ellenőrzési funkció működését abból a szempontból is értékelniük kell, hogy a piaci kockázatkezelési keretrendszerre irányuló belső ellenőrzések megfelelőek-e, kellően átfogóak-e, és megfelelő gyakorisággal zajlanak-e. Ennek keretében az intézmény egészére kiterjedően meg kell vizsgálni a kockázatkezelési, -mérési és -kontrollkeret főbb elemeit, valamint azt, hogy a belső szabályzatok és eljárások mennyire felelnek meg a vonatkozó külső szabályozásoknak, illetve hogy vannak-e eltérések ezekhez képest.

6.3.4. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

190. A fenti értékelés elvégzését követően az illetékes hatóságoknak véleményt kell alkotniuk az intézmény piaci kockázatáról. E véleménynek tükröződnie kell a megállapítások összefoglalásában, amelyet a 8. táblázatban foglalt szempontok alapján meghatározott kockázati pontszámnak kell kísérnie. Amennyiben az illetékes hatóság – bizonyos kockázati kategóriák lényegességére tekintettel – úgy dönt, hogy azokat külön-külön értékeli és pontozza, az e táblázatban szereplő iránymutatásokat – amennyire lehetséges – analógia útján kell alkalmazni.

8. táblázat: A piaci kockázati pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti megfontolások

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
1	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata alacsony.	<ul style="list-style-type: none"> A piaci kockázati kitettségek jellege és összetétele nem lényeges/nagyon alacsony kockázatot jelent. Az intézmény piaci kockázatnak való kitettségei nem összetettek. A piacikockázatkonzentráció szintje nem lényeges/nagyon alacsony. Az intézmény piaci kockázati kitettségei nem volatilis hozamokat érnek el. 	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény piaci kockázati politikája és stratégiája összhangban áll az átfogó stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. A piaci kockázatra vonatkozó szervezeti keret szilárd, a felelősségi körök egyértelműen meghatározottak, a feladatok pedig egyértelműen elkülönülnek a kockázatvállalók, valamint az irányítási és kontrollfunkciók között. A piaci kockázatok mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek megfelelőek. A piaci kockázatra vonatkozó belső limitek és kontrollkeretek megalapozottak, és összhangban vannak az intézmény kockázatkezelési stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával.
2	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-alacsony.	<ul style="list-style-type: none"> A piaci kockázati kitettségek jellege és összetétele alacsony-közepes kockázatot jelent. Az intézmény piaci kockázati kitettségeinek összetettsége alacsony-közepes. A piacikockázatkonzentráció szintje alacsony-közepes. Az intézmény piaci kockázati kitettségei olyan hozamokat generálnak, amelyek volatilitása alacsony-közepes. 	<ul style="list-style-type: none"> A piaci kockázatra vonatkozó belső limitek és kontrollkeretek megalapozottak, és összhangban vannak az intézmény kockázatkezelési stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával.
3	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-magas.	<ul style="list-style-type: none"> A piaci kockázati kitettségek jellege és összetétele közepes-magas kockázatot jelent. Az intézmény piaci kockázati kitettségeinek összetettsége közepes-magas. A piacikockázatkonzentráció szintje közepes-magas. Az intézmény piaci kockázati kitettségei olyan hozamokat érnek 	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény piaci kockázati politikája és stratégiája, valamint átfogó stratégiája és kockázati profilja között nincs teljes összhang. A piaci kockázatra vonatkozó szervezeti keret nem különíti el kellőképpen a kockázatvállalók, valamint az irányítási és kontrollfunkciók közötti

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		el, amelyek volatilitása közepes-magas.	felelősségi köröket és feladatokat.
4	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata magas.	<ul style="list-style-type: none"> A piaci kockázati kitettségek jellege és összetétele magas kockázatot jelent. Az intézmény piaci kockázati kitettségeinek összetettsége magas. A piacikockázat-koncentráció szintje magas. Az intézmény piaci kockázati kitettségei olyan hozamokat érnek el, amelyek volatilitása magas. 	<ul style="list-style-type: none"> A piaci kockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek nem működnek kellő pontossággal és gyakorisággal. A piaci kockázatra vonatkozó belső limitek és kontrollkeretek nincsenek összhangban az intézmény kockázatkezelési stratégiájával vagy kockázatvállalási hajlandóságával.

191. Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül felsorolja azokat a felügyeleti intézkedéseket, amelyeket az illetékes hatóságok az intézmény piacikockázat-kezelési keretrendszerének feltárt hiányosságai esetén hozhatnak. Az illetékes hatóságoknak az intézkedés típusát az alapján kell meghatározniuk, hogy az mennyire alkalmas a konkrét beazonosított hiányosság eredményes kezelésére. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak más felügyeleti intézkedéseket (beleértve a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban hozott mennyiségi intézkedéseket is) vagy azok kombinációját, amennyiben ezeket a feltárt hiányosságok orvoslására alkalmasabbnak ítélik.

9. táblázat A piaci kockázatra vonatkozó lehetséges felügyeleti intézkedések a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének b), d), e), f), j), l), m) és n) pontja szerint alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják a pénzüstet számára, hogy:
A. javítsa a piaci kockázatokról az intézmény vezető testületének és felső vezetésének történő jelentéstétel minőségét és gyakoriságát;
B. javítsa az intézmény belső megközelítéseinek, illetve utótesztelési vagy stressztesztelési képességeinek teljesítményét;
C. végezzen gyakoribb és mélyrehatóbb belső ellenőrzéseket a piaci tevékenységekre vonatkozóan;
D. korlátozza a bizonyos termékekbe való befektetést, amennyiben az intézmény szabályzatai és eljárásai nem biztosítják az e termékekből eredő kockázatok megfelelő fedezését és kontrollját;
E. vezessen ki pénzügyi termékeket, amennyiben az intézmény értékelési folyamatai nem eredményeznek az 575/2013/EU rendeletben foglalt előírásoknak megfelelő konzervatív értékeléseket;
F. csökkentse az inherens piaci kockázat szintjét (pl. fedezeti ügyletek vagy eszközök értékesítése, vagy a központi szerződő feleken (CCP-k) keresztül kiegyenlített származtatott ügyletek állományának növelése révén), amennyiben az illetékes hatóságok jelentős hiányosságokat állapítanak meg az intézmény mérési vagy kontrollrendszereiben;
G. terjesszen elő a problémás eszközökkel és/vagy illikvid pozíciókkal kapcsolatos kitettségeinek fokozatos csökkentésére irányuló tervet.

6.4. A működési kockázat értékelése

6.4.1. Általános szempontok

192. A működésikockázat-kezelési keretrendszer értékelése során az illetékes hatóságoknak többek között azt kell vizsgálniuk, hogy a pénzintézet betartja-e a 12. bekezdésben említett, az EBA honlapján külön közzétett jogi aktusokat.
193. Az illetékes hatóságoknak az intézmény valamennyi üzletágára és műveletére kiterjedően értékelniük kell a működési kockázatot, figyelembe véve a belső irányítási rendszerek és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok 5. címben meghatározott értékeléséből származó megállapításokat. Ezen értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk, milyen formában jelenhet meg a működési kockázat, figyelembe véve az intézmény veszteségadatait, valamint más kapcsolódó kockázatok (pl. határhelyzetű hitelvonatkozás és piaci vonatkozású működési kockázat) lehetséges hatásait is.
194. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a harmadik fél szolgáltatóktól eredő működési kockázat lényegességét, beleértve az egyetlen harmadik fél szolgáltató (közvetlenül vagy alvállalkozói láncokon keresztül közvetve) vagy az intézmény kritikus vagy fontos funkcióit támogató, korlátozott számú harmadik fél szolgáltató által nyújtott egy vagy több szolgáltatás koncentrációját (szervezeti és adott esetben csoportszintű szinten), valamint azt, hogy ezek befolyásolhatják-e az intézmény működési rezilienciáját, teljesítményét és kockázatkezelését. Ezen értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy más intézmények milyen mértékben támaszkodnak ugyanazokra a harmadik fél szolgáltatókra – amennyiben ilyen információ a rendelkezésükre áll.
195. A működési kockázat értékelésekor az illetékes hatóságoknak a DORA-rendelet szerint fel kell mérniük az ICT-kockázatot, valamint annak az intézmény kritikus vagy fontos funkcióira gyakorolt lehetséges hatását, beleértve az intézményre gyakorolt esetleges pénzügyi, reputációs, szabályozási és stratégiai hatást.
196. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény a működési rezilienciára vonatkozó megfelelő megközelítéssel rendelkezik-e ahhoz, hogy képes legyen ellenállni a zavaroknak, alkalmazkodni azokhoz és helyreállni azokból, amikor bekövetkeznek, valamint hogy ezt a megközelítést megfelelően és következetesen összehangolta-e a meglévő kockázatkezelési keretrendszerével, az üzletmenet-folytonossági terveivel és a harmadik felek kezelésével.
197. A működési kockázat értékelése során az illetékes hatóságoknak – adott esetben – meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény szabályzatai és eljárásai megfelelően azonosítják, értékelik és kezelik-e a kriptoeszköz-tevékenységekből és az azok alapjául szolgáló technológiából fakadó működési kockázatokat.
198. Az illetékes hatóságoknak a hírnévkockázatot a működési kockázattal együtt kell értékelniük, mivel az szorosan összefügg a működési kockázati eseményekkel. A működési kockázat

pontozásakor azonban nem szabad figyelembe venni a hírnévkockázat-értékelés eredményét; szükség esetén azt az üzletimodell-elemzés és/vagy a likviditáskockázat-értékelés részeként kell figyelembe venni, mivel fő hatásai ronthatják a befektetőknek, a betéteseknek vagy a bankközi piaci szereplőknek az intézménybe vetett bizalmát.

199. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az ESG-kockázatoknak az inherens működési és hírnévkockázatokra gyakorolt hatását, valamint az ESG-kockázatokkal kapcsolatos működési és hírnévkockázati kontrollmechanizmusok megfelelőségét, elsősorban a környezeti fizikai és átállási kockázatokra összpontosítva. A jogi kockázat és a hírnévkockázat vizsgálata során az illetékes hatóságoknak különösen a környezeti kockázatokat és a zöldrefestési kockázatokat kell figyelembe venniük.

6.4.2. Az inherens működési kockázat értékelése

200. Az illetékes hatóságoknak alaposan meg kell ismerniük az intézmény inherens működési kockázati kitettségeit, és értékelniük kell e kockázat prudenciális hatásának jelentőségét az intézmény szempontjából, valamint azt, hogy ez milyen hatással van az intézmény azon képességére, hogy zavarok esetén is el tudja látni kritikus vagy fontos funkcióit.
201. Ezen értékelés alátámasztásához az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a működési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-követelményt a teljes szavatolótőke-követelményhez viszonyítva, valamint adott esetben az intézmény által a működési kockázatra elkülönített belső tőkét a teljes belső tőkéhez viszonyítva. Ezen felül az illetékes hatóságoknak fel kell használniuk az egyéb (különösen a 4. és az 5. cím szerinti) SREP-elemek értékelése során szerzett ismereteket, a hasonló intézményekkel való összehasonlításból származó információkat, az egyéb felügyeleti tevékenységekből származó adatokat – ideértve a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok, valamint a piacfelügyeleti hatóságok által nyújtott információkat is –, és minden egyéb, más releváns információforrásokból származó adatot.
202. Az illetékes hatóságoknak legalább a legfontosabb működési kockázati tényezőket és a lehetséges zavarokat okozó forgatókönyveket figyelembe kell venniük, és adott esetben azokat az üzletág, a jogi személy, a földrajzi terület és az eseménytípus-kategória szerint kell elemezniük (az adatok rendelkezésre állásától függően), valamint az intézmény helyzetét a hasonló intézményekhez viszonyítva kell értékelniük. E tényezőknek ki kell terjedniük legalább az intézménynek a működési kockázattal és a működési kockázatvállalási hajlandósággal kapcsolatos fő stratégiájára, az üzleti környezetre (beleértve a földrajzi jelenlétet, az ICT-műveleteket és a forgalmazási csatornákat), a közelmúltbeli jelentős vállalati eseményekre (például fúziók, felvásárlások, elidegenítések és szerkezetátalakítások), a 6.4.2.3. szakasz szerinti ICT-rendszerekre és egyéb ICT-vonatkozású szempontokra, a folyamatváltozásokra, a harmadik felekkel való megállapodásokra, a szabályozási megfeleléssel kapcsolatos kérdésekre, az üzleti törekvésekre és ösztönzőrendszerekre, valamint a működési kockázatot befolyásoló egyéb fő tényezőkre.

A működési kockázati kitettségek jellege és jelentősége

203. Az illetékes hatóságoknak a működési kockázati kitettségek jellegét a működési kockázat fő forrásainak és tényezőinek való kitettségek elemzésével kell meghatározniuk annak érdekében, hogy előretekintő képet kapjanak a várható működési kockázatokról. Ehhez az elemzéshez:

- a. az illetékes hatóságok figyelembe vehetik az intézmény szempontjából releváns működési modell, üzletágakat, termékeket, folyamatokat és földrajzi területeket, az elsődleges kockázati tényezőkkel (pl. folyamatok, emberek, rendszerek és külső tényezők) szembeni függőségek és működési kockázati kitettségek értékelését, valamint a kockázati tényezők kölcsönhatásait, felhasználva az intézmény kockázati önértékelését, a hasonló intézmények elemzését, az adatokat, valamint a nyilvános és/vagy konzorciumi adatbázisokat, amennyiben rendelkezésre állnak és relevánsak;
- b. az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük mind az intézményt érintő események gyakoriságát, mind azok súlyosságát, és meg kell különböztetnie azokat, amelyek súlyos veszteségeket okoznak, valamint azokat, amelyek nagy gyakorisággal fordulnak elő. Az illetékes hatóságoknak e megkülönböztetés alapján kell értékelniük a működési kockázati veszteségek alakulását és koncentrációját; valamint
- c. az illetékes hatóságoknak fel kell használniuk a forgatókönyv-elemzéseket, valamint – amennyiben rendelkezésre állnak – az intézmény által elvégzett, a tervezett üzleti tevékenységekre és a várható működési kockázatokra vonatkozó elemzéseket, figyelembe véve minden, már végrehajtott és eredményes korrekciós intézkedést és kockázatcsökkentő lépést.

204. A működési kockázat főbb forrásainak és kiváltó tényezőinek azonosítását és elemzését követően az illetékes hatóságoknak azokra kell összpontosítaniuk közülük, amelyek a leglényegesebb potenciális hatást gyakorolhatják az intézményre.

205. Az illetékes hatóságoknak az intézmény veszteségekre és eseményekre vonatkozó adatkészletére kell elsődleges információforrásként tekinteniük, mivel az értékes betekintést nyújthat az intézmény működési kockázati profiljának alakulásába. Az illetékes hatóságoknak rendszeresen értékelniük kell a veszteségadatok teljességét, pontosságát és minőségét. További információforrásként szolgálhat az intézménynek az összes ICT-vonatkozású incidensről és jelentős kiberfenyegetésről vezetett nyilvántartása (a DORA 17. cikkének (2) bekezdése szerint), valamint az azonosított ICT-kockázati forrásokról szóló nyilvántartása (a DORA 8. cikkének (2) bekezdése szerint).

A működési kockázati alkategóriák értékelése

206. Az illetékes hatóságoknak a működési kockázati alkategóriák értékelése során azokra az alkategóriákra kell összpontosítaniuk, amelyek az intézmény szempontjából lényegesnek minősülnek. Az illetékes hatóságoknak szakértői megítélésük alapján, az összes rendelkezésre álló belső és külső információforrás figyelembevételével kell meghatározniuk a jelentős

alkategóriákat. Az értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak mindig figyelmet kell fordítaniuk a működési kockázat³² alábbi aspektusaira:

- a. jogi kockázat;
- b. modellkockázat;
- c. ICT-kockázat.

6.4.2.1. Jogi kockázat

207. Az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük, amikor az intézmény jogi kockázati kitettségeinek relevanciáját és jelentőségét értékelik:

- a. a termékek vagy szolgáltatások nem megfelelő értékesítése;
- b. összeférhetetlenség az üzleti tevékenység végzése során;
- c. a referencia-kamatlábak, devizaárfolyamok vagy bármely más pénzügyi eszköz vagy mutató manipulálása;
- d. a pénzügyi termékek teljes életciklusa alatti termékváltás és/vagy a pénzügyi szolgáltatók közötti váltás akadályai;
- e. a termékek automatikus megújítása vagy kilépési szankciók; és/vagy
- f. az ügyfélpanaszok kezelése;
- g. a nemzeti és nemzetközi szabályok és előírások (adózási szabályok, a belső csalásra vagy belső lopásra vonatkozó szabályok, pénzmosás elleni szabályok, terrorizmus elleni szabályok és gazdasági szankciók) megsértése;
- h. Az ESG-vonatkozású – különösen a környezetvédelemmel és a zöldrefestéssel összefüggő – perekkel szembeni kitettségek.

208. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az intézménynél felmerülhetnek-e jogi eljárásokból eredő költségek, bírságok, szankciók vagy büntető kártérítések, továbbá figyelembe kell venniük a panaszok számát és tartalmát is. A 4. cím szerinti értékelés eredményeit az ösztönző politikák vizsgálatával együtt arra is fel kell használni, hogy az illetékes hatóságok magas szintű rálátást nyerjenek a potenciális visszaélések forrásaira. Ebben az összefüggésben az illetékes hatóságoknak azt is meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény megfelelő és hatékony rendszerekkel és eljárásokkal rendelkezik-e a korlátozó intézkedések (pl. szankciók) végrehajtásának és betartásának biztosításához, ideértve az intézménynek az EBA belső szabályzatokról, eljárásokról és ellenőrzésekről szóló iránymutatásaival való összhang értékelését is:³³

209. Az illetékes hatóságnak ugyanakkor előretekintő megközelítést is alkalmaznia kell, figyelembe véve a szabályozási fejlemények lehetséges hatását és az érintett hatóságoknak a

³² A működési kockázat alkategóriáinak nem teljes körű felsorolását a III. melléklet tartalmazza.

³³ Az EBH az uniós és nemzeti korlátozó intézkedések végrehajtását biztosító belső szabályzatokról, eljárásokról és ellenőrzésekről szóló iránymutatásai (EBA/GL/2024/14)

fogyasztóvédelem és általánosságban a pénzügyi szolgáltatások nyújtása tekintetében végzett tevékenységét.

6.4.2.2. Modellkockázat

210. A működési kockázat keretében az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a modellkockázatot, különös tekintettel a belső, nem szabályozási jellegű modellekre (pl. mesterségesintelligencia-modellek, termékárzás, kockázati határértékek meghatározása és nyomon követése, ICAAP/ILAAP-modellek, helyreállítási lehetőségek).

211. A modellkockázat értékeléséhez az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. az intézmény milyen mértékben és milyen célokra alkalmaz modelleket a döntéshozatal során, és az ilyen döntéseknek mekkora az üzleti jelentősége. Az illetékes hatóságoknak meg kell határozniuk, hogy az intézmény mely üzleti tevékenységében alkalmaz jelentős mértékben modelleket, és értékelniük kell a modellkockázat lehetséges hatását többek között érzékenységi és forgatókönyv-elemzések, illetve stressztesztok segítségével; valamint
- b. a kontrollmechanizmusok megalapozottsága (a módszerek, gyakoriság, utóellenőrzés stb. tekintetében), beleértve a modell-jóváhagyási folyamatot, az elvégzett rendszeres felülvizsgálatokat, valamint azt, hogy az intézmény mennyire van tisztában a modell hiányosságaival vagy a piaci és üzleti fejleményekkel.

212. Amennyiben az intézmény döntéshozatali célokra (pl. termékárzás, MI-modellek, pénzügyi eszközök értékelése, ügyfélprofil-alkotás) használ modelleket, az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy rendelkezésre áll-e a modellkockázat azonosítására és mérséklésére szolgáló megbízható (a szabályozási modellektől eltérő) belső validálási eljárás és/vagy modell-felülvizsgálati eljárás.

213. A modellkockázat értékelése során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az egyéb tőkekockázatok, valamint a likviditási és finanszírozási kockázatok értékelését is, különösen a kockázat mérésére, az árak képzésére, valamint az eszközök és/vagy kötelezettségek értékelésére használt módszerek megfelelőségének vonatkozásában. Ezen értékelés eredményeit figyelembe kell venni a működési kockázatra vonatkozó megállapítások kialakításakor is.

6.4.2.3. ICT-kockázat – Az inherens ICT-kockázat értékelése

A lényeges ICT-kockázatok azonosítása

214. A DORA-rendelettel összhangban az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény megfelelően azonosítja, osztályozza és dokumentálja-e valamennyi, az ICT-ra támaszkodó üzleti funkciót, feladat- és felelősségi kört, valamint az ezeket a funkciókat

támogató információs vagyonelemeket³⁴ és ICT-eszközöket³⁵, illetve azoknak az ICT-kockázattal kapcsolatos feladatkörét és függőségeit. Ennek a felülvizsgálatnak segítenie kell az illetékes hatóságokat abban, hogy alapos képet szerezzenek az intézmény inherens ICT-kockázati kitettségeiről (ICT-kockázati profil), azonosítsák a lényeges inherens ICT-kockázatokat, és véleményt alkossanak azok prudenciális hatásairól. Ehhez az illetékes hatóságoknak adott esetben legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- a. az ICT-kockázatkezelési keretrendszer felülvizsgálatáról szóló jelentés (a DORA-rendelet 6. cikkének (5) bekezdése szerint);
- b. az intézmény által a DORA-rendelet 8. cikkének (2) bekezdése alapján azonosított ICT-kockázati források, különösen a más pénzügyi szervezetekkel szembeni vagy azoktól eredő kockázati kitettség;
- c. a bejelentett jelentős ICT-vonatkozású események (a DORA-rendelet 19. cikkének (1) bekezdése szerint), beleértve a jelentős ICT-vonatkozású események által okozott összesített éves költségek és veszteségek trendjét (a DORA-rendelet 11. cikkének (10) bekezdése szerint);
- d. a digitális működési reziliencia tesztelését szolgáló programban tervezett tesztek eredményei (a DORA-rendelet 24. cikkével összhangban), beleértve a fenyegetésalapú behatolási tesztelés (TLPT) eredményeinek és a kapcsolódó korrekciós terveknek az összefoglalását (a DORA-rendelet 26. cikkének (6) bekezdése szerint);
- e. információ-nyilvántartás (a DORA-rendelet 28. cikkének (3) bekezdésével összhangban), beleértve a harmadik fél ICT-szolgáltatók – köztük a csoporton belüli ICT-szolgáltatók – koncentrációjának mértékét, az ICT-szolgáltatások és/vagy ICT-rendszerek típusai szerint;
- f. a vezető felvigyázók ajánlásai és véleményei (a DORA-rendelet 40. cikkének (3) bekezdése és 42. cikkének (7) bekezdése szerint), valamint a kritikus harmadik fél ICT-szolgáltatóktól származó, kapcsolódó válaszok, jelentések és információk (a DORA-rendelet 35. cikke (1) bekezdésének c) pontja, 42. cikkének (1) bekezdése és 48. cikkének (2) bekezdése szerint);
- g. az ICT-rendszerek összetettségének szintje és az elavult ICT-rendszerekre vonatkozó ICT-kockázatértékelés eredményei (a DORA-rendelet 8. cikkének (7) bekezdése szerint);
- h. a jelentős változásokra vonatkozó kockázatértékelés (a DORA-rendelet 8. cikkének (3) bekezdése szerint);
- i. az innovatív ICT-megoldások bevezetésének és integrációjának mértéke;
- j. az adatközpontok és a kijelölt érzékeny területek helyszíne – azaz régiója vagy országa –, ideértve azokat az eseteket is, amikor a szerződéses ICT-szolgáltatásokat harmadik fél ICT-szolgáltatók nyújtják, az adatfeldolgozás és -tárolás helyszínét is beleértve;
- k. az 5. cím szerint azonosított kapcsolódó lényeges hiányosságok vagy gyengeségek;
- l. az ICT-kockázat és a kontrollmechanizmusok önértékelése (ha az ICAAP-információkban megadják);

³⁴ Az (EU) 2022/2554 rendelet 3. cikkének (6) bekezdése.

³⁵ Az (EU) 2022/2554 rendelet 3. cikkének (7) bekezdése.

- m. az intézmény vezető testületének benyújtott, az ICT-kockázatokkal kapcsolatos irányítási információk;
- n. az ICT-vonatkozású belső és külső ellenőrzések megállapításai;
- o. külső fenyegetési környezet, beleértve a fenyegetésekre és a sérülékenységekre vonatkozó információkat is.

Az ICT-rendszerek és az ICT-szolgáltatások felülvizsgálata

215. Az illetékes hatóságoknak felül kell vizsgálniuk az intézmény vonatkozó dokumentációját, módszertanát és folyamatait, és véleményt kell alkotniuk arról, hogy az intézmény megfelelően azonosította-e a kritikus vagy fontos funkciókat támogató ICT-rendszereket és ICT-szolgáltatásokat. Ennek érdekében az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. a kritikus vagy fontos funkciókat támogató ICT-rendszerek, valamint az intézmény által azonosított kritikus információs eszközök és ICT-eszközök (a DORA-rendelet 8. cikke szerint);
- b. az intézmény által azonosított, a harmadik fél ICT-szolgáltatóktól függő kulcsfontosságú folyamatok, beleértve a kritikus vagy fontos funkciókat támogató harmadik fél ICT-szolgáltatókkal meglévő összeköttetéseket (a DORA-rendelet 8. cikkének (5) bekezdése szerint).

A kritikus vagy fontos funkciókat támogató ICT-rendszereket és ICT-szolgáltatásokat érintő lényeges ICT-kockázatok azonosítása és feltérképezése

216. Az intézmény információs és ICT-eszközöktől való függőségének, ICT-kockázati profiljának, valamint ICT-rendszereinek és ICT-szolgáltatásainak felülvizsgálatát követően az illetékes hatóságoknak véleményt kell alkotniuk azokról a lényeges ICT-kockázatokról, amelyek jelentős prudenciális hatást gyakorolhatnak az intézmény kritikus vagy fontos funkciókat támogató ICT-rendszereire és -szolgáltatásaira, valamint jelentős hatással lehetnek a pénzügyi zavarok esetén való működőképességére. Ehhez az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. pénzügyi veszteség, beleértve az esetleges ügyfél-kártalanításokat, a jogi és helyreállítási költségeket, a szerződéses kártérítést, valamint a költségeket és a bevételkiesést;
- b. az üzletmenet megzavarásának kockázata, figyelembe véve (de nem kizárólag) az érintett szolgáltatások kritikus fontosságát – ideértve a pénzügyi tranzakcióit és működését (a harmadik felektől való függőségekre is kiterjedően) –, valamint az esetlegesen érintett ügyfelek és/vagy pénzügyi partnerek, illetve fiókok és alkalmazottak számát;
- c. lehetséges adatvesztések;
- d. a hírnévre gyakorolt lehetséges hatás;
- e. a lehetséges szabályozási következmények, ideértve a nyilvános elmarasztalás, a bírságok vagy akár az engedélyek módosításának lehetőségét is;
- f. az intézményre gyakorolt lehetséges stratégiai hatás;

g. a lehetséges földrajzi kiterjedés.

217. Az illetékes hatóságoknak ezután az azonosított lényeges ICT-kockázatokat a III. mellékletben meghatározott ICT-kockázati kategóriákba kell besorolniuk. Az intézmények a mellékletben meghatározott osztályozás használata helyett várhatóan saját osztályozási rendszert tartanak fenn.

6.4.3. A működésikockázat-kezelési és -kontrollkeretrendszer értékelése

218. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a pénzügyi intézmény által a működési kockázat kezelésére és ellenőrzésére létrehozott keretrendszert és intézkedéseket, figyelembe véve az 5. címben tárgyalt átfogó kockázatkezelési és belsőkontroll-keretrendszer elemzésének eredményét, mivel az befolyásolja az intézmény működési kockázati kitétségeit. Ami a pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázatot illeti, az illetékes hatóságnak figyelembe kell vennie a pénzügyi és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóság értékelését.

Működési kockázati stratégia és működésikockázat-vállalási hajlandóság

219. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e megbízható, egyértelműen megfogalmazott és dokumentált, a vezető testület által jóváhagyott működésikockázat-stratégiával és működésikockázat-vállalási hajlandósággal, amely meghatározza, hogy az intézmény milyen jellegű, típusú és mértékű működési kockázatokat hajlandó vállalni. Ehhez az értékeléshez az illetékes hatóságoknak többek között figyelembe kell venniük a vezető testületnek a működési kockázati stratégia és működésikockázat-vállalási hajlandóság (beleértve az ICT-kockázatvállalási hajlandóságot és a digitális működési rezilienciára vonatkozó stratégiát) meghatározásában, jóváhagyásában, végrehajtásában és felülvizsgálatában betöltött szerepét, valamint a stratégia megfelelő kiterjedését és az intézmény működési kockázati profiljának jellege és lényegessége szempontjából való megfelelőségét.

Szervezeti és belsőkontroll-keretrendszer

220. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a pénzügyi intézmény betartja-e az 575/2013/EU rendelet 323. cikkét. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk a szervezeti keret és az irányítási rendszer megbízhatóságát és annak tekintetében vett hatékonyságát, hogy biztosítsák a működési kockázatok eredményes kezelését, mérését és kontrollját, valamint azt, hogy a szükséges feladatok elvégzéséhez elegendő személyi és technikai erőforrás álljon rendelkezésre. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a működési kockázat azonosítása, értékelése, mérséklése, nyomon követése és jelentése, valamint a három védelmi vonalra épülő modell betartása tekintetében egyértelmű felelősségi körök vannak-e érvényben.

221. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e a működési kockázat mérséklésére szolgáló stabil kontrollkeretrendszerrel és észszerű óvintézkedésekkel – ideértve a reziduális kockázatot is lefedő megfelelő szabályzatokat és eljárásokat is –,

valamint hogy ezek összhangban állnak-e az intézmény működés kockázat-kezelési hajlandóságával és stratégiájával, továbbá kiterjednek-e valamennyi kulcsfontosságú műveletre és folyamatra. Ez az értékelés magában foglalja többek között annak vizsgálatát is, hogy ezeket a szabályzatokat és eljárásokat egyértelműen formalizálják és kommunikálják-e, valamint következetesen alkalmazzák-e az egész intézményben.

222. Az illetékes hatóságoknak a belső ellenőrzési funkció működését abból a szempontból is értékelniük kell, hogy a működési kockázatkezelési keretrendszerre irányuló belső ellenőrzések megfelelőek és kellően átfogóak-e, valamint megfelelő gyakorisággal zajlanak-e.

Üzletmenet-folytonosság, vészhelyzeti reagálás és helyreállítás

223. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelel-e i. az EBA belső irányításról szóló iránymutatásának az általános üzletmenet-folytonosság-kezelés tekintetében, valamint ii. a DORA-rendeletnek az ICT-üzletmenet-folytonossági szabályzat és az ICT-reagálási és -helyreállítási tervek tekintetében. E tekintetben az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk, hogy az ICT-üzletmenet-folytonossági szabályzat, valamint az ICT-reagálási és helyreállítási tervek szerves részét képezik-e az intézmény átfogó üzletmenet-folytonossági szabályzatának, valamint reagálási és helyreállítási tervének.

224. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény hatékony üzletmenet-folytonossági irányítási rendszert alakított-e ki, amely magában foglalja a legalább a kritikus vagy fontos funkcióira – és ezen belül a harmadik felekhez kiszervezett funkciókra is – kiterjedő, tesztelt üzletmenet-folytonossági, reagálási és helyreállítási terveket, valamint hogy ezek figyelembe veszik-e azokat a súlyos, de elképzelhető forgatókönyveket, amelyekkel szemben az intézmény sebezhető lehet. Az illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy az intézmény üzletmenet-folytonossági politikája lehetővé teszi-e bármilyen típusú incidens esetén a megfelelő reagálási és helyreállítási intézkedések meghozatalát.

225. Az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk, hogy az intézmény üzletmenet-folytonossági irányítási rendszere magában foglalja-e a következőket:

- a. üzleti hatáselemzés (BIA);
- b. a kulcsfontosságú belső és külső függőségekre kiterjedő, megfelelő helyreállítási stratégiák, valamint egyértelműen meghatározott helyreállítási prioritások és reziliencia-szintek;
- c. átfogó és rugalmas tervek a valószínűsíthető zavarok kezelésére, amelyeket az üzleti hatáselemzés (BIA) alapján, valamint a belső és külső érdekelt felekkel együttműködve dolgoznak ki;
- d. vészhelyzeti stratégiákat, valamint reagálási és helyreállítási eljárásokat meghatározó tervek;
- e. a tervek kialakításának és működési hatékonyságának hatékony tesztelése;
- f. az üzletmenet-folytonossági irányítással kapcsolatos tudatossági és képzési programok;

- g. a vezetőség és minden érintett érdekelt fél tájékoztatására szolgáló kommunikációs tervek, valamint adott esetben válságkezelési dokumentáció, intézkedések és válságkezelési funkció (a DORA-rendelet 11. cikkének (7) bekezdése szerint).

226. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a pénzügyi intézmény üzletmenet-folytonossági, reagálási és helyreállítási tervei:

- a. meghatározzák-e a szerepköröket és a felelősségi köröket, beleértve az esetleges utódlásra vonatkozó egyértelmű iránymutatásokat is, valamint rögzítik-e a belső döntéshozatali folyamatot és az aktiválási feltételek meghatározását;
- b. felülvizsgálatokon esnek-e át annak biztosítása érdekében, hogy a vészhelyzeti stratégiák mindig összhangban legyenek az aktuális működéssel, kockázatokkal és fenyegetésekkel, rezilienciaszintekkel, valamint helyreállítási célokkal és prioritásokkal;
- c. kockázatalapú megközelítést alkalmazva állítják-e prioritási sorrendbe az üzletmenet-folytonossági intézkedéseket;
- d. rendszeresen ellenőrzésen esnek-e át annak érdekében, hogy biztosított legyen a helyreállítási célok és határidők teljesíthetősége; és
- e. adott esetben magukban foglalják-e a harmadik félként eljáró szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások tesztelését is.

227. Az illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy a vizsgálati eredményeket megfelelően dokumentálják-e, és jelentik-e a vezető testületnek.

Az ICT-kockázatkezelési keretrendszer értékelése

228. Az illetékes hatóságoknak az ICT-kockázat kezelésének belső irányításával és szervezésével kapcsolatban értékelniük kell, hogy az intézmény megfelel-e a DORA-rendeletnek és az EBA belső irányításról szóló iránymutatásának. Véleményt kell alkotniuk továbbá arról, hogy az intézmény vezető testülete átfogó felelősséggel tartozik-e az ICT-kockázat kezeléséért, és megfelelően meghatározza, jóváhagyja és felügyeli-e az ICT-vel kapcsolatos valamennyi intézkedés végrehajtását. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük azt is, hogy a vezető testület tagjai elegendő ismerettel és készséggel rendelkeznek-e az ICT-kockázatok, valamint azoknak az intézmény működésére gyakorolt hatásának megértéséhez és értékeléséhez.

229. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az összes ICT-vonatkozású funkcióhoz tartozó szerepkörök és felelősségi körök, valamint a kialakított irányítási rendszerek hogyan illeszkednek és épülnek be az intézmény belső ellenőrzési és irányítási keretrendszerébe az ICT-kockázatok kezelése érdekében. E célból az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az intézmény az ICT-kockázat kezelésének és felügyeletének felelősségi körét ténylegesen egy olyan független kontrollfunkcióra ruházta-e, amely közvetlen kapcsolatban áll az irányítási funkciót ellátó vezető testülettel, valamint közvetlenül beszámolhat annak, továbbá értékelniük kell azt is, hogy az intézmény:

- a. biztosítja-e a szerepek és felelősségi körök egyértelmű kommunikációját, kijelölését és integrálását az ICT-vonatkozású funkcióban, beleértve az ICT által támogatott üzleti funkciókat és folyamatokat is;
- b. megfelelő és elégséges költségvetést nyújt-e a digitális működési reziliencia biztosításához az erőforrások valamennyi típusa tekintetében, beleértve a releváns tudatosságnövelő programokat, a képzéseket, valamint az ICT-készségeket a teljes személyzet vonatkozásában (a DORA-rendelet 5. cikke (2) bekezdésének g) pontja szerint);
- c. biztosítja-e a vezető testület általi megfelelő nyomon követést és reagálást a kritikus ICT-auditmegállapítások és a DORA-rendelet 13. cikkének (5) bekezdése alapján jelentett megállapítások tekintetében.

230. Az illetékes hatóságoknak alaposan meg kell ismerniük az intézmény ICT-kockázatkezelési keretrendszerét, és fel kell mérniük, hogy az intézmény olyan, kielégítő és megfelelő stratégiákkal, szabályzatokkal, eljárásokkal, ICT-protokollokkal és eszközökkel rendelkezik-e – beleértve a toleranciaszinteket is –, amelyekkel a DORA-val összhangban hatékonyan, eredményesen és átfogóan kezelni tudja a lényeges ICT-kockázatokat. Ehhez az illetékes hatóságoknak adott esetben a következőket kell figyelembe venniük:

- a. az intézmény ICT-kockázatkezelési szabályzatainak³⁶, folyamatainak és eljárásainak megfelelősége és hatékonysága, ideértve többek között a harmadik felek által nyújtott ICT-szolgáltatások kezelését, az ICT-vonatkozású incidensek felismerését és az azokra való reagálást, az ICT-eszközkezelést, a titkosítást és a kriptográfiát, az ICT-műveletek biztonságát, a hálózatzbiztonságot, a hozzáférés-ellenőrzést, valamint azt, hogy ezeket a vezető testület jóváhagyta-e és közölte-e az összes érintett érdekelt féllel (a DORA 14. cikke szerint);
- b. az intézmény ICT-kockázatra vonatkozó toleranciaszintjének és az ICT-zavarok hatásaival kapcsolatos toleranciának a megfelelősége (a DORA-rendelet 6. cikke (8) bekezdésének b) pontja szerint);
- c. az intézmény digitális működési rezilienciára vonatkozó stratégiájának megfelelősége és végrehajtása, beleértve annak az üzleti stratégiával való összehangolását;
- d. a harmadik féltől eredő ICT-kockázatra vonatkozó stratégia – beleértve adott esetben a több beszállítóra kiterjedő ICT-stratégiát is –, valamint az általános üzleti stratégia és az ICT-kockázatkezelési keretrendszer közötti összhang;
- e. a kritikus vagy fontos funkciókat támogató ICT-szolgáltatások igénybevitelére vonatkozó szerződéses rendelkezésekkel kapcsolatban az intézmény által azonosított kockázatokból eredő reziduális kockázat;

³⁶ A DORA-rendelet előírásainak megfelelően ezeknek magukban kell foglalniuk legalább az információbiztonsági szabályzatot, a biztonsági mentési szabályzatot, az ICT-eszközök kezelésére vonatkozó szabályzatot, a titkosításra és kriptográfiai ellenőrzésekre vonatkozó szabályzatot, a kriptográfiai kulcsok kezelésére vonatkozó szabályzatot, az ICT-projektmenedzsmentre vonatkozó szabályzatot, az ICT-rendszerek beszerzésére, fejlesztésére és karbantartására vonatkozó szabályzatot, a humán erőforrás-szabályzatot, a fizikai és környezeti biztonsági szabályzatot, az ICT-vonatkozású incidensek kezelésére vonatkozó szabályzatot, valamint a kritikus vagy fontos funkciókat támogató, harmadik fél ICT-szolgáltatók által nyújtott ICT-szolgáltatások használatára vonatkozó szabályzatot.

- f. a kritikus vagy fontos funkciókat érintő ICT-projektekkel, az ICT-rendszerek beszerzésével, fejlesztésével és karbantartásával, valamint az ICT-változásokkal kapcsolatban az intézmény által azonosított, a vezető testületnek bejelentett kockázatokból eredő reziduális kockázat;
- g. a digitális működési reziliencia tesztelésére irányuló program megbízhatósága és átfogó jellege;
- h. a DORA-rendelet 17. cikke (3) bekezdésének e) pontja és 13. cikkének (5) bekezdése szerint a vezető testületnek bejelentett jelentős ICT-vonatkozású események és megállapítások trendje és mértéke;
- i. a kifejezetten az azonosított lényeges ICT-kockázathoz kapcsolódó ICT-kockázati kontrollmechanizmusok;
- j. az ICT-kockázatkezelési szempontok kellő időben történő jelentése a vezető testületnek és a felső vezetésnek;
- k. a belső ellenőrzés hatálya és megállapításai.

231. Az ICT-kockázatkezelés értékelésekor az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a harmadik féltől eredő ICT-kockázatok kezelésére, beleértve az intézmény harmadik féltől eredő ICT-szolgáltatóknál felmerülő koncentrációjának szintjét is. E célból az illetékes hatóságoknak az európai felügyeleti hatóságok közös iránymutatásaival³⁷ összhangban biztosítaniuk kell a kritikus harmadik fél ICT-szolgáltatók vezető felvigyázóival való szoros együttműködést abban az esetben, ha az értékelés alatt álló intézmény egy kritikus harmadik fél ICT-szolgáltató által nyújtott ICT-szolgáltatásokat vesz igénybe. Az illetékes hatóságoknak felül kell vizsgálniuk az intézmény által létrehozott, az ICT-területen harmadik felekkel kötött megállapodások nyomán követéséért felelős különálló tisztség, illetve az erre kijelölt felső vezetői tisztségviselő eredményességét is.

232. Az illetékes hatóságoknak a következők figyelembevételével kell mérlegelniük, hogy a belső ellenőrzési funkció eredményes-e, valamint megfelelő tudással, készségekkel és szakértelemmel rendelkezik-e az intézmény ICT-kockázatkezelési keretrendszerének ellenőrzéséhez:

- a. az ICT-kockázatkezelési keretrendszert a szükséges minőségben, fókusszal és gyakorisággal ellenőrzik-e, és az arányos-e az intézmény ICT-kockázati profiljával;
- b. az ellenőrzési terv magában foglalja-e az intézmény által azonosított lényeges ICT-kockázatokra vonatkozó ellenőrzéseket, beleértve az ICT-reagálási és helyreállítási tervek független felülvizsgálatát is;
- c. a kritikus ICT-ellenőrzési megállapításokat időben ellenőrzik és orvosolják-e, ideértve a vezető testületnek történő jelentéstételt is;

³⁷ Az európai felügyeleti hatóságok közös iránymutatása az európai felügyeleti hatóságok (ESA-k) és az illetékes hatóságok közötti, az (EU) 2022/2554 rendelet szerinti felvigyázási együttműködésről és információcseréről (JC/2024/36).

- d. az ICT-auditmegállapításokat, és ezen belül a megállapodás szerinti intézkedéseket hivatalosan nyomon követik-e, illetve az eredményjelentéseket a felső vezetés és/vagy az auditbizottság rendszeresen felülvizsgálja-e.

6.4.4. A hírnév kockázat értékelése

233. Az illetékes hatóságoknak a 4–6.2. cím keretében szerzett ismereteikre támaszkodva értékelniük kell a pénzügyi intézményre vonatkozó hírnév kockázatot. Ennek az értékelésnek az általános hírnév kockázati keretrendszerre is ki kell terjednie, amely biztosítja, hogy az intézmény képes legyen hatékonyan kezelni a hírnévvel kapcsolatos esetleges eseményeket. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak kerülniük kell azoknak a szempontoknak a kétszeres figyelembevételét, amelyeket a jogi kockázat értékelése során (6.4.2.1. szakasz) már figyelembe vettek.
234. A hírnév kockázat jelentőségének értékelésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény méretét, valamint szolgáltatásainak, tevékenységeinek és műveleteinek jellegét, mértékét és összetettségét (például tőzsdén jegyzett részvények vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, illetve a bankközi piacokon való részvétel).
235. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük azokat a belső és külső tényezőket vagy eseményeket, amelyek hírnévvel kapcsolatos aggályokat vethetnek fel, azon események kivételével, amelyek jogi eljárást vonnak maguk után. Az 1. és 2. kategóriába tartozó intézmények értékelése során az illetékes hatóságoknak az alábbi mutatók mindegyikét figyelembe kell venniük:
- a. a médiában és a közösségi médiában megjelenő negatív híradások, valamint a fogyasztói szervezetek olyan kezdeményezései, amelyek ronthatják az intézmény közvéleményben kialakult megítélését és hírnevét;
 - b. az ügyfélpanaszok száma és alakulása, illetve az ügyfelek vagy a befektetők hirtelen elvesztése;
 - c. az intézmény hasonló szervezeteivel kapcsolatos negatív események, amelyeket a közvélemény az egész pénzügyi szektorral vagy egy intézménycsoporttal társíthat;
 - d. az intézmény vezetésében részt vevő vagy minősített részesedéssel rendelkező személyek hírneve;
 - e. olyan ágazatokban vagy joghatósági területeken való jelenlét vagy tevékenység, amelyek kiemelten ki vannak téve a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás veszélyének, illetve olyan személyekkel való kapcsolat, akik pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás szempontjából magas kockázatot jelentenek;
 - f. olyan ágazatokban vagy joghatósági területeken való jelenlét vagy tevékenység, illetve olyan partnerekkel való együttműködés, amelyek fokozottan érintettek az ESG-tényezőkkel – és kifejezetten, de nem kizárólag a környezeti tényezőkkel – kapcsolatos lényeges ügyekben vagy nyilvános vitákban;

- g. az intézmény által az (EU) 2024/1772 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendeletnek³⁸ megfelelően rögzített ICT-vonatkozású események hírnévre gyakorolt hatása;
- h. egyéb „piaci” mutatók, amennyiben rendelkezésre állnak (például leminősítések vagy a részvényárfolyam alakulása az év folyamán).

236. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a pénzintézet hírnévkockázati kitettségének jelentőségét és annak más kockázatokkal való összefüggéseit, felhasználva a vonatkozó kockázatértékeléseket (beleértve más felügyeleti hatóságok által készítetteteket is) a lehetséges másodlagos hatások mindkét irányban történő meghatározásához.
237. A működési kockázat elemzésével összefüggésben az illetékes hatóságoknak a működési kockázat körén belül figyelembe kell venniük az intézmény pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázatnak való kitettségének prudenciális szempontból fennálló relevanciáját és jelentőségét. E tekintetben az illetékes hatóságoknak a pénzügyi és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságoktól kapott releváns információk felhasználásával kell kiegészíteniük a folyamatos felügyeletből származó megállapításaikat, valamint értékelniük, hogy azok okot adnak-e a pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázattal kapcsolatos prudenciális aggályokra.
238. Az illetékes hatóságoknak szem előtt kell tartaniuk, hogy mérettől vagy pénzügyi stabilitástól függetlenül bármely intézményt érinthet a pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázat. Ezért kell a figyelmet fordítani azokra az intézményekre is, amelyek pénzügyileg stabilnak tűnnek és jó hírnévnek örvendenek, mivel előfordulhat, hogy kifejezetten ezeket az intézményeket veszik célba pénzügyi és terrorizmusfinanszírozás céljából. Figyelni kell azokra az intézményekre is, amelyek nagyon sikeresen vonzanak új ügyfeleket, illetve növelik piaci részesedésüket, különösen a nem hagyományos értékesítési csatornák használatával, mivel ez összefügghet azzal, hogy az ügyfélfogadási szakaszban gyengék az ügyfél-átvilágítás keretében alkalmazott kontrollmechanizmusok.
239. Az illetékes hatóságoknak meg kell osztaniuk a pénzügyi és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal a működési kockázattal kapcsolatban feltárt olyan problémákra vonatkozó releváns információkat, amelyek pénzügyi és terrorizmusfinanszírozási kockázatokat és aggályokat, a célzott pénzügyi szankciók végrehajtásának elmulasztásából és azok kijátszásából fakadó kockázatokat, valamint olyan aggályokat vethetnek fel, mint például az intézmények IT-rendszerének vagy belsőkontroll-keretrendszerének hiányosságai.
240. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő intézkedéseket, stratégiákat, folyamatokat és mechanizmusokat alkalmaz-e a hírnévkockázat kezelésére. Az

³⁸ A Bizottság (EU) 2024/1772 felhatalmazáson alapuló rendelete (2024. március 13.) az (EU) 2022/2554 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az ICT-vonatkozású események és kiberfenyegetések osztályozására vonatkozó kritériumokat, a lényegességi küszöbértékeket és a jelentős eseményekkel kapcsolatos bejelentések részleteit meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről, C/2024/1519 (HL L, 2024/1772, 2024.6.25., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1772/oj).

illetékes hatóságoknak különösen azt kell figyelembe venniük, hogy teljesülnek-e az alábbi követelmények:

- a. az intézmény rendelkezik-e e kockázat azonosítására, kezelésére és nyomon követésére vonatkozó, hivatalosan rögzített szabályokkal és eljárásokkal – ezen belül egy szigorú magatartási kódexszel –, valamint hogy ezek a szabályok és eljárások arányosak-e az intézmény méretével és rendszerbeli jelentőségével;
- b. az intézmény elővigyázatosan kezeli-e ezt a kockázatot, többek között a megfelelő mérőszámok és nyomonkövetési eszközök bevezetésével, a lehetséges hírnévproblémák vészhelyzeti tervekbe való belefoglalásával, a megfelelő képzések és tudatosságnövelő foglalkozások szervezésével, valamint a levont tanulságok hasznosításával;
- c. az intézmény végrehajt-e stressztesztelést vagy forgatókönyv-elemzést a hírnév kockázat másodlagos hatásainak (például likviditási és finanszírozási költségek, értékpapírosítási ügyletek, a megfelelő banki szolgáltatásokhoz való hozzáférés) felmérése céljából;
- d. márkájának védelme érdekében alkalmaz-e az intézmény olyan eszközöket, mint a média és a közösségi média figyelemmel kísérése, a téves információk és a negatív sajtóviszhang kezelésére szolgáló eljárások, valamint az azonnali kommunikációs kampányok;
- e. az intézmény figyelembe veszi-e, hogy a stratégiája, az üzleti tervei, valamint általában véve a magatartása milyen hatással lehetnek a hírnevére.

6.4.5. Működési reziliencia

241. Az illetékes hatóságoknak átfogó képet kell kialakítaniuk arról, hogy az intézmény képes-e zavarok esetén is ellátni a kritikus vagy fontos funkciókat (a működési reziliencia szintje) – amely eredmény alakulását kedvezően befolyásolja a működési kockázat hatékony kezelése –, figyelembe véve az intézmény méretét, üzleti modelljét és általános kockázati profilját. Ehhez az illetékes hatóságoknak fel kell használniuk a működésikockázat-kezelésről, az üzletmenet-folytonosságról, a változáskezelési képességekről, a harmadik felektől igénybe vett szolgáltatásokról, valamint az intézmény által igénybe vett ICT-rendszerekről készült meglévő értékeléseiket annak az átfogó értékelése érdekében, hogy ezek az elemek együttesen támogatják-e az intézmény működési rezilienciáját. Az illetékes hatóságoknak azt is figyelembe kell venniük, hogy az intézmény következetesen és összehangolt módon hajtja-e végre kockázatkezelési keretrendszerét, üzletmenet-folytonossági terveit, a harmadik felek kezelését (amelynek értékelése a DORA-rendelet, valamint a 2013/36/EU irányelv 74. cikkének (3) bekezdése alapján kiadott, a belső irányítási intézkedésekről, folyamatokról és mechanizmusokról szóló EBA-irányelvek keretében már megtörtént), valamint a helyreállítási és szanálási keretrendszereit. Ezen felül az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény megfelelően feltérképezte-e azokat a belső és külső összeköttetéseket és kölcsönös függőségeket, amelyek a kritikus vagy fontos funkcióinak ellátásához szükségesek.

242. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a vezető testület és a felső vezetés milyen figyelmet fordít arra, hogy az intézmény – abból a feltételezésből kiindulva, hogy bekövetkezhetnek zavarok – képes legyen reagálni azokra és helyreállítani azokat követően. Ennek értékelése során az illetékes hatóságoknak az alábbiakat kell mérlegelniük:

- a. a vezető testület aktív szerepet játszik-e a működési rezilienciára vonatkozó megközelítés széles körű megértésének az egész intézményre kiterjedő kialakításában, valamint a működési rezilienciára vonatkozó intézményi megközelítés hatékonyságának nyomon követésében;
- b. időszerű jelentések készülnek-e az intézmény folyamatos működési rezilienciájáról a vezető testület felügyeleti tevékenységének támogatása érdekében, különösen akkor, ha a feltárt súlyos hiányosságok befolyásolhatják az intézmény kritikus vagy fontos funkcióinak ellátását.

6.4.6. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

243. A fenti értékelés elvégzését követően az illetékes hatóságoknak véleményt kell alkotniuk az intézmény működési kockázatáról. E véleménynek tükröződnie kell a megállapítások összefoglalásában, amelyet a 10. táblázatban foglalt szempontok alapján meghatározott kockázati pontszámnak kell kísérnie. Amennyiben az illetékes hatóság – bizonyos kockázati alkategóriák lényegességére tekintettel – úgy dönt, hogy azokat külön-külön értékeli és pontozza, az e táblázatban szereplő iránymutatásokat – amennyire lehetséges – analógia útján kell alkalmazni.

10. táblázat A működési kockázati pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti megfontolások

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
1	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata alacsony.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény működési kockázati kitettségei a hatások néhány nagy gyakoriságú/kis súlyosságú kategóriájára korlátozódnak. A működési kockázatnak való kitettség jelentősége a forgatókönyv-elemzés alapján és az iparági versenytársak veszteségeihez viszonyítva nem lényeges/nagyon alacsony. Az intézmény által az elmúlt években elszenvedett bruttó veszteségek szintje (a behajtások előtt, de beleértve a működési kockázat által okozott hitelfortfolio-veszteségeket) nem volt lényeges/nagyon alacsony volt, vagy magasabb szintről csökkent. 	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény működési kockázati politikája és stratégiája összhangban áll az intézmény átfogó stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. A működési kockázatra vonatkozó szervezeti keret szilárd, a felelősségi körök egyértelműen rögzítettek, a kockázatvállalók, valamint az irányítási és kontrollfunkciók feladatai egyértelműen elkülönülnek. A működési kockázati keret magában foglalja az összes releváns kockázatot. A működési kockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek megfelelőek. A működési kockázatra vonatkozó ellenőrzési keretrendszer megbízható.

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<ul style="list-style-type: none"> Nincsenek jelentős ICT-kockázati kitettségek, az ICT-architektúra egyszerű, reziliens és agilis, továbbá nincsenek lényeges ICT-kockázatok, illetve csak nagyon alacsony szintű ICT-kockázatok állnak fenn. A harmadik fél szolgáltatókkal kapcsolatos koncentrációs kockázat szintje alacsony, az alvállalkozói láncok egyszerűek. A kritikus vagy fontos funkciókban jelentős működési zavart okozni képes fenyegetések – az ICT-vonatkozású incidenseket is beleértve – intenzitása alacsony. 	<ul style="list-style-type: none"> az ICT-kockázatok kezelése és ellenőrzése megfelel a DORA-rendeletben meghatározott követelményeknek. A harmadik felekkel kapcsolatos kockázatkezelési keretrendszer megbízható és eredményes, és megfelelő szerződéses rendelkezések egészítik ki. Az üzletmenetfolytonosság-menedzsment – beleértve az üzletmenet-folytonossági, reagálási és helyreállítási tervek tesztelését is – hatékony és eredményes.
2	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-alacsony.	<ul style="list-style-type: none"> A működési kockázati kitettségek a hatást tekintve főként a magas gyakoriságú/alacsony súlyosságú kategóriákba tartoznak. A működési kockázatnak való kitettség jelentősége a forgatókönyv-elemzés alapján és az iparági versenytársak veszteségeihez viszonyítva alacsony-közepes. Az intézmény által az elmúlt években elszenvedett bruttó veszteségek szintje alacsony-közepes volt, illetve várhatóan emelkedni fog egy alacsonyabb múltbeli szintről, vagy csökkenni fog egy magasabb múltbeli szintről. Az ICT-kockázati kitettségek szintje alacsony, az ICT-architektúra mérsékelten összetett/részben korlátozott, az ICT- 	

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<p>kockázatok szintje pedig alacsony/közepes.</p> <ul style="list-style-type: none"> A harmadik fél szolgáltatókkal szembeni koncentrációs kockázat szintje közepes, az alvállalkozói láncok pedig mérsékelt hosszúságúak. Az olyan fenyegetések, amelyek a kritikus vagy fontos funkciók működésének jelentős zavarát (az ICT-vonatkozású incidenseket is beleértve) okozhatják, közepes mértékű veszélyt jelentenek. 	
3	<p>Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-magas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény működési kockázati kitettségei a hatást tekintve bizonyos kis gyakoriságú/nagy súlyosságú kategóriákra is kiterjednek. A működési kockázatnak való kitettség jelentősége a forgatókönyv-elemzés alapján és az iparági versenytársak veszteségeihez viszonyítva közepes-magas. Az intézmény által az elmúlt években elszenvedett bruttó veszteségek szintje közepes-magas volt, illetve várhatóan emelkedni fog egy alacsonyabb múltbeli szintről, vagy csökkenni fog egy magasabb múltbeli szintről. A jelek lehetséges jelentős ICT-kockázati kitettségekre, összetett/merelv/széttagolt ICT-architektúrára, valamint közepes/magas ICT-kockázatokra utalnak. A harmadik fél szolgáltatókkal kapcsolatos koncentrációs kockázat mértéke magas, az alvállalkozói láncok pedig 	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény működési kockázati szabályzata és stratégiája, illetve átfogó stratégiája és kockázatvállalási hajlandósága között nem alakítottak ki kellő összhangot, illetve ez az összhang nem megfelelő. A működési kockázatra vonatkozó szervezeti keretrendszer nem elég megbízható. A működési kockázati keret nem terjed ki az összes releváns kockázatra. A működési kockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek nem megfelelőek. A működési kockázatra vonatkozó kontrollkeretrendszer instabil. Az ICT-kockázatok kezelése és kontrollja nem felel meg a DORA-rendeletben meghatározott követelményeknek. A harmadik felekkel kapcsolatos kockázatkezelési keretrendszer hiányos/gyenge, és a szerződéses rendelkezések is elégtelenek.

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<p>közepes hosszúságúak vagy hosszúak/összetettek.</p> <ul style="list-style-type: none"> Az olyan fenyegetések, amelyek a kritikus vagy fontos funkciók működésének jelentős zavarát (az ICT-vonatkozású incidenseket is beleértve) okozhatják, nagymértékű veszélyt jelentenek. 	<ul style="list-style-type: none"> Az üzletmenet-folytonossági irányítás nem megfelelő, a megbízhatatlan/nem hatékony/nem teljes körű üzletmenet-folytonossági, reagálási és helyreállítási terveket is beleértve.
4	<p>Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata magas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény működési kockázati kitettségei minden fő kategóriára kiterjednek. A működési kockázatnak való kitettség jelentősége a forgatókönyv-elemzés alapján és az iparági versenytársak veszteségeihez viszonyítva magas és folyamatosan növekszik. Az intézmény által az elmúlt néhány évben elszenvedett bruttó veszteségek szintje magas volt, vagy a kockázat jelentősen nőtt. Több jel is jelentős ICT-kockázati kitettségekre, rendkívül összetett/törékeny ICT-architektúrára és magas ICT-kockázatokra utal. A harmadik fél szolgáltatókkal kapcsolatos koncentrációs kockázat mértéke nagyon magas/súlyos, az alvállalkozói láncok pedig hosszúak/összetettek. Az olyan fenyegetések, amelyek a kritikus vagy fontos funkciók működésének jelentős zavarát (az ICT-vonatkozású incidenseket is beleértve) okozhatják, nagyon jelentős/súlyos mértékű veszélyt jelentenek. 	

244. Az alábbi táblázat azon felügyeleti intézkedések nem teljes körű felsorolását tartalmazza, amelyeket az illetékes hatóságok meghozhatnak abban az esetben, ha hiányosságokat tárnak fel az intézmény működésikockázat-kezelési keretrendszerében és működési rezilienciájában (tekintettel a működési reziliencia és a működésikockázat-kezelés szoros összefüggésére). Az illetékes hatóságoknak az intézkedés típusát az alapján kell meghatározniuk, hogy az mennyire alkalmas a konkrét beazonosított hiányosság eredményes kezelésére. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak további felügyeleti intézkedéseket (beleértve a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti kvantitatív intézkedéseket is), illetve ezek és az alábbi táblázatban felsorolt intézkedések kombinációját, amennyiben ezeket megfelelőbbnek ítélik a feltárt hiányosságok orvoslására. A DORA-rendelet megsértése esetén az illetékes hatóságoknak fontolóra kell venniük a DORA 50. cikkében előírt, vonatkozó korrekciós és orvosló intézkedések alkalmazását is.

11. táblázat A működési kockázat és a működési reziliencia értékeléséből eredő lehetséges felügyeleti intézkedések a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének b), d), e), f), j), l), m) és n) pontjával, valamint az (EU) 2022/2554 rendelet 50. cikkével összhangban alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy:	
A.	aktívabban bevonja a vezető testületet vagy annak bizottságait a működési kockázatkezeléssel kapcsolatos döntéshozatalba;
B.	javítsa a működésikockázat-mérési rendszereit;
C.	erősítse meg az operatív folyamatokra vonatkozó kontrollmechanizmusokat, ideértve az azonosítást, a nyomon követést, a reagálást és a helyreállítást;
D.	fejlessze a működési irányítási keretrendszerét;
E.	javítsa a működési kockázattal kapcsolatban a vezető testület és a felső vezetés felé történő jelentéstételt;
F.	a hiányosságok kezelésére irányuló korrekciós intézkedési terveket dolgozzon ki és hajtson végre;
G.	korlátozza a bizonyos harmadik felekkel kötött megállapodásokat, különösen a kritikus vagy fontos funkciók vonatkozásában;
H.	fokozza a működési kockázatra vonatkozó stressztesztelést és forgatókönyv-elemzést;
I.	szigorúbb operatív intézkedéseket hajtson végre;
J.	javítsa az üzletmenet-folytonossági, reagálási és helyreállítási tervét;
K.	javítsa az ESG-kockázatokkal, és különösen a környezeti kockázatokkal kapcsolatos működésikockázat-kezelést, adott esetben a fent felsorolt egy vagy több intézkedés alapján.

6.5. A nem kereskedési könyvi tevékenységekből eredő kamatláb-kockázat és hitelfelár-kockázat értékelése

6.5.1. Általános szempontok

245. Az illetékes hatóságoknak a nem kereskedési, mérlegen belüli vagy kívüli tevékenységek kamatlábra érzékeny pozícióiból eredő kamatláb-kockázatot (szokásos elnevezéssel „nem kereskedési könyvi tevékenységekből eredő kamatláb-kockázat”, „banki könyvből eredő kamatláb-kockázat” vagy „IRRBB”) és a nem kereskedési könyvi pozíciókból eredő hitelfelár-kockázat (szokásos megnevezéssel „CSRBB”), valamint a belsőkontroll-keretrendszer megfelelőségének értékelése során többek között meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény megfelel-e az EBA honlapján a 12. bekezdésben említettek szerint külön közzétett jogi aktusoknak.

246. Az illetékes hatóságoknak az IRRBB-t – ideértve az ilyen pozíciókat fedező ügyleteket is – az e pozíciók, illetve a veszteségek és nyereségek számviteli célú elszámolásának és értékelésének módjától függetlenül kell értékelniük.
247. Az illetékes hatóságoknak az IRRBB értékelésekor legalább a következő alkategóriák³⁹ relevanciáját és lényegességét figyelembe kell venniük: átárazási rés kockázat, báziskockázat és opciós kockázat.
248. Az IRRBB értékelését meg kell különböztetni a CSRBB értékelésétől, amelyet az illetékes hatóságoknak a 6.5.3. szakaszt szem előtt tartva kell elvégezniük. Az illetékes hatóságoknak különösen azt kell figyelembe venniük, hogy az intézmények belső rendszerei megfelelően értékelik és nyomon követik-e a CSRBB-ből eredő kockázatot a gazdasági érték és a nettó kamatbevétel (a piaci érték változásait is beleértve) szempontjából, valamint megfelelően határozzák-e meg a CSRBB fogalmát és hatályát⁴⁰.
249. Az IRRBB inherens kockázatának, valamint az IRRBB-re és a CSRBB-re vonatkozó kockázatkezelésnek és kontrollmechanizmusoknak az átfogó értékelése alapján az illetékes hatóságoknak véleményt kell alkotniuk az IRRBB-ről és a CSRBB-ről, amelynek eredményeként a 12. táblázatban meghatározott kritériumok alapján egy kombinált kockázati pontszámot kell megállapítaniuk.. Az egyes kockázatok értékelésének eredményét meg kell jeleníteni az eredmények összefoglalójában és a fő kockázati tényezők magyarázatában.

6.5.2. IRRBB

6.5.2.1. Az inherens IRRBB értékelése

250. Az illetékes hatóságoknak az IRRBB inherens szintjének értékelése révén meg kell határozniuk az intézmény IRRBB-kitettségeit alakító fő tényezőket, és értékelniük kell a kockázatnak az intézményre gyakorolt potenciális prudenciális hatását.

Előzetes értékelés

251. Az IRRBB-értékelés hatókörének meghatározásához az illetékes hatóságoknak először azonosítaniuk kell azokat az IRRBB-forrásokat, amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve. Ehhez az illetékes hatóságoknak fel kell használniuk az ICAAP és az ILAAP során a SREP céljából összegyűjtött információkból, az IRRBB-re vonatkozó adatszolgáltatásból, az egyéb SREP-elemek értékeléséből, az intézmény és a hasonló intézmények pozíciójának összehasonlításából, valamint bármely más felügyeleti tevékenységből származó ismereteiket. Ennek részeként az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell az intézmény kamatláb-kockázat kezelésére vonatkozó irányítását, ideértve az intézmény fő IRRBB-stratégiáját és az IRRBB-vel kapcsolatos kockázatvállalási hajlandóságát, valamint az intézmény által az IRRBB-re elkülönített belső tőke szintjét.

³⁹ Az IRRBB alkategóriáinak nem teljes körű felsorolását a IV. melléklet tartalmazza.

⁴⁰ Szem előtt tartva az EBH/2022/14 számú dokumentumban foglalt iránymutatást is.

Az intézmény kamatkockázati profiljának jellege és összetétele

252. Az illetékes hatóságoknak egyértelmű álláspontot kell kialakítaniuk arról, hogy milyen kedvezőtlen hatással lehetnek a kamatlábváltozások az intézmény nettó kamatbevételére (és amennyiben releváns, bevételeire) és gazdasági értékére (a várt pénzáramok jelenértékére), hogy áttekinthessék a tőkemegfelelést rövid és hosszú távon fenyegető lehetséges veszélyt.
253. Ehhez elemezniük kell az intézmény eszközeinek, kötelezettségeinek és mérlegen kívüli kitettségeinek szerkezetét és jellemzőit, beleértve azoknak a kamatlábak, a lejáratok és az átárazási időpontok változásaival szembeni érzékenységét, valamint a bizonytalan lejáratú (pl. beágyazott opciókat tartalmazó vagy előtörlesztési lehetőségekkel rendelkező) termékek és pozíciók arányát, illetve a kapcsolódó magatartási feltételezéseket.
254. Ezen túlmenően az illetékes hatóságoknak át kell tekinteniük az intézmény fedezeti stratégiáját és azt, hogy milyen mértékben alkalmazható természetes fedezet (figyelembe véve a nem meghatározott lejáratú tételek átárazásig hátralévő időszakára vonatkozó modellezés megbízhatóságát is), a fedezeti célokra használt származtatott ügyletek összegét, valamint azt, hogy a származtatott ügyletek csökkenthetik-e a gazdasági tőkeérték (EVE), a nettó kamatbevétel (NII) vagy az intézmény által belsőleg használt egyéb mérőszámok érzékenységét.
255. Az illetékes hatóságoknak figyelmet kell fordítaniuk továbbá az átárazási időpontok tekintetében vagy az automatikus, illetve magatartástól függő opciós lehetőségeket tartalmazó termékek esetében felmerülő esetleges koncentrációkra (pl. a hitel- vagy kötvényportfóliókban), a nem teljesítő kitettségekre, valamint a valós értékű instrumentumokba beágyazott kamatkockázat (IRRBB) jellegére, beleértve a kevésbé likvid instrumentumokat – például a 3. szintű eszközöket és kötelezettségeket – is.
256. Az intézmény bevételére gyakorolt hatás elemzésekor az illetékes hatóságoknak tisztában kell lenniük azzal, hogy az intézmény hozamai milyen mértékben függenek kamatlábérzékeny pozícióktól, és meg kell állapítaniuk, hogy a kamatlábak különböző változásai milyen hatással lennének az intézmény nettó kamatbevételére, valamint meg kell állapítaniuk az eszközök piaci értékében bekövetkező változásokból származó hatást, amelyek – a számviteli módszertől függően – vagy az eredménykimutatásban, vagy közvetlenül a saját tőkében jelennek meg (például egyéb átfogó jövedelemben).
257. Az intézmény gazdasági értékére és bevételére tett hatásnak az értékelésekor az illetékes hatóságoknak először a 2013/36/EU irányelv 98. cikkének (5) bekezdésében meghatározott és az (EU) 2024/856 felhatalmazáson alapuló rendeletben részletesebben meghatározott felügyeleti kiugróérték-teszt eredményeit kell megvizsgálnia, hogy megkapja azt a referencia értéket, amelyhez viszonyítani tudja, hogy a kamatláb változása milyen hatást gyakorol az intézményre. Ezen értékelés elvégzésekor az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a pénzáramlások átárazásra való érzékenységére mind az időzítés, mind az összeg szempontjából, valamint a fő mögöttes feltételezések változásaira való érzékenységére (különösen a meghatározott átárazási időpontokkal nem rendelkező ügyfélszámlák, az

ügyletek számára beágyazott opcióval rendelkező ügyfélszámlák és/vagy a saját tőke esetében).

258. Amennyiben az intézményt a nettó kamatbevételre vonatkozó felügyeleti kiugróérték-teszt során kiugró értékűnek minősítik, az illetékes hatóságoknak – amennyiben azt (pl. az intézmény üzleti modelljére tekintettel) indokoltnak tartják – fontolóra kell venniük az értékelést kiegészítő további szempontok elemzését. Ilyen további, vizsgálandó szempontok lehetnek a valós értéken értékelt eszközök piaci értékének változásai, valamint a legkedvezőtlenebb előrejelzett kamatbevétel összevetése a jelenlegi realizált NII-vel, illetve az adminisztrációs költségekkel/általános költségekkel és a nettó jutalékok/díj bevételekkel, a kamatlábak és piaci körülmények változásaiból eredő beágyazott veszteségek vagy nyereségek feltárása érdekében.
259. Az illetékes hatóságoknak figyelmet kell fordítaniuk a nem kereskedési könyvben szereplő, valós értéken értékelt eszközök pénzáramlásainak az értékelésükben bekövetkező változásokra való érzékenységre, ideértve a nem kereskedési könyvi eszközök fedezésére használt kamatderivatívákat is (például a valós értéken értékelt eszközök piaci értékében beálló változások hatása az eredménykimutatásra, a fedezeti könyvelés eredményességére).
260. Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmények számára, hogy a 2013/36/EU irányelv 98. cikkének (5) bekezdésében előírt és az (EU) 2024/856 felhatalmazáson alapuló rendeletben részletesebben meghatározott felügyeleti kiugróérték-teszt felhasználásán túlmenően más kamatlábsokk-forgatókönyveket is figyelembe vegyenek.
261. Kvantitatív értékelésükben az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény IRRBB mérésére szolgáló belső vagy sztenderd módszereinek eredményeit is, amelyek közül az illetékes hatóságoknak a különböző pénznemekben tevékenységet folytató intézmények esetében értékelniük kell a különböző pénznemek által a gazdasági értékre és a jövedelemre gyakorolt hatást, valamint belső módszertan alkalmazása esetén az intézmények által az egyes devizanemekre vonatkozó eredmények összesítéséhez használt módszereket is. Az illetékes hatóságoknak e módszerek elemzésével alaposabban meg kell ismerniük az intézmény IRRBB-profilja mögött meghúzódó fő kockázati tényezőket.
262. A felügyeleti kiugróérték-tesztek eredményeinek, valamint a pénzintézet belső vagy sztenderd módszereinek elemzésekor az illetékes hatóságoknak mind az adott időpontban érvényes adatokat, mind a múltbeli tendenciákat figyelembe kell venniük. Ezeket a mutatókat össze kell vetniük hasonló intézményekével, és a globális piaci helyzet fényében kell értékelniük.

Sokkforgatókönyvek és stressztesztelés

263. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell és figyelembe kell venniük a folyamatos kockázatkezelés céljából lefuttatott kamatlábsokk-forgatókönyvek, valamint az intézmény által a belső kockázatkezelési folyamatok részeként lefuttatott IRRBB-stressztesztek eredményeit. Ebben az összefüggésben az illetékes hatóságoknak ismerniük kell az intézmény IRRBB-jének

fő forrásait, és különösen a magatartással kapcsolatos feltételezésekben bekövetkező változások hatásait, – például a lejárat nélküli betétek esetén..

264. Ha az intézmény sokkforgatókönyvei és stressztesztjei révén kapott eredmények áttekintésekor kiderül vagy felmerül annak a gyanúja, hogy a hozamgörbe bizonyos pontjain erős átárazási/lejárat koncentráció mutatkozik, szükségessé válhat, hogy az illetékes hatóságok további elemzéseket végezzenek.

6.5.2.2. Az IRRBB-re vonatkozó irányítási és kontrollkeretrendszer értékelése

265. Az intézmény nem kereskedési könyvi kamatláb-kockázati profiljának átfogó megismeréséhez az illetékes hatóságoknak át kell tekinteniük az intézmény kamatlábkitettségeinek kezelését szolgáló irányítást és keretrendszert.

IRRBB-stratégia és IRRBB-kockázatvállalási hajlandóság

266. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény rendelkezik-e a vezető testület által jóváhagyott, szilárd, egyértelműen megfogalmazott és dokumentált IRRBB-stratégiával és -kockázatvállalási hajlandósággal. Ehhez az értékeléshez az illetékes hatóságoknak többek között figyelembe kell venniük a vezető testületnek az IRRBB-stratégia és a vonatkozó kockázatvállalási hajlandóság meghatározásában, jóváhagyásában és felülvizsgálatában betöltött szerepét, e stratégiának a felső vezetés általi megfelelő végrehajtását, valamint – az intézmény üzleti modelljére, piaci környezetére és a pénzügyi rendszerben betöltött szerepére, valamint tőke-megfelelőségére tekintettel – annak az intézmény szempontjából való megfelelőségét.

Szervezeti és belsőkontroll-keretrendszer

267. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő szervezeti keretrendszerrel és világosan kijelölt felelősségi körökkel, illetve megfelelő emberi és technikai erőforrásokkal rendelkezik-e az IRRBB kezeléséhez, méréséhez, nyomon követéséhez és ellenőrzéséhez. Ennek értékeléséhez az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az IRRBB átfogó irányítására, valamint az IRRBB-vel kapcsolatos kockázatvállalásra, e kockázat nyomon követésére, ellenőrzésére és az ezzel kapcsolatos jelentéstételre vonatkozó felelősségi körök megfelelőségét, ideértve az IRRBB-ellenőrzési terület függetlenségét is.
268. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e egyértelműen meghatározott politikákkal és eljárásokkal az IRRBB kezelésére, és azok összhangban állnak-e az intézmény IRRBB-stratégiájával és a vonatkozó kockázatvállalási hajlandósággal, valamint a vezető testület rendszeresen jóváhagyja és felülvizsgálja-e azokat. A szabályzatokat egyértelműen kell rögzíteni és közzé tenni, továbbá az intézmény egészében és a bankcsoportokban is következetesen kell alkalmazni. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a szabályzatok meghatározzák-e az új termékek fejlesztésére, valamint a főbb fedezeti vagy kockázatkezelési kezdeményezésekre vonatkozó eljárásokat, biztosítva, hogy azok tekintetében megfelelő eljárásokat és kontrollmechanizmusokat alkalmazzanak, mielőtt

végrehajtásra kerülnének, továbbá hogy az intézmény elvégezte-e ezeknek az intézmény átfogó kockázati profiljára gyakorolt lehetséges hatásainakelemzését.

269. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e megfelelő, a nem kereskedési könyvi pozíciók szintjéhez, összetettségéhez és kockázatosságához, valamint az intézmény méretéhez és összetettségéhez illeszkedő kerettel a banki könyvi kamatláb-kockázat azonosítására, értékelésére, kezelésére és mérséklésére. Az értékelésnek ki kell terjednie a belső modellekre, így például az ügyfelek magatartásához kapcsolódó modellekre is (pl. betétstabilitási és hitel-előtörlesztési modellek). Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a kockázatkezelők és az intézmény felső vezetésének tagjai ismerik-e a mérési rendszerek alapjait képező feltételezéseket, és tisztában vannak-e az intézmény kockázatmérési technikáiban jelen lévő modellkockázat mértékével.
270. Emellett azt is értékelniük kell, hogy az információs rendszerek és a mérési technikák lehetővé teszik-e a vezetőség számára minden lényeges, a nem kereskedési könyvi portfólióba tartozó, mérlegen belüli vagy mérlegen kívüli kitettségben (adott esetben a csoport szintjén) – köztük a belső fedezeti ügyletekben, a lejáratokat és a partnereket érintő koncentrációkban – rejlő IRRBB mérését. Az IRRBB-keretrendszert rendszeresen felül kell vizsgálni, és eredményességét értékelni kell. Az illetékes hatóságoknak össze kell hasonlítaniuk a belső felülvizsgálatok és értékelések eredményeit a COREP-ből származó információkkal.
271. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény által a lejárat nélküli betétek viselkedésének modellezésére alkalmazott megközelítést, beleértve azt is, hogy az figyelembe veszi-e a lejárat nélküli betétek átárazási viselkedését befolyásoló releváns kockázati tényezőket. Az illetékes hatóságoknak ehhez az értékeléshez megfelelő elemzési eszközöket kell használniuk, figyelembe véve az intézmény üzleti modelljét. Releváns megközelítés lehet annak értékelése, hogy az intézmény hogyan osztja szegmensekbe a lejárat nélküli betéteket az ügyfélhez, az intézményhez vagy a piaci profilhoz kapcsolódó kockázati tényezők felhasználásával, valamint a hasonló kockázati profillal rendelkező versenytársakkal való összehasonlítással. Ezen felül az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük azt is, hogy az intézmény hogyan teremt egyensúlyt a múltbeli adatok és az előretekintő megközelítések, valamint a szakértői vélemények között, valamint fel kell mérniük, hogy a magatartással kapcsolatos feltételezések módosítása milyen hatással lenne az NII-re és az EVE-re.
272. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény belső mérési rendszerei (IMS) figyelembe veszik-e az intézményt érintő valamennyi lényeges kamatkockázati formát (pl. gap kockázat, báziskockázat és opciós kockázat). A belső mérési rendszerek esetében biztosítani kell a megfelelő kalibrálást, a független módon történő validálást, az utótesztelést és a megfelelő gyakoriságú felülvizsgálatot. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy az belső mérési rendszert olyan dokumentáció támasztja-e alá, amely figyelembe veszi az üzleti modellben és az intézmény tevékenységeiben rejlő IRRBB jellegét, mértékét és összetettségét.

273. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény olyan, megfelelő ellenőrző és belső adatszolgáltatási keretrendszerrel rendelkezik-e az IRRBB tekintetében, amely szükség esetén biztosítja az azonnali intézkedést az intézmény felső vezetésének vagy vezető testületének megfelelő szintjén. Az ellenőrző rendszernek célirányos mutatókat és releváns beavatkozási feltételeket kell magában foglalnia a hatékony korai figyelmeztető riasztások biztosításának céljából (pl. az IRRBB-határértékek túllépése esetén). Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy az irányítási és ellenőrzési terület rendszeresen beszámol-e a nyomon követés eredményeiről a vezető testületnek és a felső vezetésnek, az IRRBB-kitettségek mértékéhez, összetettségéhez és szintjéhez igazodó, megfelelő gyakorisággal.
274. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell továbbá, hogy az intézmény stabil, átfogó kontrollkeretrendszerrel és észszerű óvintézkedésekkel rendelkezik-e, amelyek lehetővé teszik, hogy a kockázatkezelési stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával összhangban mérsékelje az IRRBB-nek való kitettségét – ideértve a mindkét IRRBB-mutatóra vonatkozó megfelelő limitrendszert is. A belsőkontroll-funkciónak az összes konszolidált gazdálkodó egységre, minden földrajzi helyszínre és minden pénzügyi tevékenységre ki kell terjednie. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a belső ellenőrzési funkció működését, ideértve azt is, hogy az ellenőrzések kellő gyakorisággal zajlanak-e, és lefedik-e az IRRBB-keretrendszer főbb elemeit.

6.5.3. CSRBB

6.5.3.1. Az inherens CSRBB értékelése

275. A CSRBB-kockázat inherens szintjének értékelése révén az illetékes hatóságoknak meg kell ismerniük az intézmény CSRBB-kitettségének fő meghatározó tényezőit, és fel kell mérniük e kockázatnak a pénzintézetre gyakorolt lehetséges prudenciális hatását.
276. A CSRBB-értékelés hatókörének meghatározásához az illetékes hatóságoknak először meg kell állapítaniuk, hogy az intézmény milyen CSRBB-forrásoknak van vagy lehet kitéve, valamint hogy történt-e bármilyen jelentős változás e téren. Ennek részeként az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény hitelfelár-kockázatra vonatkozó irányítását, beleértve a CSRBB-stratégiáját és a CSRBB-vel kapcsolatos kockázatvállalási hajlandóságát, valamint a CSRBB-nek az ICAAP keretében történő kezelését.
277. Az illetékes hatóságoknak világos képet kell kialakítaniuk arról, hogy a hitelkockázati felárak változásai hogyan gyakorolhatnak kedvezőtlen hatást egy intézmény nettó kamatbevételére (és adott esetben eredményére), valamint gazdasági értékére, hogy ezáltal átlássák a tőkeigyelelést mind rövid, mind hosszabb távon érintő lehetséges veszélyt. E célból az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény által alkalmazott módszert, hogy világos képet alkossanak az intézmény eszközeinek, kötelezettségeinek és mérlegen kívüli kitettségeinek szerkezetéről és jellemzőiről, valamint arról, hogy ezek milyen hatással vannak a CSRBB szintjére és irányára.
278. Az intézmény eredményére gyakorolt hatás elemzésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a hitelkockázati felárakra érzékeny pozícióknak az intézmény jövedelmére gyakorolt

hatását, a hitelkockázati felárak változásainak az intézmény nettó kamatbevételére gyakorolt hatását, valamint az instrumentumok piaci értékében bekövetkező változások hatásait, amelyek – a számviteli elszámolási módtól függően – vagy az eredménykimutatásban vagy közvetlenül a saját tőkében jelennek meg (pl. egyéb átfogó jövedelemben).

279. Az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük az intézmény által a CSRBB mérésére használt módszerek eredményeit. Ezen módszerek elemzése révén az illetékes hatóságoknak mélyebb rálátást kell szerezniük az intézmény CSRBB-profilját meghatározó fő kockázati tényezőkre.

6.5.3.2. A CSRBB-kezelési és -kontrollkeretrendszer értékelése

280. Az intézmény nem kereskedési könyvi hitelfelár-kockázati profiljának átfogó megismeréséhez az illetékes hatóságoknak át kell tekinteniük az intézmény kamatlábkitettségeinek kezelését szolgáló irányítást és keretrendszert.

281. Az intézmény CSRBB-vel kapcsolatos irányítási gyakorlatára vonatkozó felülvizsgálatnak a következő elemeket kell lefednie:

- a. az intézmény CSRBB-stratégiája és -kockázatvállalási hajlandósága;
- b. az intézmény szervezeti kerete, valamint a CSRBB kezelésével, mérésével, nyomon követésével és kontrolljával kapcsolatos felelősségi körök megosztása;
- c. az intézménynek a CSRBB kezelésére vonatkozó szabályzatai és eljárásai.

282. E területek értékelése során az illetékes hatóságoknak az IRRBB-kezelési és -kontrollkeretrendszer értékeléséről szóló 6.5.2.2. szakaszra kell hivatkozniuk; az abban foglalt elvek az CSRBB-kezelés értékelésére is alkalmazandók.

283. A CSRBB-értékelés hatálya alá tartozó eszközök és kötelezettségek körének elemzésekor – amelyre az intézmény módszertanai is kitérnek – az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy bármely instrumentumnak a vonatkozó körből való esetleges kizárása kizárólag a hitelfelár-kockázatra való érzékenység hiányában történik-e meg, valamint hogy ez a kizárás az EBA IRRBB-re és CSRBB-re vonatkozó iránymutatásainak 124. bekezdésében előírtakkal összhangban megfelelően dokumentálásra kerül-e, illetve indokolt-e⁴¹. A figyelembe veendő tényezők a következők:

- a. az intézmény figyelembe vesz-e minden valóban értékelt eszközt és kötelezettséget ;
- b. az intézmény figyelembe vesz-e minden olyan eszközt és kötelezettséget, amelynek hitelfelár-kockázata levezethető a közvetlen/közvetett vagy akár a modellezett piaci árból, függetlenül az elszámolás módjától;

⁴¹Az intézmények nem kereskedési könyvi tevékenységeinek vonatkozásában a kamatlábak lehetséges változásaiból eredő kockázatok azonosítására, értékelésére, kezelésére és csökkentésére, valamint a hitelfelár-kockázat felmérésére és nyomon követésére vonatkozó kritériumok meghatározásáról szóló, a 2013/36/EU irányelv 84. cikkének (6) bekezdése alapján kiadott iránymutatások (EBA/GL/2022/14).

- c. a hitelkockázati felárak esetleges szerepe az intézmény különböző eszközeinek és kötelezettségeinek árazási gyakorlatában (például a megfigyelt piaci árakra való kifejezett hivatkozások révén, vagy közvetettebb módon);
 - d. az intézmény által a CSRBB mérése során az EVE és az NII hatóköre tekintetében alkalmazott esetleges eltérések (pl. az NII időtávja vagy más okok miatt).
284. Az intézmény CSRBB-mérésének elemzéséhez az illetékes hatóságoknak adott esetben meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény milyen sokkforgatókönyveket vesz figyelembe, valamint hogy az egyes mérlegtételeket érintő sokkok miért és miben térhetnek el egymástól.
285. Az illetékes hatóságoknak csak az arányossági okán és az intézmény SREP-besorolásától függetlenül kell ellenőrizniük az idioszinkratikus felárnak az intézmény CSRBB-értékeléséből való kizárását vagy az abba való belefoglalását, feltéve, hogy biztosított, hogy a mutatók konzervatívabb eredményeket fognak eredményezni.
286. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e megfelelő, a nem kereskedési könyvi pozíciók szintjéhez, összetettségéhez és kockázatosságához, valamint az intézmény méretéhez és összetettségéhez illeszkedő kerettel a CSRBB azonosítására, értékelésére, kezelésére és mérséklésére. Meg kell vizsgálniuk, hogy az információs rendszerek és mérési technikák lehetővé teszik-e a vezetőség számára, hogy mérje a nem kereskedési könyvi portfólióba tartozó valamennyi lényeges, mérlegen belüli vagy kívüli kitettségekben jelen lévő inherens CSRBB-t (adott esetben a csoport szintjén); A CSRBB-keretrendszer rendszeresen felül kell vizsgálni, és eredményességét értékelni kell. Ebben az összefüggésben az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy a jelentős mérési feltételezéseket legalább évente, illetve gyorsan változó piaci körülmények esetén ennél gyakrabban felülvizsgálják-e.
287. Az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az intézmény belső mérési rendszerei figyelembe veszik-e a CSRBB valamennyi, az intézmény üzleti modellje szempontjából releváns forrását. A belső mérési rendszerek esetében biztosítani kell a megfelelő kalibrálást, a független módon történő validálást, az utótesztelést és a megfelelő gyakoriságú felülvizsgálatot. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy az belső mérési rendszert olyan dokumentáció támasztja-e alá, amely figyelembe veszi az üzleti modellben és az intézmény tevékenységeiben rejlő CSRBB jellegét, mértékét és összetettségét.
288. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény olyan, megfelelő ellenőrzési és belső adatszolgáltatási keretrendszerrel rendelkezik-e a CSRBB tekintetében, amely szükség esetén biztosítja az azonnali intézkedést az intézmény felső vezetésének vagy vezető testületének megfelelő szintjén. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy az irányítási és ellenőrzési terület rendszeresen beszámol-e a nyomon követés eredményeiről a vezető testületnek és a felső vezetésnek, a CSRBB-kitettségek mértékéhez, összetettségéhez és szintjéhez igazodó, megfelelő gyakorisággal.
289. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény stabil, átfogó kontroll-keretrendszerrel és észszerű óvintézkedésekkel rendelkezik-e, amelyek lehetővé teszik, hogy

a kockázatkezelési stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával összhangban mérsékelje a CSRBB-nek való kitettségét. A belsőkontroll-funkciónak az összes konszolidált gazdálkodó egységre, minden földrajzi helyszínre és minden pénzügyi tevékenységre ki kell terjednie. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a belső ellenőrzési funkció működőképességét, beleértve azt is, hogy a felülvizsgálatokat kellően gyakran végzik-e, és azok kiterjednek-e a CRSBB-keretrendszer fő elemeire.

6.5.4. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

290. A fenti értékelések alapján az illetékes hatóságoknak véleményt kell kialakítaniuk az intézmény IRRBB-jéről és CSRBB-jéről. E véleménynek tükröződnie kell a megállapítások összefoglalásában, amelyet a 12. táblázatban foglalt szempontok alapján meghatározott pontszámnak kell kísérnie. Amennyiben az illetékes hatóság – bizonyos kockázati alkategóriák lényegességére tekintettel – úgy dönt, hogy azokat külön-külön értékeli és pontozza, az e táblázatban szereplő iránymutatásokat – amennyire lehetséges – analógia útján kell alkalmazni.

12. táblázat Az IRRBB- és CSRBB-pontszámok meghatározásával kapcsolatos felügyeleti szempontok

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
1	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata alacsony.	Az IRRBB tekintetében: <ul style="list-style-type: none"> A gazdasági érték kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége nem lényeges/nagyon alacsony. A bevételek kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége nem lényeges/nagyon alacsony. A gazdasági értéknek és a pénzügyi eredménynek az alapul szolgáló feltételezésekben bekövetkező változásokkal szembeni érzékenysége (pl. a beágyazott ügyfél opciókat biztosító termékek esetében) nem lényeges/nagyon alacsony. 	Az IRRBB és CSRBB tekintetében: <ul style="list-style-type: none"> Az intézmények kamatláb- és hitelfelár-kockázatra vonatkozó kockázati szabályzata és stratégiája összhangban áll annak átfogó stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. A kamatláb- és hitelfelár-kockázatra vonatkozó szervezeti keret szilárd, a felelősségi körök egyértelműen rögzítettek, a kockázatvállalók, illetve a kockázatkezelési és kontrollfunkciók feladatai egyértelműen elkülönülnek. A kamatláb- és hitelfelár-kockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek megfelelőek. Egyértelműen meghatározottak a belső szabályzatban meghatározott limitek és a hozzájuk tartozó kockázatsökkentő intézkedések, valamint a kamatláb- és hitelfelár-kockázatra (amennyiben az
2	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt	Az IRRBB tekintetében: <ul style="list-style-type: none"> A gazdasági érték kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége alacsony-közepes. A bevételek kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége alacsony-közepes. A gazdasági értéknek és a bevételeknek az alapul 	<ul style="list-style-type: none"> Egyértelműen meghatározottak a belső szabályzatban meghatározott limitek és a hozzájuk tartozó kockázatsökkentő intézkedések, valamint a kamatláb- és hitelfelár-kockázatra (amennyiben az

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
	jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-alacsony.	szolgált feltételezésekben bekövetkező változásokkal szembeni érzékenysége (például a beágyazott ügyfél opciókat biztosító termékek esetében) alacsony-közepes.	lényeges) vonatkozó kontrollkeretrendszer, amelyek megbízhatóak és összhangban állnak az intézmény kockázati stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával.
3	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-magas.	Az IRRBB tekintetében: <ul style="list-style-type: none"> A gazdasági érték kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége közepes-magas. A bevételek kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége közepes-magas. A gazdasági értéknek és a jövedelemnek az alapul szolgáló feltételezésekben bekövetkező változásokkal szembeni érzékenysége (például a beágyazott ügyfél opciókat biztosító termékek esetében) közepes-magas. 	<ul style="list-style-type: none"> Ellentmondás áll fenn az intézmény kamatláb- és hitelfelár-kockázatra vonatkozó kockázati szabályzata és stratégiája, valamint átfogó stratégiája és kockázatvállalási hajlandósága között. A kamatláb- és hitelfelár-kockázatokra vonatkozó szervezeti keret nem választja szét kellőképpen a kockázatvállalók, valamint a kockázatkezelési és kontrollfunkciók felelősségi köreit és feladatait. A kamatláb- és hitelfelár-kockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszereket nem kellő pontossággal és gyakorisággal alkalmazzák. A belső szabályzatban meghatározott limitek, a kockázatsökkentő intézkedések, illetve a kamatláb- és hitelfelár-kockázatra (amennyiben az lényeges) vonatkozó kontrollkeretrendszer nem állnak összhangban egymással, illetve nincsenek összhangban az intézmény kockázatkezelési stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával.
4	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata magas.	Az IRRBB tekintetében: <ul style="list-style-type: none"> A gazdasági érték kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége magas. A bevételek kamatlábváltozásokkal szembeni érzékenysége magas. A gazdasági értéknek és a jövedelemnek az alapul szolgáló feltételezésekben bekövetkező változásokkal szembeni érzékenysége (például a beágyazott ügyfél opciókat biztosító termékek esetében) magas. 	

291. Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül felsorolja azokat a felügyeleti intézkedéseket, amelyeket az illetékes hatóságok az intézmény IRRBB- és CSRBB-kezelési keretrendszerének feltárt hiányosságai esetén hozhatnak. Az illetékes hatóságoknak az intézkedés típusát az alapján kell meghatározniuk, hogy az mennyire alkalmas a konkrét beazonosított hiányosság eredményes kezelésére. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak további felügyeleti intézkedéseket (beleértve a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjával

összhangban hozott mennyiségi intézkedéseket is) vagy azok kombinációját, amennyiben ezeket megfelelőbbnek ítélik a feltárt hiányosságok orvoslására.

13. táblázat Az IRRBB és a CSRBB tekintetében alkalmazható felügyeleti intézkedések a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének b), d), e), f), j) és l) pontja, valamint 84. cikke (3) bekezdése alapján alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják a pénzüintézet számára, hogy:	
A. növelje a stressztesztelési kapacitását;	
B. javítsa az IRRBB kezelésére vonatkozó információkról a vezető testület és a felső vezetés számára történő jelentéstételt;	
C. módosítsa a belső limiteket a tevékenységekben, a termékekben és a rendszerekben rejlő kockázat csökkentése céljából;	
D. végezzen kiegészítő vagy gyakoribb adatszolgáltatást az intézmény IRRBB-pozícióival kapcsolatban;	
E. használja a sztenderd módszert az IRRBB vonatkozásában;	
F. határozza meg az EBA szabályozástechnikai standardjaiban meghatározottaktól eltérő modellezési és parametrikus feltételezéseket (a 2013/36/EU irányelv 98. cikke (5) bekezdésének utolsó albekezdésével összhangban).	

7. cím SREP-tőkeértékelés

7.1. Általános szempontok

292. A SREP-tőkeértékelés révén az illetékes hatóságoknak meg kell határozniuk, hogy az intézmény szavatolótőkéje megfelelő fedezetet nyújt-e azokra a tőkét érintő kockázatokra, amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve, amennyiben az ilyen kockázatokat lényegesnek ítélik meg az intézmény szempontjából.
293. Az illetékes hatóságoknak ehhez meg kell határozniuk és rögzíteniük kell annak a kiegészítő szavatolótőkének a mennyiségét (összegét) és minőségét (összetételét), amelyet az intézménynek tartania kell az intézmény-specifikus kockázatok, valamint azoknak a kockázati elemeknek a fedezésére, amelyeket a P1R nem, illetve nem kellő mértékben fedez, valamint – szükség esetén – a modellekben, a kontrollmechanizmusokban, az irányításban vagy egyéb területeken fennálló hiányosságok, továbbá az intézmény üzleti modelljéből eredő kockázatok kezelésére vonatkozó szavatolótőke-követelményeket (P2R a túlzott tőkeáttételi kockázattól eltérő kockázatokra, P2R-LR a túlzott tőkeáttételi kockázatra) is meg kell határozniuk.
294. Amennyiben a P1R meghatározására szolgáló szabályozási keretben, vagy annak az adott intézményre vonatkozó végrehajtásában bekövetkező releváns változások (pl. előbbi esetében a TREA növekedése vagy csökkenése, utóbbi esetében a tőkeküszöbérték) miatt az intézmény tőkeprofiljára gyakorolt lényeges hatás várható vagy várhatóan bekövetkezhet, az illetékes hatóságoknak ezt a hatást a P2R-rel való kölcsönhatása tekintetében kell értékelniük. Ez az értékelés a P2R szintjének vagy összetételének (akár felfelé, akár lefelé irányuló) újbóli meghatározásához vezethet annak biztosítása érdekében, hogy az intézmény teljes szavatolótőke-követelménye összhangban legyen a 2013/36/EU irányelv 104a. cikkének (1) bekezdésével, különös tekintettel arra, hogy a P2R fedezze azokat a kockázatokat vagy kockázati elemeket, amelyeket a P1R nem, illetve nem kellő mértékben fedez. Az ilyen értékelés elvégzéséhez az illetékes hatóságok növelhetik a 2.4. szakaszban szereplő SREP-szerepvállalási modellben meghatározott SREP-értékelés gyakoriságát, illetve bizonyos SREP-elemek értékelésének gyakoriságát.
295. A többek között stresszhelyzetekben esetlegesen felmerülő tőkeelégtelenség kezelése érdekében az illetékes hatóságoknak megfelelő felügyeleti intézkedéseket kell hozniuk, ideértve adott esetben a P2G és a P2G-LR meghatározását és közlését – ezek a szavatolótőke azon mennyiségére (összegére) és minőségére (összetételére) vonatkoznak, amelyek az tartása a teljes tőkekövetelményen vagy a teljes tőkeáttételi követelményen felül az intézménytől elvárt.
296. A P2R és adott esetben a P2G meghatározásakor az illetékes hatóságoknak:

- a. figyelembe kell venniük minden olyan felügyeleti intézkedést, amelyet az adott intézményre alkalmaztak vagy alkalmazni terveznek;
- b. a P2R (2. pillér szerinti követelmény) és a P2R-LR (a túlzott tőkeáttétel kockázatára vonatkozó 2. pillér szerinti követelmény), valamint a P2G (a 2. pillér szerinti tőke-iránymutatás) és P2G-LR (a túlzott tőkeáttétel kockázatára vonatkozó 2. pillér szerinti iránymutatás) esetében egyértelműen meg kell indokolniuk a kiegészítő szavatolótőke-követelmények minden elemét;
- c. következetesen kell alkalmazniuk a P2R-t és a P2R-LR-t, valamint a P2G-t és a P2G-LR-t a prudenciális eredmények intézmények közötti széles körű összhangjának biztosítása érdekében.

297. Az illetékes hatóságoknak az intézmény életképességét befolyásoló kulcsfontosságú tényezőként értékelniük kell az intézmény szavatolótőkéjének megfelelőségét és a gazdasági stressz által erre gyakorolt hatást, valamint a túlzott tőkeáttétel jelentette kockázatokat. Ezt az értékelést egy pontszámmal kell összegezniük, figyelembe véve az e cím végén meghatározott szempontokat.

7.2. A túlzott tőkeáttétel kockázatától eltérő kockázatokra vonatkozó, 2. pillér szerinti követelmény (P2R) meghatározása

298. Az illetékes hatóságoknak a túlzott tőkeáttétel kockázatától eltérő kockázatokhoz kapcsolódó P2R-t kell előírniuk, amennyiben a 2013/36/EU irányelv 104a. cikkének (1) bekezdésében felsorolt helyzetek bármelyikét azonosítják egy intézmény esetében, ideértve különösen a következőket:

- a. az egyes intézményeket tevékenységükből adódóan érintő váratlan veszteségek és céltartalékokkal nem megfelelően fedezett várható veszteségek kockázata egy 12 hónapos időszak alatt (kivéve, ha az 575/2013/EU rendelet más időszakra vonatkozóan határoz meg szavatolótőke-követelményeket), beleértve a bizonyos gazdasági és piaci fejlemények hatását tükröző kockázatokat is;
- b. a szavatolótőke-követelmények kiszámításának belső módszereivel kapcsolatos, a 2013/36/EU irányelv 101. cikkének keretében értékelt modellhiányosságok („a szabályozási modell hiányosságai”), kivéve azokat, amelyeket már lefed az a tény, hogy az intézményre nézve az 575/2013/EU rendelet 92. cikkével összhangban kötelezővé vált a tőkekülönbérték alkalmazása;
- c. a belső irányítás hiányosságai – ideértve a belsőkontroll-rendszereket és egyéb hiányosságokat –, valamint az intézmény üzleti modelljéből fakadó kockázatok, amelyeket a 4–6. címben ismertetett kockázátértékelés nyomán azonosítottak, amennyiben az egyéb felügyeleti intézkedések nem bizonyultak hatékonyak, vagy azokat a feltárt hiányosságok orvoslására elégtelennek ítélik.

7.2.1. A váratlan veszteségek fedezésére szolgáló kiegészítő szavatolótőke megállapítása

299. A következő bekezdés a) pontja szerinti váratlan veszteségek kockázatára vonatkozó P2R-érték meghatározásakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük minden olyan kockázattípust, amely veszélyeztetheti a pénzügyi helyzetét. Az illetékes hatóságoknak úgy kell megállapítaniuk a P2R-értéket, hogy az fedezze a váratlan veszteségek kockázatát: ehhez meg kell határozniuk az adott kockázattípus fedezésére megfelelőnek ítélt tőkét, és abból le kell vonniuk a P1R megfelelő részét.
300. Az illetékes hatóságoknak kockázatonként külön-külön kell meghatározniuk a megfelelőnek tekintett tőkeösszegeket az intézményt érintő kockázatok azonosításával, értékelésével és számszerűsítésével, figyelembe véve annak teljes kockázati profilját. A megfelelőnek minősülő tőkeösszegek megállapításának ki kell terjednie a következőkre:
- a. olyan intézményspecifikus kockázatokra vagy kockázati elemekre, amelyeket a P1R nem fedez;
 - b. olyan intézményspecifikus kockázatokra vagy kockázati elemekre, amelyeket a P1R nem fedez kellő mértékben.
301. Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a 2013/36/EU irányelv 79–85. és 87a. cikkével összhangban azonosított egyes kockázatok fedezésére megfelelőnek tekintett tőke összege ne legyen alacsonyabb, mint az adott kockázatot fedező, alkalmazandó P1R vonatkozó része. Kivételes esetekben, amikor – különösen a kis intézmények számára – túlzott terhet jelent a kockázatonként megfelelőnek tekintett tőkeösszeg érdemi elkülönítése, az illetékes hatóságoknak a legjobb tudásuk szerint, az ICAAP-számítások, a felügyeleti megítélés és más információforrások felhasználásával kell eleget tenniük e bekezdés első mondatának.
302. Az intézményt érintő kockázatok azonosítása, értékelése és számszerűsítése során az illetékes hatóságoknak a következő információforrásokra kell támaszkodniuk:
- a. az ICAAP és az illetékes hatóság értékelésének eredményei, ideértve az ICAAP-számításokat is, amennyiben azok a 306–308. bekezdés alapján részben vagy egészben megbízhatónak minősülnek;
 - b. a felügyeleti adatszolgáltatás;
 - c. a felügyeleti értékelés eredménye, beleértve az esetleges korábbi releváns felügyeleti tevékenységeket és összevetéseket, valamint az egyéb releváns információkat, köztük az intézménnyel folytatott együttműködésből és párbeszédből származókat.
303. Az illetékes hatóságoknak az intézmény szempontjából releváns kockázatok azonosításának és értékelésének egyik kulcsfontosságú információforrásként figyelembe kell venniük az ICAAP eljárást és az értékelésének eredményeit. A megfelelőnek minősülő tőkeösszeg és a P2R kockázatonként való megállapításakor figyelembe kell venni az ICAAP-számításokat – amennyiben azok megbízhatónak vagy részben megbízhatónak minősülnek –, valamint a

felügyeleti összevetés eredményeit, továbbá adott esetben más releváns bemeneti információkat is, a felügyeleti megítélést is beleértve.

304. A 2013/36/EU irányelv 98. cikke (1) bekezdése f) pontjának alkalmazásában, valamint a P2R meghatározása céljából az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük és figyelembe kell venniük a földrajzi, ágazati vagy bármely más releváns tényezőtől eredő diverzifikációs hatást az egyes lényeges kockázati kategóriákon belül (kockázaton belüli diverzifikáció). Ezek a diverzifikációs hatások az 575/2013/EU rendeletben meghatározott egyes tőkekockázatok vonatkozásában nem csökkenthetik az 575/2013/EU rendelet 92. cikkével összhangban kiszámított minimális szavatolótőke-követelményeket.

305. A különböző kategóriákba sorolt kockázatok közötti diverzifikáció, beleértve az 575/2013/EU rendeletben meghatározottakat is (kockázatok közötti diverzifikáció) azonban nem vehető figyelembe a P2R meghatározása során.

Az ICAAP számításai

306. Az illetékes hatóságoknak az ICAAP-számítások megbízhatóságának értékeléséhez meg kell vizsgálniuk, hogy azok megfelelnek-e az alábbi kritériumoknak:

- a. **granularitás:** a számításoknak és módszertanoknak egyetlen, az összes kockázatot lefedő (gazdasági tőke) számítás helyett lehetővé kell tenniük a számítások kockázati típus szerinti bontását;
- b. **hitelesség:** a kalkulációknak/módszereknek igazolhatóan le kell fedniük azt a kockázatot, amelyre vonatkoznak (például a hitelkoncentrációs kockázat kalkulációjához megfelelő ágazati bontást kell alkalmazni, amely tükrözi a tényleges összefüggéseket és portfólió-összetételeket), és ezeknek kellőképpen szilárdnak, megbízhatónak, kockázatterékenyek és konzervatívnak kell lenniük ahhoz, hogy megfelelően számszerűsítsék a kockázatokhoz társuló veszteségeket. Ezeknek a számításoknak/módszereknek összhangban kell lenniük az intézmények stratégiai folyamataival, beleértve az intézmények kockázatvállalási hajlandóságát is.
- c. **érthetőség:** a számítások/módszerek alapjául szolgáló tényezőket és fő feltételezéseket egyértelműen meg kell határozni. A „fekete doboz” jellegű számítás nem elfogadható. Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a pénzügyi intézmény magyarázatot adjon az alkalmazott kulcsfontosságú feltételezésekre vonatkozóan, ideértve legalább az időtávot, a konfidenciaszinteket, a korrelációs feltételezéseket, a legfontosabb paramétereket, az alkalmazott modellek legproblémásabb területeit, valamint azt, hogy ezeket hogyan veszik figyelembe és hogyan korrigálják a végleges ICAAP-számításban;
- d. **összehasonlíthatóság:** a számításoknak/módszereknek egyértelműen meg kell említeniük a fő feltételezéseket a konzervativitás összességében vett szintje, a tartási időszakok/kockázati horizontok és a konfidenciaszintek (vagy ezzel egyenértékű mutatók) tekintetében, hogy lehetővé tegyék az illetékes hatóságok által a hasonló intézményekkel való összehasonlíthatóság és a felügyeleti összevetés megkönnyítése érdekében esetlegesen kért vagy elrendelt kiigazításokat.

307. Az illetékes hatóságoknak az ICAAP-számítások megbízhatóságát további értékelésnek kell alávetniük úgy, hogy összehasonlítsák azokat az ugyanazon kockázatokra vonatkozó felügyeleti referenciaértékek eredményével és más releváns inputokkal.
308. Az ICAAP számítása akkor tekinthető részben megbízhatónak, ha a számítás – bár nem felel meg a 306. bekezdésben foglalt összes kritériumnak – nagymértékben hitelesnek tűnik; ez azonban csak kivételes jelleggel alkalmazható, és ki kell egészíteni az ICAAP-számítás során feltárt hiányosságok javítására irányuló lépésekkel.

Felügyeleti referenciaértékek és egyéb releváns adatok

309. Az illetékes hatóságoknak kockázatspecifikus felügyeleti referenciaértékeket kell kidolgozniuk és alkalmazniuk az ICAAP-számítások azon lényeges kockázatok vagy kockázati elemek vonatkozásában való megkérdőjelezéséhez, amelyeket az 575/2013/EU rendelet nem vagy nem kellőképpen fed le, illetve az egyes kockázatokhoz kapcsolódó P2R meghatározásának alátámasztásához, különösen abban az esetben, ha az e lényeges kockázatokra vagy kockázati elemekre vonatkozó ICAAP-számítások nem megbízhatóak vagy nem állnak rendelkezésre.
310. A felügyeleti referenciaértékeket úgy kell kialakítani, hogy egy prudens, egységes (azaz adott esetben az 575/2013/EU rendeletben meghatározott, egyenértékű tartási időszakok/kockázati horizontok és konfidenciaszintek szerint kialakított), átlátható és összehasonlítható mérőszámot eredményezzenek, amelynek segítségével ki lehet számítani és az intézmények körében össze lehet hasonlítani az adott kockázat esetében megfelelőnek minősülő tőkét.
311. A felügyeleti referenciaértékek alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmények üzleti modelljét, és ezeket – a megfelelő mértékben – ki kell egészíteniük a felügyeleti megítélés alkalmazásával annak biztosítása érdekében, hogy az üzleti modellre és az intézményre jellemző sajátos megfontolások érvényesüljenek.
312. Az illetékes hatóságoknak más releváns inputokat is fel kell használniuk az egyes kockázatokhoz kapcsolódó P2R meghatározásának alátámasztásához. Ilyen inputok lehetnek például a kockázattertelések eredményei (a 6. címben meghatározott kritériumok alapján), a hasonló intézményekből álló csoporttal való összehasonlítások, valamint az EBA által kiadott jelentés(ek) és referenciaértékek.
313. Az egyéb releváns adatoknak arra kell ösztönözniük az illetékes hatóságot, hogy újraértékelje az ICAAP/felügyeleti referenciaértékek megfelelőségét/megbízhatóságát valamely egyedi kockázatra vonatkozóan és/vagy hogy korrigálja az eredményt, ha kétségek merülnek fel annak pontosságát illetően.
314. Az egységesség biztosítása érdekében a P2R meghatározásához az illetékes hatóságoknak ugyanazokat a hasonló intézményekből álló csoportokat kell felhasználniuk, amelyeket a 6. címben foglaltak szerint a tőkekockázatok elemzéséhez meghatároztak.

315. Ha az illetékes hatóságok az intézménnyel folytatott párbeszéd részeként felügyeleti referenciaértékeket és más releváns adatokat vesznek figyelembe a P2R meghatározásához, ki kell fejteniük a felhasznált inputok alkalmazásának indokát és az azok alapjául szolgáló általános elveket.

7.2.2. A szabályozási modell azon hiányosságainak fedezésére szolgáló szavatolótőke vagy egyéb intézkedések meghatározása, amelyeket nem fed le az a tény, hogy az intézményre nézve kötelezővé vált a tőkeküszöbérték alkalmazása

316. Ha a szavatolótőke-követelmények kiszámítására szolgáló belső módszerek folyamatos felülvizsgálata során az illetékes hatóságok olyan modellhiányosságokat tárnak fel, amelyek a P1R alulbecsléséhez vezethetnek, csak abban az esetben határozhatnak meg P2R-t, ha ez más felügyeleti intézkedéseknél megfelelőbbnek bizonyul. Az illetékes hatóságok kizárólag akkor határoznak meg P2R-t e hiányosságok fedezése céljából:

- a. ha azokat a P1R keretében nem lehet más felügyeleti intézkedésekkel kezelni – például az intézmények arra való kötelezésével, hogy módosítsák modelljeiket, vagy alkalmazzanak megfelelő konzervatív ráhagyást becsléseikben;
- b. ha figyelembe veszik, hogy az intézményre nézve az 575/2013/EU rendelet 92. cikkével összhangban kötelezővé vált-e a tőkeküszöbérték alkalmazása – amennyiben igen, a következő bekezdésben leírtak szerint kell eljárniuk.

Az ilyen P2R-t kizárólag átmeneti intézkedésként szabad bevezetni, amíg a hiányosságokat orvosolják.

317. Amennyiben egy intézményre nézve kötelezővé válik az 575/2013/EU rendelet 92. cikkének (3) bekezdésében meghatározott tőkeküszöbérték, az illetékes hatóságoknak:

- a. biztosítaniuk kell, hogy a P2R névértéke ne emelkedjen automatikusan annak következtében, hogy az intézményre nézve kötelezővé válik a 2013/36/EU irányelv 104a. cikkének (6) bekezdése a) pontja szerinti tőkeküszöbérték („ideiglenes felső korlát”). E célból az intézmény tőke-küszöbérték nélküli TREA-értékére (U-TREA) az (EU) 575/2013 rendelet 92. cikkének (4) bekezdésében meghatározottak szerint a P2R azon százalékos értékét kell alkalmazni, amelyet az illetékes hatóság az utolsó SREP-ciklust követően korábban közölt az intézménnyel. Ez a megközelítés addig marad érvényben, amíg a b) pontban leírt felülvizsgálat le nem zárul;
- b. az intézmény számára a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjával összhangban előírt P2R-t haladéktalanul, de legkésőbb a következő SREP zárónapjáig felül kell vizsgálniuk. E felülvizsgálat részeként az illetékes hatóságoknak:
 - i. az esetleges kétszeres figyelembevételi hatások kiküszöbölése érdekében ki kell zárniuk a P2R bármely olyan, a szavatolótőke-követelmények kiszámítása tekintetében a szabályozási modell hiányosságait fedező részét, amelyet a tőkeküszöbérték már lefed;
 - ii. meg kell vizsgálniuk, hogy fennállnak-e olyan, a P2R névértékét érintő számítási hatások (azaz olyan esetek, amikor a P2R névértékének emelkedése nem a kockázat

növekedésének tudható be, hanem abból adódik, hogy a P2R-t a TREA százalékában fejezik ki), amelyek abból fakadnak, hogy a TREA automatikusan emelkedik amiatt, hogy az intézményre nézve kötelezővé válik a tőkeküszöbérték, és ezeket adott esetben ki kell szűrniük;

- c. közölniük az intézményekkel a b) pontban említett felülvizsgálatot követően alkalmazandó szavatolótőke-követelményeket, hangsúlyozva különösen az egyes elemek kétszeres figyelembevételével kapcsolatos megállapításokat. Az illetékes hatóságok azt is előírhatják az intézmények számára, hogy a 3. pillér szerinti adatszolgáltatás részeként közöljék – attól függően, hogy a referencia-időpontban melyik az alkalmazandó – az ideiglenes felső korlátnak vagy a kétszeres figyelembevétel felülvizsgálatának a bejelentett P2R-re gyakorolt hatását.

318. Az előző bekezdés alkalmazásában az illetékes hatóságoknak arra kell ösztönözniük az intézményeket, hogy már a korai szakaszban tájékoztassák őket, ha (a becslések alapján) előreláthatóan kötelezővé fog válni rájuk nézve a tőkeküszöbérték alkalmazása. Ennek célja, hogy a lehető legnagyobb mértékben megkönnyítse az előző bekezdésben ismertetett, kétszeresen figyelembe vett elemek felülvizsgálatát.

319. Az illetékes hatóságoknak akkor kell elvégezniük a 317. bekezdésben ismertetett felülvizsgálatot, amikor az intézményre nézve először válik kötelezővé a tőkeküszöbérték alkalmazása. E felülvizsgálat lezárását követően a P2R-re vonatkozó ideiglenes felső korlát már nem érvényes, és az illetékes hatóságok által közölt P2R értéke a tőke-küszöbérték alkalmazásával számított TREA-ra vonatkozik. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy amíg az intézményre nézve kötelező a tőke-küszöbérték alkalmazása, addig nem írható elő számára olyan kiegészítő szavatolótőke-követelmény, amely a 2013/36/EU irányelv 104a. cikkének (8) bekezdésével és a 294. bekezdéssel összhangban kétszeresen venné figyelembe azokat a kockázatokat, amelyeket már teljes mértékben fedez az intézményre nézve kötelező tőkeküszöbérték alkalmazása.

7.2.3. Az egyéb hiányosságok fedezésére szolgáló szavatolótőke vagy egyéb intézkedések előírása

320. Az illetékes hatóságoknak úgy kell meghatározniuk a P2R-t, hogy az lefedje a 4–6. címben felvázolt kockázatértékelést követően azonosított azon hiányosságokat, amelyek tekintetében más felügyeleti intézkedések nem bizonyultak hatékonyak, vagy nem bizonyulnak elegendőnek a feltárt hiányosságok kezeléséhez. Az illetékes hatóságok csak ideiglenes intézkedésként határozzák meg ezt a P2R-t, amíg a hiányosságok orvoslása megtörténik.

321. Az illetékes hatóságok kizárólag a 8. címben ismertetett kockázatértékelés alapján azonosított finanszírozási kockázat fedezésére állapítanak meg P2R-t, amennyiben az más felügyeleti intézkedéseknél megfelelőbbnek bizonyul.

322. Amennyiben az intézmény ismételtelen nem hozza létre vagy tartja fenn a P2G fedezésére szolgáló, megfelelő szintű szavatolótőkét, az illetékes hatóságoknak legkésőbb az iránymutatás

megsértésétől számított 2 éven belül meg kell határozniuk az említett további kockázat fedezésére szolgáló P2R-t. Az illetékes hatóságok elhalaszthatják ezt a döntést, ha a gazdasági vagy piaci feltételek vagy intézményspecifikus körülmények miatt a 452. és 4. bekezdéssel összhangban engedélyezik az intézmények számára, hogy az iránymutatás szintje alatt működjenek.

7.2.4. A 2. pillér szerinti követelmények összetételének meghatározása

323. Szükség esetén, valamint a pénzüintézet konkrét körülményeit figyelembe véve az illetékes hatóságok előírhatják a pénzüintézet számára, hogy a P2R-t a 2013/36/EU irányelv 104a. cikkének (4) bekezdésében meghatározottnál magasabb minőségű tőkével fedezze⁴². Ezt a döntést egyértelműen meg kell indokolni, kiemelve az azt alátámasztó sajátos körülményeket. Az illetékes hatóságoknak az indoklásukban olyan tényezőkre kell hivatkozniuk, mint például:

- a. az intézmény sajátos jellege, részvényesi struktúrája és adott esetben csoportszerkezete, amely befolyásolhatja a tőkebevonási lehetőségét;
- b. az intézményt érintő kockázatok sajátos jellege, ami az elsődleges alapvető tőke különösen gyors kimerüléséhez vezethet.

7.3. A túlzott tőkeáttétel kockázatára vonatkozó, 2. pillér szerinti követelmények (P2R-LR)

324. Amennyiben a túlzott tőkeáttétel kockázatának a 2013/36/EU irányelv 104a. cikkének (3) és (4) bekezdése szerinti értékelése eredményeként az illetékes hatóságok e kockázat kezelése érdekében P2R-LR-t határoznak meg, ezt a követelményt az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott tőkeáttételi mutatón alapuló szavatolótőke-követelményhez kell hozzáadniuk, nem pedig a 92. cikk (1) bekezdésének a)–c) pontjában meghatározott TREA-n alapuló P1R-hez. Az illetékes hatóságoknak a tőkeáttételi mutatóra vonatkozó követelményt és P2R-LR-t a TREA alapú követelményektől és az összes többi kockázattípushoz kapcsolódó P2R-től elkülönült halmaznak kell tekinteniük (azaz a rendelkezésre álló szavatolótőke egyidejűleg felhasználható a szavatolótőke-követelmények TREA-n alapuló, illetve a tőkeáttételi mutatón alapuló szavatolótőke-követelmények teljesítésére).

7.3.1. A túlzott tőkeáttétel kockázatának értékelése

325. A TREA-alapú szavatolótőke-követelmények kiegészítő biztosítékaként szolgáló tőkeáttételi mutató (és az ahhoz kapcsolódó követelményhalmaz) elvével összhangban a túlzott tőkeáttétel kockázatának értékelése során az illetékes hatóságoknak azokra a potenciálisan lényeges sebezhetőségekre kell összpontosítaniuk, amelyeket az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott szavatolótőke-követelmények nem vagy nem kellőképpen fednek le, és amelyek szükségessé tehetik az intézmény üzleti

⁴² Legalább 56,25 % CET1 és legalább 75 % alapvető tőke.

tevékenységére vonatkozó olyan korrekciós intézkedések alkalmazását, amelyekkel az üzleti terv nem számolt.

326. A túlzott tőkeáttétel kockázatának értékelése során az illetékes hatóságoknak az alábbi szempontok mindegyikét figyelembe kell venniük, és az egyes szempontok értékelésének mélységét az adott intézmény szempontjából vett jelentőségétől függően kell kiigazítaniuk:

- a. a túlzott tőkeáttétel kockázatának azon elemei, amelyekről az illetékes hatóságok úgy ítélik meg, hogy azokat az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott tőkeáttételi mutatón alapuló szavatolótőke-követelmény nem vagy nem kellőképpen fedez, különösen az alábbiak miatt:
 - i. szabályozási arbitrázs/a tőkeáttételi mutató optimalizálása a tőkeáttételi mutatóban figyelembe vett kitettségek gazdaságilag hasonló, a tőkeáttételi mutatóra vonatkozó kitettségszámításban esetleg kisebb súllyal számított kitettségekre történő cseréje révén;
 - ii. szabályozási arbitrázs/oly módon történő optimalizálás, hogy a referencia-időpontok környékén az ügyletvolumen átmeneti csökkentése révén minimalizálják a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó kitettséget a főbb pénzügyi piacokon (különösen a pénzpiacra, bizonyos tevékenységek, például az értékpapír-finanszírozási ügyletek [SFT-k] terén, de a származtatott ügyletek piacán is), ami magasabb tőkeáttételi mutató jelentését és nyilvánosságra hozatalát eredményezi („kirkatrendezési tevékenységek”); és
 - iii. az üzleti modell vagy az üzleti tevékenységek egyedi jellemzői, illetve olyan egyéb banki sajátosságok, amelyek növelik vagy csökkentik az intézmény túlzott tőkeáttételi kockázatnak való kitettségét, de a tőkeáttételi mutató számítása során nincsenek vagy nincsenek kellőképpen figyelembe véve. Az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük a részvényekre vonatkozó kiírt opciókkal vagy a hitelderivatívákra keresztül megvalósuló rövid pozíciókkal szembeni magas kitettségeket, amelyek a csúcsveszteségeknek való megnövekedett kitettséggel járhatnak, mivel ezeket a pozíciókat a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó kitettség nem foglalja teljes mértékben magában (ellentétben például a kiírt hitelderivatívákkal), valamint figyelembe kell venniük bizonyos mérlegen kívüli tételek koncentrációit, amennyiben az intézmény üzleti tevékenységével összefüggő sajátosságok a lehívások fokozott volatilitásához vezethetnek;
- b. a túlzott tőkeáttételi kockázat azon elemei, amelyeket kifejezetten kizárnak a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményből, vagy amelyeket a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmény kifejezetten nem kezel, többek között az 575/2013/EU rendelet 429a. cikkében felsorolt kizárások miatt, különösen akkor, ha aggályok merülnek fel az e kizárások feltételeinek való folyamatos megfelelés értékelése kapcsán, és ha a kizárások egyikére való támaszkodás rendkívül jelentős az intézmény esetében, a kizárt összeg pedig indokolatlanul volatilis;
- c. az intézmény tőkeáttételi mutatójában és annak összetevőiben bekövetkező változások, beleértve a jelenlegi és jövőbeli várható veszteségeknek a tőkeáttételi mutatóra gyakorolt előre látható hatását, figyelembe véve az intézmény üzleti modelljét.

7.3.2. A P2R-LR meghatározása

327. Az illetékes hatóságoknak a P2R-LR-t a túlzott tőkeáttételi kockázat fedezésére megfelelőnek minősülő tőke és az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmények közötti különbséggé kell meghatározniuk. Ez az összeg nem lehet negatív.

328. A P2R-LR megállapítása során az illetékes hatóságoknak különösen a következőket kell figyelembe venniük:

- a) a túlzott tőkeáttétel kockázatának azon elemei, amelyeket az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének d) pontjában meghatározott tőkeáttételi mutatón alapuló szavatolótőke-követelmény nem vagy nem kellőképpen fedez, különösen akkor, ha a 325. vagy a 326. bekezdésben leírt szempontok értékelése a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó kitettséghez képest nagyfokú sérülékenységre utal;
- b) a túlzott tőkeáttételi kockázat azon elemei, amelyeket kifejezetten kizárnak a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményből, vagy amelyeket a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelmény nem kifejezetten kezel, többek között az 575/2013/EU rendelet 429a. cikkének (1) bekezdésében felsorolt kizárások miatt, a 326. bekezdés b) pontjával összhangban értékelve. Az illetékes hatóságoknak csak azokban az esetekben kell P2R-LR-t megállapítaniuk, amikor valamely adott kizárás különösen széles körű alkalmazása olyan szintű tőkeáttételi mutatót eredményez, amely nem tükrözi megfelelően az intézményt érintő kockázatot.

329. Az illetékes hatóságoknak a 302. és 303. bekezdésben meghatározott információforrások és módszerek alapján – amennyiben a túlzott tőkeáttétel kockázata szempontjából relevánsak – kell azonosítaniuk, értékelniük és számszerűsíteniük a túlzott tőkeáttétel kockázatát.

7.3.3. A P2R-LR összetétele

330. Az illetékes hatóságoknak a P2R-LR-t hozzá kell számítaniuk a minimális tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó alapvetőtőke-követelményhez. E kiegészítő követelmény teljesítése érdekében az intézmények számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy bármilyen alapvető tőkeelemeket felhasználhassanak.

331. Szükség esetén, valamint figyelembe véve az intézmények egyedi körülményeit, az illetékes hatóságok dönthetnek úgy, hogy megkövetelik tőlük, hogy a P2R-LR-t az előző bekezdésben meghatározottnál magasabb minőségű tőkével fedezzék. Ezt a döntést egyértelműen indokolniuk kell, kiemelve az ahhoz vezető konkrét körülményeket, figyelembe véve az intézmény egyedi kockázati helyzetét, valamint azokat az eseteket, amikor a túlzott tőkeáttételi kockázat realizálódása miatt a potenciális veszteségek fedezéséhez magasabb minőségű tőkére lehet szükség.

7.4. Összehangolás a tőkepufferekkel és az esetleges makroprudenciális követelményekkel

332. A 2. pillér szerinti követelmények (vagy egyéb tőkeintézkedések) meghatározásakor az illetékes hatóságoknak össze kell hangolniuk a 2. pillér szerinti követelményeket azokkal a már meglévő tőkepuffer-követelményekkel, amelyek ugyanazokat a kockázatokat vagy kockázati elemeket kezelik. Az illetékes hatóságok nem határozhatnak meg a 2. pillér szerinti követelményt vagy egyéb tőkeintézkedést (a P2G-t is ideértve), amennyiben ugyanazt a kockázatot már konkrét tőkepuffer-követelmények fedezik. A 2. pillér szerinti követelményeknek vagy egyéb tőkeintézkedéseknek intézményspecifikusnak kell lenniük, és nem fedezhetnek makroprudenciális vagy rendszerszintű kockázatokat.

7.5. A TSCR, a TSLRR, az OCR és az OLRR meghatározása

333. Az illetékes hatóságoknak a TSCR-t elsődleges alapvető tőke, alapvető tőke és teljes szavatolótőke formájában kell meghatározniuk és kifejezniük az alábbi 14. táblázatnak megfelelően:

14. táblázat A TSCR meghatározása a CET1, a T1 és az összes szavatolótőke alapján

	TSCR = (a) + (b)	
	a) elem	(b) elem
Az elsődleges alapvető tőke (CET1) tekintetében	Az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti szavatolótőke-követelmény	A 7.2. szakasszal összhangban az elsődleges alapvető tőke formájában tartandó P2R
Az alapvető tőke tekintetében	Az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerinti szavatolótőke-követelmény	A 7.2. szakasszal összhangban az alapvető tőke formájában tartandó P2R
A szavatolótőke teljes összege tekintetében	Az 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti szavatolótőke-követelmény	A 7.2. szakasz szerint meghatározott teljes P2R-érték

334. Az illetékes hatóságoknak a TSLRR-t (az alapvető tőke tekintetében) az alábbiak összegeként kell meghatározniuk:

- a 575/2013/EU rendelet 92. cikke (1) bekezdésének d) pontja szerinti tőkeáttételi mutatóra vonatkozó szavatolótőke-követelmény;
- a túlzott tőkeáttétel kockázatának kezeléséhez szükséges kiegészítő szavatolótőke (a 7.3. szakaszban meghatározott kritériumoknak megfelelően meghatározva).

335. Amennyiben az illetékes hatóságok előírják az intézmények számára, hogy a P2R-LR-t a 331. bekezdéssel összhangban magasabb minőségű tőkével fedezzék, a TSLRR-t (az elsődleges alapvető tőke tekintetében) az előző bekezdés b) pontjában említett kiegészítő szavatolótőke azon részeként kell meghatározniuk, amelyre vonatkozóan az illetékes hatóság előírja, hogy azt elsődleges alapvető tőke formájában kell tartani.

336. Amennyiben a magasabb minőségű tőke előírásának lehetőségét mérlegelik, az illetékes hatóságoknak arra kell törekedniük, hogy elkerüljék az átfedéseket a TREA-n vagy tőkeáttételi mutatón alapuló követelményhalmazba tartozó egyéb releváns meglévő követelményekkel és az MREL-lel.

337. Az illetékes hatóságoknak a teljes tőkekövetelményt (OCR) a következők összegeként kell meghatározniuk:

- a TSCR;
- a kombinált tőkepuffer-követelmények.

338. Az illetékes hatóságoknak az OLRR-t a következők összegeként kell meghatározniuk:

- a TSLRR;
- a globálisan rendszerszinten jelentős intézmények tőkeáttételi mutatóra vonatkozó pufferkövetelménye az 575/2013/EU rendelet 92. cikkének (1a) bekezdésével összhangban.

339. A TSCR, a TSLRR, az OCR vagy az OLRR értékelése/kiszámítása során az illetékes hatóságok nem vehetik figyelembe azokat a tételeket és instrumentumokat, amelyek nem vehetők figyelembe a szavatolótőke meghatározásához (az 575/2013/EU rendelet második részében meghatározottak szerint).

7.6. A követelményeknek való megfelelés stresszhelyzetben – a P2G és a P2G-LR használata a stressztesztek mennyiségi eredményeinek kezelésére

340. Az illetékes hatóságoknak stressztesztelés segítségével meg kell határozniuk az intézmény szavatolótőkéjének stresszhelyzetekben való megfelelőségét (mennyiség és összetétel), valamint azt, hogy szükség van-e az esetleges hiányosságok kezeléséhez felügyeleti intézkedésekre – ideértve a P2G-t, a P2G-LR-t, a tőke tervezés átdolgozását és más intézkedéseket. A tőke megfelelés stresszhelyzetben való értékeléséhez az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. az intézmények stressztesztjei és a felügyeleti stressztesztelés során kapott kvalitatív eredmények (például a kockázatkezelés és -kontroll terén feltárt hiányosságok) felhasználása; valamint
- b. az intézményi stressztesztek mennyiségi eredményeinek felhasználása – ha az ICAAP megbízhatónak ítéltető –, valamint a 2013/36/EU irányelv 100. cikke szerinti felügyeleti stressztesztek mennyiségi eredményeinek felhasználása a 11. címben meghatározottak szerint, beleértve például a következőket:
 - i. az intézmények által megvalósítandó referencia-forgatókönyvek/-feltételezések előírása; valamint
 - ii. az egész rendszerre kiterjedő, az intézmények vagy felügyeleti egységek által alkalmazott egységes módszerekkel és forgatókönyvekkel lebonyolított stressztesztek.

341. Az illetékes hatóságoknak adott esetben értékelniük kell a stressztesztek során megállapított, az intézmény szavatolótőkéjének megfelelőségét és minőségét érintő mennyiségi eredményeit, és meg kell határozniuk, hogy a szavatolótőke mennyisége és minősége elegendő-e az alkalmazandó tőkekövetelmények, és különösen a következők fedezésére:

- a. a teljes tőkekövetelmény (OCR) – beleértve a kombinált pufferkövetelményeit - alapforgatókönyv esetén egy előretekintő, legalább két éves időtávon;
- b. a kedvezőtlen forgatókönyvek szerinti teljes SREP-tőkekövetelmény (TSCR) egy előretekintő, legalább két éves időtávon.

342. Az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk a P2G és a P2G-LR értékét, és amennyiben ez a megállapítás pozitív értéket eredményez, rögzíteniük kell a P2G-t vagy a P2G-LR-t az intézménynek a felügyeleti stressztesztben használt kedvezőtlen forgatókönyvekre való érzékenységevel kapcsolatos felügyeleti aggályok kezelése céljából. A P2G-t nem szabad olyan kockázatok vagy kockázati elemek fedezésére használni, amelyekre a 7.2. szakasz szerint a P2R már kiterjed. Hasonlóképpen, a P2G-LR-t nem alkalmazható a túlzott tőkeáttétellel kapcsolatos

kockázat azon aspektusainak fedezésére, amelyekre a 7.3. szakasz szerint a P2R-LR már kiterjed.

343. A P2G szintjének megfelelő védelmet kell nyújtania a TSCR-nek egy kedvezőtlen forgatókönyv bekövetkezésekor való potenciális megsértése esetén. Hasonlóképpen, a P2G-LR szintjének védelmet kell nyújtania a TSLRR-nek egy kedvezőtlen forgatókönyv bekövetkezésekor való megsértése esetén. Amennyiben a felügyeleti stressztesztok mennyiségi eredményei arra utalnak, hogy az intézmény várhatóan nem fogja megsérteni a teljes SREP-tőkekövetelményt a kedvezőtlen stresszteszt-forgatókönyv esetén, az illetékes hatóságok dönthetnek úgy, hogy nem írnak elő P2G-t. Hasonlóképpen, az illetékes hatóságok úgy is dönthetnek, hogy nem várnak el P2G-LR-t, ha az intézmény várhatóan nem fogja megsérteni a TSLRR-t a kedvezőtlen stresszteszt-forgatókönyv esetén.
344. Az illetékes hatóságoknak a vonatkozó felügyeleti stressztesztok kedvezőtlen forgatókönyvének futtatásával kapott eredmények alapján kell megállapítaniuk és rögzíteniük a P2G-t és a P2G-LR-t, ideértve az EBA által uniós szinten végrehajtott stressztesztet, vagy bármely más olyan releváns stressztesztet, amelyet rendszerszinten hajtottak végre legalább két éves, előretekintő időtávon.
345. Az 1. kategóriába nem tartozó intézményekre és a határokon átnyúló tevékenységű csoportok leányvállalataira vonatkozó arányos megközelítés kialakítása alapján az illetékes hatóságok a P2G és P2G-LR rögzítéséhez és aktualizálásához a 340. bekezdés szerint figyelembe vehetik a felügyeleti stressztesztok egyszerűsített formáinak eredményeit (például felhasználva a felügyelet által előírt referencia-forgatókönyveket, az érzékenységi elemzést, a kijelölt hatóságok által elvégzett top-down stressztesztet, valamint a konszolidált szintű stresszteszt portfóliószintű hatásait), valamint a korábbi felügyeleti stressztesztok vagy az intézmények stressztesztjeinek eredményeit. A felügyeleti stressztesztok egyszerűsített formái egyedi alapon is elvégezhetők, nem csak a rendszer egészére kiterjedő teszt részeként.
346. Az illetékes hatóságoknak a 2.4. szakaszban meghatározott minimális felügyeleti szerepvállalási modellnek megfelelően kell megállapítaniuk és rögzíteniük a P2G és a P2G-LR értékét. A P2G-t és a P2G-LR-t legalább olyan gyakorisággal kell megállapítani és rögzíteni, mint amilyen gyakorisággal a SREP minimális felügyeleti szerepvállalási modelljének keretében a tőke megfelelési értékelést elvégzik.
347. Az előző bekezdés ellenére:
- az illetékes hatóságoknak minden alkalommal, amikor új felügyeleti stressztesztok eredményei állnak rendelkezésre, értékelniük kell, hogy a P2G és a P2G-LR meglévő szintje továbbra is megfelelő-e, és szükség esetén felül kell vizsgálniuk azokat;
 - az illetékes hatóságok megtehetik, hogy a P2G és a P2G-LR értékeket – a SREP 1. kategóriájába tartozó intézmények esetében is – éves gyakoriság helyett csak kétfévente állapítják meg. A P2G megállapításának évét követő évben azonban az illetékes hatóságoknak az összes releváns információ alapján – beleértve a korábbi felügyeleti stressztesztok eredményeit, valamint a kiegészítő érzékenységi elemzést (azaz a felügyeleti

stressztesztek egyszerűsített formáit) – fel kell mérniük, hogy a P2G és a P2G-LR még mindig releváns-e, vagy aktualizálásra szorul-e.

348. A P2G nagyságának megállapításakor az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy azt olyan szinten rögzítsék, amely legalább a stressz várható maximális hatásának fedezésére alkalmas, amelyet az elsődleges alapvető tőke (CET1) arányának a stressz legrosszabb évében bekövetkező változásai alapján kell kiszámítani (azaz figyelembe véve mind az elsődleges alapvető tőke, mind a TREA mozgását), szem előtt tartva az alkalmazandó tőkekövetelmények szintjét. A P2G meghatározása céljából a maximális stresszhatás alatt az elsődleges alapvető tőke kedvezőtlen forgatókönyv szerinti, a stressztesztelési időtávja alatti legalacsonyabb rátája és az elsődleges alapvető tőke kiindulási időpontban fennálló tényleges rátája közötti különbséget kell érteni.
349. A P2G-LR nagyságának megállapításakor a maximális stresszhatást a stressz szempontjából legrosszabb évben az alapvető tőkében bekövetkező változások alapján kell kiszámítani, figyelembe véve a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódóan alkalmazandó tőkekövetelményeket. A P2G-LR meghatározása céljából a maximális stresszhatást a kedvezőtlen forgatókönyv szerinti, a stresszteszt időtávja alatti legalacsonyabb tőkeáttételi mutató és a kiindulási időpontban fennálló tényleges tőkeáttételi mutató közötti különbségként kell értelmezni.
350. Az illetékes hatóságoknak a P2G egyes intézményekre jellemző kiindulási pontját a maximális stresszhatásban tükröződő kockázatokat már fedező elemek beszámításával kell meghatározniuk. Az illetékes hatóságoknak a 354. bekezdésben meghatározottak szerint be kell számítaniuk a vonatkozó intézkedéseket, különösen a tőkefenntartási puffert. Ezen túlmenően a P2G és P2G-LR kiindulási pontjának rögzítésekor az illetékes hatóságok adott esetben a maximális stresszhatást érintő egyéb kiigazításokat is figyelembe vehetnek, amelyek a mérlegre vonatkozó statikus feltételezéshez vagy a stresszteszt és a kiindulási pont időpontja közötti eltérő időtávhoz kapcsolódnak.
351. A P2G és a P2G-LR meghatározásakor az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a vonatkozó kiindulási pontok, valamint a végső értékek között megfelelő összefüggés álljon fenn. E célból dönthetnek úgy, hogy a P2G és a P2G-LR kiindulási pontja szerint kategóriákba sorolják az intézményeket, a 344. bekezdésben ismertetett vonatkozó felügyeleti stressztesztek vagy a 345. bekezdésben ismertetett egyéb megközelítések alapján. Ezután az illetékes hatóságok minden egyes kategóriához hozzárendelhetik a P2G, illetve a P2G-LR valamilyen rögzített tartományát, majd a végső P2G- és P2G-LR-szintet a hozzárendelt kategória sávtartományán belül, vagy kivételes esetben – az intézményspecifikus megfontolások alapján – az adott kategóriához tartozó sávon kívül is rögzíthetik. Az illetékes hatóságoknak törekedniük kell arra, hogy elkerüljék a sávok közötti hirtelen váltásokat, például a szomszédos sávok P2G- vagy P2G-LR-szintjei közötti részleges átfedés megengedésével, és biztosítaniuk kell, hogy az így kapott végső P2G és P2G-LR intézményspecifikus legyen.
352. A végső P2G és P2G-LR nagyságának megállapításakor az illetékes hatóságoknak adott esetben az alábbi tényezőket is figyelembe kell venniük:

- a. az az év, amikor a stressztesztekben alkalmazott forgatókönyvek kiindulási pontjához és időtávjához viszonyítva a legnagyobb stresszhatás jelentkezik;
- b. egy megbízható intézményi stresszteszt eredménye, figyelembe véve a forgatókönyv konkrét meghatározásait és feltételezéseit, különösen amennyiben ezeket az intézmény üzleti modellje és kockázati profilja szempontjából relevánsabbnak ítéli, vagy ha a belső forgatókönyvek szigorúbbak a felügyeleti forgatókönyvekénél;
- c. a stressztesztelés fordulónapját követően bekövetkező, az intézmények kockázati profiljára vagy tőkehelyzetére lényeges hatást gyakorló változások (például nemteljesítő hitelek értékesítése). Ilyen változások lehetnek többek között: a kockázati profil időközi változásai, beleértve az intézmények tevékenységének vagy mérlegének strukturális változásait;
- d. az intézmény releváns vezetőségi kockázatmérséklő intézkedései, amelyeket a felügyeleti értékelést követően hitelesnek és nagymértékben bizonyosnak ítélnék;
- e. a felügyeleti stressztesztelésnek az intézmény stratégiája, pénzügyi tervei és üzleti modellje szempontjából való relevanciájára vonatkozó információk és felügyeleti vélemények;
- f. az intézménynek a kedvezőtlen forgatókönyvekkel szembeni tényleges érzékenységeivel kapcsolatos aggályok;
- g. a P2R-rel vagy a P2R-LR-rel való esetleges átfedések;
- h. az intézmény általános helyreállítási képessége a helyreállítási tervezés során figyelembe veendő általános helyreállítási képességről szóló EBA-iránymutatásokban meghatározottak szerint⁴³;
- i. az intézmény rendelkezésre álló szavatolótevékenységének minősége (összetétele), többek között a stressz szempontjából legrosszabb évben is;
- j. az intézmény szerkezetátalakítás vagy szanálás alatt áll-e.

353. Az illetékes hatóságoknak a P2G megállapítása céljából meg kell vizsgálniuk, hogy a stresszforgatókönyvek mennyire fedezik a TSCR részét képező P2R-hez hozzájáruló összes lényeges kockázatot. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük különösképpen azt a tényt, hogy a makrogazdasági visszaesés forgatókönyvei nem feltétlenül ragadnak meg teljeskörűen egyes kockázatokat – például a nyugdíjkockázatot vagy a hitelkoncentrációs kockázat egyes elemeit (pl. az egyetlen ügyfélhez kötődő koncentrációs kockázatot) –, amelyek a vizsgált kedvezőtlen forgatókönyvekben felerősíthetik a potenciális veszteségeket.

354. Ezen túlmenően az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a meglévő kombinált pufferkövetelmények és más alkalmazandó intézkedések milyen mértékben fedezik a stressztesztek által már feltárt kockázatokat. E tekintetben az illetékes hatóságoknak:

- a. a P2G-t be kell számítaniuk a tőkefenntartási pufferbe (CCB), mivel a P2G és a CCB jellegüket tekintve átfedésben vannak;

⁴³ Az EBA iránymutatásai a helyreállítási tervezés során figyelembe veendő általános helyreállítási képességről (EBA/GL/2023/06) – II. szakasz: Az általános helyreállítási képesség értékelése – „kiigazított általános helyreállítási képesség”

- b. ezenfelül – jóllehet elvileg nem várható átfedés a P2G és az anticiklus tőkepuffer (CCyB) között – az illetékes hatóságoknak a P2G-t kivételes esetekben, eseti alapon a puffer által fedezett és a stressztesztetekhez használt forgatókönyvek kialakításakor tényezőként figyelembe vett mögöttes kockázatok mérlegelése alapján, a makroprudenciális hatósággal való egyeztetés után be kell számítaniuk az anticiklus tőkepufferbe;
 - c. nem szabad beleszámítaniuk a P2G-t a rendszerkockázati tőkepufferekbe (a globálisan rendszerszinten jelentős intézmények és a rendszerszinten jelentős egyéb intézmények pufferei, valamint a rendszerkockázati tőkepufferek), mivel ezek célja az intézmény által a pénzügyi rendszerre jelentett kockázatok fedezése;
 - d. nem szabad beszámítaniuk a P2G-LR-t az 575/2013/EU rendelet 92. cikkének (1a) bekezdésében meghatározott globálisan rendszerszinten jelentős intézmények tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó pufferkövetelményébe sem;
 - e. felülvizsgálhatják az adott intézménnyel közölt P2G-t annak biztosítása érdekében, hogy annak meghatározása abban az esetben is megfelelő maradjon, ha az intézményre nézve a 2013/36/EU irányelv 104b. cikkének (4a) bekezdésével összhangban kötelezővé válik a tőkeküszöbérték.
355. Amennyiben az illetékes hatóságok P2G-t állapítanak meg, ezt az iránymutatást a teljes tőkekövetelményhez (OCR) kell hozzáadniuk. Amennyiben az illetékes hatóságok P2G-LR-t állapítanak meg, ezt az iránymutatást a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó teljes követelményhez (OLRR) kell hozzáadniuk. Az illetékes hatóságoknak az OCR-t és az OLRR-t két különálló követelményhalmaznak kell tekinteniük. Következésképpen a rendelkezésre álló szavatolótőke egyidejűleg felhasználható a P2G és a P2G-LR teljesítésére is.

7.7. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

356. A fenti értékelés elvégzését követően az illetékes hatóságoknak ki kell alakítaniuk véleményüket arról, hogy a meglévő szavatolótőke-források észszerű fedezetet biztosítanak-e azokra a kockázatokra, amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve. E véleménynek tükröződnie kell a megállapítások összefoglalásában, amelyet a 15. táblázatban foglalt szempontok alapján meghatározott életképességi pontszámnak kell kísérnie.
357. A tőkemegfelelés pontszámának meghatározásakor az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük a tőkére vonatkozó általános helyreállítási képességnek „a helyreállítási tervezés során figyelembe veendő általános helyreállítási képességről” szóló EBA-iránymutatás⁴⁴ 41–43. bekezdésében meghatározottak szerinti értékelését (gyenge; megfelelő, de potenciálisan fejleszthető; vagy kielégítő). A tőkemegfeleléssel összefüggő általános helyreállítási képességi pontszám figyelembevétele különösen fontos abban az esetben, ha az általános helyreállítási képességnek a tőke összefüggésében való értékelése „gyenge”.

⁴⁴ EBA/GL/2023/06.

15. táblázat A tőke megfelelési pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti szempontok

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
1	Az intézmény által tartott szavatolótőke mennyisége és összetétele alacsony szintű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény könnyedén képes teljesíteni a P2G- és a P2G-LR-követelményt. Az intézmény szavatolótőkéjének szintje jóval az OCR és az OLRR felett van, és ez várhatóan a jövőben is így marad. A stressztesztelés nem mutatta ki annak kockázatát, hogy egy súlyos, de elképzelhető gazdasági visszaesés hatással lesz a szavatolótőkére vagy a tőkeáttételre. Adott esetben a tőkének a csoporthoz tartozó szervezetek közötti szabad áramlása nem ütközik akadályba, vagy minden szervezet a felügyeleti követelményeket meghaladó tőkésítéssel rendelkezik. Az intézmény elfogadható és hiteles tőketervvel rendelkezik, amely szükség esetén hatékonyan működik. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény tőkével kapcsolatos általános helyreállítási képessége „kielégítő”. Nem áll fenn a túlzott tőkeáttétel lényeges kockázata/a túlzott tőkeáttétel kockázata nagyon alacsony.
2	A tartott szavatolótőke mennyisége és összetétele közepes-alacsony szintű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény számára nehézséget okoz a P2G vagy a P2G-LR teljesítése. A vezetőség által a probléma megoldására hozott enyhítő intézkedések hitelesnek ismerhetők el. Az intézmény közel áll ahhoz, hogy eltérjen néhány tőkepuffertól, de még egyértelműen a TSCR és a TSLRR felett van. A stressztesztelés feltárta, hogy fennáll annak a kis mértékű kockázata, hogy egy súlyos, de elképzelhető gazdasági visszaesés hatással lesz a szavatolótőkére vagy a tőkeáttételre, de az ilyen esetek kezelésére irányuló vezetőségi intézkedések hitelesnek tűnnek. Adott esetben a tőkének a csoporthoz tartozó szervezetek közötti szabad áramlása kis mértékben akadályba ütközik vagy ütközhet. Az intézmény elfogadható és hiteles tőketervvel rendelkezik, amely – jóllehet nem kockázatmentesen – szükség esetén hatékonyan működhet. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény tőkével kapcsolatos általános helyreállítási képessége „kielégítő” vagy „megfelelő, de potenciálisan fejleszthető”. A túlzott tőkeáttétel kockázata alacsony.
3	A tartott szavatolótőke mennyisége és összetétele közepes-magas szintű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény nem teljesíti a P2G-re vagy a P2G-LR-re vonatkozó követelményt. A vezetőség mérséklési intézkedéseinek hitelességét illetően aggályok merülnek fel.

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény felhasználja tőkepuffereinek egy részét. Amennyiben a helyzet romlik, előfordulhat, hogy intézmény eltér a TSCR-től vagy a TSLRR-től. A stressztesztelés feltárta, hogy közepes kockázata áll fenn annak, hogy egy súlyos, de elképzelhető gazdasági visszaesés hatással lesz a szavatolótőkére vagy a tőkeáttételre. Lehetséges, hogy a vezetőségi intézkedések ezt nem fogják tudni megbízhatóan kezelni. Adott esetben a tőkének a csoporthoz tartozó szervezetek közötti szabad áramlása akadályba ütközik. Az intézmény rendelkezik tőketervvel, de az valószínűleg nem eredményes. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény tőkével kapcsolatos általános helyreállítási képessége „megfelelő, de potenciálisan fejleszthető” vagy „gyenge”. A túlzott tőkeáttétel kockázata közepes mértékű.
4	Az intézmény által tartott szavatolótőke mennyisége és összetétele nagy mértékű kockázatot jelent az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény nem teljesíti a P2G-t vagy a P2G-LR-t (vagy szándékosan nem határozott meg P2G-t vagy P2GLR-t), és erre az előrelátható jövőben nem is lesz képes. A vezetőség által a probléma megoldására hozott enyhítő intézkedések nem tekinthetők hitelesnek. Az intézmény közel áll a TSCR-től vagy a TSLRR-től való eltéréshez. A stressztesztelés megállapította, hogy az intézmény egy súlyos, de elképzelhető gazdasági visszaesés esetén rövid idővel annak bekövetkezését követően képtelen lesz eleget tenni a TSCR-nek vagy a TSLRR-nek. A vezetőségi intézkedések ezt nem fogják tudni megbízhatóan kezelni. Adott esetben a tőkének a csoporthoz tartozó szervezetek közötti szabad áramlása akadályba ütközik. Az intézménynek nincs tőketerve, vagy ha van, az nyilvánvalóan nem megfelelő. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény tőkével kapcsolatos általános helyreállítási képessége „gyenge”. A túlzott tőkeáttétel kockázata magas.

358. Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül felsorolja azokat a felügyeleti intézkedéseket, amelyeket az illetékes hatóságok az intézmény tőke megfelelése terén – többek között stresszhelyzetben – feltárt hiányosságok esetén meghozhatnak. Az illetékes hatóságoknak az alapján kell dönteniük a felügyeleti intézkedés típusáról, hogy az mennyire alkalmas az azonosított konkrét hiányosság kezelésére. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak további felügyeleti intézkedéseket, illetve azok kombinációját is, ha azokat megfelelőbbnek ítélik meg a feltárt hiányosságok kezeléséhez.

16. táblázat A tőke megfelelésre vonatkozó lehetséges felügyeleti intézkedések a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 104. cikkének (1) bekezdése a), c), h), i) és j) pontja alapján alkalmazható lehetséges felügyeleti intézkedések – Az illetékes hatóságok előírhatják az intézmény számára, hogy:
A. adott esetben a TSCR és a P2G meghatározása révén további szavatolótőke-követelményeket alkalmazzon;
B. nyújtson be olyan hiteles tőketervet, amely kezeli annak kockázatát, hogy az intézmény nem felel meg az alkalmazandó tőkekövetelményeknek, amennyiben a stresszteszt eredményei azt jelzik, hogy az adott stresszforogatókönyvek megvalósulása esetén az intézmény nem lesz képes teljesíteni a követelményeket; valamint határozza meg a terv végrehajtásának határidejét;
C. megfelelő módon módosítsa a tőketerveket, ideértve a javasolt kockázatkezelési intézkedések módosítását is, vagy hozzon olyan további kockázatmérséklési intézkedéseket, amelyek a forogatókönyvekre és az aktuális makrogazdasági feltételre tekintettel relevánssá válhatnak;
D. korlátozza a javadalmazás változó összetevőjét a nettó bevétel adott százalékára, amennyiben az nem összeegyeztethető a szilárd tőkealap fenntartásával;
E. korlátozza vagy szűkítse üzleti tevékenységét, illetve szüntesse meg azokat a tevékenységeket, amelyek túlzott kockázatot jelentenek a pénzügyi stabilitására nézve;
F. csökkentse az intézmény bizonyos tevékenységeivel, termékeivel és rendszereivel – köztük a harmadik felek által nyújtott szolgáltatásokkal – járó kockázatot;
G. használja fel a nettó nyereséget a szavatolótőkéje megerősítésére;
H. korlátozza vagy tiltsa meg a részvényeseknek, a tagoknak vagy az egyéb alapvető tőkeinstrumentumok tulajdonosainak járó nyereség- vagy kamatkifizetést, amennyiben ez nem minősül nemteljesítésnek;
I. alkalmazzon további vagy gyakoribb jelentéstételi követelményeket, beleértve a szavatolótőkére és a tőkeáttételre vonatkozó adatszolgáltatást.

359. A tőketerv vagy a felülvizsgált tőketerv hitelességének a 16. táblázat B. és C. pontjával összhangban való értékelésekor az illetékes hatóságoknak az alábbi kritériumokat kell figyelembe venniük:

- a tőketerv a stresszteszt teljes feltételezett időtávját lefedi-e;
- a tőketerv hiteles kockázatmérséklési és -kezelési intézkedéseket irányoz-e elő, így például korlátozza-e az osztalékfizetéseket stb.;
- az intézmény hajlandó és képes-e meghozni ezeket az intézkedéseket annak érdekében, hogy kezelje az alkalmazandó tőkekövetelmények megsértését a rendszerszintű stressztesztben;
- ezekre a kockázatmérséklési és kezelési intézkedésekre vonatkozik-e bármilyen jogi vagy jó hírnévvel kapcsolatos korlátozás, például korábban tett ellenkező értelmű vagy ütköző nyilvános bejelentések (például az osztalékpolitikákra, az üzleti tervekre és a kockázatvállalási hajlandóságra vonatkozó bejelentések) miatt;
- a kockázatmérséklési és -kezelési intézkedések lehetővé teszik-e az intézmény számára, hogy megfelelő időn belül maradéktalanul teljesítse az alkalmazandó tőkekövetelményeket;
- a javasolt intézkedések nagy vonalakban összhangban vannak-e a makrogazdasági szempontokkal és az intézményt érintő ismert jövőbeli szabályozási változásokkal a feltételezett kedvezőtlen forgatókönyv alkalmazási körén és időkeretén belül;
- a helyreállítási lehetőségek köre és ezeknek az intézmény helyreállítási tervében ismertetett elemzése.

360. Az illetékes hatóságoknak el kell várniuk az intézményektől, hogy végrehajtsák a felülvizsgált tőketervet, beleértve az intézményre irányuló felügyeleti értékelés és az intézménnyel folytatott párbeszéd eredményein alapuló további változtatásokat is.

8. cím A likviditási és finanszírozási kockázatok értékelése, valamint a SREP likviditási és finanszírozási értékelés

8.1. Általános szempontok

361. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény lényeges likviditási és finanszírozási kockázatait, valamint azt, hogy az intézmény likviditása és finanszírozása megfelelő fedezetet nyújt-e az értékelt kockázatokra. Ennek a címnek a célja, hogy megadja az egyedi kockázatok, valamint a kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok értékelése során figyelembe veendő módszereket. A cím nem a teljesség igényével íródott, és szabad teret ad az illetékes hatóságoknak arra, hogy az intézmény likviditásának és finanszírozásának értékelésekor figyelembe vegyenek olyan további szempontokat, amelyek a tapasztalataik és az intézmény sajátosságai alapján relevánsak.

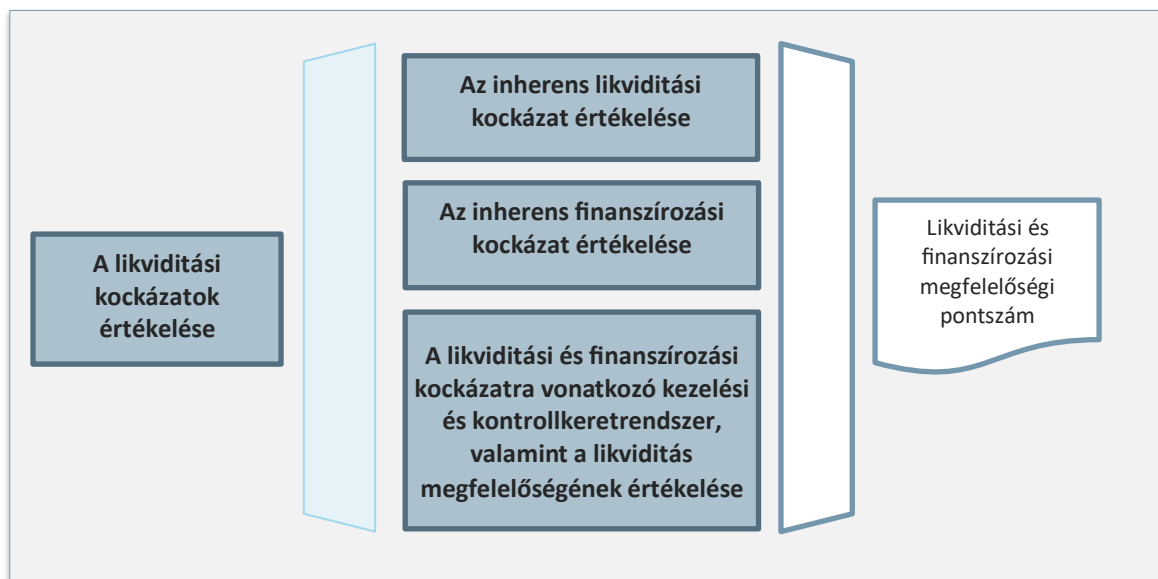
362. Az inherens likviditási és finanszírozási kockázat, valamint a likviditási és finanszírozási kockázatra vonatkozó belső kontrollkeretrendszer megfelelőségének értékelése során az illetékes hatóságoknak értékelniük kell többek között azt, hogy az intézmény a 12. bekezdésben említettek szerint összességében véve megfelel-e az EBA honlapján külön közzétett jogi aktusoknak.

363. A módszertan hat fő összetevőt foglal magában:

- a. az inherens likviditási kockázat értékelése (8.2. szakasz);
- b. az inherens finanszírozási kockázat értékelése (8.3. szakasz);
- c. a likviditási és finanszírozási kockázatra vonatkozó kezelési és kontrollkeretrendszer értékelése (8.4. szakasz);
- d. a likviditás és a finanszírozás megfelelőségére vonatkozó megállapítások összefoglalása és pontozása (8.5. szakasz);
- e. a lehetséges SREP likviditási és finanszírozási kockázati mutatók meghatározása (8.6. szakasz);
- f. a mennyiségi likviditási és finanszírozási követelmények összevetése és meghatározása (8.7. szakasz).

364. Az értékelési folyamatot a 3. ábra szemlélteti.

3. ábra A likviditási és finanszírozási kockázatok értékelésének elemei

365. A likviditási és finanszírozási kockázatok értékelése során az illetékes hatóságoknak többek között ellenőrizniük kell az intézménynek az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben⁴⁴ meghatározott likviditásfedezeti rátáját (LCR) és az (EU) 575/2013 rendelet hatodik részének IV. címében meghatározott nettó stabil forrásellátottsági rátáját (NSFR), valamint az ILAAP-ját. Figyelembe kell venniük továbbá az EBA által kiadott LCR- és NSFR-végrehajtási jelentésekben szereplő ajánlásokat, iránymutatásokat és útmutatásokat, valamint a makroprudenciális hatóságok vagy az ERKT által kiadott figyelmeztetéseket és ajánlásokat; Ezek az iránymutatások azonban kiterjesztik az értékelés hatókörét e minimumkövetelményeken túlra, hogy lehetővé tegyék az illetékes hatóságok számára a kockázatokkal kapcsolatos átfogó vélemény kialakítását.

366. Az illetékes hatóságoknak az értékelés során figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy az intézmény üzleti modellje hogyan befolyásolja a likviditási és finanszírozási kockázati profilját, figyelembe véve a 4. cím alapján elvégzett üzletimodell-elemzés eredményét. Ennek során figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy az idő múlásával hogyan változott az intézmény üzleti modellje, és hogy ez megnövekedett kockázatokat eredményezett-e. Az illetékes hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük a legfontosabb mennyiségi mutatókat annak érdekében, hogy felismerjék a trendeket, és ezek alapján végezzék el az elemzést.

367. Az intézmény likviditási és finanszírozási kockázatainak, valamint azok megfelelőségének mennyiségi értékelése érdekében az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a 8.7. szakaszban található, a mennyiségi likviditási és finanszírozási követelmények összevetésére és meghatározására vonatkozó kiegészítő iránymutatásokat.

368. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell továbbá minden olyan információt, amely hatással lehet a likviditási és finanszírozási helyzetre (pl. a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó illetékes hatóságoktól származó információkat).

369. Az intézmény által a likviditási és finanszírozási kockázat kezelésére meghozott szervezeti és kockázatkezelési intézkedések minőségére vonatkozó felülvizsgálat során az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy azok az intézmény valamennyi lényeges jogalanyára, fióktelepére és leányvállalatára kiterjedjenek.
370. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az ESG-kockázatoknak az inherens likviditási és finanszírozási kockázatra gyakorolt hatását, valamint az ESG-kockázatokkal kapcsolatos likviditási- és finanszírozási kockázat-kezelési és kontrollkeretrendszer megfelelőségét, elsőbbséget biztosítva a környezeti kockázatoknak.
371. Az egyes kockázatok értékelésének eredményét a megállapítások összefoglalásában kell ismertetni, amely magában foglalja a fő kockázati tényezők magyarázatát, valamint a pontszámot, a következő szakaszokban kifejtettek szerint.

8.2. Az inherens likviditási kockázat értékelése

372. Az illetékes hatóságoknak a megfelelő időtávokra vonatkozóan (beleértve a napon belüli időszakokat is) értékelniük kell az intézmény rövid és középtávú likviditási kockázatát, biztosítva, hogy az intézmény normál körülmények között és stresszhelyzetben is megfelelő szintű likviditási pufferekkel rendelkezzen. Az értékelés a következő elemeket foglalja magában:
- a. a rövid és középtávú likviditási szükségletek értékelése;
 - b. a napon belüli likviditási kockázat értékelése;
 - c. a likviditási tartalék és a kiegyensúlyozó kapacitásértékelése;
 - d. a felügyeleti likviditási stressztesztelés.
373. A likviditási igények, a pufferek és a kiegyensúlyozó kapacitás normál körülmények közötti értékelésekor az illetékes hatóságoknak az elemzést a felügyeleti adatszolgáltatásról szóló végrehajtás-technikai standardban meghatározott kiegészítő monitorozási mérőszámokkal kapcsolatos adatszolgáltatási sablonok adataival kell alátámasztaniuk. A stresszhelyzetben fennálló likviditási igények felmérésekor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük azokat az intézkedéseket is, amelyeket az intézmények hírnevük/franchise-uk megőrzése érdekében hozhatnak. Ennek során figyelembe kell venni a nem lakossági és a lakossági partnerekre gyakorolt reputációs hatásokat, beleértve azokat is, amelyek esetleg a közösségi médián vagy más csatornákon keresztül alakulhatnak ki. Az illetékes hatóságok a napon belüli likviditási kockázat tekintetében kevésbé részletes értékelést és stressztesztelést is végezhetnek, amennyiben ezt a kockázatforrások lényegességének alacsonyabb foka indokolja, különösen a 3. és a 4. kategóriába tartozó intézmények esetében, az ILAAP eredményeit figyelembe véve.

A rövid és középtávú likviditási szükségletek értékelése

374. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény rövid és középtávú likviditási szükségeit, mind normál, mind stresszkörülmények között. Figyelembe kell venniük a súlyos,

de elképzelhető stresszhelyzetek által az intézmény stresszhelyzeti likviditási igényeire 30 napon belül, például 30 nap és 3 hónap között, valamint például 3–12 hónapon túl gyakorolt hatást az idioszinkratikus, az egész piacra kiterjedő és a kombinált sokk fedezése céljából. Az illetékes hatóságoknak elemezniük kell a likviditási igények méretét, helyét és pénznemét, valamint a sokkok által az egyes lényeges pénznemekre külön-külön gyakorolt hatásokat a devizaátválthatósági kockázat figyelembevételére érdekében, továbbá a devizapiacokhoz való hozzáférés esetleges zavarainak kockázatát is (beleértve az olyan idioszinkratikus eseteket is, mint például a devizában denominált, megfelelő bankszámlához való hozzáférés elvesztése).

375. Az illetékes hatóságoknak a rövid távú likviditási kockázat értékelését az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben meghatározott likviditásfedezeti ráta (LCR) elemzésével alá kell támasztaniuk, beleértve azt, hogy az intézmény helyesen méri és jelenti-e az LCR-t; valamint az LCR megfelelően meghatározza-e az intézmény likviditási igényeinek fedezettségét. Az illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy az intézmények rendszeresen tesztelik-e a likviditásfedezeti rátára vonatkozó napi adatszolgáltatási képességüket annak biztosítása érdekében, hogy szükség esetén az intézmények az 575/2013/EU rendelet 414. cikkével összhangban képesek legyenek megbízható adatokat szolgáltatni.
376. A sokkok által az intézmény likviditási szükségleteire gyakorolt hatás értékelése során az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény likviditási kockázatának minden lényeges forrását, különös tekintettel a következőkre:
- a. annak a lehetősége, hogy valamely alkalmazandó uniós szabályozási követelmény nem határozná meg megfelelően az intézmény likviditási szükségleteit a követelmény tekintetében használt típusú stresszforogatókönyv esetén, többek között amennyiben a lejáratok 30 napnál rövidebbek;
 - b. a vállalati partnerekkel kapcsolatban a mérlegben szereplő tételek és a finanszírozási koncentrációk tekintetében felmerülő kockázatok. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az olyan partnerek által nyújtott finanszírozás volatilitását, amelyek mindegyike a leglényegesebb kiszolgált szektorokhoz tartozik, akár csak a potenciális dominóhatás kockázatát. E tekintetben különös figyelmet kell fordítani az új üzletágak és forgalmazási csatornák révén, valamint a fokozott kockázatot jelentő tevékenységeket folytató ügyfelektől (kripto eszköz-kibocsátók és -szolgáltatók) gyűjtött finanszírozásra;
 - c. a függő pénzáramlásokból/mérlegen kívüli tételekből (például hitelkeretekből, letéti felhívásokból) és tevékenységekből (például a konszolidációba be nem vont különleges célú gazdasági egységek szerződéses kötelezettségeken felüli likviditási támogatásából) eredő kockázatok;
 - d. a beáramlások és kiáramlások, bruttó és nettó alapon egyaránt: amennyiben nagyon magasak a beáramlások és kiáramlások, az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk arra a kockázatra, amelynek az intézmény akkor van kitéve, ha a beáramlások nem érkeznek meg a várt időben, akkor is, ha a nettó kiáramlási kockázat korlátozott;

- e. a lakossági partnerekkel kapcsolatban felmerülő kockázatok, a finanszírozási koncentrációkat is beleértve. Az illetékes hatóságoknak e célból az (EU) 2015/61/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 24. és 25. cikkében meghatározott, a lakossági betétek különböző kockázati csoportokba sorolására szolgáló módszert kell felhasználniuk;
- f. annak a kockázata, hogy a közép- és hosszú távú finanszírozási profilban fennálló túlzott kockázatok kedvezőtlenül befolyásolhatják a partnereknek a rövid távú likviditási pozíció szempontjából releváns viselkedését;
- g. a vagyonkezelői betétekkel kapcsolatban felmerülő kockázatok⁴⁵.

377. Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az intézmény rövid távú likviditási igényeinek értékelése során figyelembe vegyék a digitalizáció hatását (ideértve például az azonnali fizetéseket), valamint azt, hogy a közösségi médiában terjedő információk stresszhelyzet esetén felgyorsíthatják a betétkivonásokat.

A napon belüli likviditási kockázat értékelése

378. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény napon belüli likviditási kockázatnak való kitettségét egy kiválasztott időtávra vonatkozóan. Ennek az értékelésnek tartalmaznia kell legalább a normál körülmények között, valamint a pénzügyi vagy működési stresszhelyzetben (pl. informatikai hiba, a pénzeszközök átutalását érintő jogi korlátozások, a levelező banki szolgáltatásokhoz és/vagy az intézmény számára jelentős devizák, áruk vagy eszközök elszámolási szolgáltatásaihoz való hozzáférés felfüggesztése/megszűnése) rendelkezésre álló vagy elérhető napon belüli likviditás értékelését. Ennek során különösen azt kell figyelembe venni, hogy stresszhelyzetben az intézmény megnövekedett napon belüli biztosítékigénye hogyan korlátozhatja az arra való képességét, hogy szükség esetén a likviditási puffer felhasználásával fedezze a stresszhelyzeti kiáramlásokat.

379. Azon joghatóságok esetében, ahol a napon belüli kockázatra vonatkozó adatszolgáltatás még nem áll rendelkezésre, az illetékes hatóságok hagyatkozhatnak az intézmény napon belüli likviditási kockázatra vonatkozó saját elemzésére.

A likviditási tartalék és a kiegyensúlyozó kapacitás értékelése

380. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény likviditási tartalékának és kiegyensúlyozó kapacitásának megfelelőségét a különböző stresszforgatókönyvek keretében figyelembe vett eszközök jellemzői tekintetében, egy hónapon belül, valamint különböző – potenciálisan legfeljebb egyéves – időtávokon, beleértve az egy napos időszakot is. Az értékelés során figyelembe kell venni a likvid eszközök besorolását és minőségét (az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben meghatározottak szerint), a jó minőségű likvid eszközökre vonatkozó általános és működési követelményeknek való

⁴⁵ A bevált gyakorlatok a következő EBH-jelentésben érhetők el: A likviditásfedezeti ráta EU-ban való végrehajtásának nyomon követése – második jelentés (EBA/REP/2021/07).

megfelelésüket, valamint azt, hogy a likviditási tartalék és a kiegyensúlyozó kapacitás összhangban áll-e az intézmény kockázatvállalási hajlandóságával.

381. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük azokat a tényezőket, amelyek stresszhelyzetben csökkenthetik a pénzintézet azon képességét, hogy likvid eszközeit időben pénzzé tegye; ilyen tényezők például az egyes ügyfelekkel vagy eszközfajtákkal kapcsolatos magas koncentrációk, a tartalékban lévő terhelt vagy kölcsönzött eszközök, valamint az a helyzet, amikor a likvid eszközök denominációja eltér a pénzintézet likviditási igényeinek megfelelő devizától. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a kiegyensúlyozó kapacitásba beszámítható, folyósítási kötelezettséggel járó likviditási keretek valószínűsíthető értékét is.
382. Az illetékes hatóságoknak (adott esetben) felül kell vizsgálniuk az intézmény arra vonatkozó feltételezéseinek megfelelőségét, hogy stresszidőszakban képes-e hozzáférni a repopiacokhoz és a központi banki finanszírozáshoz, beleértve a biztosítékként szolgáló eszközök alkalmasságát és rendelkezésre állását is. Figyelembe kell venniük, hogy az intézmény rendszeres jelleggel teszteli-e a piachoz való hozzáférését értékesítések vagy repoügyletek segítségével. Ugyanígy felül kell vizsgálniuk az intézmények arra vonatkozó feltételezéseit is, hogy stresszhelyzetben mennyi idő szükséges a likviditás eléréséhez.

Felügyeleti likviditási stresszteszt

383. Az illetékes hatóságoknak saját likviditási stressztesztet kell elvégezniük a rövid és középtávú likviditási kockázatok független értékelése céljából. A stresszforgatókönyveket a 30 napos likviditásfedezeti rátára vonatkozó stresszfeltételezésekhez kell kötni, de az illetékes hatóságok kiterjeszthetik az értékelés körét a 30 napon belüli, valamint a 30 napon túli kockázatok megvizsgálásával, valamint a likviditásfedezeti rátára vonatkozó feltételezések annak érdekében történő módosításával, hogy a mutató által nem kellő mértékben lefedett kockázatokat is figyelembe vegyék. Ennek magában kell foglalnia egy olyan felügyeleti stressztesztet, amely kombinálja az intézményspecifikus és az egész piacra kiterjedő stresszt.

8.3. Az inherens finanszírozási kockázat értékelése

384. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézmény finanszírozási kockázatát, valamint azt, hogy a közép- és hosszú lejáratú eszközök és mérlegen kívüli tételek normál és stresszhelyzeti körülmények között egyaránt megfelelően teljesíthetők-e különféle, stabil forrásellátottságot biztosító instrumentumokkal. Az értékelés a következő elemeket foglalja magában:
- a. az intézmény finanszírozási profiljának értékelése;
 - b. a finanszírozási profil stabilitását érintő kockázatok értékelése;
 - c. a tényleges piaci hozzáférés értékelése;
 - d. a finanszírozási kockázatok várható változásának értékelése az intézmény finanszírozási terve alapján.

Az intézmény finanszírozási profiljának értékelése

385. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy mennyire megfelelő az intézmény finanszírozási profilja az üzleti modelljéhez, stratégiájához és kockázatvállalási hajlandóságához viszonyítva, beleértve mind a közép-, mind a hosszú távú szerződéses és magatartásbeli eltéréseket. Figyelembe kell venniük, hogy az intézmény közép- és hosszú lejáratú eszközei és mérlegen kívüli tételei az 575/2013/EU rendelet 413. cikke szerint megfelelően teljesíthetők-e különféle, stabil forrásellátottságot biztosító instrumentumokkal. Az illetékes hatóságoknak ezt az értékelést alá kell támasztaniuk az (EU) 575/2013 rendelet hatodik részének IV. címében meghatározott NSFR elemzésével, és meg kell vizsgálniuk, hogy azt megfelelően jelentették-e be.
386. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a finanszírozást nyújtók magatartási jellemzőit befolyásoló (helyi) szabályozói és szerződéses tényezőknek (pl. a klíringre, a hitelezői feltőkésítésre, a betétbiztosítási rendszerekre stb. vonatkozó szabályok, mivel ezek befolyásolhatják a finanszírozást nyújtók magatartását) az intézmény finanszírozási profiljára gyakorolt hatását.
387. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény finanszírozási profiljából származó esetleges hiányosságok, mint például az elfogadható korlátokat túllépő lejáratú különbségek, a finanszírozási források túlzott koncentrációja, az eszközök túlzott terheltsége, vagy a hosszú távú eszközök nem megfelelő vagy instabil finanszírozása az intézmény finanszírozási költségeinek elfogadhatatlan növekedéséhez, valamint a finanszírozáshoz való hozzáféréseinek elvesztéséhez vezethet-e. A pénzügyi technológiára támaszkodó vagy kevésbé hagyományos csatornákon – például az online betéti platformokon – keresztül vonzott finanszírozás stabilitására vonatkozó feltételezéseket különösen alaposan meg kell vizsgálni a stresszforogatókönyvek tervezése és kidolgozása során.

A finanszírozási profil stabilitását érintő kockázatok értékelése

388. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük azokat a tényezőket, amelyek csökkenthetik a finanszírozási profil stabilitását az eszközök, a mérlegen kívüli tételek, valamint a kötelezettségek típusa és jellemzői tekintetében. Figyelembe kell venniük továbbá az eszközök és a kötelezettségek strukturális lejáratú eltéréseit (beleértve az esetleges devizanem-eltérések hatását), a strukturális finanszírozásra vonatkozó megfelelő mérőszámokat (pl. hitel/betét arány, ügyfélfinanszírozási hiány és a viselkedés szerint kiigazított lejáratú tábla), valamint az olyan finanszírozási jellemzőket is, amelyek prudenciális szempontból megnövekedett pénzmossási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokat és aggályokat jelezhetnek. Az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell a veszteségek által a finanszírozás stabilitására gyakorolt hatást is, szem előtt tartva, hogy a finanszírozók már a tőke megfelelési arányokat veszélyeztető veszteségeknél jóval kisebb veszteségekre is érzékenyen reagálhatnak.
389. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a finanszírozási profil fenntarthatóságát fenyegető kockázatokat, amelyek a finanszírozási források koncentrációjából adódnak (különösen az alkalmazott finanszírozási eszközök típusát, az egyes finanszírozási piacokat, valamint az egyedi

vagy egymással kapcsolatban álló ügyfeleket illetően). Figyelembe kell venniük például az intézmény által kiszolgált leglényegesebb ágazatok jellemzőit, valamint azt, hogy ezek hogyan befolyásolják az intézmény finanszírozási kockázati profilját, különös figyelmet fordítva a ciklikus vagy volatilis ágazatokkal kapcsolatos kitettségekre.

390. Az illetékes hatóságoknak az is értékelniük kell, mekkora annak a kockázata, hogy az eszközterheltség kedvezőtlenül befolyásolhatja a piac igényét az intézmény fedezetlen adósságpapírai iránt (azon piac(ok) sajátos jellemzőivel összefüggésben, amelye(ke)n az intézmény tevékenységet folytat, valamint az intézmény üzleti modelljével összefüggésben).

A tényleges piaci hozzáférés értékelése

391. Az illetékes hatóságoknak tisztában kell lenniük a pénzintézet tényleges piaci hozzáféréssel, valamint az ezt a hozzáférést érintő aktuális és jövőbeli kockázatokkal, ideértve a devizapiacokhoz való hozzáférés zavarait is (az intézményre jellemző egyedi eseteket is). Az értékelés során figyelembe kell venniük azt, hogy az intézmény mennyire támaszt magas keresletet bizonyos piacokkal vagy ügyfelekkel (beleértve a központi bankokat is) szemben az adott piacok/ügyfelek kapacitásához viszonyítva; továbbá az adósságpapírok kibocsátásában bekövetkező bármilyen jelentős vagy váratlan változást; annak a kockázatát, hogy az intézményről szóló hírek negatívan befolyásolhatják a piacot (megítélés/bizalom), és ezáltal a piaci hozzáférést; valamint az arra utaló jeleket, hogy a rövid távú likviditási kockázatok csökkenthetik az intézmény főbb finanszírozási piacaihoz való hozzáférését.

A finanszírozási kockázatban várhatóan bekövetkező változás értékelése az intézmény finanszírozási terve alapján

392. Az illetékes hatóságoknak a pénzintézet finanszírozási terve alapján fel kell mérniük a finanszírozási kockázatok várható változását, és véleményt kell alkotniuk a terv megvalósíthatóságáról (például utóteszteléssel, alternatív forgatókönyvek figyelembevételével).

8.4. A likviditási és finanszírozás kockázatra vonatkozó kezelési és kontrollkeretrendszer értékelése

393. Az intézmény likviditási és finanszírozási kockázati profiljának, valamint az ezek közötti összefüggéseknek átfogó megismerése érdekében az illetékes hatóságoknak felül kell vizsgálniuk a likviditási és finanszírozási kockázat alapját képező irányítási és kockázatkezelési keretrendszert is. Ehhez az illetékes hatóságoknak a következőket kell értékelniük:

- a. a likviditási kockázat és a finanszírozási stratégia, valamint a likviditási és finanszírozási kockázatvállalási hajlandóság;
- b. szervezeti keret, szabályzatok és eljárások;
- c. a kockázatok azonosítása, mérése, kezelése, nyomon követése és jelentése;
- d. az intézmény likviditási/finanszírozási szempontú stressztesztje;

- e. a likviditási kockázat és a finanszírozási kockázat kezelésére szolgáló belsőkontroll-keretrendszer;
- f. az intézmény likviditási vészhelyzeti tervei és helyreállítási tervei;
- g. az intézmény finanszírozási tervei.

A likviditási és finanszírozási kockázati stratégia, valamint a likviditási és finanszírozási kockázatvállalási hajlandóság

394. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e megalapozott, egyértelműen megfogalmazott és dokumentált, a vezető testület által jóváhagyott likviditási/finanszírozási kockázati stratégiával. Ezen értékelés során az illetékes hatóságoknak – egyéb tényezők mellett – figyelembe kell venniük a vezető testületnek a likviditási/finanszírozási kockázati stratégia és a vonatkozó kockázatvállalási hajlandóság (és azok legfontosabb alapfeltételezéseinek) meghatározásában, jóváhagyásában és felülvizsgálatában betöltött szerepét, e stratégia vezető testület általi megfelelő végrehajtását, valamint annak az intézmény üzleti modelljéhez, általános kockázati toleranciájához, a pénzügyi rendszerben betöltött szerepéhez, pénzügyi helyzetéhez és finanszírozási képességéhez való illeszkedését.

Szervezeti keret, szabályzatok és eljárások

395. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény rendelkezik-e a likviditási és finanszírozási kockázatok kezelésére szolgáló megfelelő szervezeti kerettel és irányítási rendszerrel, beleértve a jelen iránymutatások 5. címének 91. bekezdése szerinti megbízható ILAAP-keretet is. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény bevezetett-e megfelelő mérési és kontrollfunkciókat, amelyek rendelkeznek az e funkciók kidolgozásához és végrehajtásához, valamint a szükséges nyomkövetési feladatok elvégzéséhez szükséges emberi és technikai erőforrásokkal. A likviditási kockázat ellenőrzését, valamint a rendszerek és folyamatok nyomon követését független funkciónak kell ellenőriznie.

396. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény rendelkezik-e a likviditási és finanszírozási kockázat kezeléséhez szükséges megfelelő szabályzatokkal és eljárásokkal, valamint hogy ezek összhangban állnak-e az intézmény likviditási kockázat-vállalási hajlandóságával. Ez kiterjed annak értékelésére is, hogy a szabályzatokat és eljárásokat megfelelően meghatározzák és formalizálják-e, valamint hatékonyan közlik-e az egész intézményben. A vezető testületnek jóvá kell hagynia és rendszeresen felül kell vizsgálnia a szabályzatokat és eljárásokat, amelyeket a felső vezetésnek kell végrehajtania.

397. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy mennyire megfelelő az intézmény által a jelentős finanszírozási piacaihoz való hozzáférés fenntartásával kapcsolatban követett megközelítés, beleértve a piaci hozzáférés bármely elvégzett tesztelését, az intézmény által a piacokon való folyamatos jelenlét fenntartása céljából alkalmazott megközelítést (egyedi kisméretű intézmények vagy speciális üzleti modellek esetében a piaci hozzáférés tesztelése nem feltétlenül releváns), az intézmény által a finanszírozást nyújtó felekkel való erős

kapcsolat kialakítása érdekében alkalmazott megközelítést, valamint bármely arra vonatkozó bizonyítékot, hogy az intézmény folyamatosan hozzá fog férni a piachoz a stresszidőszakokban is.

A kockázatok azonosítása, mérése, kezelése, nyomon követése és jelentése

398. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény rendelkezik-e a likviditási és finanszírozási kockázat azonosítására és mérésére szolgáló, az intézmény méretéhez, összetettségéhez, kockázatvállalási hajlandóságához és kockázatvállalási képességéhez illeszkedő keretrendszerrel és informatikai rendszerekkel. Ehhez az illetékes hatóságoknak a következő tényezőket kell figyelembe venniük:

- a. az intézmény bevezette-e a pénzforgalmainak előrejelzésére szolgáló megfelelő módszereket megfelelő időtávokon, mind a szokásos üzletmenet, mind a stresszhelyzetek feltételezése mellett, valamint a lényeges kockázati tényezők átfogó figyelembevételével;
- b. az intézmény megfelelő, rendszeresen felülvizsgált kulcsfontosságú feltételezéseket és módszereket használ-e a különböző, a mérlegen belüli és a mérlegen kívüli tételekből eredő kockázatok (hitel-, piaci, IRRBB- stb. kockázat) közötti kölcsönhatás felismerésére;
- c. az intézmény tisztában van-e azzal, hogy mennyiben tud hozzáférni a pénzügyi instrumentumokhoz, bárhol is tartja azokat, figyelembe véve az ilyen eszközök használatára vonatkozó bármilyen jogi, szabályozási és működési korlátozásokat, beleértve például az eszközök terheltségéből adódó, különböző időtávokon jelentkező hozzáférhetetlenségét.

399. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a pénzügyintézetek rendelkeznek-e a likviditási és finanszírozási kockázatokra vonatkozó, a felső vezetés által jóváhagyott megfelelő jelentési keretrendszerrel. Figyelembe kell venniük az adatszolgáltatás elkészítéséhez felhasznált információs rendszerek és belső információáramlások minőségét, valamint azt, hogy az adatszolgáltatás érthető-e a célközönség számára, valamint pontos és használható-e (pl. időszerű, nem túl bonyolult, megfelelő hatókörű). A beszámolókat rendszeresen el kell juttatni a megfelelő címzettekhez (például a vezető testülethez, a felső vezetéshez vagy egy eszköz-forrás bizottsághoz).

400. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük a napon belüli likviditási kockázat mérésére szolgáló folyamat megfelelőségét, főként az olyan intézmények esetében, amelyek fizetési, elszámolási és klíringrendszerekben vesznek részt. Figyelembe kell venniük, hogy az intézmény megfelelően monitorozza és kontrollálja-e a pénzáramlásokat és a rendelkezésre álló likvid forrásokat a napon belüli követelményeknek és a pénzáramlások napon belüli előfordulására vonatkozó előrejelzéseknek való megfelelés érdekében; valamint hogy az intézmény megfelelő stressztesztelést hajt-e végre a napon belüli műveletekre vonatkozóan, az üzleti fejleményeket (pl. azonnali fizetési lehetőség) is szem előtt tartva.

401. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény megfelelő likviditási és finanszírozási mutatókkal rendelkezik-e. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a következőket:

- a. a mutatók megfelelően tükrözik-e az intézmény likviditási kockázati profilját, beleértve a likviditási tartalékban foglalt eszközök diverzifikációjának mértékét, valamint a likvid eszközök devizaneme és likviditáskiáramlásai devizanem szerinti megoszlása közötti összhangot;
- b. a mutatók megfelelően fedezik-e a hirtelen kilengésének potenciális kockázatához kapcsolódó fő likviditási kockázati szempontokat, például a kiáramlások lejárat koncentrációját (figyelembe véve a kötelezettségek esetleges idő előtti lehívását is) és a központi banki támogatási programokat;
- c. a mutatók lehetővé teszik-e az intézmény strukturális finanszírozási sebezhetőségeinek azonosítását, beleértve az egyes piacokkal, pénznemekkel, partnerekkel és lejáratokkal kapcsolatos koncentrációját is;
- d. a mutatók rálátást biztosítanak-e az intézmények finanszírozásának stabilitására (függetlenül az LCR-ben vagy az NSFR-ben feltételezettekről) – beleértve a kockázati tulajdonságaik alapján homogén kategóriákra való bontást, valamint a garancia-/biztosítási rendszer hatókörén kívül eső betétek arányát.

402. Az intézményeknek képesnek kell lenniük bizonyítani, hogy a mutatókat megfelelően dokumentálják, időszakosan felülvizsgálják, felhasználják az intézmény kockázatvállalási hajlandóságának a működési limiteknek a meghatározásához, valamint azok részét képezik a vezetői jelentéstételnek.

Az intézmény likviditási és finanszírozási szempontú stressztesztje

403. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy egy intézmény az EBA intézmények stressztesztelésére vonatkozó iránymutatásaival⁴⁶ összhangban végrehajtotta-e a likviditásra vonatkozó megfelelő stressztesztelést annak érdekében, hogy:

- a. megismerje a kedvezőtlen eseményeknek az intézmény kockázati kitettségére gyakorolt hatását, és képes legyen értékelni az intézmény likvid eszközeinek, kiegyensúlyozó kapacitásának és finanszírozási struktúrájának megfelelőségét;
- b. fedezze a különböző típusú stresszforgatókönyvek során esetlegesen felmerülő kockázatokat és/vagy kezelje a kontroll vagy az irányítás terén, illetve más területen fennálló hiányosságok által jelentett kockázatokat.

404. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a keretrendszer lehetővé teszi-e a pénzintézet számára a következőket:

- a. az intézmény egy súlyos, de elképzelhető likviditási stresszidőszak alatti túlélési horizontjának meghatározása a meglévő likviditási tartaléka és stabil forrásellátottsága alapján, valamint figyelembe véve a kockázatvállalási hajlandóságát;
- b. a stresszforgatókönyvek által az egész csoportra vonatkozó konszolidált likviditási pozícióira, valamint az egyes szervezetekre és üzletágakra gyakorolt hatás elemzése;

⁴⁶ EBA/GL/2018/04.

- c. a kockázatok potenciális felmerülési helyeinek megismerése, függetlenül a szervezeti felépítéstől és a likviditáskockázat-kezelés központosításának mértékétől.
405. Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az intézmény bemutassa a stresszforogatókönyvek különböző típusainak modellezett hatását (a pénzintézetek stressztesztelésére vonatkozó EBA-iránymutatásokban foglaltak szerint), valamint több érzékenységi tesztet ismertessen (az arányosság elve alapján). A szimulált stresszforogatókönyveknek és az azokban modellezett sokkhatásoknak nem csupán a múltbeli adatokat kell figyelembe venniük, hanem szakértői véleményen alapuló hipotetikus stresszforogatókönyveket is fel kell használniuk. Az illetékes hatóságoknak elemezniük kell, hogy az intézmény figyelembe veszi-e legalább a következő forogatókönyveket:
- a. rövid távú és meghosszabbított;
 - b. intézményspecifikus és az egész piacra kiterjedő (egyidejűleg több piacon előforduló); valamint
 - c. az a) és b) pont kombinációja.
406. Az illetékes hatóságoknak az intézmény stressztesztelési keretének értékelésekor fontos szempontként meg kell vizsgálniuk a hipotetikus stresszforogatókönyv(ek) által az intézmény pénzáramlásaira, valamint kiegyensúlyozó kapacitására és túlélési horizontjára gyakorolt hatás modellezését, és meg kell vizsgálniuk, hogy a modellezés tükrözi-e a gazdasági nehézségek által az intézmény eszközeire, valamint be- és kiáramlásaira gyakorolt különböző hatásokat.
407. Az illetékes hatóságoknak azt is értékelniük kell, hogy az intézmény konzervatív megközelítést alkalmaz-e a stressztesztelés alapjául szolgáló feltételezések meghatározásakor. A forogatókönyv típusától és súlyosságától függően az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük néhány feltételezés – és különösen az alábbiakra vonatkozó feltevések – megfelelőségét:
- a. a lakossági finanszírozás kifutása;
 - b. a fedezett és fedezetlen nem lakossági finanszírozás csökkenése;
 - c. a finanszírozási piacok közötti korreláció és a különböző piacok diverzifikációja;
 - d. további függő, mérlegen kívüli kitettségek;
 - e. finanszírozási futamidők (például ahol a finanszírozást nyújtó vételi opciókkal rendelkezik);
 - f. az intézmény hitelminősítésének romlása által gyakorolt esetleges hatás;
 - g. devizakonvertibilitás, valamint a külföldi tőzsdepiacokhoz és a megfelelő bankszámlákhoz való hozzáférés;
 - h. a likviditás szervezetek, ágazatok és országok közötti átadásának képessége;
 - i. a mérleg jövőbeli növekedésére vonatkozó becslések;
 - j. a hírnévkockázatokból adódóan az intézménnyel szemben támasztott azon implicit követelmény, hogy megújítson eszközöket, valamint más formájú likviditási támogatást nyújtson vagy tartson fenn.

408. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy az intézmény likviditásspecifikus stressztesztelésre szolgáló kockázatkezelési kerete megfelelő-e, és megfelelően beépül-e az átfogó kockázatkezelési stratégiába. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a következőket:

- a. a stressztesztek terjedelme és gyakorisága illeszkedik-e a pénzügyi intézmény jellegéhez és összetettségéhez, likviditási kockázati kitettségéhez, valamint a pénzügyi rendszerben betöltött relatív jelentőségéhez;
- b. a stressztesztek eredményei beépülnek-e az intézmény likviditással és finanszírozással kapcsolatos stratégiai tervezési folyamatába, és válsághelyzet esetén felhasználásra kerülnek-e a likviditáskezelés hatékonyságának növelésére, többek között az intézmény likviditási vészhelyzeti és helyreállítási tervében;
- c. az intézmény megfelelő eljárásokkal rendelkezik-e ahhoz, hogy azonosítsa a stressztesztek elvégzéséhez alkalmas kockázati tényezőket, figyelembe véve minden lényeges sebezhető pontot, amelyek ronthatják az adott intézmény likviditási pozícióját;
- d. a feltételezéseket és a forgatókönyveket megfelelő gyakorisággal felülvizsgálják és aktualizálják-e; valamint
- e. egy csoport likviditáskezelésének értékelése esetén az intézmény megfelelő figyelmet fordít-e a likviditás csoporton belüli átadásának útjában álló lehetséges akadályokra.

A likviditási kockázatra és a finanszírozási kockázatra vonatkozó belsőkontroll-keretrendszer

409. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény erős és átfogó belső limit- és kontrollkerettel, valamint megbízható biztosítékokkal rendelkezik-e likviditási és finanszírozási kockázatának a kockázatvállalási hajlandóságával összhangban történő mérséklése vagy korlátozása, valamint a diverzifikált finanszírozási struktúra rendelkezésre állásának biztosítása céljából. Figyelembe kell venniük, hogy a limit- és kontrollkeretrendszer illeszkedik-e az intézmény összetettségéhez, méretéhez és üzleti modelljéhez, valamint tükrözi-e a likviditási kockázatot befolyásoló különböző lényeges tényezőket és a likviditási stressztesztek eredményeit.

410. Az illetékes hatóságoknak azt is figyelembe kell venniük, hogy az intézmény rendelkezik-e olyan korlátokkal, amelyek az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 8. cikkének (6) bekezdésével összhangban biztosítják, hogy a likvid eszközök devizaneme összhangban álljon a nettó likviditáskiáramlás devizanemenkénti megoszlásával;

411. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény illetékes testületei jóváhagyják-e és rendszeresen felülvizsgálják-e a limiteket, valamint hogy azokat közlik-e az összes érintett üzletággal. Az intézmény eljárási szabályzataiban egyértelműen dokumentálni kell ezt a folyamatot, valamint azt, hogy az intézmény hogyan ellenőrzi a limitek betartását, és milyen eskalációs eljárás alkalmazandó a limitektől való eltérés esetén.

412. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő transzferárazási rendszert valósított-e meg a likviditási kockázat kontrolljára szolgáló keret részeként, amely minden releváns likviditási költségre, előnyre és kockázatra kiterjed. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük, hogy a transzferárazási mechanizmus lehetővé teszi-e a vezetés számára, hogy megfelelő ösztönzőket biztosítson a likviditási kockázat kezeléséhez, valamint hogy a rendszert és annak kalibrálását az intézmény méretét és összetettségét tekintve megfelelően felülvizsgálják és aktualizálják-e. Ezen felül az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézménynak a forrástranszfer-árazási (FTP) módszertan belső árazási keretbe történő beépítésére vonatkozó szabályzatát felhasználják-e az ügyfelekkel lebonyolított ügyletek értékeléséhez és az ezen ügyletekkel kapcsolatos döntések meghozatalához (ez magában foglalja a mérleg mindkét oldalát, azaz a hitelnyújtást és a betétek gyűjtését is).

413. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelő kontrollmechanizmusokkal rendelkezik-e a likvid eszközök puffere tekintetében, beleértve a koncentrációs limiteket és a puffer megfelelőségének, valamint a piaci feltételek azon változásainak megfelelő, folyamatos nyomon követését, amelyek befolyásolhatják az intézmény arra vonatkozó képességét, hogy gyorsan likvidálja az eszközeit.

Likviditási vészhelyzeti tervek

414. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy az intézmény likviditási vészhelyzeti terve (LCP) megfelelően meghatározza-e azokat az szabályzatokat, eljárásokat és cselekvési terveket, amelyekkel reagálni lehet az intézmény likviditási igényeinek kielégítésére irányuló képességét és önfinanszírozó képességét érintő esetleges súlyos zavarokra. Figyelembe kell venniük a likviditási vészhelyzeti tervben szereplő készenléti finanszírozási intézkedések tartalmát és hatókörét, így különösen a következő tényezőket:

- a. a likviditási vészhelyzeti terv megfelelően indokolja-e az aktiválására és fenntartására szolgáló irányítási intézkedéseket;
- b. a likviditási vészhelyzeti terv megfelelően tükrözi-e az intézmény likviditásspecifikus, finanszírozásspecifikus és szélesebb körű kockázati profilját;
- c. az intézmény rendelkezik-e a likviditással kapcsolatos korai figyelmeztetések biztosítására szolgáló mutatókkal, így például a helyreállítási terv indikátorairól szóló EBA-iránymutatásban likviditási mutatóként meghatározott mutatókkal, amelyek lehetővé tehetik az intézmény számára a romló piaci körülmények kellő időben történő azonosítását és a szükséges intézkedések gyors meghatározását;
- d. a likviditási vészhelyzeti terv világosan leírja-e, hogy a likviditásfedezeti rátával kapcsolatos likviditási tartalékot úgy alakították ki, hogy azt stresszhelyzet esetén felhasználják, még akkor is, ha ez 100 % alatti LCR-értékekhez vezet, valamint azt is kijelenti-e, hogy a likviditási kockázat stresszhelyzetben történő elvárt kezelésének része, hogy a megállapított alacsonyabb LCR-értékek elérése esetén sor kerüljön a felső vezetés utólagos tájékoztatására. A likviditási vészhelyzeti tervnek egyértelműen tükröznie kell és le kell írnia, hogyan kell stresszhelyzetben kezelni a likviditási kockázatot a megcélzott LCR-szintek lehető legjobb megközelítése érdekében;

- e. a likviditási vészhelyzeti terv egyértelműen megad-e minden lényeges (potenciális) finanszírozás forrást, beleértve a különböző likviditási források számára rendelkezésre álló becsült összegeket és az általuk biztosított pénzüsszegek megszerzéséhez szükséges becsült időt;
 - f. az intézkedések összhangban állnak-e az intézmény átfogó kockázati stratégiájával és likviditási kockázat-vállalási hajlandóságával; valamint
 - g. a központi banki finanszírozásnak az intézmény likviditási vészhelyzeti tervében betöltött szerepével kapcsolatos feltételezések megfelelősége. Az illetékes hatóságok által figyelembe vehető tényezők kiterjedhetnek az intézmény következőkről kialakított álláspontjára:
 - I. a központi bankok hitelezési programjaihoz kapcsolódó lehetséges alternatív finanszírozási források jelenlegi és jövőbeli hozzáférhetősége;
 - II. a hitelezési eszközök típusai, az elfogadható biztosíték, valamint a központi bankok pénzeszközeihez való hozzáféréssel kapcsolatos eljárások;
 - III. azok a körülmények, amelyek esetén központi banki finanszírozásra lehet szükség, továbbá az igényelt összeg, valamint az az időszak, amely esetében valószínűleg szükség lenne a központi banki finanszírozásra.
415. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a likviditási vészhelyzeti tervben rögzített intézkedések megvalósíthatóak-e azon stresszforogatókönyvek vonatkozásában, amelyekben ezeknek az intézkedéseknek a végrehajtását tervezik. Ehhez figyelembe kell venniük az alábbi tényezőket:
- a. az intézmény likviditással kapcsolatos stressztesztjei, likviditási vészhelyzeti terve, a likviditásra vonatkozó korai figyelmeztetéseket biztosító mutatói, valamint adott esetben a likviditási helyreállítási terve közötti következetesség és kölcsönhatás szintje;
 - b. a likviditási vészhelyzeti tervben meghatározott intézkedések valószínűsíthetően lehetővé teszik-e az intézmény számára, hogy megfelelő módon tudjon reagálni a súlyos likviditási stressz lehetséges forgatókönyveire, beleértve az intézményspecifikus és a piacra kiterjedő stresszhelyzeteket, valamint az ezek közötti lehetséges kölcsönhatást; továbbá a likviditási vészhelyzeti tervben meghatározott intézkedések prudensnek minősülnek-e a stresszkörülmények közötti likviditásképzési kapacitás, valamint az intézkedések megtételéhez szükséges idő szempontjából, figyelembe véve a működési követelményeket, például a központi banknak történő biztosítéknyújtást.
416. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük az intézmény irányítási keretének megfelelőségét a likviditási vészhelyzeti terve vonatkozásában. Ehhez figyelembe kell venniük az alábbi tényezőket:
- a. megfelelő eskalációs és prioritizációs eljárások megléte, amelyek részletesen meghatározzák, mikor és hogyan lehet és kell az egyes intézkedéseket végrehajtani;
 - b. az intézmény megfelelő szabályzatokkal és eljárásokkal rendelkezik-e az intézményen belüli és külső felekkel folytatott kommunikációra vonatkozóan;

- c. a likviditási vészhelyzeti terv⁴⁷ és az intézmény üzletmenet-folytonossági tervei közötti összhang mértéke.

Finanszírozási tervek

417. Az illetékes hatóságoknak fel kell mérniük, hogy a finanszírozási terv megvalósítható-e és illeszkedik-e az intézmény jellegéhez, méretéhez és összetettségéhez, jelenlegi és tervbe vett tevékenységeihez, valamint likviditási és finanszírozási profiljához. Ehhez figyelembe kell venniük az alábbi tényezőket:

- a. a finanszírozási terv figyelembe veszi-e az alternatív forgatókönyveket. Az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk az előrejelzett üzleti tevékenységek kedvezőtlen forgatókönyvek esetén való támogatására vonatkozó terv megalapozottságára;
- b. az intézmény finanszírozási profiljában a finanszírozási terv végrehajtásából eredően várható változások, és hogy ez megfelelő-e az intézmény tevékenységei és üzleti modellje szempontjából;
- c. a finanszírozási terv támogatja-e az intézmény finanszírozási profiljának bármely szükséges vagy kívánatos javítását;
- d. az intézmények által saját joghatóságukon belül tervezett piaci tevékenységekkel (az ezekben bekövetkező változásokkal) kapcsolatos saját álláspontjuk összesített szinten, valamint hogy ez mit jelent az egyes finanszírozási tervek megvalósíthatósága szempontjából;
- e. a finanszírozási terv:
 - I. beépül-e az intézmény átfogó stratégiai tervébe;
 - II. összhangban áll-e az üzleti modellel; valamint
 - III. összhangban áll-e az intézmény likviditási kockázatvállalási hajlandóságával;

418. Ezen túlmenően az illetékes hatóságok figyelembe vehetik a következőket:

- a. az intézmény megfelelő módon elemzi-e a finanszírozási tervet és tisztában van-e annak megfelelőségével, figyelembe véve az intézmény aktuális likviditási és finanszírozási pozícióit és ezek előre vetített alakulását. Ennek részeként az illetékes hatóságok figyelembe vehetik, hogy az intézmény felső vezetése meg tudja-e indokolni, miért megvalósítható a finanszírozási terv, illetve rá tud-e mutatni a terv gyenge pontjaira;
- b. az intézmény annak meghatározására vonatkozó szabályzata, hogy melyek az intézmény számára jelentős finanszírozási dimenziók és piacok (és hogy ez megfelelő-e);
- c. az intézmény által egy másik finanszírozási profilra való (szükséges vagy kívánatos) áttérésre előirányzott időtáv, szem előtt tartva, hogy kockázatot jelenthet, ha a végső fázis felé haladva az áttérés túl gyors vagy túl lassú;

⁴⁷ Amennyiben az likviditási vészhelyzeti terv teljes mértékben beépül a helyreállítási tervbe, ezt bele kell számítani a likviditási ORC-pontszámába. Amennyiben a likviditási vészhelyzeti terv nem épül be a helyreállítási tervbe, hanem a két dokumentum külön-külön készül el, a likviditási vészhelyzeti tervet külön kell elemezni.

- d. a finanszírozási terv tartalmaz-e a stratégiai változtatások időben történő végrehajtására irányuló különböző stratégiákat és egyértelmű irányítási eljárásokat.
419. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény megfelelően végrehajtja-e a finanszírozási tervét. Ehhez legalább a következőket figyelembe kell venniük:
- a. a finanszírozási terv megfelelően dokumentálva van-e, és azt minden érintett munkatárssal közölték-e;
 - b. a finanszírozási terv beépült-e az intézmény napi működésébe, különös tekintettel a finanszírozási döntéshozatali folyamatra.
420. Az illetékes hatóságok emellett figyelembe vehetik, hogy az intézmény össze tudja-e egyeztetni a finanszírozási tervet az illetékes hatóságok számára a finanszírozási terv sablonjában rendelkezésre bocsátott adatokkal.
421. Az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az intézmény által a finanszírozási terv végrehajtásának monitorozására használt eljárások minőségét, valamint azt, hogy az intézmény képes-e a tervtől való eltérésekre kellő időben reagálni. Ezen értékeléshez az illetékes hatóságoknak a következő tényezőket kell figyelembe venniük:
- a. a finanszírozási terv végrehajtásának aktuális állásáról a (felső) vezetésnek nyújtott tájékoztatás minősége;
 - b. előíranyoz-e a finanszírozási terv alternatív tartalékintézkedéseket, amelyeket a piaci feltételek változása esetén kell végrehajtani; valamint
 - c. az intézmény finanszírozási terv rendszeres felülvizsgálatával, utótesztelésével és aktualizálásával kapcsolatos szabályzata és gyakorlata arra az esetre, ha az előteremtett tényleges finanszírozás összege jelentősen eltér a finanszírozási tervtől.

8.5. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

422. A fenti értékelést követően az illetékes hatóságoknak véleményt kell kialakítaniuk az intézmény likviditási és finanszírozási kockázatairól, valamint arról, hogy az intézmény likviditási forrásai milyen mértékben képesek ezeket fedezni vagy enyhíteni. E véleménynek tükröződnie kell a megállapítások összefoglalásában, amelyet a 17. táblázatban foglalt szempontok alapján meghatározott likviditási és finanszírozási megfeleléségi pontszámoknak kell kísérnie. A likviditási és finanszírozási megfeleléségi értékelésnek tükröződnie kell az illetékes hatóságok arra vonatkozó véleményét, hogy a meglévő likviditási források megfelelő fedezetet nyújtanak-e a likviditási és finanszírozási kockázatok tekintetében. Az illetékes hatóságok adott esetben mérlegelhetik a likviditási és finanszírozási kockázatra vonatkozó közbenső pontszámok alkalmazását.
423. A likviditási és finanszírozási megfeleléségi pontszám meghatározása során az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük a helyreállítási tervezés során figyelembe veendő, a likviditást érintő általános helyreállítási képességnek „a helyreállítási tervezés során

figyelembe veendő általános helyreállítási képességről” szóló EBA-iránymutatás⁴⁸ 41–43. bekezdésében meghatározottak szerinti értékelését (gyenge; megfelelő, de potenciálisan fejleszthető; kielégítő). A likviditás megfelelésével összefüggő általános helyreállítási képességi pontszám figyelembevétele különösen fontos abban az esetben, ha az általános helyreállítási képességnek a likviditás összefüggésében való értékelése „gyenge”.

17. táblázat A likviditási és finanszírozási megfelelőségi pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti megfontolások

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
1	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata alacsony.	<ul style="list-style-type: none"> Az eltérésekből (például a futamidők, pénznemek közötti eltérésekből) eredő kockázat lényegtelen/nagyon alacsony. A likviditási tartalék mérete és összetétele megfelelő. A likviditási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők (pl. hírnévkockázat, a csoporton belüli likviditásátadásra való képtelenség) szintje nem lényeges/nagyon alacsony. Az intézmény kiegyensúlyozó kapacitása és likviditási tartalékai kellő mértékben meghaladják a felügyeleti mennyiségi követelményeket, és ez várhatóan így marad a jövőben is. Adott esetben a likviditásnak a csoporthoz tartozó szervezetek közötti szabad áramlása nem ütközik akadályba, vagy minden jogalany a felügyeleti követelményeket meghaladó kiegyensúlyozó kapacitással és likviditási tartalékokkal rendelkezik. Az intézmény finanszírozási profiljából vagy annak fenntarthatóságából fakadó kockázat nem lényeges/nagyon alacsony. A finanszírozás stabilitásából fakadó kockázat nem lényeges. 	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény likviditási/finanszírozási kockázati politikája és stratégiája összhangban áll az intézmény átfogó stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. A likviditási és finanszírozási kockázatra vonatkozó szervezeti keret szilárd, a felelősségi körök egyértelműen rögzítettek, a kockázatvállalók, valamint az irányítási és kontrollfunkciók feladatai egyértelműen elkülönülnek. A likviditási és finanszírozási kockázat mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszerek megfelelőek. A likviditási kockázatra vonatkozó belső limitek és kontrollkeretek észszerűek, és összhangban vannak az intézmény kockázatkezelési stratégiájával és kockázatvállalási hajlandóságával. Az intézmény megalapozott és hiteles likviditási vészhelyzeti tervvel rendelkezik, amely szükség esetén hatékonyan alkalmazható.

⁴⁸ EBA/GL/2023/06.

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<ul style="list-style-type: none"> A finanszírozási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők (pl. hírnévkockázat, a finanszírozási piacokhoz való hozzáférés) szintje nem lényeges/nagyon alacsony. A hosszabb távú finanszírozás (>1 év) összetétele és stabilitása nem lényeges/nagyon alacsony kockázatot jelent az intézmény tevékenységeivel és üzleti modelljével összefüggésben. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény likviditási helyreállítási képessége összességében véve „kielégítő”. 	
2	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-alacsony.	<ul style="list-style-type: none"> Az eltérések (pl. a lejáratok, pénznemek közötti eltérések) alacsony-közepes kockázatot jelentenek. A likviditási tartalék mérete és összetétele alacsony-közepes kockázatot jelent. A likviditási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők szintje (pl. hírnévkockázat, a csoporton belüli likviditásátadásra való képtelenség) alacsony-közepes. Az intézmény kiegyensúlyozó kapacitása és likviditási tartalékai meghaladják a felügyeleti mennyiségi követelményeket, de fennáll a kockázata annak, hogy ez a jövőben nem marad így. A csoporton belüli szervezetek közötti likviditás szabad áramlása adott esetben kis mértékben akadályozva van vagy lehet. Az intézmény finanszírozási profiljából és annak fenntarthatóságából fakadó kockázat alacsony-közepes. A finanszírozás stabilitásával kapcsolatos kockázat alacsony-közepes. 	

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<ul style="list-style-type: none"> A finanszírozási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők (pl. hírnévkockázat, a finanszírozási piacokhoz való hozzáférés) szintje alacsony-közepes. A hosszabb távú finanszírozás (>1 év) összetétele és stabilitása az intézmény tevékenységeivel és üzleti modelljével összefüggésben alacsony kockázati szintet jelent. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény likviditással kapcsolatos általános helyreállítási képessége „kielégítő” vagy „de potenciálisan fejleszthető”. 	
3	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-magas.	<ul style="list-style-type: none"> Az eltérések (pl. lejáratok, pénznemek közötti eltérések) közepes-magas kockázatot vonnak maguk után. A likviditási tartalék méretéből és összetételéből adódó kockázat közepes-magas. A likviditási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők (pl. hírnévkockázat, a csoporton belüli likviditásátadásra való képtelenség) mértéke közepes-magas. A pénzügyi intézet kiegyensúlyozó kapacitása és likviditási tartalékai romlanak, és/vagy nem érik el a felügyeleti hatóság által előírt mennyiségi követelményeket, valamint aggodalmak merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy a pénzügyi intézet képes-e időben újra megfelelni ezeknek a követelményeknek. A csoporton belüli szervezetek közötti likviditás szabad áramlása adott esetben akadályokba ütközik. Az intézmény finanszírozási profiljából és annak 	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény likviditási és finanszírozási kockázati politikája és stratégiája, valamint általános stratégiája és kockázatvállalási hajlandósága között nincs teljes összhang. A likviditási és finanszírozási kockázatokra vonatkozó szervezeti keretrendszer nem biztosítja a kockázatvállalók, valamint az irányítási és kontrollfunkciók közötti felelősségi körök és feladatok megfelelő szétválasztását. A likviditási és finanszírozási kockázatok mérésére, nyomon követésére és jelentésére szolgáló rendszereket nem alkalmazzák kellő pontossággal és gyakorisággal. A likviditási és finanszírozási kockázatra vonatkozó belső limitek és kontrollkeretek nincsenek összhangban az intézmény kockázatkezelési stratégiájával vagy kockázatvállalási hajlandóságával. Az intézmény vagy olyan likviditási vészhelyzeti tervvel rendelkezik, amely valószínűleg

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<p>fenntarthatóságából fakadó kockázat közepes-magas.</p> <ul style="list-style-type: none"> A finanszírozás stabilitásából fakadó kockázat szintje közepes-magas. A finanszírozási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők (pl. hírnévkockázat, a finanszírozási piacokhoz való hozzáférés) szintje közepes-magas. A hosszabb távú finanszírozás (>1 év) összetétele és stabilitása az intézmény tevékenységeivel és üzleti modelljével összefüggésben közepes kockázati szintet jelent. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény likviditással kapcsolatos általános helyreállítási képessége „megfelelő, de potenciálisan fejleszthető” vagy „gyenge”. 	nem lesz eredményes, vagy pedig nincs ilyen terve, illetve a rendelkezésre álló terv nyilvánvalóan nem megfelelő.
4	Az inherens kockázat szintjét, valamint a kockázatkezelést és a kontrollmechanizmusokat figyelembe véve az intézményre gyakorolt jelentős prudenciális hatás kockázata magas.	<ul style="list-style-type: none"> Az eltérések (pl. lejáratok, pénznemek közötti eltérések) magas kockázatot vonnak maguk után. A likviditási tartalék méretéből és összetételéből adódó kockázat magas. A likviditási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők (pl. hírnévkockázat, a csoporton belüli likviditásátadásra való képtelenség) mértéke magas. A pénzügyi kiegyensúlyozó kapacitása és likviditási tartalékai gyorsan romlanak, és/vagy nem érik el a felügyeleti hatóság által előírt mennyiségi követelményeket, és komoly aggodalmak merülnek fel azzal kapcsolatban, hogy az intézmény képes-e időben újra megfelelni ezeknek a követelményeknek. A csoporton belüli szervezetek közötti likviditás szabad 	

Kockázati pontszám	Felügyeleti vélemény	Az inherens kockázattal kapcsolatos megfontolások	A megfelelő irányítással és kontrollmechanizmusokkal kapcsolatos megfontolások
		<p>áramlása adott esetben súlyos akadályokba ütközik.</p> <ul style="list-style-type: none"> Az intézmény finanszírozási profiljából és annak fenntarthatóságából eredő kockázat magas. A finanszírozás stabilitásából fakadó kockázat magas. A finanszírozási kockázatot befolyásoló egyéb tényezők (pl. hírnévkockázat, a finanszírozási piacokhoz való hozzáférés) szintje magas. A hosszabb távú finanszírozás (>1 év) összetétele és stabilitása az intézmény tevékenységeivel és üzleti modelljével összefüggésben magas kockázati szintet jelent. A felügyeleti értékelés alapján az intézmény likviditási helyreállítási képessége összességében véve „gyenge”. 	

424. A 8.5. szakasz szerinti, a likviditási és finanszírozási megfelelésre vonatkozó pontozást követően az illetékes hatóságoknak meg kell határozniuk, hogy szükség van-e egyedi likviditási és finanszírozási követelmények meghatározására azon likviditási és finanszírozási kockázatok fedezése érdekében, amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve.

425. A következő táblázat azon minőségi és mennyiségi felügyeleti intézkedések nem teljes körű felsorolását tartalmazza, amelyeket az illetékes hatóságok konkrét hiányosság azonosítása esetén alkalmazhatnak. Az illetékes hatóságok alkalmazhatnak további felügyeleti intézkedéseket (beleértve a 2014/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti mennyiségi intézkedéseket is), illetve azok kombinációját is, amennyiben ezeket megfelelőbbnek ítélik a feltárt hiányosságok kezelésére.

426. Amennyiben az illetékes hatóságok megállapítják, hogy mennyiségi intézkedésekre lehet szükség, figyelembe kell venniük a következő szakaszban található, a mennyiségi likviditási és finanszírozási intézkedések összevetésére és meghatározására vonatkozó kiegészítő iránymutatásokat.

427. Fontos megjegyezni, hogy a 18. táblázatban említett intézkedések egy része kvalitatív jellegű. Ahol alapvető gyengeségek merülnek fel – különösen a likviditás és a finanszírozás kezelését illetően –, lehetőség szerint az ilyen, minőségi intézkedéseket kell előnyben részesíteni.

18. táblázat A likviditási és finanszírozási kockázatra vonatkozó lehetséges felügyeleti intézkedések a teljesség igénye nélkül

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 102. cikke, 104. cikke (1) bekezdésének b), e), f), j), k), i) és n) pontja, valamint 105. cikke, az (EU) 2015/61 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet 8. cikke, továbbá az (EU) 575/2013 rendelet 428b. cikke (5) bekezdése alapján meghozható lehetséges felügyeleti intézkedések

A. annak előírása az intézmények számára, hogy a szabályozási minimumnál magasabb likviditásfedezeti rátát tartsanak, amelynek nagysága lehetővé teszi a feltárt hiányosságok kellő mérséklését;
B. annak előírása az intézmények számára, hogy olyan hosszúságú minimális túlélési időszakot alkalmazzanak, amely lehetővé teszi a feltárt hiányosságok kellő mértékű mérséklését;
C. annak előírása az intézmények számára, hogy rendelkezzenek olyan minimális mennyiségű likvid eszközzel vagy kiegyensúlyozó kapacitással, amely megfelelően mérsékli az azonosított hiányosságokat;
D. annak előírása az intézmények számára, hogy a szabályozási minimumnál magasabb NSFR-t tartsanak, amelynek nagysága lehetővé teszi a feltárt hiányosságok kellő mérséklését;
C. annak előírása az intézmények számára, hogy biztosítsa a rendelkezésre álló stabil forrásellátottság azon teljes minimális mennyiségét, amely megfelelően mérsékli az azonosított hiányosságokat;
F. konkrét likviditási követelmények előírása, ideértve az eszközök és a kötelezettségek lejáratí eltéréseire vonatkozó korlátozásokat is;
G. közigazgatási szankciók vagy egyéb közigazgatási intézkedések kivetése, beleértve a prudenciális bírságokat is;
H. a tartott likvid eszközök koncentrációjára vonatkozó követelmények előírása, beleértve a következőket: - az intézmény likvideszközprofiljának összetételére vonatkozó követelmények a partnerek, pénznemek stb. tekintetében; és/vagy - a finanszírozási koncentrációra vonatkozó felső határok, limitek vagy korlátozások;
I. korlátozások bevezetése az eszközök és a kötelezettségek közötti rövid távú, szerződéses vagy magatartás-alapú lejáratí eltérésekre vonatkozóan, beleértve a következőket: - az eszközök és kötelezettségek lejáratí közötti (meghatározott időszavokban fennálló) eltérésekre vonatkozó limitek; - a minimális túlélési időszakra vonatkozó limitek; és/vagy - a bizonyos rövid távú finanszírozási forrásoktól, például a pénzpiaci finanszírozástól való függőség korlátozása.
J. kiegészítő vagy gyakoribb beszámolási követelmények előírása a likviditási pozíciókra vonatkozóan, beleértve a következőket: - a likviditásfedezeti rátára vonatkozó szabályozói adatszolgáltatás gyakorisága; és/vagy - az egyéb likviditási jelentések – például a „monitorozásra alkalmas további mérési módszerek” – gyakorisága és részletessége.
K. az azzal kapcsolatban feltárt hiányosságok kezelésére irányuló intézkedések meghozatalának előírása, hogy az intézmény képes-e azonosítani, mérni, nyomon követni és ellenőrizni a likviditási kockázatot, többek között a következők révén: - a stressztesztelési képesség fejlesztése a likviditási kockázat lényeges forrásainak azonosítására és számszerűsítésére való képesség javítása céljából; - a likvid eszközök monetizálására való képességének javítása; - a likviditási vészhelyzeti terv és a likviditással kapcsolatos korai figyelmeztető mutatók keretének fejlesztése; és/vagy - a likviditáskezeléssel kapcsolatban az intézmény vezető testülete és felső vezetése számára biztosított információszolgáltatás fokozása.
L. az intézmény finanszírozási profiljának módosítására irányuló intézkedések meghozatalának előírása, ideértve a következőket: - a bizonyos (potenciálisan volatilis) finanszírozási piacoktól, például a nem lakossági finanszírozástól való függés csökkentése; - a finanszírozási profil koncentrációjának csökkentése a partnerekre, a hosszú távú lejáratí profil csúcsaira, pénznemekre (az ezek közti eltérésekre) stb. vonatkozóan; és/vagy - a terhelt eszközök mennyiségének csökkentése, potenciálisan különbséget téve a teljes terhelés és túlfedezet között (például a fedezett kötvényekre, letéti felhívásokra vonatkozóan).

Az illetékes hatóságok által a 2013/36/EU irányelv 102. cikke, 104. cikke (1) bekezdésének b), e), f), j), k), i) és n) pontja, valamint 105. cikke, az (EU) 2015/61 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet 8. cikke, továbbá az (EU) 575/2013 rendelet 428b. cikke (5) bekezdése alapján meghozható lehetséges felügyeleti intézkedések

M. A hitelintézet finanszírozási pozícióira vonatkozó kiegészítő vagy gyakoribb adatszolgáltatás előírása, beleértve a következőket:

- gyakoribb szabályozói adatszolgáltatás a finanszírozási profil monitorozásával kapcsolatban (például az NSFR-jelentésre vagy a „kiegészítő monitorozási mérőszámokra” vonatkozóan); és/vagy
- az intézmény finanszírozási tervére vonatkozó gyakoribb adatszolgáltatás a felügyeleti hatóságok számára.

N. A finanszírozási kockázat intézmény általi kontrolljával kapcsolatban feltárt hiányosságok kezelésére irányuló intézkedések előírása, beleértve a következőket:

- a finanszírozási kockázatra vonatkozóan az intézmény vezető testülete és felső vezetése számára történő jelentéstétel fejlesztése;
- a finanszírozási terv újrafogalmazása vagy fejlesztése; és/vagy
- kockázatvállalási hajlandóságának korlátozása;
- az intézmény stressztesztelési képességeinek fejlesztése, többek között hosszabb stresszidőszak előírása révén.

428. A strukturális, hosszú távú felügyeleti követelmények meghatározásakor az illetékes hatóságoknak fontolóra kell venniük, hogy szükség van-e további rövid/középtávú likviditási és/vagy szavatolótőke-követelményekre, amelyek átmeneti megoldást jelenthetnek a fennálló kockázatok mérséklésére, amíg a strukturális követelmények el nem érik a kívánt hatást.

429. Ha az illetékes hatóságok arra a következtetésre jutnak, hogy magas annak a kockázata, hogy az intézmény finanszírozási költsége jelentős mértékben növekedni fog, mérlegelniük kell a finanszírozási struktúra módosításának előírását a finanszírozási költség-kockázat mérséklése céljából, vagy akár szavatolótőke-intézkedések előírását (a 7. címben meghatározottak szerint) az eredménykimutatásra gyakorolt megnövekedett hatás kiegyenlítése érdekében, amennyiben az intézmény nem tudja áthárítani a megnövekedett költségeket az ügyfeleire.

8.6. A mennyiségi likviditási és finanszírozási követelmények összevetése és meghatározása

Egyedi mennyiségi likviditási és finanszírozási követelmények meghatározása

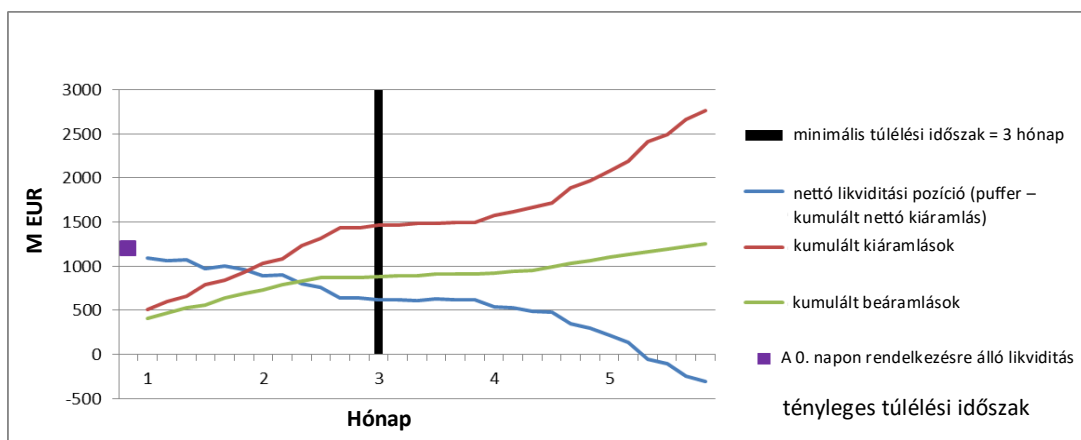
430. A likviditási és finanszírozási megfelelési értékelésük alátámasztása, valamint – amennyiben azt az illetékes hatóság potenciálisan szükségesnek ítéli – az egyedi mennyiségi követelmények (pl. a fenti 18. táblázatban említett bármely mennyiségi mutató) kalibrálásához az illetékes hatóságoknak fontolóra kell venniük a felügyeleti likviditási és finanszírozási referenciaértékek kvantitatív eszközként való alkalmazását. Ezeket úgy kell felhasználni, hogy prudens, egységes, átlátható és összehasonlítható referenciaértékként szolgáljanak, amelyek segítségével kiszámíthatók és összehasonlíthatók a hasonló üzleti modellel és kockázati profillal rendelkező intézményekre vonatkozó egyedi mennyiségi likviditási követelmények. A felügyeleti referenciaértékek kidolgozásához az illetékes hatóságoknak a likviditási és finanszírozási kockázatok felügyeleti értékelését, valamint a felügyeleti likviditási stresszteszt eredményeit kell felhasználniuk.

431. Az illetékes hatóságoknak az intézmény üzleti modellje alapján leginkább megfelelő referenciaértéket kell alkalmazniuk, és a referenciaérték eredményét saját belátásuk szerint kell értékelniük, hogy szükség esetén figyelembe vehessék az üzleti modellre jellemző szempontokat. Ha az illetékes hatóságok felügyeleti referenciaértékeket vesznek figyelembe az egyedi likviditási követelmények meghatározásához, ismertetniük kell az intézménnyel a referenciaértékek célját és az azok alapjául szolgáló általános elveket.
432. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell az intézményekre alkalmazott bármely referenciaérték megfelelőségét, és a referenciaértékeket a használatuk során szerzett tapasztalataik alapján folyamatosan felül kell vizsgálniuk és aktualizálniuk kell.
433. Az illetékes hatóság által az egyedi mennyiségi likviditási követelmények számszerűsítéséhez használt referenciaérték kulcsfontosságú bemenő adatai az 575/2013/EU rendelet 415. cikkében meghatározott, az egyedi és összevont alapú likviditásra és stabil forrásellátottságra, valamint a kiegészítő likviditásmonitorozási mérőszámokra vonatkozóan a felügyelet számára biztosított adatszolgáltatásból származó adatok.
434. Az alábbiakban bemutatunk néhány példát a lehetséges megközelítésekre:
- a. 1. példa: Az intézmény kezdeti likviditási tartaléka 1 200 millió euró; a stresszhelyzetben becsült kumulált beáramlásokat és kumulált kiáramlásokat öt hónapos időtávon vetítik előre. Ezen az időtávon az intézmény minden olyan esetben felhasználja a likviditási tartalékot, amikor a beáramlások elmaradnak a kiáramlásoktól. Ezt azt eredményezi, hogy a meghatározott stresszhelyzeti körülmények között az intézmény 4,5 hónapot lenne képes túlélni, ami hosszabb, mint a felügyeleti hatóságok által megállapított minimális túlélési időszak (ebben a példában 3 hónap);

19. táblázat Szemléltető példa a likviditás számszerűsítésére szolgáló referenciaértékre

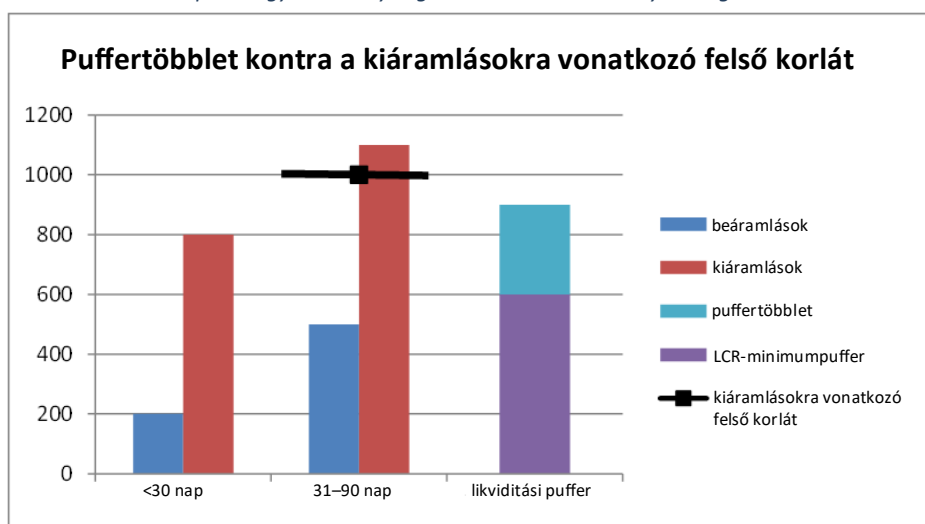
Időtáv hónapokban kifejezve	kumulált kiáramlások	kumulált beáramlások	kumulált nettó kiáramlások	nettó likviditási pozíció (puffer – kumulált nettó kiáramlás)	A 0. napon rendelkezésre álló likviditás
					1 200
1	511	405	106	1 094	
	598	465	133	1 067	
	659	531	128	1 072	
	787	563	224	976	
	841	642	199	1 001	
	933	693	240	960	
2	1 037	731	306	894	
	1 084	788	295	905	
	1 230	833	397	803	
	1 311	875	435	765	
	1 433	875	558	642	
	1 440	876	564	636	
3	1 465	882	583	617	
	1 471	889	582	618	
	1 485	891	594	606	
	1 485	911	574	626	
	1 492	916	576	624	
	1 493	916	577	623	
4	1 581	918	663	537	
	1 618	945	673	527	
	1 666	956	710	490	
	1 719	993	726	474	
	1 885	1 030	856	344	
	1 965	1 065	900	300	
5	2 078	1 099	980	220	
	2 192	1 131	1 061	139	túlélési időszak
	2 415	1 163	1 252	-52	
	2 496	1 194	1 302	-102	
	2 669	1 224	1 445	-245	
	2 764	1 253	1 511	-311	

4. ábra: Szemléltető példa az egyedi mennyiségi likviditási követelmény meghatározására

- b. 2. példa: A felügyeleti hatóság által meghatározott minimális túlélési időszak három hónap. A minimális túlélési időszak meghatározásának egy másik lehetséges módszere – amely megoldást jelenthet arra a felügyeleti aggályra is, ha a beáramlások és a kiáramlások közötti rés elfogadhatatlanul magas – a kiáramlásokra vonatkozó plafonérték meghatározása. Az alábbi ábrán a kiáramlási plafonérték meghatározására szolgáló mechanizmust a fekete vízszintes vonal jelzi. Az intézménynek a kiáramlásait a felső korlát alatti szintre kell csökkentenie. Ezt a plafonértéket egy vagy több időszávr és a nettó kiáramlásokra (a beáramlások korrigálását követően) vagy a bruttó kiáramlásokra vonatkozóan is meg lehet határozni. A harmadik oszlopban egy alternatív lehetőség, a pufferkövetelmény meghatározása látható.

5. ábra Szemléltető példa egyedi mennyiségi likviditási követelmények meghatározására

435. Ha az illetékes hatóságok nem alakítottak ki saját referenciaértéket az egyedi mennyiségi likviditási követelmények számszerűsítéséhez, úgy különösen a likviditási kockázat esetében a következő lépéseket követve alkalmazhatnak referenciaértéket:

- a. a nettó készpénz-kiáramlások és a figyelembe vehető likvid eszközök stresszhelyzeti körülmények közötti összehasonlító elemzése a következő időtávokra vetítve: 1 hónapnál rövidebb (az egynapos időtávot is beleértve), 1 és 3 hónap közötti, valamint 3 hónap és 1 év közötti időtáv. Ennek érdekében az illetékes hatóságoknak a következőket kell tenniük: a nettó kiáramlások (bruttó kiáramlások és beáramlások)
- b. és a kiegyensúlyozó kapacitás különböző lejáratú csoportokra vetítése, stresszkörülmények figyelembe vételével (például a likvid eszközök stresszkörülmények közötti prudens értékelése kontra normál körülmények között és „haircut” alkalmazása után történő aktuális értékelés), stresszhelyzeti lejáratú tábla felépítése a következő évre;
- c. az intézmény túlélési időszakának megbecslése a stresszhelyzeti lejáratú tábla értékelése alapján;
- d. az elvárt/felügyeleti minimális túlélési időszak meghatározása, figyelembe véve az intézmény kockázati profilját, valamint a piaci és makrogazdasági körülményeket;
- e. ha az elvárt/a felügyeleti hatóságok által előírt minimális túlélési időszak hosszabb, mint az intézmény jelenlegi túlélési periódusa, az illetékes hatóságok becslést készíthetnek arról, hogy milyen mennyiségű likvideszköztöbbletre (kiegészítő likviditási pufferekre) van szüksége az intézménynek ahhoz, hogy a túlélési periódusát az előírt minimumszintre meghosszabbítsa.

Az egyedi mennyiségi likviditási és finanszírozási követelmények meghatározása

436. Az egyedi mennyiségi likviditási követelmények megfogalmazása céljából az illetékes hatóságoknak az alábbi módszerek egyikét kell alkalmazniuk, kivéve, ha a konkrét körülményekre való tekintettel más módszert megfelelőbbnek ítélnék meg:

- a. 1. módszer – a szabályozási minimumnál magasabb likviditásfedezeti ráta előírása, amelynek nagysága lehetővé teszi a feltárt hiányosságok kellő mérséklését;
- b. 2. módszer – egy olyan minimális túlélési időszak előírása, amelynek hosszúsága lehetővé teszi a feltárt hiányosságok mérséklését; a túlélési időszakot közvetlen módon, előírásként, vagy közvetett módon, a vizsgált időszakok során jelentkező kiáramlások mennyiségére vonatkozó felső korlát meghatározásával lehet meghatározni; az illetékes hatóságok előírhatnak a likvid eszközök különböző típusaira vonatkozó követelményeket (pl. a központi bankok által elfogadható eszközök) a likviditásfedezeti rátában nem (megfelelően) lefedett kockázatok kezelésére;
- c. 3. módszer – a likvid eszközök vagy a kiegyensúlyozó kapacitás teljes minimális mennyiségének előírása olyan teljes minimális mennyiség vagy az alkalmazandó szabályozói minimumon felüli olyan minimális mennyiség formájában, amelynek nagysága lehetővé teszi a feltárt hiányosságok kellő mérséklését; az illetékes hatóságok meghatározhatnak a likvid eszközök összetételére vonatkozó követelményeket (többek között működési követelményeket – például közvetlen készpénzre válthatóság, vagy likvid eszközök letétbe helyezése a központi banknál).

437. A stabil forrásellátottságra vonatkozó egyedi mennyiségi követelmények megfelelő megfogalmazásához az illetékes hatóságoknak az alábbi módszerek egyikét kell alkalmazniuk, kivéve, ha a konkrét körülményekre való tekintettel más módszert megfelelőbbnek ítélnék:
- a. 4. módszer – A szabályozási minimumnál magasabb NSFR előírása, amelynek nagysága lehetővé teszi a feltárt hiányosságok kellő mérséklését;
 - b. 5. módszer – a rendelkezésre álló stabil forrásellátottság teljes minimális mennyiségének előírása, vagy olyan teljes minimális mennyiség, vagy az alkalmazandó szabályozói minimumon felüli olyan minimális mennyiség formájában, amelynek nagysága lehetővé teszi a feltárt hiányosságok mérséklését.
438. Az egységesség biztosítása céljából az illetékes hatóságoknak a mennyiségi likviditási és finanszírozási követelményeket úgy kell felépíteniük, hogy azok széles körben egységes prudenciális eredményeket biztosítsanak minden intézménynél, szem előtt tartva, hogy az egyes intézményekre előírt követelmények típusa az intézmények egyedi körülményei miatt eltérő lehet. A mennyiségen kívül a struktúrájának a követelmény elvárt összetételét és jellegét is meg kell határozni. A felügyeleti követelményt és a 2013/36/EU irányelv értelmében alkalmazandó bármely követelményeket minden esetben meg kell határozni. Az intézmény által a felügyeleti követelmények teljesítése céljából tartott likviditási puffereknek és kiegyensúlyozó kapacitásnak rendelkezésre kell állniuk az intézmény által a stresszidőszakok alatt való felhasználásra.
439. Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az intézmény haladéktalanul értesítse őket arról, ha nem felel meg a követelményeknek, vagy várhatóan nem fog rövid távon megfelelni a követelményeknek. Az értesítést az intézmény által készített, a követelményeknek való megfelelés kellő időben történő helyreállítására irányuló tervnek kell kísérnie. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a terv megvalósíthatóságát, és meg kell hozniuk a szükséges felügyeleti intézkedéseket abban az esetben, ha a tervet nem tartják megvalósíthatónak. Ha a tervet megvalósíthatónak ítélik, az illetékes hatóságoknak az intézmény körülményeit szem előtt tartva meg kell határozniuk a szükséges átmeneti felügyeleti intézkedéseket; és szorosan nyomon kell követniük a helyreállítási terv megvalósítását, illetve az intézmény likviditási pozícióját, szükség esetén gyakoribb jelentéstétel előírása mellett.
440. A fentiekől függetlenül az illetékes hatóságok az iránymutatások 9. címében meghatározott kritériumokkal összhangban mennyiségi követelményeket is meghatározhatnak az eltérésekre, koncentrációkra, kockázatvállalási hajlandóságra vonatkozó korlátozások/felső korlátok/limitek, a fedezett hitelek kibocsátására vonatkozó mennyiségi korlátozások stb. formájában.
441. Az alábbiakban bemutatunk néhány példát az egyedi mennyiségi likviditási követelmények felépítésére vonatkozó különböző megközelítésekre:

Példa egyedi követelmények megfogalmazására

2025. január 1-jétől – és eltérő rendelkezésig – az X Bank köteles:

- a. 1. megközelítés: biztosítani, hogy kiegyensúlyozó kapacitása minden esetben elérje vagy meghaladja például az LCR-ben mért nettó likviditáskiáramlásainak 125 %-át.
- b. 2. megközelítés: gondoskodni arról, hogy a hitelintézet kiegyensúlyozó kapacitása minden esetben legalább három hónapos túlélési időszakot biztosítson, amelyet a belső likviditási stresszteszt, a lejárat szerkezet vagy a felügyeleti hatóság által kidolgozott konkrét mutatók alapján kell mérni.
- c. 3. módszer:
 - biztosítani, hogy kiegyensúlyozó kapacitása mindenkor elérje legalább az X milliárd EUR összeget; vagy
 - biztosítani, hogy kiegyensúlyozó kapacitása mindenkor legalább X milliárd EUR-val meghaladja az LCR-rel összhangban meghatározott minimumkövetelményt.
- d. 4. módszer: biztosítani, hogy a rendelkezésre álló stabil forrásellátottsága minden esetben elérje vagy meghaladja az előírt stabil forrásellátottság például 125 %-át, a nettó stabil forrásellátottsági rátával mérve.
- e. 5. módszer:
 - biztosítani, hogy a rendelkezésére álló stabil források összege mindenkor legalább X milliárd EUR legyen; vagy
 - biztosítani, hogy a rendelkezésre álló stabil források összege mindenkor legalább X milliárd EUR-val meghaladja az NSFR-rel összhangban meghatározott minimumkövetelményt.

9. cím. Átfogó SREP-értékelés és az eredmények közlése

9.1. Általános szempontok

442. Ez a fejezet bemutatja, hogy az egyes SREP-elemek értékelésének eredménye hogyan összegződik az átfogó SREP-értékelésben, valamint azt, hogy a kapott eredményeket hogyan kell közölni az intézményekkel – ideértve a szavatolótőke-követelmények és az iránymutatások megfogalmazását és indoklását is. Arra is kitér, hogy a jelen iránymutatások egyes vonatkozó szakaszainak és címeinek végén nem teljes körű felsorolásban foglalt felügyeleti intézkedések hogyan hatnak más releváns keretrendszerekre (pl. korai beavatkozási intézkedések, a szanalási hatóságok értékelései, makroprudenciális intézkedések, valamint a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem).

9.2. Átfogó SREP-értékelés

443. Az átfogó SREP-értékelés meghatározásakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az egyes SREP-elemek értékelésének megállapításait, különös tekintettel a következőkre:

- a. azok a kockázatok, amelyeknek az intézmény ki van vagy ki lehet téve;
- b. annak a valószínűsége, hogy az intézmény irányítása, kontrollmechanizmusának hiányosságai és/vagy üzleti modellje vagy stratégiája súlyosbíthatják vagy mérsékelhetik ezeket a kockázatokat, illetve új kockázatforrásoknak tehetik ki az intézményt;
- c. az intézmény szavatolótőkéje és likviditási forrásai megbízható fedezetet biztosítanak-e ezekre kockázatokra nézve;
- d. az elemek közötti pozitív vagy negatív irányú kölcsönhatások lehetősége (például az illetékes hatóságok úgy ítélik meg, hogy az erős tőkepozíció mérsékelheti a likviditás és finanszírozás terén megfogalmazott bizonyos aggályokat, ezzel szemben a gyenge tőkepozíció súlyosbíthatja azokat).

444. A fenti megfontolások alapján az illetékes hatóságoknak meg kell állapítaniuk az intézmény életképességét, amely definíció szerint az intézmény „nem életképes” ponthoz való közelsége annak alapján, hogy az intézmény szavatolótőkéje és likviditási forrásai, irányítása, kontrollmechanizmusai és/vagy üzleti modellje vagy stratégiája megfelelő fedezetet biztosítanak-e az intézményt érintő vagy potenciálisan érintő kockázatokra. E meghatározás alapján az illetékes hatóságoknak:

- a. meg kell hozniuk az aggályok kezeléséhez szükséges felügyeleti intézkedéseket;

- b. meg kell határozniuk, hogy milyen terv mentén milyen felügyeleti erőforrásokat rendelnek az intézményhez, beleértve azt is, hogy a felügyeleti vizsgálati program részeként be kell-e tervezni az intézményre vonatkozóan bármilyen konkrét felügyeleti tevékenységet;
- c. meg kell határozniuk, hogy szükség van-e a 2014/59/EU irányelv 27. cikkében meghatározott korai beavatkozási intézkedésekre; valamint
- d. meg kell határozniuk, hogy az intézmény úgy tekinthető-e, mint amely a 2014/59/EU irányelv 32. cikke értelmében „fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik”.

445. A 20. táblázatban meghatározott szempontokon alapuló életképességi pontszámnak tükröznie kell az átfogó SREP-értékelést, amelyet egyértelműen dokumentálni kell az átfogó SREP-értékelés éves összefoglalójában. Ennek az éves összefoglalónak tartalmaznia kell az összesített SREP-pontszámot és a SREP elemeire vonatkozó pontszámokat, valamint az előző 12 hónap során tett felügyeleti megállapításokat is.

20. táblázat Az összesített SREP-pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti megfontolások

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
1	A feltárt kockázatok alacsony szintű kockázatot jelentenek az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény üzleti modellje és stratégiája nem ad okot aggodalomra. A belső irányítás és az intézményi szintű kontrollmechanizmusok nem vetnek fel aggályokat. Az intézmény tőke- és likviditási kockázatok által okozott jelentős prudenciális hatás kockázata nem lényeges/nagyon alacsony. A tartott szavatolótőke összetétele és mennyisége nem vet fel aggályokat. Az intézmény likviditási pozíciója és finanszírozási profilja nem ad okot aggodalomra. Nem állnak fenn lényeges aggályok az intézmény helyreállítási tervének hitelességével és megvalósíthatóságával kapcsolatban.
2	Az azonosított kockázatok közepes-alacsony szintű kockázatot jelentenek az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény üzleti modelljével és stratégiájával kapcsolatban felmerülő aggodalmak mértéke alacsony-közepes. Az intézmény irányítása vagy intézményi szintű kontrollmechanizmusai kis-közepes mértékű aggodalomra adnak okot. A tőkét és a likviditást érintő kockázatok által okozott jelentős prudenciális hatás kockázata alacsony-közepes. A tartott szavatolótőke összetétele és mennyisége alacsony-közepes mértékű aggodalomra ad okot. Az intézmény likviditási pozíciója és/vagy finanszírozási profilja alacsony-közepes mértékű aggodalomra ad okot. Az intézmény helyreállítási tervének hitelessége és megvalósíthatósága alacsony-közepes mértékű aggodalomra ad okot.
3	Az azonosított kockázatok közepes-magas szintű kockázatot jelentenek az	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény üzleti modellje és stratégiája közepes-magas szintű aggodalomra ad okot.

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
	intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény irányítása vagy intézményi szintű kontrollmechanizmusai közepes-magas szintű aggodalomra adnak okot. A tőkét és a likviditást érintő kockázatok által okozott jelentős prudenciális hatás kockázata közepes-magas. Az intézmény által tartott szavatolótőke összetétele és mennyisége közepes-magas szintű aggodalomra ad okot. Az intézmény likviditási helyzete és/vagy finanszírozási profilja közepes-magas szintű aggodalomra ad okot. Az intézmény helyreállítási tervének hitelessége és megvalósíthatósága közepes-magas szintű aggodalomra ad okot.
4	A feltárt kockázatok magas szintű kockázatot jelentenek az intézmény életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény üzleti modellje és stratégiája komoly aggodalomra ad okot. Az intézmény irányítása vagy intézményi szintű kontrollmechanizmusai kis-közepes mértékű aggodalomra adnak okot. A tőkét és a likviditást érintő kockázatok által okozott jelentős prudenciális hatás kockázata magas. Az intézmény által tartott szavatolótőke összetétele és mennyisége nagyfokú aggodalomra ad okot. Az intézmény likviditási helyzete és/vagy finanszírozási profilja komoly aggodalomra ad okot. Az intézmény helyreállítási tervének hitelessége és megvalósíthatósága komoly aggodalomra ad okot.

446. Ha az illetékes hatóságok megállapítják, hogy egy intézmény „fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik” – amit az „F” jelű összesített SREP-pontszám is tükröz –, a 2014/59/EU irányelv 32. cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően konzultálniuk kell a szanálási hatóságokkal a megállapításokról.

9.3. A SREP-értékelés eredményének közlése

447. Az illetékes hatóságoknak a 2.4. szakaszban meghatározott SREP-szerepvállalási modellel összhangban írásban közölniük kell az intézménnyel a SREP-értékelés eredményét. A közleményt az intézmény vezető testületéhez kell címezni.

448. A SREP-értékelés eredményéről szóló, az intézményekkel és adott esetben más illetékes vagy szanálási hatóságokkal folytatott kommunikációnak legalább a következő elemeket kell tartalmaznia:

- az alkalmazás vonatkozó szintje, a SREP-értékelés dátuma és alkalmazásának időpontja, valamint az értékelés elkészítéséhez felhasznált információk referenciadátumai a 710/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 10. cikkével összhangban;
- a SREP-értékelés eredményeinek leírása, beleértve az értékelés összefoglalását, a lényeges felügyeleti megállapításokat és az összesített SREP-pontszámot. Amennyiben konkrét SREP-elemek vagy alelemek tekintetében az intézmény általi korrekciós intézkedésre van szükség, az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell a helyzet orvoslására megfelelő

határidő meghatározását, és adott esetben ezen elemek és alelemek pontszámának közzétételét;

- c. a P2R előírt szintje és minősége a 7. címben meghatározott folyamattal és kritériumokkal összhangban, beleértve a követelmények meghatározásának a túlzott tőkeáttételi kockázatra és az egyéb típusú kockázatokra vonatkozóan külön-külön megadott intézményspecifikus indokolását. Az indokolásnak egyértelműen meg kell jelölnie a P2R-hez hozzájáruló lényeges kockázati tényezőket. Az intézményre alkalmazandó P1R meghatározására vonatkozó szabályozási keret releváns változásai esetén a közleménynek tartalmaznia kell a 7. cím 294. bekezdése szerint elvégzett értékelés eredményét. A P2R indoklásakor az illetékes hatóságoknak:

- i. a lehető legnagyobb mértékben a 6. címben és a 7.2. és 7.3. szakaszban leírt kockázati kategóriákra és alkategóriákra/elemekre kell hivatkozniuk, figyelembe véve az egyes kockázattípusok alkalmazandó jogszabályokban foglalt meglévő meghatározásait, az intézmények közötti általános összehasonlíthatóságra törekedve.
- ii. a 320. bekezdéssel összhangban meg kell határozniuk azokat a fő hiányosságokat, amelyekre e követelményeknek fedezetet kell nyújtaniuk addig, amíg e hiányosságokat nem orvosolják.

- d. a 2. pillér szerinti követelmények előírt tőkeszintjének és minőségének az előző pont szerinti közlése során az illetékes hatóságoknak:

- i. közölniük kell az intézmény teljes SREP-tőkekövetelményét a teljes kockázati kitettségérték arányában megadva, a követelmény összetétele szerint lebontva; A TSCR-t a következő képlettel kell kifejezni:

$$TSCR \text{ arány} = \frac{TSCR}{TREA}$$

- ii. közölniük kell az intézmény TSLRR-jét a tőkeáttételi mutató számításához használt kitettség (LRE) arányában megadva, a követelmény összetétele szerint lebontva. A TSLRR-t a következő képlettel kell kifejezni:

$$TSLRR \text{ arány} = \frac{TSLRR}{LRE}$$

- iii. közölniük kell az intézmény OCR-jét és annak alkotóelemeit – az 1. pillér szerinti szavatolótőke-követelményeket, a P2R-t és a pufferkövetelményeket – a TREA arányában (arányszám), a követelmény összetétele szerinti bontásban megadva;
 - iv. közölniük kell az intézmény OLRR-jét és annak alkotóelemeit – a tőkeáttételi mutatóhoz kapcsolódó szavatolótőke-követelményt, a P2R-LR-t és a globálisan rendszerszinten jelentős intézmények tőkeáttételi mutatóra vonatkozó pufferkövetelményét – az LRE arányában (arányszám), a követelmény összetétele szerinti bontásban megadva.
- e. a P2G-nek és a P2G-LR-nek a 7.6. szakaszban foglalt eljárással és kritériumokkal összhangban meghatározott elvárt szintje és minősége, amennyiben meghatározásuk pozitív értéket eredményez, beleértve a következőket:
- i. a P2G által érintett valamennyi alkalmazandó szavatolótőke-mutató (elsődleges alapvető tőke, T1 és teljes szavatolótőke) és a tőkeáttételi mutatóra vonatkozó, P2G-LR

- által érintett követelmény, valamint az, hogy a P2G céljából tartott szavatolótőke nem használható fel az OCR semelyik elemének teljesítésére, és a P2G-LR nem használható fel az OLRR bármely elemének teljesítésére;
- ii. a létrehozásukra vonatkozó releváns határidők;
 - iii. az iránymutatás meghatározásának intézmény-specifikus indoklása, valamint az alkalmazott módszertan főbb elemei;
 - iv. a felügyeleti hatóságok várható reakciója az olyan helyzetekben, amikor a P2G- és a P2G-LR-követelmény nem teljesül.
- f. nyilatkozat a rendelkezésre álló likviditásról, valamint az illetékes hatóság által előírt, az (EU) 2015/61 bizottsági felhatalmazáson alapuló rendelet 4. cikkének (2) bekezdésében és az 575/2013/EU rendelet 428b. cikkének (2) bekezdésében meghatározottaktól eltérő egyedi likviditási követelményekről, e követelmények intézmény-specifikus indoklásával együtt;
- g. adott esetben nyilatkozat az egyéb – mennyiségi vagy minőségi – felügyeleti intézkedésekről, beleértve az illetékes hatóság által meghozni kívánt korai beavatkozási intézkedéseket is.

9.4. A felügyeleti hatóság reakciója abban az esetben, ha nem teljesül a teljes SREP-tőkekövetelmény (TSCR) vagy a teljes tőkekövetelmény (OCR)

449. A jelen iránymutatásoknak megfelelően meghatározott és a SREP-értékelésben közölt TSCR jogilag kötelező érvényű követelmény, amelyet a pénzüintézeteknek minden körülmények között – stresszhelyzetben is – be kell tartaniuk. Ha az intézmény már nem teljesíti az ezen iránymutatásokkal összhangban rögzített TSCR-t, az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell a 2013/36/EU és a 2014/59/EU irányelv szerinti kiegészítő beavatkozási hatáskörök gyakorlását, ideértve az engedélynek a 2013/36/EU irányelv 18. cikkének d) pontja szerinti visszavonását, a 2014/59/EU irányelv 27. cikke szerinti korai beavatkozási intézkedések alkalmazását, vagy a 2014/59/EU irányelv 32. cikke (4) bekezdésének 4a. pontja, valamint az említett irányelvre vonatkozó iránymutatások alapján annak megállapítását, hogy az intézmény fizetéseképtelen vagy valószínűleg fizetéseképtelenné válik, továbbá az ugyanezen irányelv szerinti szanálási intézkedéseket. E hatáskörök gyakorlása során az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy az intézkedések arányosak-e a körülményekkel, és mérlegelniük kell, hogy várhatóan hogyan alakul a helyzet.
450. Az illetékes hatóságoknak azt is figyelemmel kell kísérniük, hogy az intézmények teljesítik-e az OCR-re vonatkozó követelményt. Szükség esetén az illetékes hatóságoknak intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítása érdekében, hogy az intézmények megfeleljenek a 2013/36/EU irányelv 141–142. cikkében meghatározott követelményeknek.

9.5. A felügyeleti hatóság reakciója abban az esetben, ha nem teljesül a P2G

451. Az illetékes hatóságoknak nyomon kell követniük, hogy az intézmény létrehozza és folyamatosan fenntartja-e a P2G szerinti elvárt szavatolótőke összegét. Ha az intézmény szavatolótőkéje várhatóan vagy ténylegesen a P2G által meghatározott szint alá csökken, az illetékes hatóságnak el kell várnia az intézménytől, hogy értesítse, és felülvizsgált tőketervet készítsen. Az értesítésben az intézménynek a fokozott felügyeleti párbeszéd részeként ki kell fejtenie, hogy várhatóan milyen kedvezőtlen következmények kényszerítik erre, és milyen intézkedéseket irányoz elő annak érdekében, hogy végül visszaállítsa a P2G-nek való megfelelést.
452. Az illetékes hatóságoknak általában három olyan helyzetet kell vizsgálniuk, amikor az intézmények nem tudják teljesíteni a P2G-t.
- a. Amennyiben a szavatolótőke szintje a P2G szintje alá esik (ugyanakkor a teljes tőkekövetelmény felett marad) olyan intézményspecifikus vagy külső körülmények fennállása esetén, amikor a P2G által fedezni kívánt kockázatok realizálódnak, az illetékes hatóság engedélyezheti az intézmény számára, hogy átmenetileg a P2G szintje alatt működjön, feltéve, hogy a felülvizsgált tőketervet a 7.7. szakaszban ismertetett kritériumokkal összhangban hitelesnek ítéli meg. Az illetékes hatóság adott esetben mérlegelheti a P2G szintjének kiigazítását is;
 - b. Amennyiben a szavatolótőke szintje intézményspecifikus vagy külső körülmények esetén a P2G alá esik (ugyanakkor a teljes tőkekövetelmény felett marad) olyan kockázatok realizálódása következtében, amelyeket a P2G nem volt hivatott fedezni, az illetékes hatóságoknak el kell várniuk az intézménytől, hogy megfelelő határidőn belül a P2G szintjére emelje a szavatolótőke szintjét;
 - c. Amennyiben az intézmény figyelmen kívül hagyja a P2G-t, azt nem foglalja bele a kockázatkezelési rendszerébe, vagy nem hoz létre szavatolótőkét annak érdekében, hogy az illetékes hatóság által meghatározott releváns határidőn belül megfeleljen a P2G-nek, ez a 16. táblázatban foglalt kiegészítő felügyeleti intézkedések alkalmazására készítheti az illetékes hatóságokat.

Amennyiben az a) pontban említett, a P2G szint alatti működésre vonatkozó engedélyt az illetékes hatóság nem adta meg, és az intézmény szavatolótőkéje ismételtelen nem éri el a P2G szintjét, az illetékes hatóságnak a 7. címnek megfelelően P2R-t kell előírnia.

453. Az előző bekezdés szerinti konkrét felügyeleti válaszingtézkedések ellenére az illetékes hatóságok a 7. címben ismertetett, a tőkére vonatkozó és kiegészítő felügyeleti intézkedések alkalmazását is mérlegelhetik, amennyiben úgy ítélik meg, hogy ezekkel megfelelőbben kezelhetők azok az okok, amelyek miatt a szavatolótőke a P2G által meghatározott szint alá esett.

9.6. A felügyeleti, korai beavatkozási intézkedések és a szanálási hatóságok értékelése közötti interakció

454. A felügyeleti intézkedéseken felül az illetékes hatóságok a 2014/59/EU irányelv 27. cikkében meghatározott korai beavatkozási intézkedéseket is alkalmazhatják, amelyek célja a 2013/36/EU irányelv 104. és 105. cikkében meghatározott felügyeleti intézkedések kiegészítése.
455. Az illetékes hatóságoknak a korai beavatkozási intézkedéseket az egyéb felügyeleti intézkedések sérelme nélkül kell alkalmazniuk, és a korai beavatkozási intézkedések alkalmazása során a legmegfelelőbb intézkedés(ek)e)t kell kiválasztaniuk, biztosítva, hogy az általuk adott válasz arányban álljon az adott körülményekkel.
456. A felügyeleti vagy korai beavatkozási intézkedések meghatározásakor az illetékes hatóságoknak a felügyeleti intézkedések következetességének biztosítása érdekében a 2. címben meghatározott eskalációs keretrendszer figyelembevétele mellett mérlegelniük kell a szanálási hatóság által elvégzett szanálhatósági értékelés eredményeit is – beleértve a kapcsolódó munkaprogramot is.

9.7. A felügyeleti és makroprudenciális intézkedések közötti kölcsönhatások

457. Amennyiben egy intézmény makroprudenciális intézkedések hatálya alá tartozik, és a SREP-értékelés arra a következtetésre jut, hogy e makroprudenciális intézkedések nem kezelik megfelelően az intézményspecifikus kockázati profilt vagy az intézménynél fennálló hiányosságokat (azaz az intézmény magasabb szintű kockázatnak van kitéve vagy magasabb szintű kockázatot jelent, mint a makroprudenciális intézkedés által megcélzott szint, vagy a feltárt hiányosságok lényegesebbek, mint az intézkedés által megcélzott hiányosságok), az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell a makroprudenciális intézkedések további intézményspecifikus intézkedésekkel történő kiegészítését.

9.8. A felügyeleti és a pénzmosás/terrorizmusfinanszírozás elleni intézkedések közötti kölcsönhatás

458. A pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázathoz kapcsolódó prudenciális hiányosságok kezelésére irányuló felügyeleti intézkedések alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak együtt kell működniük a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal annak érdekében, hogy a mögöttes hiányosságokat/sebezhetőségeket a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok és az illetékes

hatóságok a saját hatáskörükbe tartozó, megfelelő intézkedésekkel, saját szempontjaik szerint célirányosan kezeljék⁴⁹.

459. Amennyiben az illetékes hatóságok felügyeleti tevékenységeik gyakorlása során olyan jeleket tapasztalnak, amelyek alapján észszerűen úgy vélik, hogy az intézmény rendszereiben és kontrollkeretrendszerében vagy belső irányítási keretrendszerében a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel kapcsolatos hiányosságok állnak fenn, vagy alapos okuk van feltételezni, hogy az intézmény fokozottan ki van téve pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatoknak, úgy a következőket kell tenniük:

- a. amint észlelik e hiányosságokat és kockázatokat, értesíteniük kell a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságot, és egyeztetniük kell vele a pénzmosással és terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos együttműködésről szóló EBA-iránymutatásokkal összhangban;
- b. értékelniük kell, hogy a hiányosságok és a kockázatok milyen hatással lehetnek az intézmény prudenciális helyzetére;
- c. egyeztetniük kell a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal, és az érintett hatóságok megbízatásával és feladataival összhangban mérlegelniük kell, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok által hozott intézkedéseken túlmenően melyek a legmegfelelőbb prudenciális felügyeleti intézkedések e hiányosságok és kockázatok kezelésére.

460. Amennyiben az illetékes hatóságok értesítést kapnak vagy tudomást szereznek a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok által tervezett vagy kiszabott felügyeleti intézkedésekről vagy szankciókról, mérlegelniük kell, hogy a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok által azonosított gyengeségek és hiányosságok lehetséges prudenciális következményeit enyhíteni kell-e, és ha igen, hogyan.

⁴⁹ A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos együttműködésről szóló EBH-iránymutatásokkal (EBA/GL/2021/15) összhangban.

10. cím A SREP alkalmazása a határokon átnyúló csoportokra

461. E cím a jelen iránymutatásokban meghatározott SREP-eljárások és -módszertan határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportokra és az azokat alkotó szervezetekre vonatkozó alkalmazásával foglalkozik. Ezenkívül a cím hivatkozik a 2013/36/EU irányelv 113. cikkével, valamint a 710/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelettel összhangban végrehajtandó együttes értékelési és határozathozatali eljárásra.
462. A SREP keretében az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a potenciális pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokat, valamint a célzott pénzügyi szankciók végrehajtásának elmulasztásával és azok kijátszásával kapcsolatos kockázatokat is, mérlegelve az anyavállalat székhelye szerinti tagállam pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó illetékes hatóságától, valamint a csoport különböző joghatóságokban található telephelyeinek a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletéért felelős hatóságoktól kapott információkat, különösen a határokon átnyúló csoportok struktúrájához kapcsolódó pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok, lényeges hiányosságok és a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni jogszabályok megsértésének értékelését illetően.
463. A pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatok, valamint a célzott pénzügyi szankciók végrehajtásának elmulasztásával és azok kijátszásával kapcsolatos kockázatok prudenciális hatásainak valamely határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportra irányuló, a SREP keretében történő értékelésekor az illetékes hatóságoknak a pénzmosással és terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos együttműködésről szóló EBA-iránymutatásokkal összhangban fel kell használniuk a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó érintett illetékes hatóságokkal fenntartott kétoldalú kapcsolatok révén, valamint a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó kollégiumokban⁵⁰ és prudenciális kollégiumokban való részvételükön keresztül szerzett információkat.

10.1. A SREP alkalmazása a határokon átnyúló csoportokra

464. A SREP és a jelen iránymutatások határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportokra történő alkalmazása során az illetékes hatóságoknak az egész csoport, valamint az azt alkotó egyes szervezetek életképességét is értékelniük kell. Az összevont felügyeletet ellátó hatóságoknak az anyavállalat és az intézménycsoport összevont szintű előzetes értékelését; a

⁵⁰ A hitelintézetek és pénzügyi intézmények felügyeletéért felelős illetékes hatóságok között az (EU) 2015/849 irányelv alkalmazásában történő együttműködésről és információcseréről szóló közös iránymutatásokban („A pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó kollégiumoknak készült iránymutatások”), valamint az (EU) 2024/1640 irányelv 2. cikkének (8) bekezdésében meghatározott pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel foglalkozó kollégiumok.

többi illetékes hatóságnak pedig a felügyeletük alá tartozó (önálló vagy adott esetben szubkonszolidált) szervezetek előzetes értékelését kell elvégezniük.

465. Amennyiben a jelen iránymutatásokat egy határokon átnyúló csoport leányvállalataira alkalmazzák, az előzetes értékelés elvégzésekor a leányvállalatok illetékes hatóságainak az intézményeket elsősorban egyedi alapon kell figyelembe venniük, azaz úgy kell értékelniük azokat, mintha különálló intézmények lennének. E kezdeti értékelések megállapításainak adott esetben magukban kell foglalniuk a határokon átnyúló vagy csoporton belüli főbb sebezhetőségek azonosítását is, valamint tükrözniük kell az abból fakadó erősségeket és enyhítő tényezőket is, hogy a jogalany egy csoport részét képezi.
466. Ezen, a SREP-elemekre irányuló kezdeti értékelés eredményeinek, többek között az anyavállalattól/csoporttól való kulcsfontosságú függésekről – amennyiben feltárnak ilyen függőségeket – alkotott álláspontoknak információként kell szolgálniuk a 2013/36/EU irányelv 113. cikkében meghatározott együttes értékelési és határozathozatali folyamathoz. Ezért ezeket az illetékes hatóságoknak a 2013/36/EU irányelv 116. cikke alapján létrehozott felügyeleti kollégiumok keretein belül meg kell vitatniuk.
467. A 710/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 3. cikkével összhangban az együttes határozathozatali eljárás megkezdése előtt az összevont felügyeletet ellátó hatóságnak és az érintett illetékes hatóságoknak meg kell állapodniuk az együttes határozathozatal ütemtervében, amelyben meghatározzák az eljárás során követendő lépéseket, és az eljárás egész ideje alatt be kell tartaniuk az elfogadott ütemtervet.
468. A felügyeleti kollégiumokon belül folytatott megbeszéléseket és az együttes értékelési folyamat eredményeit követően az illetékes hatóságoknak véglegesíteniük kell a SREP-értékeléseiket, a kollégiumi megbeszélések eredménye alapján szükséges kiigazítások elvégzésével.
469. Ha az illetékes hatóság értékelése olyan, a csoporton belüli pozíciókkal kapcsolatos egyedi hiányosságokat tár fel, amelyek egyedi alapon negatívan befolyásolják a jogalany általános életképességét, az illetékes hatóságoknak a felügyeleti kollégiumokon belül meg kell vitatniuk, hogy szükséges-e módosítani a jogalany végső értékelését a csoport teljes dimenziójának figyelembe vételével, beleértve a csoport összevont üzleti modelljét, stratégiáját, valamint a csoporton belüli pénzügyi támogatási megállapodások meglétét és sajátos jellemzőit.
470. Az illetékes hatóságoknak a felügyeleti kollégiumok keretében meg kell vitatniuk és koordinálniuk kell a következőket:
- a. a különböző SREP-elemek értékelésének megtervezése, beleértve az értékelés gyakoriságát és idejét, az összevont csoport és az azt alkotó szervezetek tekintetében, a 2013/36/EU irányelv 113. cikkében, valamint a 710/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet 3. cikkében meghatározott együttes határozathozatalhoz szükséges csoportszintű kockázati és likviditási kockázati jelentések elkészítésének elősegítése érdekében, szem előtt tartva a 2. címben foglalt arányosságot és felügyeleti szerepvállalást;

- b. a SREP-elemek értékeléséhez használt referenciaértékek alkalmazásának részletei;
- c. a kockázatok kategóriáinak külön-külön történő értékeléséhez és pontozásához használt módszer, ha ezeket az kategóriákat lényegesnek ítélték meg;
- d. az intézménytől összevont és jogalanyi szinten bekért, a SREP-elemek értékeléséhez szükséges bemeneti adatok, köztük az ICAAP-ból és ILAAP-ból származó bemeneti adatok;
- e. az értékelés eredményei, beleértve a különböző elemekhez rendelt SREP-pontszámokat, valamint az átfogó SREP-értékelést és az összesített SREP-pontszámot összevont és jogalanyi szinten. Az egyedi tőke- és likviditási kockázatok értékelésének megvitatása során az illetékes hatóságoknak azokra a kockázatokra kell összpontosítaniuk, amelyeket az érintett szervezetek szempontjából lényegesként azonosítottak;
- f. a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatoknak, valamint a célzott pénzügyi szankciók végrehajtásának elmulasztásával és azok kijátszásával kapcsolatos kockázatoknak a határokon átnyúló prudenciális következményei; valamint
- g. adott esetben a tervezett felügyeleti és korai beavatkozási intézkedések.

471. A határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportra és az azt alkotó szervezetekre vonatkozó átfogó SREP-értékelés összefoglalójának elkészítése során az illetékes hatóságoknak azt olyan módon kell felépíteniük, hogy elősegítse a SREP-jelentésre, a csoport kockázateértékelését tartalmazó jelentésre, a likviditási kockázat értékelését tartalmazó jelentésre, valamint a csoport likviditási kockázatának értékelését tartalmazó jelentésre vonatkozó, a 2013/36/EU irányelv 113. cikke szerinti együttes határozathozatalhoz szükséges, a 710/2014/EU bizottsági végrehajtási rendeletben meghatározott táblák/formanyomtatványok kitöltését.

10.2. SREP-tőkeértékelés és intézményspecifikus prudenciális követelmények

472. A tőkemegfelelésnek, valamint a kapcsolódó követelményeknek és iránymutatásnak a 7. címbe leírt eljárással összhangban történő megállapítására a határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportok esetében az illetékes hatóságok 2013/36/EU irányelv 113. cikke szerinti együttes határozathozatali eljárásának részeként kerül sor.
473. A határokon átnyúló tevékenységet folytató csoport anya- vagy leányvállalatai esetében a 2013/36/EU irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti P2R-t és P2R-LR-t az említett irányelv 113. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt együttes határozathozatali eljárással összhangban kell végrehajtani.
474. A szavatolótőke szintjének megfelelőségéről és a P2R, illetve a P2R-LR meghatározásáról folytatott megbeszélések során az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:
- a. a konszolidált szinten és az egyedi gazdálkodó egységek szintjén azonosított kockázatok és hiányosságok lényegességének értékelése (azaz mely kockázatok lényegesek a csoport

egésze számára, és melyek csak egyetlen szervezet számára), valamint az ilyen kockázatok fedezéséhez szükséges szavatolótőke szintje;

- b. ha a feltárt hiányosságok minden szervezet szempontjából azonosak (például egy adott irányítási hiányosság minden szervezetnél fennáll, vagy a több szervezet által használt modellekben állnak fenn hiányosságok), az értékelés és a felügyeleti reagálás koordinálása, és főként annak eldöntése, hogy az intézkedéseket összevont szinten vagy az egyes szervezetek szintjén, arányosan kell-e végrehajtani azon szervezeteknél, amelyeknél fennállnak a közös hiányosságok;
- c. az ICAAP-értékelések eredményei és az ICAAP-számítások megbízhatóságáról kialakított álláspont, valamint a számítások bemeneti adatként történő lehetséges felhasználása a P2R meghatározásához;
- d. a P2R meghatározásához felhasznált felügyeleti referenciaérték-számítások eredményei a csoportot alkotó minden szervezetre vonatkozóan, továbbá összevont szinten;
- e. az egyes szervezetek tekintetében és összevont szinten előírandó P2R, biztosítva a végleges szavatolótőke-követelmények egységességét, továbbá az, hogy szükséges-e szavatolótőkét az összevont szintről az egyes szervezetek szintjére átruházni.

475. A TSCR 7. címében ismertetett módon történő meghatározásához az illetékes hatóságoknak ugyanazt az alkalmazási szintet kell követniük, mint a 2013/36/EU irányelv 113. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti együttes határozatra vonatkozó követelmények esetében. A TSCR-t és az egyéb tőkeutatókat – amennyiben azok alkalmazandók – a más tagállamokban működő gazdálkodó szervezetek esetében mind konszolidált, mind egyedi szinten meg kell határozni. A szubkonszolidált szint esetében a teljes SREP-tőkekövetelménynek és az egyéb tőkeintézkedéseknek csak a szubkonszolidált csoport anyavállalatára kell vonatkozniuk annak elkerülése érdekében, hogy a más tagállamokban működő leányvállalatok illetékes hatóságai által már figyelembe vett P2R-t kétszeresen vegyék figyelembe.

476. Ha a határokon átnyúló tevékenységet folytató csoport anya- vagy leányvállalati intézményei esetében a túlzott tőkeáttétel kockázatára irányuló felügyeleti értékelés arra az eredményre jut, hogy a túlzott tőkeáttétel kockázatára vonatkozó 2. pillér szerinti követelményt (P2R-LR-t) kell meghatározni, ezt a CRD 113. cikke (1) bekezdésének a) pontjában előírt együttes határozathozatali eljárással összhangban kell elvégezni, és ennek a tőkeáttételi mutatón alapuló szavatolótőke-követelmények külön halmazához kell kapcsolódnia.

477. A szavatolótőke-szint túlzott tőkeáttétel kockázatának fedezésére való megfeleléséről és a P2R-LR meghatározásáról folytatott megbeszélések során az illetékes hatóságoknak a következőket kell figyelembe venniük:

- a. a 326. bekezdésben foglalt szempontok;
- b. az egyes szervezetek tekintetében és összevont szinten megszabandó 2. pillér szerinti követelmény, melynek célja a túlzott tőkeáttétel kockázatának fedezése és a végleges szavatolótőke-követelmények egységességének biztosítása, továbbá az, hogy szükséges-e szavatolótőkének az összevont szintről az egyes szervezetek szintjére való átvitele.

478. A határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportok anya- vagy leányvállalataira vonatkozó P2G és P2G-LR megállapítását érintő összes lényeges információt meg kell osztani az illetékes hatóságok körében, és a P2G, valamint a P2G-LR rögzítését a 2013/36/EU irányelv 113. cikke (1) bekezdésének c) pontja szerinti együttes határozathozatali eljárással összhangban kell elvégezni. Az illetékes hatóságoknak meg kell vitatniuk a P2G és a P2G-LR egyedi szinten történő megállapítására szolgáló módszert, amennyiben a felügyeleti stressztesztekből nem elérhető ilyen szintű adatok, vagy adott esetben meg kell állapodniuk arról, hogy csak konszolidált szinten alkalmaznak P2G-t és P2G-LR-t. A P2G-t és a P2G-LR-t a 2013/36/EU irányelv 113. cikkével összhangban elkészített együttes határozatnak megfelelő módon kell tükröznie.

10.3. SREP-likviditásértékelés és intézményspecifikus prudenciális követelmények

479. A likviditási felügyelettel és az intézmény-specifikus likviditási követelmények szükségességével kapcsolatos bármely jelentős kérdés és lényeges megállapítás kezelésére szolgáló intézkedések meghatározását a 2013/36/EU irányelv 113. cikke szerinti együttes határozathozatali eljárással összhangban kell végrehajtani.

480. A 2013/36/EU irányelv 113. cikke (1) bekezdésének b) pontja vonatkozásában az illetékes hatóságoknak a „problémákat” jelentősnek és/vagy a „megállapításokat” lényegesnek kell tekinteniük legalább a következő esetekben:

- a. az illetékes hatóságok egyedi mennyiségi likviditási követelményeket javasolnak; és/vagy
- b. az illetékes hatóságok az egyedi mennyiségi likviditási követelményektől eltérő intézkedéseket javasolnak, és a likviditási kockázat és/vagy finanszírozási kockázat megfelelésére adott pontszám „3” vagy „4”.

10.4. Egyéb felügyeleti intézkedések alkalmazása

481. A határokon átnyúlócsoportok és az azokat alkotó szervezetek felügyeletéért felelős illetékes hatóságoknak – amennyiben lehetséges – meg kell vitatniuk és össze kell hangolniuk a csoportot és/vagy annak lényeges szervezeteit érintő minden felügyeleti és korai beavatkozási intézkedés alkalmazását annak biztosítása érdekében, hogy a legmegfelelőbb intézkedéseket egységesen alkalmazzák a feltárt sebezhetőségekre, figyelembe véve a csoportszintű vetületet, beleértve a fentiekben tárgyalt kölcsönös függőségeket és csoporton belüli megállapodásokat is.

482. A határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportokhoz tartozó jogalanyok prudenciális felügyeletéért felelős illetékes hatóságoknak – ha a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokkal kapcsolatos hiányosságok megfelelő kezelésének elmulasztása miatt felügyeleti vagy közigazgatási intézkedéseket, köztük az intézményeket sújtó szankciókat szabnak ki – a pénzmosással és terrorizmusfinanszírozással kapcsolatos együttműködésről szóló

iránymutatások⁵¹ 8. szakaszával összhangban kapcsolatot kell tartaniuk a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságokkal, és – az adott hatóságok megbízatásával és feladataival összhangban – mérlegelniük kell, hogy a pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletet ellátó hatóságok által hozott intézkedéseken túlmenően milyen prudenciális felügyeleti intézkedésekkel lehetne a legmegfelelőbben kezelni e hiányosságokat és kockázatokat.

⁵¹ Az EBH pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemmel kapcsolatos együttműködésről szóló iránymutatásai (EBA/GL/2021/15).

11. cím Felügyeleti stresszteszt

11.1. A felügyeleti stresszteszt illetékes hatóságok általi alkalmazása

483. Az illetékes hatóságoknak – a 2013/36/EU irányelv 100. cikke alapján is – a felügyeleti stressztesztelést alkalmazniuk kell arra, hogy elősegítsék a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárást és különösen az abban foglalt – a 4–8. címben ismertetett – kulcsfontosságú elemek felügyeleti értékelését. Az ESG-tényezőknek a felügyeleti stressztesztbe történő beépítését az ESG-kockázatok felügyeleti stressztesztbe történő integrálásáról szóló közös iránymutatásoknak megfelelően kell végrehajtani, elsőbbséget biztosítva a környezeti kockázatoknak. A felügyeleti stresszteszt célja, hogy adott esetben segítse az illetékes hatóságokat az alábbiakban:

- a. az intézmények tőkéjét érintő egyedi kockázatok értékelése a 6. címben említettek szerint, illetve a likviditást és a finanszírozást érintő kockázatok értékelése a 8. címben említettek szerint;
- b. az intézmények stresszteszt-programjainak megbízhatóságának értékelése, valamint az ICAAP és az ILAAP céljaira használt, az intézmények saját stressztesztjeihez tartozó forгатókönyvek relevanciájának, súlyosságának és megalapozottságának értékelése. Ez magában foglalhatja az intézmények fő feltételezéseinek és kockázati tényezőinek kritikus felülvizsgálatát is;
- c. az intézmények a teljes SREP-tőkekövetelmény és a teljes tőkekövetelmény betartására vonatkozó képességének értékelése a tőkemegfelelés értékelésével összefüggésben, a 7.7. szakaszban meghatározottak szerint. A felügyeleti stresszteszt által lefedett szempontoktól és a stresszteszt típusától függően ez az értékelés a TSCR mindössze néhány, a felügyeleti stressztesztelés konstrukciós elemei által lefedett elemére korlátozódhat (például az egyes kockázati kategóriákhoz kapcsolódó P2R, ha a stresszteszt csak ezeket a kockázati kategóriákat öleli fel);
- d. a P2G meghatározása az intézmények számára;
- e. az intézmények kockázatkezelését és kontrollmechanizmusait érintő lehetséges sebezhetőségek vagy hiányosságok feltárása az egyes kockázati területeken;
- f. az 5. címben említett, az általános irányítási intézkedésekben vagy az intézményi szintű kontrollmechanizmusokban fennálló lehetséges hiányosságok feltárása. Ha az illetékes hatóság a felügyeleti stressztesztelés segítségével hiányosságokat tár fel az intézmény saját stressztesztelési programjaiban vagy az azokat alátámasztó kockázatiadat-infrastruktúrában, ezeket figyelembe kell vennie az adott intézmény általános irányítási és kockázatkezelési rendszerének értékelésekor;
- g. egyedi számszerű likviditási követelmények meghatározása a likviditásmegfelelőség értékelésével összefüggésben, különösen amennyiben az illetékes hatóság nem állapított

meg konkrét felügyeleti referenciaértékeket a likviditási követelmények tekintetében. A likviditásra irányuló felügyeleti stressztesztnek bizonyos elemeit adott esetben inputadatként fel kell használni az intézményekre vonatkozó konkrét likviditási követelményeknek a 8.6. szakaszban meghatározottak szerinti rögzítésekor.

484. A felügyeleti stressztesztelésnek ezenfelül abban is segítenie kell az illetékes hatóságokat, hogy értékeljék a felügyeleti szervezeti eljárásokat és megtervezzék a felügyeleti erőforrásokat, egyéb lényeges információkat is figyelembe véve, különösen egyes SREP-elemek gyakoribb és mélyrehatóbb értékelése érdekében az 1. kategóriába nem tartozó intézmények esetében, valamint a 2013/36/EU irányelv 99. cikke által előírt felügyeleti vizsgálati program hatókörének meghatározásának céljából.

485. Az illetékes hatóságoknak a felügyeleti stressztesztelés eredményeit adott esetben a következőkhöz is fel kell használniuk:

- a. az 575/2013/EU rendelet vagy a 2013/36/EU irányelv által előírt különböző engedélyek és jogosultságok megadásához szükséges elemzés alátámasztása, például a befolyásoló részesedésekkel, egyesülésekkel és felvásárlásokkal, valamint részvény-visszavásárlásokkal kapcsolatban;
- b. a hasonló kockázati profillal rendelkező intézmények csoportjának lehetséges sebezhetőségeire irányuló tematikus elemzések alátámasztása;
- c. az ESG-tényezők által az intézmények üzleti modelljére gyakorolt potenciális hatások „az ESG-kockázatok felügyeleti stressztesztbe való integrálásáról” szóló közös iránymutatásoknak megfelelően elvégzett közép- és hosszú távú forgatókönyv-elemzés alapján való elemzésének támogatása;
- d. az intézmények motiválása a belső stressztesztelési és kockázatkezelési képességeik fokozására: a bottom-up megközelítéssel rendelkező felügyeleti stresszteszt különösen ösztönözheti az intézményeket arra, hogy tovább fejlesszék és javítsák adatösszesítésüket, kockázatmodellezésüket és informatikai eszközeiket a stressztesztelés és a kockázatkezelés céljából.

11.2. A felügyeleti stresszteszt fő elemei

486. A felügyeleti stresszteszt legfontosabb elemeinek meghatározásakor az illetékes hatóságoknak többek között a következőket kell figyelembe venniük:

- a. a lefedett szempontok: bizonyos kockázati tényezők vagy több kockázati tényező felölelése, bizonyos egyéni portfóliók vagy tevékenységek vagy ágazatok/földrajzi helyek lefedése, valamint az összes vagy csak néhány portfólió lefedése tekintetében;
- b. a konstrukció, az alábbiak szempontjából: egytényezős vagy egyszerű többtényezős érzékenységvizsgálat, szolvencia vagy likviditási stresszteszt, fordított stressztesztelés, illetve közép- és hosszú távú forgatókönyv-elemzés. Az illetékes hatóságoknak azt a tervet kell kiválasztaniuk, amely a leginkább megfelel a stresszteszt céljának;

- c. a stresszteszt hatókör a határokon átnyúló tevékenységet folytató csoportok stressztesztelésébe valamennyi releváns csoporttag figyelembevételre kerüljön
- d. a stressztesztetek által lefedett intézmények köre: a felügyeleti stressztesztelés megtervezésekor az illetékes hatóságoknak a vizsgálat céljára tekintettel meg kell határozniuk a megfelelő vizsgált intézményi mintát, különösen, ha a felügyeleti stressztesztelést bizonyos üzletágak/modellek tematikus értékeléséhez vagy hatástanulmányokhoz/értékelésekhez használják;
- e. az alkalmazott megközelítés, nevezetesen top-down stresszteszt, bottom-up stresszteszt, a kettő kombinációja, konkrét referencia-forgatókönyvek előírása az intézmények számára.

487. A SREP céljára szolgáló felügyeleti stressztesztetek megtervezésekor és végrehajtásakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük az eszközminőség-vizsgálatok eredményeit, amennyiben elérhetők, megfelelőek és még nem építették be őket az intézmények pénzügyi kimutatásaiba. A felügyeleti stressztesztelés eszközminőség-vizsgálatokkal való kombinálása hasznos lehet annak biztosításához, hogy a felügyeleti stressztesztetek által lefedett intézmények mérlegen belüli pozícióit pontosan, valamint jobb és a részt vevő intézmények körében összehasonlítható kiindulási pontokkal jelentsék.

11.3. Szervezeti és irányítási rendszer az illetékes hatóságokon belül

488. Az illetékes hatóságoknak eredményes felügyeleti stressztesztelési programot kell létrehozniuk. Ezt a programot megfelelő szervezeti, irányítási és informatikai intézkedésekkel kell alátámasztani, biztosítva, hogy a felügyeleti stresszteszteteket megfelelő gyakorisággal el lehessen végezni. A felügyeleti stressztesztelési programnak támogatnia kell az egyes intézmények felügyeleti vizsgálati programjának eredményes végrehajtását. A programnak azt is tükröznie kell, hogy az illetékes hatóság hogyan dönt a felügyeleti stressztesztelés formáinak megválasztását illetően, az egyes tesztek célkitűzéseivel szoros összefüggésben.

489. A felügyeleti stressztesztelési programot támogató irányítási, szervezeti és informatikai intézkedéseknek legalább az alábbiakat magukban kell foglalniuk:

- a. a felügyeleti stressztesztetek kidolgozásához és lebonyolításához szükséges megfelelő személyi és anyagi erőforrások, adatok és informatikai infrastruktúra. A felügyeleti stressztesztelési programot megfelelő adatokkal és olyan módszertani megközelítéssel kell alátámasztani, amely a stressztesztelés valamennyi szempontjára, így a forgatókönyvekre és a feltételezésekre is kiterjed. (például sablonok, útmutatások, dokumentációk), és egyformán biztosítják a rugalmasságot, valamint a minőség és kontrollmechanizmusok megfelelő szintjét;
- b. a stressztesztelés kialakítását, fejlesztését és végrehajtását, valamint az eredmények intézmények közötti összehasonlíthatóságát felölölő minőségbiztosítási folyamat;
- c. a felügyeleti stressztesztelés más releváns felügyeleti folyamatokba való integrálása. Így szükség esetén a szervezetnek az esetleges jogi korlátokra figyelemmel támogatnia kell a belső információmegosztást és a stressztesztelési program minden szempontjának hasznosítását.

490. Az irányítási intézkedések részeként az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell a felügyeleti stressztesztelési program rendszeres mind minőségi, mind mennyiségi szempontú felülvizsgálatát annak érdekében, hogy a stressztesztelési program folyamatos megfelelősége biztosított legyen, biztosítva annak folyamatos megfelelőségét.
491. Az illetékes hatóságoknak gondoskodniuk kell olyan folyamatok és intézkedések bevezetéséről, amelyekkel biztosítható, hogy eredményes párbeszéd folyjon az intézményekkel a stressztesztelésről és annak eredményeiről. E párbeszédnek tükröznie kell a kívánt célokat; a párbeszédet különösen, de nem kizárólagosan akkor kell elindítani, amikor az intézmények teljes tőke megfelelésének értékelése céljából felügyeleti stressztesztet futtatnak, és azt az ezen iránymutatásokban ismertetett SREP-értékelések általánosabb keretében kell megszervezni. E technikai és vezetői szintű párbeszéd céljából az illetékes hatóságoknak adott esetben biztosítaniuk kell, hogy:
- a. az intézmények megfelelő, kellőképpen részletes és pontos magyarázatot és útmutatást kapjanak az alulról felfelé haladó (bottom-up) stressztesztben használt módszerek és feltételezések alkalmazásáról;
 - b. az intézmények a stresszteszt eredményeivel együtt megfelelő, kellőképpen részletes és pontos utasításokat kapjanak arra vonatkozóan, hogy milyen alátámasztó információkat kell benyújtaniuk az illetékes hatóságok számára;
 - c. az intézmények adott esetben, az egyeztetéseket követően megfelelő tájékoztatást kapjanak a felügyeleti stresszteszt azon eredményeiről, amelyek felügyeleti intézkedések alkalmazását vonják maga után. Az illetékes hatóságoknak ezt különösen a felügyeleti intézkedéseket kiváltó, rendszerszintű stresszteszt esetében kell figyelembe venniük..
492. A felügyeleti stressztesztelés határokon átnyúló tevékenységű csoportokra való alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak a felügyeleti kollégiumokon belül információkat kell cserélniük, és – amennyiben kivitelezhető – megfelelően meg kell vitatniuk a folyamatot. Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell különösen, hogy rendelkezésre bocsássák és megvitassák a módszertanokra, forgatókönyvekre és főbb feltételezésekre, valamint a felügyeleti stresszteszt – különösen a tőke- vagy likviditásmegfelelés értékelését célzó tesztek – eredményeire vonatkozó releváns adatokat.
493. Az illetékes hatóságoknak azt is meg kell határozniuk, hogy a felügyeleti stressztesztelssel és azok eredményeivel kapcsolatban milyen információk hozhatók nyilvánosságra, szem előtt tartva a felügyeleti stresszteszt tervezett céljait. A felügyeleti stresszteszt eredményeinek vagy módszertanainak nyilvános közzétételére vonatkozó döntés meghozatalakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük a tesztben betöltött saját szerepüket és a választott megközelítést, valamint mérlegelniük kell, hogy a nyilvánosságra hozott eredményekhez milyen terjedelmű saját elemzést mellékelnek.

12. cím: A harmadik országbeli fióktelepek értékelése

494. Ez a cím az ezen iránymutatásokban meghatározott SREP-eljárásoknak és -módszertannak a 2013/36/EU irányelv 47. cikkének (3) bekezdése szerinti harmadik országbeli fióktelepek tekintetében való alkalmazását tárgyalja. Ezenkívül érinti még a harmadik országbeli fióktelepek SREP-értékelése révén feltárt hiányosságok kiküszöbölését célzó felügyeleti intézkedések illetékes hatóságok által történő alkalmazását is.
495. A harmadik országbeli fióktelepekre vonatkozó SREP-értékelés elvégzése során az illetékes hatóságoknak többek között értékelniük kell, hogy az intézmény megfelel-e a 12. pontban említett, az EBA honlapján külön közzétett jogi aktusoknak.
496. A harmadik országbeli fióktelep SREP-értékelésének tartalmaznia kell a fióktelep üzleti modelljének, belső irányítási rendszerének és kontrollmechanizmusainak, tőkeellátottságának és likviditási forrásainak, valamint könyvelési szabályainak (a harmadik országbeli fióktelepekre vonatkozó SREP-elemek) értékelését. A hitelintézetekre vonatkozó felügyeleti felülvizsgálati és értékelési eljárással (a hitelintézetekre vonatkozó SREP eljárással) összhangban e területek értékelését folyamatosan kell végezni, és a kulcsfontosságú mutatók folyamatos monitorozásával kell kiegészíteni.
497. A felülvizsgálatot olyan gyakorisággal és intenzitással kell elvégezni, amely arányos a harmadik országbeli fióktelepnek a 2013/36/EU irányelv 48a. cikkével összhangban az 1. vagy 2. osztályba történő besorolásával, valamint a harmadik országbeli fióktelep tevékenységeinek jellegével, nagyságrendjével és összetettségével. Az 1. osztályba tartozó harmadik országbeli fióktelepek esetében az illetékes hatóságoknak legalább a 2.4. szakasz 1. táblázatában a 3. kategóriába tartozó intézményekre vonatkozóan meghatározott felügyeleti szerepvállalás szintjét kell alkalmazniuk. A 2. osztályú harmadik országbeli fióktelepek esetében az illetékes hatóságoknak legalább a 2.4. szakasz 1. táblázatában a 4. kategóriába tartozó intézményekre vonatkozóan meghatározott felügyeleti szerepvállalás szintjét kell alkalmazniuk.
498. A harmadik országbeli fióktelepek esetében a SREP alapvető elemeinek értékelésén túl az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell azt is, hogy megismerjék a fióktelep egyéb lényeges kockázatait, valamint azt, hogy ezeket hogyan mérséklik. Ez magában foglalja a hitelkockázattal, a piaci kockázattal, a működési kockázattal és az IRRBB-vel szembeni jelentős kitettségeket is. Az illetékes hatóságok a harmadik országbeli fióktelep szempontjából fennálló kockázat relevanciája és lényegessége alapján úgy határozhatnak, hogy e területek közül egyre vagy többre vonatkozóan részletesebb értékelést végeznek. Ilyen esetekben az illetékes hatóságoknak az ezen iránymutatások vonatkozó címei alatt található útmutatásra kell alapozniuk az értékelést, és törekedniük kell arra, hogy az abban foglalt elveket a harmadik országbeli fiókteleppel arányos módon alkalmazzák.

499. Amennyiben az illetékes hatóságok a 2013/36/EU irányelv 48a. cikkével összhangban élnek azzal a jogukkal, hogy a harmadik országbeli fióktelepre a hitelintézetekre vonatkozóan az irányelvben foglalt követelményeket alkalmazzák – és így a harmadik országbeli fióktelepet gyakorlatilag leányvállalatként kezelik –, az illetékes hatóságoknak a hitelintézetekre vonatkozó SREP-et kell alkalmazniuk az érintett harmadik országbeli fióktelepre, és figyelembe kell venniük ezen iránymutatás vonatkozó címeit (a 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. és 11. címet, valamint e szakasznak az üzleti modell elemzésére vonatkozó 12.1.2. pontját).

500. Az illetékes hatóságoknak az egyes területek pontozásához fel kell használniuk a harmadik országbeli fióktelepekre vonatkozó SREP-elemek értékeléséből származó megállapításokat. Az illetékes hatóságnak ezen elemzés alapján átfogó értékelést és pontszámot kell megállapítania a harmadik országbeli fióktelepre vonatkozóan, és ennek során a 21. táblázatban szereplő szempontokat kell iránymutatásként használnia. Az átfogó értékelésnek és a pontszámnak (adott esetben) figyelembe kell vennie a harmadik országbeli fióktelep egyéb lényeges kockázatainak értékelését és pontozását is. A harmadik országbeli fióktelepek vonatkozásában az átfogó SREP-értékelés, valamint az egyes SREP-elemek értékelése alapján az illetékes hatóságoknak a jelen cím 12.2. szakaszában meghatározott felügyeleti intézkedéseket kell meghozniuk a feltárt hiányosságok orvoslása érdekében.

12.1. A SREP alkalmazása harmadik országbeli fióktelepekre

12.1.1. Általános szempontok

501. A SREP-értékelésnek a harmadik országbeli fióktelep lényeges kockázataira, azoknak az üzleti tevékenységtől való függőségére, valamint a csoport többi részének kockázati profiljára és azok kezelésének módjára kell összpontosítania. A fióktelep jogállását és a harmadik országbeli anyavállalattól való függőségét elismerve az értékelésnek arra is ki kell térnie, hogy a fióktelep kellő függetlenséggel rendelkezik-e az irányítás és a kockázatkezelés terén ahhoz, hogy a fióktelep érdekeit szem előtt tartva járjon el – védve biztonságát, stabilitását és életképességét, valamint arra vonatkozó képességét, hogy teljesítse az ügyfelekkel és a partnerekkel szembeni kötelezettségvállalását abban a tagállamban, amelyben engedélyezték számára a tevékenység végzését.

502. Az illetékes hatóságoknak az értékeléshez figyelembe kell venniük a fióktelep független, harmadik fél által végzett értékelésének eredményeit, valamint a 2013/36/EU irányelv 48g. cikkének (8) bekezdésében, illetve 48h. cikkének (3) bekezdésében foglalt könyvelési követelmények betartására vonatkozó független véleményt. Ezenkívül a 2013/36/EU irányelv 48c. cikkének (2) bekezdésével összhangban az igazgatási vagy egyéb megállapodásoknak megfelelően együtt kell működniük a központi vállalkozás felügyeletéért felelős hatósággal („székhely szerinti hatóság”), és figyelembe kell venniük a székhely szerinti hatóság által a fióktelepre vonatkozóan elvégzett felügyeleti értékelések eredményeit, amennyiben azok rendelkezésre állnak.

503. Az illetékes hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy az értékelés hatálya magában foglaljon a rendszerszintű jelentőségű vagy pénzügyi stabilitási kockázatot jelentő harmadik országbeli fióktelepek azonosítására irányuló intézkedéseket. Ezenkívül az értékelésnek lehetővé kell tennie azoknak a harmadik országbeli fióktelepeknek az azonosítását is, amelyek esetében indokolt lehet a 2013/36/EU irányelv III. címének 1. fejezete szerinti engedélyezés (leányvállalatként). Az illetékes hatóságoknak az e tekintetben mérlegelendő kritériumokat illetően a 48i. cikket kell figyelembe venniük.
504. Amennyiben a harmadik országbeli fióktelep irányítási rendszerének, üzleti modelljének vagy tevékenységeinek felülvizsgálata alapján az illetékes hatóságoknak alapos okuk van arra gyanakodni, hogy a harmadik országbeli fiókteleppel kapcsolatban pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás zajlik, zajlott vagy ilyen kísérletek meg, illetve hogy ezek kockázata megnövekedett, az illetékes hatóságnak a 2013/36/EU irányelv 48n. cikkének (4) bekezdésével összhangban haladéktalanul értesítenie kell az EBA-t és a harmadik országbeli fióktelep pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás elleni felügyeletét ellátó hatóságot.

12.1.2. Az üzleti modellek elemzése

505. Az illetékes hatóságoknak elemezniük kell a harmadik országbeli fióktelep üzleti modelljét és stratégiáját, hogy megismerjék a kockázatok legfőbb kiváltó tényezőit. Az értékelés alapjául a 4. címben szereplő iránymutatásokat kell venniük, és törekedniük kell arra, hogy az abban foglalt elveket arányos módon alkalmazzák a harmadik országbeli fióktelepre. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a harmadik országbeli fióktelepre vonatkozó stratégia és a kapcsolódó kockázatok különálló értékelése megfelelően dokumentálva van-e, valamint hogy rendelkezésre állnak-e az azt igazoló bizonyítékok, hogy a fióktelep vezetése azokat felülvizsgálta és alaposan ellenőrizte.
506. Az illetékes hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a harmadik országbeli fióktelep tevékenységeinek hatókörére annak értékelése érdekében, hogy az összhangban áll-e a harmadik országbeli fióktelep letelepedési helye szerinti illetékes hatóság által megadott engedélyben meghatározott területi hatállyal. Figyelmet kell fordítani továbbá minden olyan határon átnyúló üzleti tevékenységre is, amelyet fordított ajánlattétel alapján folytatnak.
507. Az illetékes hatóságoknak mérlegelniük kell, hogy a központi vállalkozásnak a harmadik országbeli fiókteleppel kapcsolatos stratégiai prioritásai milyen hatással vannak annak kockázati profiljára. Figyelmet kell fordítaniuk a harmadik országbeli fióktelep számára kitűzött eredmény- és stratégiai célokra, valamint arra, hogy ezeket támogatják-e a harmadik országbeli fióktelep erőforrás-ellátási és kockázatkezelési képességei. Emellett értékelniük kell a harmadik országbeli fióktelep által nyújtott szolgáltatások és tevékenységek jellegét is, valamint azt, hogy ezek eltérnek-e a tágabb csoport kínálatától, és ha igen, milyen mértékben, valamint hogy ez fokozott kockázatokat eredményez-e, illetve túllépi-e a harmadik országbeli fióktelep számára engedélyezett szolgáltatások és tevékenységek körét, amely nem lehet kiterjedtebb, mint a harmadik országban működő közvetlen központi vállalkozásé.

12.1.3. A belső irányítási rendszer és a kontrollmechanizmusok értékelése

508. Az illetékes hatóságoknak a 2013/36/EU irányelvvel⁵² összhangban az EBA belső irányításról szóló iránymutatásának 5. címét és 7. szakaszát használva iránymutatásként, valamint az alábbi, a harmadik országbeli fióktelepekre vonatkozó sajátos szempontok figyelembevételével kell értékelniük a harmadik országbeli fióktelep irányítási rendszerének megfelelőségét. Az értékelésnek ki kell terjednie az átfogó keretrendszerre, a kockázati kultúrára és a kockázati magatartásra, a javadalmazási politikákra és gyakorlatokra, valamint a belsőkontroll- és kockázatkezelési keretrendszerre, beleértve az ICT-kockázatok és a harmadik felekkel kapcsolatos kockázatok kezelését is.

509. A belső irányítás értékelése során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep az EBA belső irányításról szóló iránymutatásának 90. bekezdése g) pontjában foglalt követelményekkel összhangban rendelkezik-e megfelelő tényleges jelenléttel a tagállamban.

Szervezeti keret

510. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep vezetői:

- kellő rálátással rendelkeznek-e a fióktelep tevékenységeire és kockázataira, és megfelelően ismerik-e a helyi piacot, valamint az uniós szabályozást és az adott tagállam nemzeti szabályozását;
- megfelelő hatáskörrel, tekintéllyel és függetlenséggel rendelkeznek-e, figyelembe véve azt, hogy milyen mértékben jogosultak részt venni a központi vállalkozás által hozott, a fióktelepet érintő döntések meghozatalában;
- elegendő időt töltenek-e a tagállamban és a fióktelep létesítményeiben ahhoz, hogy feladataikat hatékonyan ellássák.

511. Amennyiben a harmadik országbeli fióktelep irányítóbizottságot hozott létre, az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk annak szerepét a megfelelő irányítás biztosításában. Ilyen testület hiányában az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep tevékenységeinek és kockázatainak felső vezetés általi felügyeletére megfelelő és arányos alternatív keretrendszer került-e bevezetésre.

Kapcsolat a központi vállalkozással

512. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a harmadik országbeli fióktelepnek a központi vállalkozással fennálló kapcsolatát, beleértve azt is, hogy a fióktelep hatékonyan beilleszkedik-e a csoportszintű irányítási és kockázatkezelési keretrendszerbe. A következőket kell figyelembe venniük:

- a fióktelep központi vállalkozásnak való jelentéstétele biztosítja-e a fióktelep lényeges kockázatainak megfelelő láthatóságát;

⁵² EBA/GL/2021/05.

d. a harmadik országbeli fióktelepre vonatkozóan alkalmazott kockázati keretrendszer megfelelően figyelembe veszi-e az EU pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szabályozását.

513. Amennyiben a harmadik országbeli fióktelep back-to-back vagy csoporton belüli műveleteket végez, az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a fióktelep rendelkezik-e a partner-hitelkockázatának kezelésére szolgáló megfelelő kerettel.

A belső kontrollkeretrendszer és a harmadik felekkel kapcsolatos kockázatkezelés

514. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep rendelkezik-e hatékony belsőkontroll-funkciókkal. Az 1. osztályba tartozó harmadik országbeli fióktelepek (és adott esetben a 2013/36/EU irányelv 48g. cikkének (3) bekezdésével összhangban a 2. osztályba tartozó harmadik országbeli fióktelepek) esetében az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a belsőkontroll-funkciók élére olyan vezetők kerültek-e kinevezésre, akik függetlenek és rendelkeznek a 2013/36/EU irányelv 76. cikkének (6) bekezdésében előírt feladat ellátásához szükséges megfelelő képességekkel.

515. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep megfelelő átvilágítást és folyamatos felügyeletet gyakorol-e a harmadik fél szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások tekintetében. Ellenőrizniük kell, hogy a harmadik felekkel kötött megállapodásokat – beleértve a csoporton belüli megállapodásokat is – dokumentált szerződések szabályozzák-e, és hogy a harmadik országbeli fióktelep hozzáfér-e minden olyan információhoz, amely a felügyeleti kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges – alvállalkozók igénybevétele esetén is. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk a harmadik országbeli fióktelep ICT-kockázatainak kezelését, ideértve azt is, hogy a harmadik országbeli fióktelep megfelelő nyilvántartást vezet-e a harmadik fél szolgáltatóiról – a kritikus vagy fontos funkciókat ellátó alvállalkozók igénybevétele esetén is.

12.1.4. A tőkeellátottság és a likviditási források értékelése

516. Az illetékes hatóságoknak a következőket kell értékelniük:

- a. a harmadik országbeli fióktelep teljesíti-e a 2013/36/EU irányelv 48e. cikkének (1) bekezdésében meghatározott minimális tőkeellátottsági követelményt;
- b. a tőkeellátottságnak egy adott eszközfajtára vagy egy adott földrajzi területről származó eszközökre való koncentrálódása, illetve a tőkeellátottság részét képező eszközök és a harmadik országbeli fióktelep kötelezettségei – különösen a betétek – közötti devizanem-el térés az eszközök értékének fokozott volatilitásához és a minimumkövetelmény esetleges megsértéséhez vezetne-e;
- c. a tőkeellátottságot elfogadható letéti számlán tartják-e abban a tagállamban, amelyben a harmadik országbeli fióktelep engedélyt kapott, és a tőkeellátottság részét képező eszközök teljesítik-e a 2013/36/EU irányelv 48e. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kritériumokat, valamint a harmadik országbeli fióktelepek számára rendelkezésre álló, a

kockázatok vagy veszteségek fedezésére korlátlanul és azonnal felhasználható eszközökről szóló EBA-iránymutatásokban meghatározott feltételeket⁵³.

517. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy az intézmény elegendő likvid és meg nem terhelt eszközzel rendelkezik-e a likviditási kockázatok mérsékléséhez, és különösen azt, hogy a fióktelep likvid eszközei a 2013/36/EU irányelv 48f. cikkének (1) bekezdésével összhangban elegendőek-e a likviditáskiáramlások legalább 30 napon át tartó fedezésére. Az 1. osztályba sorolt harmadik országbeli fióktelepek esetében az értékelésnek ki kell terjednie arra is, hogy a fióktelep megfelel-e az ugyanezen cikkben foglalt likviditásfedezeti követelménynek.
518. A tőkeellátottság és a likviditás értékelése során az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep rendelkezik-e olyan dokumentációval, amely alkalmas a minimális tőkeellátottsági és likviditási követelményeknek való megfelelés gyors és pontos ellenőrzésére.
519. Az illetékes hatóságoknak a következőket kell értékelniük:
 - a. a harmadik országbeli fióktelep és a központi vállalkozás közötti együttműködés minősége a tőke- és likviditáskezelési döntések terén – ideértve azt is, hogy a fióktelepet milyen mértékben veszik figyelembe a csoport tőke- és likviditástervezési folyamataiban, a nyomon követésben és a stressztesztokban, valamint hogy léteznek-e megfelelő eskalációs mechanizmusok, amelyek révén a fióktelep haladéktalanul értesítheti a központi vállalkozást a potenciális vagy tényleges tőke- vagy likviditási problémákról;
 - b. a csoporton belüli határokon átnyúló finanszírozási megállapodások a 2013/36/EU irányelv 48c. cikk (4) bekezdésének d) pontja szerinti kivétel határain belül maradnak-e, és nem lepleznek-e az engedély területi hatályát megsértő határokon átnyúló üzleti tevékenységeket – például olyan esetekben, amikor egy másik tagállamban letelepedett harmadik országbeli fióktelep csoporton belüli finanszírozásban részesül egy adott eszköz gazdasági kockázataiból és hozamaiból való (teljes vagy részleges) részesedésért cserébe.

12.1.5. A könyvelési szabályok értékelése

520. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep megfelelő keretrendszerrel rendelkezik-e a tagállamban könyvelt vagy keletkeztetett eszközök és kötelezettségek – köztük a mérlegen kívüli tételek – kezeléséhez és nyilvántartásához. Az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell, hogy a harmadik országbeli fióktelep keretrendszere olyan könyvvizetést foglal-e magában, amely a 2013/36/EU irányelv 48h. cikkének (4) bekezdésével összhangban, a szabályozástechnikai standardoknak megfelelően kielégítően dokumentálja a fióktelep által könyvelt vagy keletkeztetett összes eszközt és kötelezettséget, valamint tartalmazza-e a 2013/36/EU irányelv 48h. cikkének megfelelő szabályzatot is.

⁵³ EBA/GL/2026/03.

521. Az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a harmadik országbeli fióktelep által végzett tevékenységek, az általa könyvelt vagy keletkeztetett eszközök és kötelezettségek, illetve a könyvvezetésben azonosított egyéb fedezeti megállapodások összhangban vannak-e a harmadik országbeli fióktelep könyvelési szabályokra vonatkozó szabályzatával és üzleti stratégiájával.
522. Amennyiben a harmadik országbeli fióktelep back-to-back műveletekre vonatkozó könyvelési szabályokat követ, az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy a harmadik országbeli fióktelep megfelelően kezeli-e a back-to-back és távoli könyvelési szabályok kockázatait, beleértve a partner-hitelkockázatot, a CVA-kockázatot és a kiegyenlítési kockázatot is.
523. Az illetékes hatóságoknak meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep önállóan kezeli-e eszközeit és kötelezettségeit. Meg kell vizsgálniuk, hogy a harmadik országbeli fióktelep függetlenséget tanúsít-e az új tevékenységek elfogadása terén, többek között a fiók vezetősége által jóváhagyott kockázatvállalási hajlandóság érvényesítése révén. Figyelembe kell venniük, hogy a harmadik országbeli fióktelep megfelelő kontrollmechanizmusokkal és jelentési rendszerrel rendelkezik-e ahhoz, hogy a tényleges vagy tervezett tevékenységek kockázatait önállóan felmérje, és azok alapján intézkedjen. Figyelembe kell venniük, hogy a harmadik országbeli fióktelep keretrendszere megfelelően kezeli-e mind a nyilvántartott tevékenységek prudenciális kockázatait – amennyiben azok hatással vannak a fiók tőke- és likviditási kockázati profiljára –, mind pedig a pénzmosási és terrorizmusfinanszírozási kockázatokat.
524. Amennyiben a harmadik országbeli fióktelep ugyanazon csoport más fiókjai vagy leányvállalatai számára keletkeztet eszközöket és kötelezettségeket, az illetékes hatóságoknak értékelniük kell, hogy ezekből a megállapodásokból származnak-e bármilyen konkrét kockázatok, ideértve a működési sebezhetőségeket és a jogi korlátokat is.

12.2. A megállapítások összefoglalása, a pontozás és a felügyeleti intézkedések

525. A fenti értékelést követően az illetékes hatóságoknak átfogó véleményt kell kialakítaniuk a harmadik országbeli fióktelep legfőbb kockázatairól. E véleménynek tükröződnie kell az átfogó SREP-értékelés éves összefoglalójában, amelyet a 21. táblázatban meghatározott szempontok alapján kiszámított életképességi pontszámnak kell kísérnie. Az éves összefoglalónak tartalmaznia kell az előző 12 hónap során tett felügyeleti megállapításokat is.

21. táblázat Az összesített SREP-pontszám meghatározásával kapcsolatos felügyeleti megfontolások

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
1	Az azonosított kockázatok alacsony szintű kockázatot jelentenek a harmadik országbeli fióktelep életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> A harmadik országbeli fióktelep üzleti modellje és stratégiája nem ad okot aggodalomra. A harmadik országbeli fióktelep belső irányítási és kontrollrendszere nem ad okot az aggodalomra. A harmadik országbeli fióktelep kockázatai nem minősülnek lényegesnek, vagy a kockázatkezelés és a kontrollmechanizmusok alkalmasak a jelentősnek minősített kockázatok mérséklésére. A harmadik országbeli fióktelep tőkeellátottsága és likviditási helyzete nem ad okot aggodalomra. A harmadik országbeli fióktelep könyvelési szabályai nem vetnek fel aggályokat.
2	A feltárt kockázatok közepes-alacsony mértékű kockázatot jelentenek a harmadik országbeli fióktelep életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> A harmadik országbeli fióktelep üzleti modellje és stratégiája alacsony-közepes mértékű aggodalomra ad okot. A harmadik országbeli fióktelep irányítási vagy kontrollmechanizmusai alacsony-közepes mértékű aggodalomra adnak okot. A harmadik országbeli fióktelep lényeges kockázatai, valamint azok kezelése és kontrollja alacsony-közepes szintű aggodalomra adnak okot. A harmadik országbeli fióktelep tőkeellátottsága és/vagy likviditási helyzete alacsony-közepes mértékű aggodalomra ad okot. A harmadik országbeli fióktelep könyvelési szabályai alacsony-közepes mértékű aggodalomra adnak okot.
3	A feltárt kockázatok közepes-magas szintű kockázatot jelentenek a harmadik országbeli fióktelep életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> A harmadik országbeli fióktelep üzleti modelljével és stratégiájával kapcsolatban közepes-magas szintű aggodalmak merülnek fel. A harmadik országbeli fióktelep irányítási vagy kontrollmechanizmusai közepes-magas szintű aggodalomra adnak okot. A harmadik országbeli fióktelep lényeges kockázatai, valamint azok kezelése és kontrollja közepes-magas mértékű aggodalomra adnak okot. A harmadik országbeli fióktelep tőkeellátottsága és/vagy likviditási helyzete közepes-magas mértékű aggodalomra ad okot. A harmadik országbeli fióktelep könyvelési szabályai közepes-magas mértékű aggodalomra adnak okot.
4	A feltárt kockázatok magas szintű kockázatot jelentenek a harmadik országbeli fióktelep életképességére nézve.	<ul style="list-style-type: none"> A harmadik országbeli fióktelep üzleti modellje és stratégiája komoly aggodalomra ad okot. A harmadik országbeli fióktelep irányítási vagy kontrollrendszere komoly aggodalomra ad okot. A harmadik országbeli fióktelep lényeges kockázatai, valamint azok kezelése és kontrollja komoly aggodalomra adnak okot. A harmadik országbeli fióktelep tőkeellátottságával és/vagy likviditási helyzetével kapcsolatban komoly aggodalmak merültek fel.

Pontszám	Felügyeleti vélemény	Megfontolások
		<ul style="list-style-type: none"> A harmadik országbeli fióktelep könyvelési szabályai komoly aggodalomra adnak okot.

526. Az illetékes hatóságok a harmadik országbeli fióktelepekre vonatkozó SREP-elemek értékelése során feltárt sebezhetőségek és hiányosságok alapján felügyeleti intézkedéseket szabhatnak ki, amelyek a következőket írják elő a harmadik országbeli fióktelepek számára:

- a. a 2013/36/EU irányelv 48e. cikkében meghatározott minimumkövetelményeket meghaladó tőkeellátottság tartása;
- b. a harmadik országbeli fióktelepek számára rendelkezésre álló, a 2013/36/EU irányelv 48e. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján a kockázatok vagy veszteségek fedezésére korlátlanul és azonnal felhasználható eszközökről EBA-iránymutatásokkal összhangban engedélyezett instrumentumok, az egy adott joghatóságból származó instrumentumok vagy egy adott pénznemben denominált instrumentumok formájának korlátozása;
- c. a harmadik országbeli vállalathoz tartozó fióktelepek számára rendelkezésre álló, a 2013/36/EU irányelv 48e. cikke (2) bekezdésének c) pontja alapján a kockázatok vagy veszteségek fedezésére korlátlanul és azonnal felhasználható eszközökről szóló EBA-iránymutatásokkal összhangban álló feltételeken kívüli működési feltételek bevezetése;
- d. a 2013/36/EU irányelv 48f. cikkében meghatározott követelményeken túlmenően egyéb egyedi likviditási követelmények teljesítése;
- e. az irányítási, kockázatkezelési vagy könyvelési szabályaik megerősítése;
- f. az üzleti tevékenységük vagy az általuk végzett tevékenységek körének, valamint az ilyen tevékenységekben részt vevő partnerek körének korlátozása vagy szűkítése;
- g. a tevékenységeikben, termékeikben és rendszereikben – a kiszervezett tevékenységeket is beleértve – rejlő kockázat csökkentése, valamint az ilyen tevékenységekkel, illetve az ilyen termékek forgalmazásával való felhagyás;
- h. a 48k. cikk (3) bekezdésében előírt kiegészítő jelentéstételi követelmények teljesítése vagy a rendszeres jelentéstétel gyakoriságának növelése;
- i. információk nyilvánosságra hozatala;
- j. Az illetékes hatóságok eseti alapon és a 2013/36/EU irányelv 48i. cikkének (1) bekezdésében foglalt kritériumok figyelembevételével előírhatják a harmadik országbeli fióktelep számára, hogy az irányelv III. címének 1. fejezetével összhangban kérelmezze a leányvállalatként történő engedélyezést. Ide tartoznak azok az esetek is, amikor az illetékes hatóság a 2013/36/EU irányelv 48j. cikkével összhangban úgy ítéli meg, hogy a harmadik országbeli fióktelep rendszerszintű jelentőségű, vagy jelentős pénzügyi stabilitási kockázatot jelent.

527. A rendszerszintű jelentőséggel bíró harmadik országbeli fióktelepek esetében az illetékes hatóságok a következőket is mérlegelhetik:

- a) annak előírása a harmadik országbeli fióktelep számára, hogy eszközeit vagy tevékenységeit oly módon alakítsa át, hogy a továbbiakban ne minősüljön rendszerkockázati szempontból

jelentősnek, illetve ne jelentsen többé indokolatlan kockázatot az Unió vagy a székhelye szerinti tagállam pénzügyi stabilitására nézve;

- b) további prudenciális – többek között az irányításra vonatkozó – követelmények előírása a harmadik országbeli fióktelep számára.

528. Az illetékes hatóságoknak közölniük kell a SREP-értékelés eredményeit a harmadik országbeli fióktelep vezetőségével, és tájékoztatniuk kell őket minden olyan intézkedésről, amelyet a harmadik országbeli fióktelepnek meg kell hoznia a megállapítások alapján alkalmazott felügyeleti intézkedéseknek való megfelelés érdekében. Az illetékes hatóságoknak a 2013/36/EU irányelv 48c. cikkének (2) bekezdésével összhangban megkötött igazgatási vagy egyéb megállapodásoknak megfelelően közölniük kell a SREP-értékelés eredményeit, valamint az alkalmazott felügyeleti intézkedéseket a központi vállalkozás felügyeletéért felelős hatósággal.

I. melléklet – A hitelkockázat alkategóriái

Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül bemutatja azon hitelkockázati alkategóriák felsorolását, amelyeket az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük.

Hitelkockázat-alkategóriák	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	Értékelési területek	Az értékelési területekkel kapcsolatos jogi hivatkozások
Hitelkoncentrációs kockázat	<i>Annak a kockázata, hogy az intézménynél a kitettségek hitelfelvevők kis csoportjára, hasonló nemteljesítő szokásokat mutató hitelfelvevők csoportjára, vagy erősen korreláló pénzeszközökre, valamint koncentrált hitelkockázat-mérséklésre való koncentrációja következtében jelentős hitelveszteség merül fel</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Egyetlen ügyfélhez kötődő koncentrációk (beleértve a nagy kitettségek vonatkozásában meghatározott ügyfeleket vagy kapcsolatban álló ügyfelek csoportjait) • Ágazati koncentrációk • Földrajzi koncentrációk • Termékkoncentrációk • Biztosítékok és garanciák koncentrációja • A kockázatok azon rejtett forrásai, amelyek lényegessé válhatnak az olyan stresszhelyzetekben, amikor a hitelkockázati koncentráció szintje a normális feltételekhez képest megemelkedhet 	(EU) 575/2013 rendelet 129., 170., 171., 184., 207., 209., 395. és 400–401. cikk 2013/36/EU irányelv 81. és 98. cikk
Partner-hitelkockázat	<i>Annak kockázata, hogy egy adott ügylet esetén a partner nem teljesít az ügylet pénzáramlásainak végleges kiegyenlítése előtt</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A partnerek minősége és a vonatkozó hitelértékelési korrekciók (CVA-k), valamint az ügyletek összetettsége • A rossz irányú kockázat, amely akkor keletkezik, ha a partnerrel szembeni kitettség kedvezőtlen korrelációban áll annak hitelminőségével • A partnerkockázatnak és elszámolási kockázatnak való kitettség, mind az aktuális piaci értékek, mind a névleges összeg tekintetében, az átfogó hitelkitettséghez és a szavatolótőkéhez viszonyítva • A fizetés ellenében való szállítás alapú teljesítést nyújtó pénzügyi piaci infrastruktúrákon keresztül feldolgozott ügyletek aránya 	(EU) 575/2013 rendelet 181. és 246. cikk, harmadik rész, II. cím, 6. fejezet 2013/36/EU irányelv 79. cikk

Hitelkockázat-alkategóriák	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	Értékelési területek	Az értékelési területekkel kapcsolatos jogi hivatkozások
Elszámolási és teljesítési kockázat	A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokkal, részvényekkel, devizákkal és árukkal kapcsolatos olyan ügyletek esetén felmerülő kockázat (a repoügyletek, valamint az értékpapír- és árukölcsönzés, illetve az értékpapír- és árukölcsönvétel kivételével), amelyek az esedékességi napját követően is rendezetlenek maradnak	<ul style="list-style-type: none"> • A központi szerződő felekkel lebonyolított ügyletek aránya és az ezekre vonatkozó veszteségvédelmi mechanizmusok hatékonysága • A harmadik országokban székhellyel rendelkező központi szerződő felekkel lebonyolított ügyletek aránya és a rájuk vonatkozó veszteségvédelmi mechanizmusok hatékonysága, valamint a nem uniós központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettség csökkentésének módja • A nem központilag elszámolt tőzsdén kívüli ügyletek aránya és a rájuk vonatkozó veszteségvédelmi mechanizmusok hatékonysága • A nettósítási megállapodások megléte, jelentősége, hatékonysága és végrehajthatósága 	(EU) 575/2013 rendelet 1. és 92. cikk, harmadik rész, V. cím

Hitelkockázat-alkategóriák	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	Értékelési területek	Az értékelési területekkel kapcsolatos jogi hivatkozások
Országkockázat	Annak kockázata, hogy az intézmény egy adott országban folytatott üzleti tevékenységével összefüggésben hitelvesztéseket szenved el az adott országban fennálló kedvezőtlen körülmények és/vagy események következtében, ideértve a geopolitikai események hatását is	<ul style="list-style-type: none"> • Annak kockázata, hogy a háborúhoz, a terrorizmushoz, valamint az államok és politikai szereplők közötti, a nemzetközi kapcsolatokat befolyásoló feszültségekhez kapcsolódó fenyegetésekből, eseményekből és kedvezőtlen események eskalációjából következően valamely intézmény egy adott országban fennálló kitettségeinek minőségében romlás következik be (beleértve a kollektív adóskockázatot is – azaz egy nagy adóscsoport nemteljesítését) • A koncentráció mértéke az országkockázatnak való kitettség valamennyi típusán belül – beleértve az állampapíroknak való kitettségeket is –, az egész intézmény hitelfortfóliójának arányában (üggyfelenként és összegenként) • A hitelfeltevő országának gazdasági ereje és stabilitása, és a pontos kifizetésekkel, valamint súlyos nemteljesítő események előfordulásával kapcsolatos múltbeli teljesítménye • A kormányzati beavatkozás egyéb olyan formáinak kockázata, amelyek lényegesen ronthatják a hitelfeltevők hitelképességét (például betétek befagyasztása, kisajátítás vagy büntető adóztatás) • A devizában történő lényeges, határokon átnyúló hitelezés és kitettségek vonatkozásában a határokon átnyúló devizahitelezéssel összefüggő transzferkockázat. 	
Az értékpapírosításokból származó hitelkockázat	Azok az értékpapírosítási ügyletekből eredő kockázatok, amelyekben a hitelintézetek befektetőként, kezdeményezőként vagy szponzorként vesznek részt, ideértve a hírnévkockázatokat – például az összetett struktúrákhoz vagy termékekhez kapcsolódó kockázatokat – is	<ul style="list-style-type: none"> • Az értékpapírosítási kitettségek banki könyvhöz és kereskedési könyvhöz történő hozzárendelésének megfelelősége, valamint az intézmény értékpapírosítási stratégiájával való összhangja • Az intézmény tulajdonában lévő értékpapírosítási ügyletrészsorozatok besorolása és teljesítménye, valamint az alapul szolgáló eszközök jellege, összetétele és minősége 	(EU) 575/2013 rendelet 67. cikk, harmadik rész, II. cím, 5. fejezet 2013/36/EU irányelv 82. cikk

Hitelkockázat-alkategóriák	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	Értékelési területek	Az értékelési területekkel kapcsolatos jogi hivatkozások
Devizahitelezési kockázat	<i>A fedezettel nem rendelkező lakossági és kkv-hitelfelvevőkkel kapcsolatos devizahitelezési kitettségekből eredő további hitelkockázat</i>	<ul style="list-style-type: none"> • A tőkekövetelmény-csökkenés összhangja a kibocsátott értékpapírosítással összefüggő kockázat tényleges átruházásával • Egyértelműen megkülönböztetik-e az értékpapírosítási eszközhez biztosított likviditási eszközökhöz kapcsolódó lehívott és le nem hívott összegeket • Létezik-e az intézmény által kezelt, eszközfedezetű kereskedelmi váltókat kibocsátócéltársaságra vonatkozó vészhelyzeti terv arra az esetre, ha az értékpapír kibocsátása a likviditási helyzet miatt nem lenne lehetséges, valamint az intézmény teljes hitelkockázati kitettségére gyakorolt hatás • A piaci kockázat és a hitelkockázat közötti bármely nemlineáris összefüggés, amely esetén az átváltási árfolyamok (piaci kockázat) aránytalan hatással lehetnek egy intézmény devizahitelportfóliójának hitelkockázatára – például a vissza nem fizetett tartozás értékének, valamint az ilyen hitelek rendezésére szolgáló kifizetések áramlásának lényeges növekedése; továbbá a vissza nem fizetett tartozás értékének növekedése a hazai valutában meghatározott biztosítékeszközök értékéhez viszonyítva. 	
A banki könyvben szereplő részvénykockázat	<i>A banki könyvben szereplő részvények árfolyamváltozásából eredő, a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos veszteség kockázata</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Annak kockázata, hogy csökkenés következik be az intézmény tőkebefektetéseinek értékében, és annak biztosítása, hogy ezt a kockázatot az intézmény kockázati keretrendszere megfelelően megragadja. • Adott esetben a stratégiai (biztosítási és nem biztosítási) részesedésekhez kapcsolódó részesedési kockázat 	(EU) 575/2013 rendelet 133. cikk

Hitelkockázat-alkategóriák	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	Értékelési területek	Az értékelési területekkel kapcsolatos jogi hivatkozások
Ingatlankockázat	A saját tulajdonú ingatlaneszközök vagy az ingatlaneszközökhöz kapcsolódó pénzügyi instrumentumok piaci értékében bekövetkezett változásokból eredő veszteség kockázata	<ul style="list-style-type: none"> Az intézmény ingatlanbefektetéseinek értékcsökkenése által jelentett kockázat Adott esetben az ingatlaneszközökhöz kapcsolódó pénzügyi eszközök (például ingatlanbefektetési alapok – REIT-ek) értéke 	Az intézmény tulajdonában lévő ingatlanok esetében az 575/2013/EU rendelet: 134. cikk (1) bekezdése – sztenderd módszer 156. cikk – belső minősítésen alapuló (IRB) módszer
Felhígulási kockázat	A CRR 4. cikkének (53) bekezdése	<ul style="list-style-type: none"> A felhígulási kockázat minden olyan hitelportfólió esetében, amelyre nem alkalmazzák az IRB-módszert, valamint azoknál, amelyek felhígulási kockázata portfóliós szempontból elhanyagolhatónak minősül Hogyan veszik figyelembe az intézmény összesített felhígulási kockázatának értékelésében azokat a kitettségeket, amelyek az egyes portfóliókban vagy kitettségi osztályokban elhanyagolhatóak Adott esetben: megfelelő-e a kereskedelmi fizetési rendszerekkel kapcsolatos elfogadói tevékenység keretében felmerülő felhígulási kockázatnak való kitettségek értékelése (például a visszaterhelési pozíciókhoz kapcsolódó függő kötelezettségek portfóliójában), és a mögöttes pozíciók legfontosabb szerződéses jellemzők szerinti – azaz az alapul szolgáló értékesítési tranzakciók jellege, a feldolgozott fizetések időzítése, valamint a szokásos kockázatcsökkentő mechanizmusok alkalmazása alapján való – következetes szegmentálásán alapul-e. 	
Modellkockázat (a szabályozó által jóváhagyott modellek esetében)	A CRR 4. cikke (1) bekezdésének 52b. pontja	<ul style="list-style-type: none"> Annak figyelemmel kísérése, hogy az intézmény továbbra is megfelel-e a minimumkövetelményeknek, valamint annak biztosítása, hogy a kapcsolódó szavatolótőke-követelményeket ne becsüljék alá 	2013/36/EU irányelv 3. cikk

Hitelkockázat- alkategóriák	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	Értékelési területek	Az értékelési területekkel kapcsolatos jogi hivatkozások
--------------------------------	--	----------------------	---

- Az értékelés alapulhat az egyéb felügyeleti intézkedések során szerzett meglátásokon, beleértve a 2013/36/EU irányelv 101. cikkével összhangban végrehajtott intézkedéseket is

II. melléklet – A piaci kockázatok alkategóriái

Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül bemutatja azon piaci kockázati alkategóriák felsorolását, amelyeket az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük.

A piaci kockázatok alkategóriái (1. szint)

Jogi hivatkozások/Fogalom meghatározások⁵⁴

Annak a kockázata, hogy az adósságinstrumentumok piaci értékének változása miatt veszteségek keletkeznek, amely változás az adósságinstrumentumok egyedi jellemzőitől független kamatszint-változásnak tulajdonítható.

A tőkekövetelményre vonatkozó jogi hivatkozások:

> A kereskedési könyv alapvető felülvizsgálata (FRTB) előtt – belső modellek

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 5. fejezet – 362. cikk

> Az FRTB előtt – sztenderd módszer / az FRTB után – egyszerűsített sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 2. fejezet, 2. szakasz, 2. alszakasz – 339–340. cikk (a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok általános kockázata)

> Az FRTB után – alternatív sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 2. szakasz – 325d–325k. cikk (érzékenységen alapuló módszer, általános kamatláb kockázat)

)> Az FRTB után – alternatív belső modellen alapuló módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1b. fejezet – 325az–325bp. cikkek (várható többletvesztés/stresszforgatókönyvi kockázati mérték (SSRM) elem)

Általános kamatláb kockázat (kereskedési könyv)

⁵⁴ Ebben a táblázatban „a kereskedési könyv alapvető felülvizsgálata (FRTB) előtt” kifejezés az FRTB hatálybalépése előtt alkalmazandó meghatározásra és kezelésre utal. Az „FRTB után” kifejezés az FRTB hatálybalépését követően alkalmazandó fogalom meghatározásokra és megközelítésre utal.

**A piaci kockázatok
alkategóriái
(1. szint)**

Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások⁵⁴

A hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok piaci értékének a hitelkockázati felárak ingadozásai miatt bekövetkező változásaiból eredő kockázat (lásd a „Fogalommeghatározások” című 1. címet).

- Tőkekövetelmény az eszköz/portfólió típusa szerint megkülönböztetve:

1) A nem értékpapírosítások hitelfelár-kockázata

2) Az (alternatív korrelációkereskedési portfólión (ACTP) kívüli) értékpapírosítások hitelfelár-kockázata

3) Az ACTP-n belüli értékpapírosítások hitelfelár-kockázata

- Szuverén kockázatra (azaz szuverén kitettségek csökkenő piaci értékéből eredő veszteségek kockázatára) is kiterjed

A tőkekövetelményekre vonatkozó jogi hivatkozások

**Hitelfelár-kockázat
(kereskedési könyv)**

> Az FRTB előtt – belső modellek

(EU) 575/2013 rendelet (CRR), harmadik rész, IV. cím, 5. fejezet – 362. cikk

(kockázatotott érték [VaR] elem; valamint az ACTP-n belüli pozíciókra vonatkozó kiegészítő ACTP-elem [„átfogó kockázatmérő módszer”])

> Az FRTB előtt – sztenderd módszer / az FRTB után – egyszerűsített sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 2. fejezet, 2. szakasz, 1. alszakasz – 335–338. cikk (adósságinstrumentumokra vonatkozó egyedi kockázat)

> Az FRTB után – alternatív sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 2. szakasz – 325d–325k. cikk (érzékenységen alapuló módszer, hitelfelár-kockázat [CSR] – nem értékpapírosítás, CSR – értékpapírosítás [ACTP-n kívül], CSR – értékpapírosítás [ACTP-n belül])

> Az FRTB után – alternatív belső modellen alapuló módszer

A piaci kockázatok
alkategóriái
(1. szint)

Jogi hivatkozások/Fogalom meghatározások⁵⁴

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1b. fejezet – 325az–325bp. cikkek (várható többletveszteség/SSRM-elem)

Annak a kockázata, hogy egy pénzügyi eszköz piaci értéke az általános részvénytőkepiaci mozgások, illetve az eszköz kibocsátójával – vagy származtatott termék esetében az alapul szolgáló eszköz kibocsátójával – kapcsolatos tényezők hatására megváltozik.

A tőkekövetelményekre vonatkozó jogi hivatkozások

> Az FRTB előtt – belső modellek

(EU) 575/2013 rendelet (CRR), harmadik rész, IV. cím, 5. fejezet – 362. cikk

Részvénykockázat
(kereskedési könyv)

> Az FRTB előtt – sztenderd módszer / az FRTB után – egyszerűsített sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 2. fejezet, 3. szakasz – 341–344. cikk (a tulajdonviszonyt megtestesítő eszközök általános kockázata + a tulajdonviszonyt megtestesítő eszközök egyedi kockázata)

> Az FRTB után – alternatív sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 2. szakasz – 325d–325k. cikk (érzékenységen alapuló módszer, kockázati osztály: részvénytőkepiaci kockázat)

> Az FRTB után – alternatív belső modellen alapuló módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1b. fejezet – 325az–325bp. cikkek (várható többletveszteség/SSRM-elem)

Átminősítési
kockázat

*A kibocsátó vagy a referenciaeszközök, illetve a mögöttes eszközök kibocsátójának romló hitelképessége miatt a pénzügyi instrumentumokat érő veszteség kockázata. Nem foglalja magában a nemteljesítési kockázatot. **Az FRTB keretében ez a kockázat a hitelfelár-kockázat részeként kezelendő.***

A tőkekövetelményekre vonatkozó jogi hivatkozások

**A piaci kockázatok
alkategóriái
(1. szint)**

Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások⁵⁴

> Az FRTB előtt – belső modellek

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 5. fejezet, 4. szakasz – 372–376. cikk

> Az FRTB után – alternatív sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 2. szakasz – 325d–325k. cikk

> Az FRTB után – alternatív belső modellen alapuló módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1b. fejezet – 325az–325bp. cikkek

A pénzügyi eszközök kibocsátóinak, illetve a referencia- vagy mögöttes eszközök kibocsátóinak nemteljesítéséből eredő, a pénzügyi eszközökkel kapcsolatos veszteség kockázata. A szuverén kockázatra, azaz a szuverén kitettségek nemteljesítéséből eredő veszteségek kockázatára is kiterjed.

A tőkekövetelményekre vonatkozó jogi hivatkozások

**Nemteljesítési
kockázat
(kereskedési könyv)**

> Az FRTB előtt – belső modellek

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 5. fejezet – 372–376. cikk (a „növekményes nemteljesítési kockázati költségnövekmény” elnevezésű elem)

> Az FRTB után – alternatív sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 5. szakasz – 325v–325ad. cikkek

> Az FRTB után – alternatív belső modellen alapuló módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1b. fejezet – 325az–325bp. cikkek (nemtelijsítési kockázatra vonatkozó szavatolótőke-tőkekövetelmény)

**A piaci kockázatok
alkategóriái
(1. szint)**

Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások⁵⁴

(EU) 575/2013 rendelet, 4. cikk (1) bekezdésének 142. pontja – magában foglalja többek között az átszámítási kockázatot és a strukturális devizakockázatot

A tőkekövetelményekre vonatkozó jogi hivatkozások

I) A strukturális devizapozíciókra (S-FX-pozíciókra) vonatkozó mentesség

- (EU) 575/2013 rendelet, 104c. cikk

- A strukturális devizapozíciókra vonatkozó iránymutatások (EBA/GL/2020/09)

**Devizaárfolyam-
kockázat
(kereskedési és
banki könyvek)**

II) A strukturális devizapozícióktól eltérő pozíciók kezelése

> Az FRTB előtt – belső modellek

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 5. fejezet – 362–377. cikk

> Az FRTB előtt – sztenderd módszer / az FRTB után – egyszerűsített sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 3. fejezet – 351–354. cikk

> Az FRTB után – alternatív sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 2. szakasz – 325d–325k. cikk (érzékenységen alapuló módszer, kockázati osztály: devizaárfolyam-kockázat)

> Az FRTB után – alternatív belső modellen alapuló módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1b. fejezet, 325az–325bp. cikkek (várható többletveszteség/SSRM-elem)

Árukockázat

(EU) 575/2013 rendelet, 4. cikk (1) bekezdésének 143. pontja

**A piaci kockázatok
alkategóriái
(1. szint)**

Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások⁵⁴

**(kereskedési és
banki könyvek)**

A tőkekövetelményekre vonatkozó jogi hivatkozások

> Az FRTB előtt – belső modellek

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 5. fejezet – 362–377. cikk

> Az FRTB előtt – sztenderd módszer / az FRTB után – egyszerűsített sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 4. fejezet – 351–354. cikk

> Az FRTB után – alternatív sztenderd módszer

Az (EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 2. szakasz – 325d–325k. cikk (érzékenységen alapuló módszer, kockázati osztály: árukockázat)

> Az FRTB után – alternatív belső modellen alapuló módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1b. fejezet – 325az–325bp. cikkek (várható többletveszteség/SSRM-elem)

**Hitelértékelési
korrekciós kockázat
(kereskedési és
banki könyvek)**

(EU) 575/2013 rendelet, 381. cikk

**Értékelési kockázat
(kereskedési és nem
kereskedési könyv)**

A valós értéken értékelt eszközök és kötelezettségek számviteli értékének felülvizsgálatából vagy kiigazításából eredő veszteségek kockázata (, az (EU) 575/2013 rendelet, 105. cikk, valamint az (EU) 2016/101 rendelet)

**A piaci kockázat
alkategóriái (2. szint)**

- a piaci árakkal kapcsolatos bizonytalanságok,
– pozíciózárási költségek,

**Jogi
hivatkozások/Fogalommeghatározások**

A prudens értékelésre alkalmazandó szabályozástechnikai standardok ((EU) 2016/101 rendelet)

**A piaci kockázatok
alkategóriái
(1. szint)**

Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások⁵⁴

- az értékelési modell kockázatai,
- nem realizált hitelkockázati felárak,
- befektetési és finanszírozási költségek,
- koncentrált pozíciók,
- jövőbeli adminisztrációs költségek,
- lejárat előtti visszaváltás,
- működési (értékelési) kockázatok.

az 575/2013/EU rendelet, 325u. cikke és a fennmaradó kockázatokra vonatkozó többlettel foglalkozó szabályozástechnikai standardok (2022/2328/EU rendelet) – kiterjed az egzotikus alapul szolgáló eszközökből eredő kockázatoknak, valamint az egyéb fennmaradó kockázatokkal járó eszközök fennmaradó kockázatának széles kategóriájára

Reziduális kockázat

A tőkekövetelményekre vonatkozó jogi hivatkozások

> Az FRTB utáni időszak – Alternatív sztenderd módszer

(EU) 575/2013 rendelet, harmadik rész, IV. cím, 1a. fejezet, 4. szakasz – 325u. cikk

**Piaci kockázat:
modellkockázat**

(EU) 575/2013 rendelet, 4. cikk (1) bekezdésének 52b. pontja

**A piaci kockázatok
alkategóriái
(1. szint)**

Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások⁵⁴

**Piaci kockázat:
kockázatok
linearitás szerint**

- *delta kockázat (egy pénzügyi eszköz értékében a kockázati tényező értékének változása miatt bekövetkező változások kockázata (elsőrendű hatások))*
- *vega-kockázat (a nemlineáris instrumentum alapjául szolgáló eszköz volatilitásának változásából eredő kockázat)*
- *görbületkockázat (beleértve a gamma kockázatot is; azok a kockázatok, amelyek nem tartoznak a delta és a vega kockázat körébe – ideértve az alapul szolgáló eszköz változásainak másodrendű hatásaiból, valamint az opciók egyéb paramétereiből eredő kockázatokat is)*

**Piaci kockázat: piaci
likviditási és
koncentrációs
kockázat**

Annak kockázata, hogy az intézmény piaci/likviditási veszteségeket szenved el, amelyek vagy egyetlen kockázati tényezővel szembeni kitettségekből, vagy több, egymással összefüggő kockázati tényezővel szembeni kitettségekből, vagy pedig nagy likviditási horizontú eszközökből eredő koncentrációból erednek.

**Piaci kockázat:
báziskockázat**

Az egymást névlegesen kiegyenlítő instrumentumok értékváltozása közötti nem tökéletes korrelációból eredő veszteségkockázat

III. melléklet – A működési kockázat alkategóriái

Az alábbi táblázat a teljesség igénye nélkül bemutatja a működési kockázat azon alkategóriáinak felsorolását, amelyeket az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük.

A működési kockázat alkategóriái (1. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	A működési kockázat alkategóriái (2. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások
Jogi kockázat	<i>A CRR 4. cikke (1) bekezdésének 52a. pontja</i>		
Modellkockázat	<i>A CRR 4. cikke (1) bekezdésének 52b. pontja</i>		
ICT-kockázat	<i>A CRR 4. cikke (1) bekezdésének 52c. pontja</i>	ICT rendelkezésre állási és folytonossági kockázat:	<i>Annak kockázata, hogy az ICT-rendszerek, -adatok vagy -szolgáltatások teljesítményét és rendelkezésre állását kedvezőtlen hatás éri – ideértve azt is, hogy az intézmény nem tudja időben helyreállítani a szolgáltatásait –, amely eredhet az ICT hardver- vagy szoftverösszetevők meghibásodásából, az ICT-rendszer kezelésének hiányosságaiból vagy bármely más eseményből</i>
		ICT-biztonsági kockázat (beleértve a kiberbiztonságot is)	<i>Az ICT-rendszereket, -adatokat és -szolgáltatásokat fenyegető, akár az intézményen belülről, akár azon kívülről eredő jogosulatlan hozzáférések, illetve rosszindulatú vagy szándékos cselekmények (pl. kibertámadások) kockázata</i>
		Az ICT-változásokkal járó kockázat	<i>Az abból fakadó kockázat, hogy az intézmény nem képes az ICT-rendszerekben vagy az ICT-szolgáltatásokban bekövetkező változásokat időben és ellenőrzött módon kezelni</i>

A működési kockázat alkategóriái (1. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalom meghatározások	A működési kockázat alkategóriái (2. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalom meghatározások
		ICT-adatintegritási kockázat	Annak a kockázata, hogy az ICT-rendszerekben tárolt és feldolgozott adatok hiányosak, pontatlanok vagy a különböző ICT-rendszereken átívelően nem következetesek, ami rontja az intézmény szolgáltatásainak és tevékenységeinek megbízhatóságát vagy folytonosságát, és potenciálisan működési, pénzügyi, jogi vagy reputációs következményekkel járhat
		Harmadik felekből eredő ICT-kockázat	A harmadik fél ICT-szolgáltatók vagy azok alvállalkozói által nyújtott ICT-szolgáltatások – többek között kiszervezési megállapodások révén való – igénybevételével kapcsolatban felmerülő, az intézményt érintő kockázat (a DORA-rendelet 3. cikkének 18. pontja), beleértve a kritikus és nem kritikus harmadik fél ICT-szolgáltatókat érintő ICT-koncentrációs kockázatot is (a DORA-rendelet 3. cikkének 29. pontja)
Harmadik felekből eredő kockázat (nem ICT)	Az a kockázat, amely egy pénzügyi szervezet esetében a harmadik fél szolgáltatók vagy azok alvállalkozói által nyújtott szolgáltatások igénybevételével kapcsolatban felmerülhet, ideértve az egyes funkciók – többek között kiszervezési megállapodások keretében történő – biztosítását vagy támogatását is (az EBA hamarosan megjelenő iránymutatásai a		

A működési kockázat alkategóriái (1. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	A működési kockázat alkategóriái (2. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások
--	--	--	---

*harmadik felekből eredő kockázatok
megfelelő kezeléséről)*

Hitelkockázat (a
hitelkockázattal
kapcsolatos, de a
kockázattal súlyozott
hitelkockázati
kitettségben figyelembe
nem vett működési
kockázati események)

A CRR 317. cikkének (5) bekezdése

Piaci kockázat (a piaci
kockázathoz kapcsolódó
működési kockázati
események)

A CRR 317. cikkének (6) bekezdése

IV. melléklet – IRRBB-alkategóriák

Az alábbi táblázat az IRRBB azon kategóriáinak nem teljes körű felsorolását mutatja be, amelyeket az illetékes hatóságoknak adott esetben figyelembe kell venniük.

IRRBB-alkategóriák (1. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások	IRRBB-alkategóriák (2. szint)	Jogi hivatkozások/Fogalommeghatározások
Réskockázat	EBA/GL/2022/14 (7. bekezdés: „Fogalommeghatározások”)		
Báziskockázat	EBA/GL/2022/14 (7. bekezdés: „Fogalommeghatározások”)		
Opciókockázat	EBA/GL/2022/14 (7. bekezdés: „Fogalommeghatározások”)	Az automatikus opciók kockázata	EBA/GL/2022/14 (7. bekezdés: „Fogalommeghatározások”)
		Viselkedésbeli opciós kockázat	EBA/GL/2022/14 (7. bekezdés: „Fogalommeghatározások”)

V. melléklet – A transzferár-képzési kockázat mérése

A transzferárképzési kockázatra vonatkozó P2R-érték meghatározásához össze kell adni az egyes transzferárazási megállapodásokhoz (TPA) kapcsolódó kockázatokhoz tartozó P2R-értékeket, amelyek a jelen iránymutatások 173. bekezdésében említett tranzakciós nyereségelosztási módszeren (TPM) alapulnak. Azokat az egyéb típusú TPA-kat, amelyek hasonló módon lényeges veszteségeket hárítanak át az uniós gazdasági társaságra, hasonló módon kell értékelni. A meghatározott TPM-hez kapcsolódó TPA-ra vonatkozó P2R-t az alábbiak szerint kell meghatározni:

- a) Az intézménynek azonosítania kell azt a portfóliót, amelynek nyereségét és veszteségét a TPA szerint az intézményhez hozzárendelendő összeg meghatározásának alapjául használják.
- b) Az intézménynek i. empirikus bizonyítékok és ii. az árképzési megállapodásban foglalt, a jelen iránymutatások 174. bekezdésének b) pontjában említett fő mutatók alapján meg kell határozni az azon fő mutatókhoz való saját „m” marginális hozzájárulását, amelyek alapján meghatározásra kerül az eredmények azon része, amelyet a TPA-ban részes szervezetek között fel kell osztani.
- c) Az intézménynek meg kell állapítania az (a) pontban meghatározott portfólióra vonatkozó piaci kockázati tőkekövetelményeket (*C_MRPortfolio*).
- d) A transzferárazási megállapodáshoz kapcsolódó P2R értéke: $m \times C_MRPortfolio$. Az így meghatározott P2R felső korlátját a TPA alapján az intézményhez allokalható maximális veszteség mértéke jelenti.

Egy intézmény számára megadhatja a *C_MRPortfolio*-t olyan, Unión kívül letelepedett szervezet, amellyel TPA-t kötött. Az adott szervezet a tőkekövetelményeket a letelepedési helye szerinti joghatóságban alkalmazandó, a piaci kockázatra vonatkozó szabályok alapján határozhatja meg. Amennyiben ezek a harmadik országokra vonatkozó rendelkezések olyan 1. pillér szerinti tőkekövetelmény-keretrendszeren alapulnak, amely nem felel meg az (EU) 575/2013 rendeletnek megfelelően az EU-ban bevezetett, a piaci kockázatra vonatkozó 1. pillér szerinti tőkekövetelmény-keretrendszernek, az illetékes hatóságoknak a követelményt a 1,5-szeresére kell emelniük. Az illetékes hatóságok csökkenthetik vagy növelhetik ezt a szorzót annak érdekében, hogy az tükrözze az EU és a harmadik ország piaci kockázati szabályai közötti különbségek lényegességét.

Az illetékes hatóságok a transzferárképzési megállapodásra vonatkozó P2R-t az e melléklet első bekezdésével összhangban kapott értéknél alacsonyabb szinten is megállapíthatják, amennyiben az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

- a. az adott TPA összefüggésében az értékelés szerint az intézmény viseli és kezeli a transzferárazási megállapodás alapjául szolgáló portfólióhoz kapcsolódó piaci kockázat nagy részét;
- b. a könyvelési modell lehetővé teszi, hogy az intézmény a kereskedési könyvi veszteségeit a transzferárazási megállapodásban részt vevő más szervezetekhez is hozzárendelheti;
- c. az intézmény megfelelő bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy az a) pont értelmében a TPA-hoz a legfőbb hozzájárulóként betöltött szerepére tekintettel a TPA hatálya alá tartozó

pozíciókkal kapcsolatos piaci kockázatra vonatkozó tőkekövetelmények már fedezik a TPA-ból eredő potenciális veszteségeket.